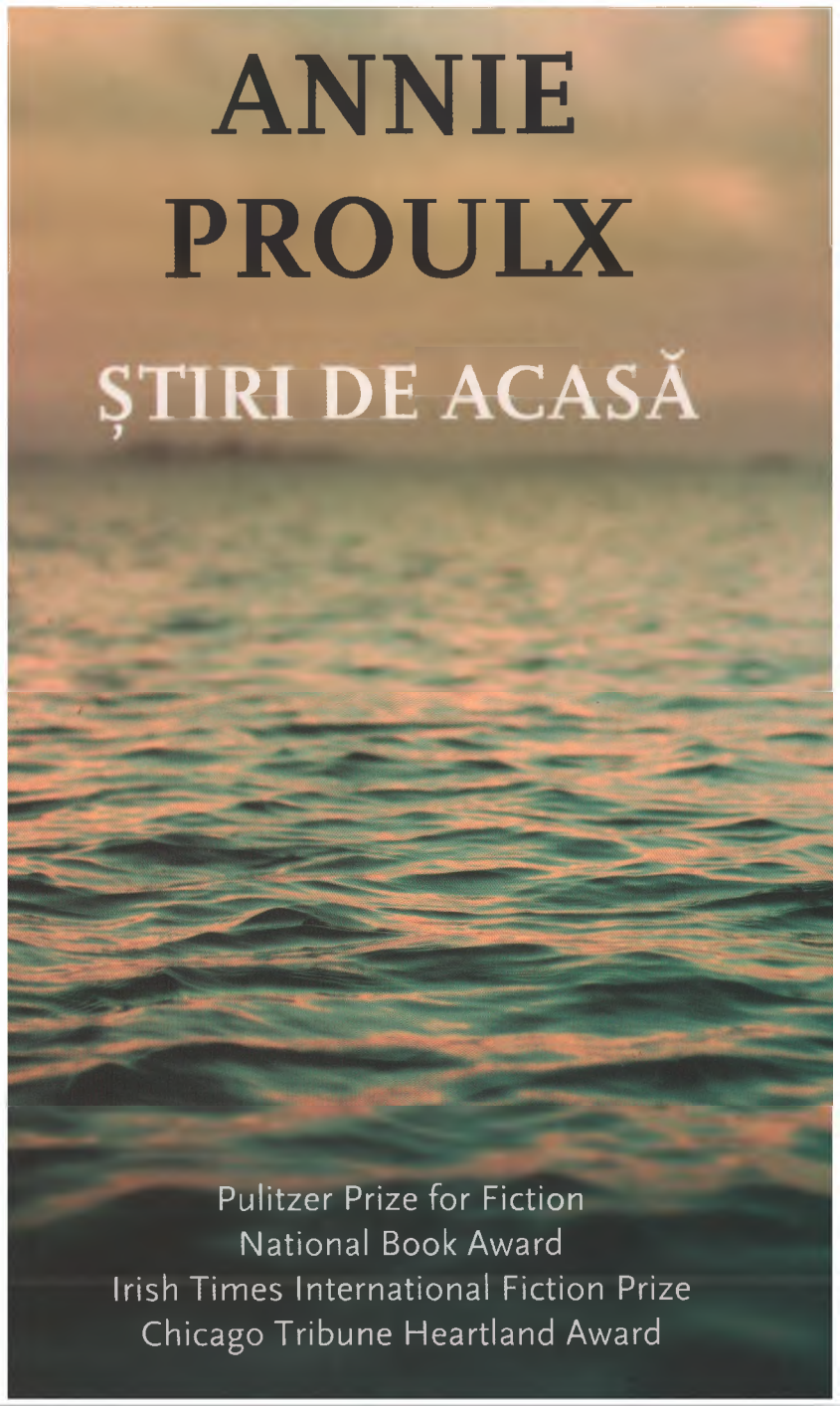
ANNIE
PROULX
ȘTIRI DE ACASĂ
Pulitzer Prize for Fiction
National Book Award
Irish Times International Fiction Prize
Chicago Tribune Heartland Award

ŞTIRI DE ACASĂ

ANNIE PROULX s-a născut în 1935, într-o familie de origine franco-canadiană. După studiile la University of Vermont, absolvită *summa cum laude*, şi la Sir George Williams University din Montreal, a lucrat ca jurnalist, începându-şi în acelaşi timp cariera de scriitor cu povestiri. Primul ei roman, *Postcards* (1992, publicat la vârsta de 56 de ani), i-a adus un PEN/Faulkner Award for Fiction. A fost urmat de *Ştiri de acasă*, distins cu Pulitzer Prize, The National Book Award for Fiction, The Irish Times International Fiction Prize şi The Chicago Tribune Heartland Award; adaptarea cinematografică a romanului (2001) a obţinut şi ea numeroase premii, printre care The Florida Film Critics Award şi The National Board of Review Award, şi a fost nominalizată la premiile Bafta, Golden Globe şi Ursul de Aur. Cel de-al treilea roman al său, *Accordion Crimes* (1996) a fost nominalizat (lista scurtă) la Orange Prize, şi a fost urmat de *That Old Ace in the Hole* (2003). Este autoarea mai multor colecţii de povestiri, distinse de-a lungul timpului cu numeroase premii. Povestirea ei *Brokeback Mountain* (pentru care a primit prestigioasele O'Henry Award şi The National Magazine Award) a fost adaptată cinematografic în 2005 într-un film care a obţinut nenumărate premii, printre care BAFTA, patru Golden Globe şi trei Oscar.

Annie Proulx

ŞTIRI DE ACASĂ

Traducere din limba engleză de
ANA CONSTANTINESCU

LEDA
GRUPUL EDITORIAL CORINT

Redactare: Mirella Acsente
Tehnoredactare: Olimpia Bolozan

Lector de specialitate: Alfred Neagu

Annie Proulx, *The Shipping News*
Copyright © Annie Proulx 1993
All rights reserved.

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate
Editurii LEDA, imprint al
GRUPULUI EDITORIAL CORINT

ISBN 978-973-102-199-7

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
PROULX, ANNIE
Ştiri de acasă / Annie Proulx; trad.: Ana Constantinescu; lector de specialitate: Alfred Neagu. - Bucureşti: Leda, 2009
ISBN 978-973-102-199-7

I. Constantinescu, Ana (trad.)
II. Neagu, Alfred

821.111(73)-31=135.1

Pentru Jon, Gillis şi Morgan

„Într-un nod împletit din opt sfilate de frânghie, adică un nod de mărime obişnuită, există 256 posibile aranjamente ale firelor de frânghie, care pe deasupra şi care pe dedesubt... Dacă se face doar o singură modificare în această succesiune «deasupra-dedesubt», s-ar putea ca un cu totul alt nod să rezulte, sau pur şi simplu să nu rezulte nici un nod."

CARTEA ASHLEY A NODURILOR

Mulțumiri

Ajutorul a venit din multe direcții când am scris *Ştiri de acasă*. Sunt recunoscătoare Fondului Național pentru Arte pentru sprijinul financiar, şi Fundației Ucross din Wyoming, care mi-a oferit un loc liniştit în care să lucrez. În Newfoundland, sfaturile, comentariile şi informațiile primite de la mulți oameni m-au ajutat să înțeleg vechile obiceiuri şi schimbările contemporane de acolo. Inteligența şi plăcerea de a conversa a oamenilor din Newfoundland au făcut din orice întâlnire întâmplătoare un prilej de bucurie. Sunt în mod special recunoscătoare pentru amabilitatea şi încântătoarea companie a unor oameni precum Bella Hodge de la Gunner's Cove şi Goose Bay, care a fost muşcată de un câine din cauza mea şi care mi-a arătat deliciile culinare din Newfoundland. Carolyn Lavers mi-a dezvăluit câte ceva din complexitatea şi forța femeilor din Newfoundland, aşa cum a făcut şi romancierul Bill Gough prin romanul său *Maud's House* din 1984. Personalul Pazei de coastă canadiene, personalul de la *Northern Pen* din St. Anthony, nenumărați pescari şi tăietori de lemne, Serviciul Meteorologic al Organizației Environment Canada — toți mi-au explicat cum merg lucrurile. Antenele fine ale lui John Glusman au prins unele titluri de cărți despre Newfoundland pe care altfel le-aş fi ratat. Walter Punch de la Biblioteca Societății de Horticultură din Massachusetts mi-a confirmat câteva referințe horticole obscure. Mulțumesc de asemenea celor care m-au însoțit în excursiile din Canada Atlantică: Tom Watkin, care s-a luptat cu vântul, urşii şi țânțarii, fiul meu, Morgan Lang, alături de care am văzut

o furtună de aprilie, aisberguri şi un karibu. De asemenea, sunt recunoscătoare pentru sfaturile şi prietenia lui Abi Thomas. Barbara Grossman este redactorul pe care l-am visat — un cer albastru senin în mijlocul celor mai dense ceţuri. Şi fără inspiraţia datorată cărţii superbe a lui Clifford W. Ashley, din 1944, *Cartea Ashley a nodurilor,* pe care am avut norocul s-o găsesc foarte ieftin la o vânzare în curtea cuiva, acest roman ar fi rămas doar schiţa unei idei.

I

Quoyle

Quoyle: Un colac[1] de frânghie.

„Un rotocol de parâmă pe o navă flamandă e un colac de frânghie, înfăşurat într-un singur strat. Se aşază direct pe punte, astfel încât să se poată păşi pe el dacă e nevoie."

CARTEA ASHLEY A NODURILOR

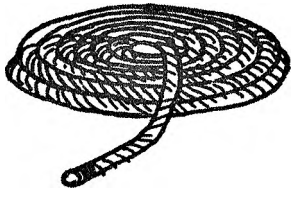

Avem aici povestea câtorva ani din viaţa lui Quoyle, născut în Brooklyn şi crescut la întâmplare prin diverse oraşe mohorâte din nordul statului.

Cu coşuri din cap până-n picioare, cu burta ghiorţăind plină de gaze şi chinuită de crampe, a supravieţuit copilăriei; la facultate[2], cu mâna încleştată peste bărbie, îşi camufla chinul cu zâmbete şi tăcere. A trecut cu greu de douăzeci şi ceva de ani şi a ajuns mai mult poticnindu-se la treizeci, învăţând să-şi separe sentimentele de viaţa reală

[1] Cele două cuvinte sunt omofone (n. trad.).

[2] Facultate de stat; în SUA, facultăţile de stat sunt de obicei mai prost cotate ca cele particulare şi sunt pentru oameni mai săraci (n. trad.).

şi să nu se bazeze pe nimic. Mânca enorm, îi plăceau mai ales pulpele de porc şi cartofii în unt.

Slujbele lui: distribuitor de bomboane de la automat, vânzător de noapte într-o alimentară, ziarist de mâna a treia. La treizeci şi şase de ani, văduv, plin de durere şi iubire neîmplinită, Quoyle a plecat către Newfoundland, patria strămoşilor lui, un loc unde nu mai fusese şi nici nu se gândise vreodată să meargă.

Un loc plin de apă, şi lui Quoyle îi era frică de apă, nu ştia să înoate. De nenumărate ori taică-său se smulsese din strânsoarea lui şi îl aruncase în bălţi, pâraie, lacuri şi valuri. Quoyle cunoştea bine gustul apei sărate şi al ierburilor acvatice.

Din neputinţa fiului mic de a înota câineşte, tatăl vedea decurgând şi alte neputinţe, care se înmulţeau ca o explozie de celule virulente — neputinţa de a vorbi clar, neputinţa de a sta drept, neputinţa de a se trezi dimineaţa, neputinţă în atitudine, neputinţa de a fi ambiţios sau capabil — de fapt, neputinţă în toate privinţele. Propria lui neputinţă.

Quoyle se târa, cu un cap mai înalt decât orice copil din jur, era moale. O ştia şi el. „Of, băi, prăjină", îi zicea taică-său. Dar nici el nu era vreun pitic. Şi frate-său Dick, preferatul tatălui, se prefăcea că vomită când Quoyle intra în cameră; şuiera: „Grăsane, Untură, Meclă de muci, Porc oribil, Fund cu negi, Imbecilule, Bombă de putoare, Ţeavă de pârţuri, Sac de grăsime", îi căra pumni şi picioare până când Quoyle se ghemuia, acoperindu-şi faţa cu mâinile, smiorcăindu-se, pe linoleum. Totul venea din cea mai gravă neputinţă a lui Quoyle, neputinţa de a arăta normal.

Un trup ca o mare halcă fleşcăită. La şase ani cântărea 37 de kilograme. La şaisprezece era îngropat într-un înveliş de carne. Cu capul în formă de pepene, fără gât, cu păr roşcat ondulat dat pe spate. Trăsături atât de înghesuite ca nişte burice de degete strânse laolaltă. Ochii de culoarea plasticului. Bărbia monstruoasă, o poliță înspăimântătoare țâşnind în afară din partea de jos a feței.

O genă rebelă se activase în momentul conceperii lui, aşa cum o singură scânteie sare uneori dintr-o grămadă de cărbuni, şi îi dăduse o bărbie de gigant. Când era mic, inventase strategii de a abate privirile indiscrete; un zâmbet, privirea pierdută în jos, mâna dreaptă sărind să acopere bărbia.

Prima sa imagine de sine a fost aceea a unei ființe înstrăinate: acolo, în prim-plan era familia lui; aici, la limita vederii la distanță, era el. Până la paisprezece ani se consolase cu ideea că poate a fost dat din greşeală acestei familii, că undeva familia lui adevărată, împovărată de schimbul acesta între copii, crescând poate chiar copilul celor din neamul Quoyle, îi ducea dorul. Apoi, scotocind printr-o cutie cu amintiri din excursii, a găsit poze cu tatăl său lângă frații şi surorile lui, pe puntea unui vapor. O fată, stând cumva mai la distanță de ceilalți, se uita înspre mare, cu ochii strânşi, ca şi cum ar fi putut să vadă deja portul spre care se îndreptau, la o mie şase sute de kilometri mai la sud. Quoyle s-a recunoscut în părul lor, în picioarele şi brațele lor. Bădăranul cu față şireată, îmbrăcat în pulovărul intrat la apă, era taică-său. Pe spate, ceva mâzgălit cu creion albastru: „Plecarea de acasă, 1946".

La facultate a făcut cursuri pe care nu le înțelegea, umbla cocoşat încoace şi încolo fără să vorbească cu nimeni, în

weekenduri mergea acasă pentru beşteleli. În cele din urmă s-a lăsat de şcoală şi şi-a căutat de lucru, cu mâna ţinută pe bărbie.

Nimic nu îi era clar singuraticului Quoyle. Gândurile i se amestecau precum acel fenomen amorf pe care marinarii de demult, plutind în semiîntunericul arctic, îl numeau Plămânul Mării; un gheţar se ridica prin ceaţă, aerul neclar murdărea apa, atunci tot ceea ce era lichid devenea solid, iar solidele se topeau, atunci cerul îngheţa iar întunericul şi lumina se amestecau.

Intră în redacţia unui ziar, pierzându-şi timpul cu cârnaţi unsuroşi şi pâine. Pâinea era bună, fără drojdie, crescută din propria ei fermentaţie şi coaptă în cuptorul de afară al lui Partridge. Curtea lui Partridge mirosea a porumb prăjit, a iarbă proaspăt tăiată şi a abur de pâine.

Cârnatul, pâinea, vinul, sporovăiala lui Partridge. Din cauza acestor lucruri a pierdut ocazia de a avea o slujbă care poate l-ar fi plasat în braţele largi ale birocraţiei. Tatăl său, care urcase singur în vârf, în funcţia de manager de produs al unui lanţ de supermarketuri, ţinea o predică ilustrată cu exemple din propria sa viaţă: „La început, când am venit aici trebuia să car cu roaba nisip pentru zidar." Şi aşa mai departe. Tatăl admira misterele afacerilor — oameni care semnau hârtii folosindu-şi braţul stâng ca paravan, întâlniri în spatele geamurilor opace, serviete încuiate.

Dar Partridge, împroşcând cu ulei, a zis: „Eh, futu-i." A tăiat o roşie închisă la culoare. A schimbat subiectul, începând să descrie locuri pe unde a fost el, Strabane, South

Amboy, Clark Fork. În Clark Fork jucase biliard cu un tip cu deviație de sept. Purtând mănuşi din piele de cangur. Quoyle, în scaunul Adirondack[1], asculta, îşi acoperea bărbia cu mâna. Costumul cu care venise la interviu era pătat cu ulei de măsline, pe cravata în carouri avea o sămânță de roşie.

Quoyle şi Partridge se cunoscuseră la o spălătorie automată din Mockingburg[2], New York. Quoyle stătea aplecat peste ziar încercuind anunțuri cu oferte de serviciu, în timp ce tricourile sale XXL se învârteau în maşină. Partridge a remarcat că e greu să-ți găseşti de lucru. Da, a răspuns Quoyle, e greu. Partridge şi-a dat cu părerea despre secetă, Quoyle a încuviințat din cap. Partridge a schimbat subiectul conversației, vorbea acum despre închiderea fabricii de varză murată. Quoyle a bâjbâit după haine prin maşina de spălat, acestea s-au împrăştiat pe jos într-o ploaie de monezi fierbinți şi pixuri. Cămăşile aveau dungi de cerneală.

— Distruse, spuse Quoyle.

— Nț, spuse Partridge. Freacă cerneala cu sare fierbinte şi pudră de talc. Apoi spală-le din nou, pune şi o cană de înălbitor.

Quoyle a zis că o să încerce. Vocea îi tremura. Partridge privea uimit cum ochii lipsiți de culoare ai matahalei din fața lui se umplu de lacrimi. Căci Quoyle nu suporta să fie singur, tânjea să fie gregar, să ştie că prezența lui e o plăcere pentru ceilalți.

---

[1] Scaun de lemn, cu spătarul rotunjit şi cu brațe late, folosit în exterior (n. red.).

[2] Localitate imaginară, de la verbul *mock*, a-şi bate joc, dar şi a dezamăgi (n. red.).

Uscătoarele gemeau.

— Hei, treci pe la mine într-o seară, spuse Partridge, scriindu-şi strâmb adresa şi numărul de telefon pe spatele unei chitanțe mototolite.

Nici el nu avea aşa mulți prieteni.

În seara următoare, Quoyle era acolo, strângând în mâini nişte pungi de hârtie. Fațada casei lui Partridge, strada goală înecată într-o lumină de chihlimbar. O oră aurită. În pungi, un pachet de biscuiți suedezi, sticle de vin roşu, rosé şi alb, triunghiuri de brânză străină învelite în folie. Un fel de muzică încinsă, jucăuşă, de partea cealaltă a uşii lui Partridge care îl încântă pe Quoyle.

Au fost prieteni o vreme, Quoyle, Partridge şi Mercalia. Diferențele: Partridge negru, mic, un călător neliniştit pe panta vieții, unul care putea vorbi toată noaptea; Mercalia, a doua soție a lui Partridge, de culoarea unei pene maro pe o apă neagră, o inteligență vie; Quoyle mare, alb, împleticindu-se, fără nici un scop.

Partridge vedea mai departe de prezent, avea mici străfulgerări legate de evenimentele viitoare, ca şi cum fire libere din creier se conectau pentru o secundă. Se născuse cu căiță, la trei ani fusese martorul unui fulger globular care se rostogolise în jos pe o scară de incendiu, visase castraveți cu o seară înainte să fie înțepat cumnatul lui de viespi. Era sigur de soarta lui norocoasă. Putea să sufle cerculețe de fum perfecte. Păsările-de-mătase se opreau întotdeauna în curtea lui înainte să zboare în țările calde.

Văzându-l pe Quoyle cum stătea în curtea din spate ca un câine îmbrăcat în haine de om pregătindu-se pentru o şedinţă foto comică, lui Partridge îi veni o idee.

— Ed Punch, redactorul-şef de la ziarul unde lucrez, caută un reporter pe care să-l plătească prost. Vara se termină şi şobolanii lui de colegiu se întorc în găurile lor. Ziarul e o porcărie, dar poate stai câteva luni, până îţi găseşti ceva mai bun. Ce dracu', poate ţi-ar plăcea să fii reporter.

Quoyle a dat din cap aprobator, acoperindu-şi cu mâna bărbia. Dacă Partridge i-ar fi sugerat să sară de pe un pod, măcar s-ar fi sprijinit de balustradă. Sfatul unui prieten.

— Mercalia, îţi păstrez colţul, frumoaso, e cea mai bună parte. Hai afară.

Mercalia îşi închise stiloul. Plictisită să scrie despre supradotaţi care îşi muşcau degetele şi se învârteau în scaune vorbind despre sume imposibile, cu praful ridicându-se din carpetele orientale de sub picioarele lor agitate.

Ed Punch vorbea din cerul gurii. În timp ce vorbea îl analiza pe Quoyle. Îi observa jacheta ieftină de tweed de mărimea unei pături pentru cai, unghiile care păreau pilite cu o piatră de moară. Mirosea supunere în Quoyle, se gândea că e ca untul moale pe care îl întinzi uşor.

Ochii lui Quoyle rătăceau pe o gravură pătată cu apă de pe perete. Vedea o faţă granulată, cu ochii ca nişte ouă de sticlă, un smoc de păr ivindu-i-se de sub guler şi revărsându-se peste marginea lui apretată. Oare era bunicul lui Punch în rama crăpată? Se gândea la strămoşi.

— Ăsta e un ziar de familie. Publicăm poveşti vesele cu tentă comunitară.

Cronica de Mockingburg se specializase în anecdote servile despre oamenii de afaceri locali, portrete ale celor mai cunoscute personaje din oraş; fiţuica era plină de puzzle-uri şi concursuri, articole, ştiri şi caricaturi preluate din alte ziare. Întotdeauna era şi un test — „Eşti un beţiv de mic dejun?", de exemplu.

Punch a oftat, a simulat o decizie grea.

— Te pun la secţiunea municipală să-l ajuţi pe Al Catalog. Îţi face el intrarea. Îţi dă şi însărcinările.

Salariul era jalnic, dar Quoyle nu ştia asta.

Al Catalog, cu faţa ca o brioşă nerasă, gura alunecoasă, bătea cu unghia în josul listei cu însărcinări. Privirea lui a fugit de pe bărbia lui Quoyle, ca un ciocan pe-un cui.

— O.K. Ţi-ar prinde bine să începi cu şedinţa comitetului de planificare. La şcoala elementară. Ce-ar fi să mergi în seara asta? Te aşezi pe scăunele. Scrie tot ce auzi, bate la maşină. Cin' sute max. Ia un reportofon, dacă vrei. Arată-mi ce-ai făcut mâine-dimineaţă. Las-mă s-o văd înainte să i-o pui negrului muist pe birou.

Negrul muist era Partridge.

Quoyle în spatele sălii, scriind în carneţelul lui. A mers acasă, a scris şi rescris la maşină toată noaptea pe masa din bucătărie. Dimineaţa, cu ochii încercănaţi, agitat de la cafea, a intrat în camera de ştiri. L-a aşteptat pe Al Catalog.

Ed Punch, întotdeauna primul pe uşă, a alunecat în biroul lui ca un ţipar într-o piatră. Parada de dimineaţă

a început. Omul de la ştiri, agitând o plasă de gogoşi cu nucă de cocos; o chinezoaică înaltă cu părul lucios; tipul în vârstă de la distribuţie, cu mâinile ca nişte frânghii; două femei de la punerea în pagină; editorul foto, cu cămaşa de ieri plină de pete la subsuoară. Quoyle la biroul lui, pişcându-se de bărbie, cu capul în pământ, prefăcându-se că-şi corectează articolul. Avea unsprezece pagini.

La zece, Partridge. Bretele roşii şi o cămaşă de in. Dădea din cap şi îşi bătea colegii pe umăr, în drum prin camera de ştiri, îşi băgă capul în văgăuna lui Punch, îi făcu cu ochiul lui Quoyle, se aşeză la biroul de machetare din faţa rândului său.

Partridge ştia o mie de lucruri, că frânghiile ude ţin o greutate mai mare, de ce un ou fiert se învârtea mai bine decât unul crud. Cu ochii pe jumătate închişi, cu capul dat pe spate într-o uşoară transă, putea cita statistici de baseball aşa cum anticii recitau din *Iliada*. Recicla proză banală, ştergea praful de pe imitaţii de Jimmy Breslin[1]. „Unde sunt reporterii de altădată", murmura, „aprigele, nenorocitele păsări de noapte alcoolice care-şi rodeau unghiile şi care chiar ştiau să scrie?"

Quoyle aduse ce scrisese.

— Al n-a venit încă, spuse, aranjând paginile. Aşa că m-am gândit să ţi le dau ţie.

Prietenul lui n-a zâmbit. Era la serviciu. A citit câteva secunde, ridicându-şi faţa spre lumina fluorescentă.

— Dacă Edna ar fi aici ar rupe asta. Dacă Al ar vedea-o i-ar spune lui Punch să te dea afară. Trebe s-o rescrii. Ia,

[1] Jimmy Breslin (n. 1930), scriitor şi jurnalist american, distins în 1986 cu Pulitzer Prize for Commentary (n. red.).

stai jos. Ți-arăt ce nu-i bine. Se spune că reporter poți să faci din oricine. Tu o să fii un caz relevant.

Quoyle se aşteptase la asta.

— Editorialul tău, spuse Partridge, Dumnezeule!

Citi cu voce tare, aproape cântând subțire.

Noaptea trecută Comisia de Planificare Ochiul Pinului a votat cu o majoritate clară să revizuiască recomandările precedente cu privire la amendamentele la codul zonal municipal, ceea ce va duce la o creştere a mărimii minime a suprafețelor proprietăților rezidențiale în toate zonele cu excepția centrului de până la şapte acri.

— E ca şi cum ai citi ciment. Prea lung. Mult, mult prea lung. Neclar. Nici o implicare umană. Nici un citat. Anost.

Pixul lui cutreiera printre propozițiile lui Quoyle, amestecând şi mutând.

— Cuvinte scurte. Propoziții scurte. Sparge frazele. Uite, ăsta-i punctul tău de vedere aici. Asta e o ştire, mut-o mai sus.

Arunca cuvinte încoace şi încolo. Quoyle se apleca mai aproape, se holba, îşi frământa degetele, nu înțelegea nimic.

— O.K., încearcă aşa.

Membra Comisiei de Planificare Ochiul Pinului Janice Foxley şi-a dat demisia marți după o şedință agitată care s-a desfăşurat până târziu în noapte. „Nu pot să stau aici cu mâinile în sân şi să privesc cum oamenii săraci ai acestui oraş sunt dezamăgiți", a declarat Foxley.

Cu câteva minute înainte de demisia lui Foxley comisia a aprobat o nouă lege a zonelor cu un vot de 9 la 1. Noua lege limitează suprafața minimă a proprietăților rezidențiale la şapte acri.

— Nu foarte tăios, fără stil şi încă prea lung, spuse Partridge, da' pe calea cea bună. Înțelegi? Înțelegi ce e o ştire?

Ce se vrea într-un editorial? Ia să vedem ce poţi să faci. Dă-i puţină viaţă.

Focul lui Partridge nu l-a ajutat să se coacă. După şase luni de corecturi la birou Quoyle nu recunoştea ce e o ştire, nu avea nici o aptitudine pentru detaliu. Îi era frică de tot în afară de vreo duzină de verbe. Avea un fler fatal legat de pasivul fals. „Guvernatorul Murchie a fost înmânat un buchet de către elevul în clasa întâi Kimberley Plud", scria el, şi Edna, corectoarea arţăgoasă, se ridica în picioare şi zbiera la Quoyle. „Cretin lobotomizat. Cum dracu' poţi să înmânezi un guvernator?" Quoyle — o altă mostră de semianalfabet care face jurnalism în zilele noastre. Să-i punem pe toţi la zid!

Quoyle rezista la şedinţe mâzgălind pe carneţele. Îi părea că e parte din ceva. Urletele Ednei, ironiile lui Partridge nu-l răneau. Crescuse cu un frate sălbatic şi criticile necruţătoare ale tatălui. Încântat la vederea numelui său în ziar. Orele neregulate îl ajutau să-şi imagineze că este stăpânul propriului timp. Ajuns acasă după miezul nopţii de la o dezbatere despre formularea unui amendament municipal minor despre reciclarea sticlelor, simţea că e un şurub din balamaua puterii. Vedea întâmplările obişnuite ale vieţii ca pe nişte titluri de ziar. UN OM TRAVERSEAZĂ PARCAREA CU PAS REŢINUT. FEMEI VORBESC DESPRE PLOAIE. UN TELEFON SUNĂ ÎN CAMERĂ GOALĂ.

Partridge se chinuia să-l facă să progreseze.

— Şi ce nu se întâmplă e o ştire, Quoyle.

— Aha.

Prefăcându-se că înţelege. Cu mâinile în buzunare.

— Povestea asta despre şedinţa Asociaţiei Judeţene de Ajutor în Transport? Cu o lună-n urmă erau gata să înceapă

să asigure transportul cu microbuze în patru oraşe dacă Bugle Hollow li se alătura. Spui aici că s-au întâlnit aseară, apoi tocmai la sfârşit menţionezi ca pe un detaliu minor că Bugle Hollow a hotărât să nu li se alăture. Ai idee câţi bătrâni fără maşină, oamenii nu-şi permit o maşină sau o a doua maşină, sau navetişti, au aşteptat rahatu' ăsta de microbuz să vină? Şi acum n-o să se mai întâmple. Ştiri, Quoyle, ştiri. Ar fi bine să-ţi pui la bătaie tărtăcuţa.

O secundă mai târziu a adăugat pe un alt ton că avea de gând să gătească peşte marinat în stil grecesc, cu ardei iute, la tigaie, vineri seară şi nu voia şi Quoyle să vină?

Voia, dar se întreba ce era de fapt o tărtăcuţă.

La sfârşitul primăverii, Ed Punch l-a chemat pe Quoyle la el în birou, i-a zis că e concediat. Se uita cu faţa lui distrusă pe lângă urechea lui Quoyle.

— E ceva provizoriu, dacă treburile merg mai încolo...

Quoyle a găsit o jumătate de normă ca şofer de taxi.

Partridge ştia de ce. L-a convins pe Quoyle să-şi pună un şorţ imens, i-a dat o lingură şi un borcan.

— Puştii lui s-au întors de la Facultate. Au primit slujba ta. N-ai ce regreta. Aşa, întinde muştaru' ăla pe carne, lasă-l să se absoarbă.

În august, tăind mărar pentru o tocăniţă rusească de văcuţă cu murături, Partridge a zis:

— Punch te vrea înapoi. Spune că dacă eşti interesat, vino luni dimineaţă.

Punch a părut fără tragere de inimă. A făcut un întreg circ că-l lua pe Quoyle înapoi, că-i face o mare favoare. Temporară.

Adevărul e că Punch observase cum Quoyle, care vorbea puțin, îi inspira pe ceilalți să vorbească. Singurul lui talent în jocul vieții. Postura lui atentă, felul flatant în care dădea din cap aprobator provocau cascade de opinii, reminiscențe, amintiri, teorii, previziuni, expuneri, rezumate şi explicații, storceau povestea vieții străinilor cu care vorbea.

Şi aşa au mers lucrurile. Concediat, spălător de maşini, reangajat.

Concediat, şofer de taxi, reangajat.

Viața lui mergea înainte şi înapoi, iar el cutreiera tot ținutul, ascultând certurile comitetelor pentru canalizare, comisiilor pentru drumuri, încropind poveşti despre bugete pentru repararea podurilor. Măruntele decizii ale autorităților locale erau pentru el faptele cele mai importante ale vieții. Într-o profesie care-i învață pe cei ce-o practică josnicia naturii umane, care revela metalul ruginit al civilizației, Quoyle îşi construise o iluzie personală legată de un progres ordonat. Într-o atmosferă de dezintegrare şi gelozie fumegândă, el îşi imagina posibilitatea unui compromis rațional.

Quoyle şi Partridge mâncau păstrăv fiert şi creveți cu usturoi. Mercalia nu era acolo. Quoyle pregătea salata de fenicul. Se apleca să ia un crevete când Partridge bătu cu cuțitul în sticla de vin.

— Anunț. Despre mine şi Mercalia.

Quoyle, rânjind. Se aştepta să audă că or să aibă un copil. Deja se alesese pe sine ca naş.

— Ne mutăm în California, plecăm vineri seară.

— Ce? spuse Quoyle.

— Motivul pentru care mergem sunt produsele naturale, spuse Partridge. Vin, roşioare coapte, avocado. Turnă nişte *fumé blanc* şi-i spuse lui Quoyle că de fapt din dragoste pleca şi nu pentru legume. Tot ce contează e din dragoste, Quoyle. E motorul vieţii.

Mercalia renunţase la teza ei, spuse Partridge, pentru a deveni muncitoare. Călătorii, cizme de cowboy, bani, suspinul frânelor cu aer, patru boxe în cabină şi jazz cu Uptown String Quartet pe casetă. Cursuri la o şcoală unde învăţa să conducă tiruri pe distanţe lungi. Absolvise *summa cum laude*. Firma Overland Express din Sausalito o angajase.

— E prima femeie de culoare şoferiţă de tir din America, spuse Partridge, aproape înlăcrimat. Ne-am luat deja un apartament. Al treilea pe care l-a văzut.

Avea, spunea el, o bucătărie cu uşi de sticlă, umbrar dumnezeiesc de bambus în curte. O grădiniţă de plante medicinale de mărimea unui covoraş pentru rugăciuni. Unde o să îngenuncheze.

— A primit ruta New Orleans. Şi eu mă duc acolo cu ea. O să fac sandviciuri cu raţă afumată, piept de pui rece cu tarhon, să le ia pe drum, să nu mănânce la popasuri. Nu vreau să calce Mercalia în locurile alea pentru şoferii de tir. O să cresc tarhon. Pot să găsesc o slujbă. Niciodată nu-s destui redactori de ziar. Îmi găsesc o slujbă oriunde.

Quoyle ar fi vrut să spună felicitări, dar sfârşi prin a scutura şi iar a scutura mâna lui Partridge, nu putea să-i dea drumul.

— Uite, vino şi vizitează-ne, spuse Partridge. Păstrăm legătura.

Şi continuară să-şi strângă mâinile, pompând aerul ca şi cum ar fi scos apă dintr-o fântână.

Quoyle, înţepenit în mocirlosul Mockingburg. Un loc la a treia sa moarte. Trecuse târându-se în două sute de ani prin mai multe etape, de la păduri şi triburile din ele, la ferme, devenind un oraş al clasei muncitoare din uzinele de piese şi cauciucuri pentru maşini şi utilaje. O lungă recesiune a golit centrul, omorând mallurile. Fabrici de vânzare. Străzi de mahala, tineri cu pistoale în buzunare, gargară politică, guri furioase şi idei dezmembrate. Cine ştie unde or fi plecat oamenii? Probabil în California.

Quoyle îşi făcea cumpărăturile la Băcănia A&B, îşi punea benzină la Benzinăria D&G, îşi ducea maşina la Garajul R&R când avea nevoie de reparaţii. Îşi scria articolele, locuia în rulota lui închiriată, uitându-se la televizor. Uneori visa la dragoste. De ce nu? Era o ţară liberă. Când Ed Punch îl concedia, mânca munţi de îngheţată de cireşe şi ravioli la conservă.

Quoyle trăia în afara timpului. Credea că e reporter de ziar, dar nu citea niciodată alt ziar în afară de *Cronica de Mockingburg,* şi aşa reuşise să ignore terorismul, schimbările de climă, guvernele care cădeau, scurgerile chimice, epidemiile, recesiunea şi băncile falimentare, gunoaiele care pluteau pe apă şi subţierea stratului de ozon. Vulcani, cutremure şi uragane, şarlatani religioşi, vehicule defecte şi oameni de ştiinţă escroci, terorişti şi criminali în serie, valuri imense de cancer, SIDA, despăduriri şi aparate de zbor care explodau — toate îi erau la fel de nefamiliare ca

năvoadele, canioanele şi jartierele brodate cu trandafiri. Jurnalele ştiinţifice împrăştiau veşti despre viruşi mutanţi, despre maşini care pompau viaţă în oameni pe jumătate morţi, despre descoperirea că galaxiile se scurgeau apocaliptic către un Mare Atractor, ca muştele pe ţeava unui aspirator. Toate astea erau chestii din viețile altora. El o aştepta pe a lui să înceapă.

Îşi făcuse obiceiul de a merge prin rulotă şi de a întreba cu voce tare: „Cine ştie?" Spunea: „Cine ştie?" Pentru că nimeni nu ştia. Prin asta înțelegea că orice se putea întâmpla.

O monedă care se învârte, balansându-se încă pe marginea ei, ar putea cădea în orice direcție.

2

Nodul dragostei

Pe vremuri, un marinar mistuit de dor îi putea trimite iubitei sale o bucată de sfoară de pescuit legată lejer într-un nod al dragostei adevărate.

Dacă nodul era trimis înapoi aşa cum plecase, relaţia era statică. Dacă nodul revenea înnodat mai strâns, pasiunea era reciprocă. Dar dacă nodul era răsucit — era un sfat tacit de retragere.

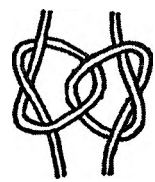

Apoi, la o întâlnire, Petal Bear[1]. Suplă, moale, fierbinte. I-a făcut cu ochiul. Quoyle avea acea tânjire a bărbaţilor solizi pentru femei minione. Stătea lângă ea la masa cu răcoritoare. Ochi cenuşii apropiaţi, păr creţ de culoarea lemnului de stejar. Lumina fluorescentă îi dădea paloarea unei lumânări de ceară. Genele îi sclipeau din pricina vreunui unguent întunecat. Un fir metalic în puloverul ei roz. Aceste scânteieri slabe îi dădeau o strălucire ca un fel de aură. Ea îi zâmbi, cu buzele perlate umede de cidru. Mâna lui zvâcni către bărbie. Ea alese o prăjitură cu ochi de glazură şi gură de migdală. Îl privi pe când dinţii ei desenau o lună nouă

[1] *Petal* — petală; *bear* — urs (n. red.).

în prăjitură. O mână invizibilă aruncă vârtejuri şi întretăieri în intestinele lui Quoyle. Mârâieli din cămaşa sa.

— La ce te gândeşti? spuse ea.

Vocea îi era rapidă. Spuse ce spunea întotdeauna.

— Vrei să te însori cu mine, nu-i aşa? Nu te gândeşti că vrei să te însori cu mine?

Aştepta replica spirituală. Pe măsură ce vorbea, se metamorfoza într-un fel provocator, părea deodată înecată în erotism aşa cum un înotător ce se ridică dintr-o piscină sclipeşte precum cromul, acoperit pentru o fracţiune de secundă de o peliculă neîntreruptă de apă.

— Ba da, spuse el, chiar crezând ceea ce spune.

Ei i se păru amuzant. Râse, împletindu-şi degetele cu unghii lungi şi ascuţite cu ale lui. Îl privi intens în ochi, ca un optometrist care caută un defect. O femeie făcu o grimasă în direcţia lor.

— Hai să plecăm de-aici, îi şopti ea, să mergem să bem ceva. E şapte două'ş'cinci. Eu cred că ţi-o trag până la zece, ce zici?

Mai târziu spuse:

— Doamne, asta e cea mai mare de până acum.

Aşa cum o gură caldă încălzeşte o lingură rece, Petal îl încălzi pe Quoyle. El se împletici afară din rulota sa închiriată, din talmeş-balmeşul de rufărie murdară şi cutii goale de ravioli, direct într-o iubire dureroasă, cu inima străpunsă de ace care tatuau pentru totdeauna numele lui Petal Bear.

A urmat o lună de fericire nebună. Apoi şase ani stranii de suferinţă.

Petal Bear era bântuită de dorințe, dar nu, după căsătorie, pentru Quoyle. Dorința se transformă în repulsie, asemenea unei mănuşi întoarse pe dos. Într-o altă epocă şi cu un alt sex, ea ar fi fost Genghis-Han. Când ea avea nevoie de oraşe în flăcări, de murmurele împleticite ale captivilor, de cai extenuați de trasarea hotarelor în expansiune ale teritoriilor ei, avea parte doar de triumfuri mărunte de natură sexuală. Bravo, îşi spuse. Halal!

În timpul zilei vindea alarme antifurt la Northern Security, noaptea devenea o femeie ce nu se putea ține departe de dormitoarele străinilor şi care avea conjuncții sexuale fie în toalete împuțite, fie în debarale. Mergea oriunde cu bărbați necunoscuți. A mers în baruri de noapte din oraşe îndepărtate. A făcut un film porno, purtând pe față o mască făcută dintr-o pungă de chipsuri. Îşi ascuțea dermatograful cu cuțitul, lăsându-l pe Quoyle să se întrebe de ce brânza lui pentru sandviciuri avea dungi verzi.

Nu ura bărbia lui Quoyle, ci şovăiala sa umilă, de parcă îi aştepta mânia, de parcă se aştepta ca ea să-l facă să sufere. Nu îi suporta spatele fierbinte, masivitatea în pat. Partea minunată din Quoyle era, din nefericire, ataşată de restul corpului. O morsă gâfâind pe perna de alături. În vreme ce ea rămânea o ecuație ciudată ce atrăgea mulți matematicieni.

— Îmi pare rău, bâigui el, când piciorul lui păros îi atinse coapsa.

În întuneric, degetele lui rugătoare se strecurară în sus pe brațul ei. Ea se înfioră, scuturându-i mâna de pe a sa.

— NU face asta!

N-a spus „Halcă de slănină", dar el a auzit cuvintele. Nu exista nimic la el ce ar fi putut să suporte. Îl dorea mort.

Şi nu-şi putea stăpâni ura mai mult decât putea el să se abţină din dragostea lui imbecilă.

Quoyle îşi strânse buzele, simţind cabluri înfăşurându-se în jurul lui ca şi când ar fi trase de o roată de clichet. La ce se aşteptase când s-a însurat? Nu la viaţa de magazin cu reduceri a părinţilor săi, ci la ceva ca şi curtea din spate a lui Partridge — prieteni, fum de grătar, afecţiune şi limbajul ei nerostit. Dar asta nu s-a întâmplat. Era de parcă el ar fi fost un copac şi ea o cracă plină de spini, agăţată de el şi unduindu-se în vânt, biciuindu-i coaja rănită.

Ceea ce avea era ceea ce dorise.

La patru zile după naşterea lui Bunny[1], o babysitter veni să se tolănească în faţa televizorului — doamna Moosup, cu braţele prea grase pentru a încăpea în mâneci — şi Petal aruncă o rochie pe care nu se puteau zări prea bine petele peste burta flască şi sânii care curgeau şi ieşi să vadă ce putea găsi. Stabilind o rutină anume. Care avea să dureze şi pe parcursul sarcinii cu Sunshine[2] în anul următor, clocotind până când extraterestrul îi părăsi corpul.

Apele mohorâte ale lui Quoyle fierbeau. Pentru că el era cel care plimba bebeluşii, uneori îi ducea la întâlniri, Sunshine într-o traistă prinsă în spate, Bunny sugându-şi degetul şi agăţându-se de pantalonii lui. În maşină, o adunătură mizeră de ziare, mănuşi minuscule cu un singur deget, plicuri rupte, suzete. Pe bancheta din spate, o crustă de

[1] Iepuraş (în lb. engleză) (n. red.).

[2] Cer senin, fericire (fig., în lb. engleză) (n. red.).

pastă de dinți dintr-un tub călcat în picioare. Cutiile de suc se rostogoleau întruna.

Quoyle intra în casa închiriată doar serile. În câteva dăți era şi Petal acolo; mai des era însă doamna Moosup, făcând ore suplimentare într-o transă de culoare electronică şi viață simulată, fumând şi nemirându-se de nimic. Pe podeaua din jurul ei erau aruncate păpuşi fără păr. În chiuvetă, vasele murdare stăteau vraf, căci doamna Moosup spunea că nu e menajeră, şi nici nu avea să fie vreodată.

În baie, printr-un talmeş-balmeş de prosoape şi cabluri electrice, în camera copiilor, unde lăsa jaluzelele împotriva luminii de la stradă, trăgea păturile pentru noapte. Două pătuțuri înghesuite unul într-altul ca două colivii. Căscând, Quoyle mai spăla din vase, apoi cădea, în cele din urmă, între cearşafurile cenuşii şi adormea. Dar făcea toate treburile prin casă în mare secret, deoarece Petal se enerva dacă îl prindea dând cu mopul sau ştergând, de parcă ar fi acuzat-o de ceva.

O dată, a telefonat din Montgomery, Alabama.

— Sunt aici, în Alabama, şi nimeni, nici măcar barmanul, nu ştie să-mi facă un Alabama Slammer.

Quoyle auzi pe fundal murmurul şi râsetele unui bar.

— Aşa că, ascultă, du-te în bucătărie şi uită-te pe frigider unde țin eu *Mr. Boston*[1]. Aici n-au decât un exemplar mai vechi. Caută-mi şi mie Alabama Slammer. Aştept la telefon.

— De ce nu vii acasă? se rugă el cu voce jalnică. Îți fac eu unul.

---

[1] Ghidul barmanului, publicat de Old Mr. Boston, distilerie din Boston, Massachusetts, imediat după încetarea prohibiției şi folosit de sute de barmani, fiind considerat „Biblia băuturilor" (n. red.).

Ea nu zise nimic. Tăcerea se prelungi până când el luă cartea şi îi citi reţeta, în vreme ce amintirea scurtei luni de dragoste când ea se cuibărise în braţele lui, a mătăsii fierbinţi a furoului ei, îi trecea prin minte ca o pasăre chinuită.

— Mersi, spuse ea şi închise.

Mai erau nişte nenorocite de mici episoade. Uneori ea se prefăcea că nu-i recunoaşte pe copii.

— Ce caută copilul ăla în baie? Tocmai am intrat să fac un duş şi am găsit un copil pe oliţă! Cine dracu' e aia?

Televizorul cârâia un râset.

— Ea e Bunny, zicea Quoyle. E fiica noastră, Bunny.

Îşi smulse un zâmbet pentru a-i arăta că ştie că glumeşte. Putea zâmbi la o glumă. Chiar putea.

— Doamne, n-am recunoscut-o. Strigă în direcţia băii: Bunny, tu eşti?

— Da.

O voce beligerantă.

— Mai e încă una, nu-i aşa? Ei bine, eu m-am cărat. Să nu mă căutaţi până luni sau cam aşa ceva.

Îi părea rău că el o iubeşte în halul ăla, dar până la urmă, asta era.

— Ascultă, n-are sens, spunea. Găseşte-ţi o prietenă — sunt o grămadă de femei în jur.

— Dar eu nu te vreau decât pe tine, spunea Quoyle.

Jalnic. Rugător. Umil.

— Singurul lucru care ar funcţiona aici ar fi un divorţ, zicea Petal.

El o trăgea la fund. Ea îl dădea la o parte.

— Nu, gemea Quoyle. Fără divorţ.

— E treaba ta atunci, spunea Petal.

Irişii argintii în lumina de duminică. Materialul verde al hainei ei de culoarea iederii.

Într-o noapte rezolva un rebus în pat, o auzi pe Petal intrând, auzi şoapte sordide. Uşile frigiderului se deschiseră şi se închiseră, clinchetul sticlei de vodcă, sunetul televizorului şi, după o vreme, scârțâitul, scârțâitul patului rabatabil din sufragerie şi strigătul unui necunoscut. Armura de indiferență sub care îşi proteja mariajul era fragilă. Chiar şi după ce auzi uşa închizându-se în urma bărbatului şi zgomotul unei maşini îndepărtându-se, nu se ridică din pat, ci se întinse pe spate cu ziarul foşnind la fiecare mişcare a pieptului său, şi cu lacrimile alunecându-i în urechi. Cum era posibil ca ceva făcut într-o altă cameră de alți oameni să-l doară atât de violent? BĂRBAT MORT DE INIMĂ REA. Duse mâna la cutia cu alune de lângă pat.

Dimineața ea îl privi furioasă, însă el nu zise nimic, împiedicându-se prin bucătărie cu carafa cu suc. Se aşeză la masă, cana îi tremura în mână. Colțurile gurii îi erau albe de la sarea alunelor. Scaunul ei hârşâi pe podea. El simți mirosul părului ei umed. Iar veniră lacrimile. Bălăceală în suferință, gândi ea. Uită-te la ochii lui.

— Pentru Dumnezeu, da' creşti odată, zise Petal.

Îşi lăsă cana de cafea pe masă. Trânti uşa.

Quoyle credea în suferința în tăcere, nu îşi dădea seama că irita. Se străduia să-şi înăbuşe sentimentele, să se comporte bine. Un test de iubire. Cu cât era durerea mai ascuțită, cu atât era dovada mai mare. Dacă ar putea să îndure acum, dacă ar putea să facă față, în final ar fi bine. Ar fi cu siguranță bine.

Dar circumstanțele îl îngrădeau ca cele şase laturi ale unei cutii de metal.

3

Nodul sugrumător

„Nodul sugrumător va ține bine un colac de parâmă...
La început se leagă lejer iar pe urmă e strâns bine."
CARTEA ASHLEY A NODURILOR

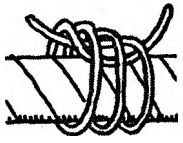

Veni un an în care viața asta se încheie brusc. Voci la telefon, zgomot de oțel îndoit, flăcări.

Începu cu părinții lui. Întâi tatăl, diagnosticat cu cancer la ficat, o inflorescență de celule sălbatice care se împrăştiau. O lună mai târziu, în creierul mamei înflori o tumoare ca o sămânță toxică, înghesuindu-i gândurile într-o singură parte. Tatăl dădea vina pe stația electrică. La două sute de metri de casa lor coborau din turnurile dinspre nord cabluri zgomotoase, groase ca țiparii.

Obținură rețete de barbiturice de la doctori dubioşi, făcură stocuri de pastile. Când se adunară destule, tatăl dictă, mama scrise la maşină o scrisoare de adio, proclamație

a alegerii individuale şi a autoeliberării — propoziţii copiate din buletinul Societăţii pentru o Plecare Demnă. Numiră incinerarea şi împrăştierea cenuşii ca opţiune de eliminare.

Era primăvară. Sol îmbibat de apă, miros de pământ. Vântul bătea printre ramuri, împrăştiind o adiere verzuie ca şi cremenea ciocnită. Podbal prin şanţuri; pete furioase de lalele ţinându-se în grădini. Ploaie oblică. Limbile ceasului plonjau către serile străvezii. Cerul vălurea precum cărţile de joc într-o mână palidă.

Tatăl opri boilerul. Mama udă plantele din casă. Îşi înghiţiră pastilele pestriţe cu ceai de plante Silent Nite.

Cu ultimele forţe moleşite, tatăl sună la ziar şi lăsă un mesaj pe robotul lui Quoyle. „Aici tatăl tău. Te sun. Dicky n-are telefon. În fine. E timpul ca eu şi mama ta să plecăm. Ne-am hotărât să plecăm. Declaraţia, instrucţiunile despre antreprenor şi incinerare, totul, se află pe masa din sufragerie. Va trebui să-ţi găseşti singur calea. Eu a trebuit să-mi găsesc singur calea într-o lume dură încă de când am venit în ţara asta. Nimeni nu mi-a dat vreodată nimic. Alţi bărbaţi ar fi renunţat şi s-ar fi transformat în trântori, dar eu n-am făcut-o. Am asudat şi am muncit, am împins roabe cu nisip pentru zidari, am făcut în aşa fel încât tu şi fratele tău să aveţi avantaje, nu că aţi făcut prea multe cu şansele voastre. N-am prea avut parte de viaţă. Caută-i pe Dicky şi pe soră-mea Agnis Hamm, şi spune-le despre asta. Adresa lui Agnis e pe masa din sufragerie. Nu ştiu unde sunt restul. Nu erau..." Se auzi un bip. Spaţiul pentru mesaje se umpluse.

Dar fratele, un sublocotenent spiritual din Biserica Magnetismului Personal, avea telefon şi Quoyle îi ştia numărul. Îşi simţi stomacul strângându-i-se când îi auzi vocea

urâtă în receptor. Consoane nazale înfundate, fornăieli adenoide. Fratele îi spuse că nu poate veni la ceremonii pentru outsideri.

— Nu cred în superstițiile alea de căcat, spuse el. Înmormântările. La BMP avem cocktail. În plus, de unde ai scos un preot care să țină o slujbă pentru sinucigași?

— Reverendul Stain face parte din grupul lor de Plecare Demnă. Ar trebui să vii. Cel puțin să mă ajuți să curăț la subsol. Tata a lăsat cam patru tone de reviste vechi acolo. Uite, a trebuit să văd cum părinții noștri sunt scoși din casă.

Aproape hohoti.

— Hei, umflatule, ne-au lăsat ceva?

Quoyle știa la ce se referea.

— Nu. O ipotecă mare pe casă. Și-au cheltuit economiile. Cred că ăsta e unul din principalele motive pentru care au făcut-o. Adică, știu că ei credeau într-o moarte demnă, dar cheltuiseră totul. Lanțul de prăvălii a dat faliment și s-a oprit și pensia. Dacă ar mai fi trăit, ar fi trebuit să-și caute slujbe, angajându-se în vreun magazin 7-Eleven sau ceva de genul ăsta. Credeam că poate și mama avea o pensie, dar n-avea.

— Glumești? Io zic că ești mai prost decât credeam. Hei, sac de vomă, dacă e totuși ceva, să-mi trimiți partea care mi se cuvine. Ai adresa mea.

Închise.

Quoyle își duse mâna la bărbie.

Nici Agnis Hamm, sora tatălui, nu veni la ceremonie. Îi trimise lui Quoyle un bilet pe hârtie albastră, cu numele și adresa ei scrise cu litere în relief, aplicate prin presare cu un dispozitiv poștal.

Nu pot să ajung la slujbă. Dar vin încolo luna viitoare, cam pe 12. O să iau cenuşa tatălui tău, conform instrucţiunilor, şi vin să vă văd, pe tine şi familia ta. Vorbim atunci. Mătuşa ta iubitoare, Agnis Hamm.

Dar când sosi mătuşa, orfanul Quoyle era din nou modelat de circumstanţe, de data asta sub forma unui soţ abandonat şi înşelat, un văduv.

— Pet, trebuie să vorbim, implorase el cu o voce copleşită de suferinţă.

Ştia de ultimul ei iubit, un agent imobiliar şomer ce-şi lipea semne mistice pe barele de protecţie şi credea în horoscopul din ziar. Ea stătea cu el, venea acasă doar după haine din când în când. Mai degrabă foarte rar. Quoyle bâigui câteva fraze sentimentale din cărţi poştale. Ea se uită în altă direcţie, surprinzându-şi reflexia în oglindă.

— Nu-mi mai spune „Pet". E suficient de rău să ai un nume ca Petal. Ar fi trebuit să-mi spună ceva de genul „Iron" sau „Spike"[1].

— „Iron Bear"? zâmbi el.

Sau mai degrabă un rictus.

— Nu fi drăguţ, Quoyle. Nu încerca să pretinzi că totul e amuzant şi minunat. Doar lasă-mă în pace. Se întoarse dinspre el, cu hainele pe braţ şi cu umeraşele atârnând ca nişte capete şi gâturi de gâşte moarte. Vezi tu, a fost o glumă. Nu voiam să mă mărit cu nimeni. Şi nici n-am chef să fiu mama nimănui. A fost o greşeală, şi vorbesc serios.

---

[1] *Iron* — fier; *spike* — ţepuşă (în lb. engleză) (n. red.).

Într-o zi dispăru, nu apăru la muncă la Northern Security. Managerul îl sună pe Quoyle. Ricky-nu-ştiu-cum.

— Păi, ştii, sunt destul de îngrijorat. Petal n-ar fi putut s-o „taie", cum zici tu, fără să-mi spună ceva.

Din tonul vocii lui, Quoyle ştiu că Petal se culcase cu tipul. Că-i dăduse speranţe false.

La câteva zile după conversaţia asta, Ed Punch făcu un semn cu capul spre biroul lui atunci când trecu pe lângă Quoyle. Întotdeauna se întâmpla aşa.

— Tre' să te las să pleci, îi spuse, cu o privire galbenă, trecându-şi limba peste buze.

Ochii lui Quoyle se îndreptară spre gravura de pe perete. Abia se putea descifra semnătura de sub gâtul păros: Horace Greeley.

— Afacerea merge prost. Nu ştiu cât o s-o mai ducă ziarul. Mi-e teamă că de data asta nu prea sunt şanse să te iau înapoi.

La şase jumătate deschise uşa bucătăriei. Doamna Moosup stătea la masă, scriind pe spatele unui plic. Braţe cu dungi marmorate ca nişte coapse reci.

— Aţi venit! strigă ea. Am sperat să veniţi ca să nu trebuiască să scriu toate chestiile astea. Îţi oboseşte mâna. E seara în care mă duc la clinica de acupunctură. Chiar te ajută. În primul rând, doamna Bear zice să-mi plătiţi leafa. Mi-o datoraţi pe şapte săptămâni, face trei-zero-opt-zero dolari. Mi-ar prinde bine un cec acu'. Şi eu am facturi de plătit, ca toată lumea.

— A sunat? întrebă Quoyle. A spus când se întoarce? Şeful ei vrea să ştie.

Auzea televizorul din camera cealaltă. O inflamaţie de sunete de maraca şi bătăi de bongo.

— N-a sunat. A venit în grabă cam acu' două ore, şi-a luat toate hainele, mi-a zis câteva chestii ca să vi le zic, a luat copiii şi-a plecat cu tipul ăla cu Geo roşu. Ştiţi de cine zic. Ăla. Zicea că se mută în Florida cu el, zicea că o să vă trimită prin poştă nişte hârtii. Şi-a dat demisia şi dusă a fost. Şi-a sunat şeful şi i-a zis: „Ricky, îmi dau demisia." Stăteam chiar aci când a zis-o. A zis să-mi scrieţi un cec imediat.

— Nu pot să înţeleg, spuse Quoyle. Avea gura plină cu hotdog rece. A luat copiii? N-ar lua niciodată copiii.

MAMĂ FUGARĂ ÎŞI RĂPEŞTE COPIII.

— Păi, fie cum o fi, domnule Quoyle, i-a luat. Se poa' să nu fie bine, da' parcă mi-aduc aminte că ultimul lucru pe care l-a zis a fost că o să lase fetele la nişte persoane în Connecticut. Copilele erau entuziasmate că or să meargă cu maşina aia mică. Doar ştiţi că nu ieşeau mai nicăieri. Îşi doreau asta. Da' ea a fost foarte fermă în legătură cu cecul. Cecul meu.

Braţele colosale dispăreau în mânecile largi ale hainei ei, din tweed înspicat cu roşu şi auriu.

— Doamnă Moosup, mai am cam doisprezece dolari în cont. Acum o oră am fost concediat. Plata dumneavoastră trebuia să vină de la Petal. Dacă nu glumiţi cu cei trei-zero-opt-zero, va trebui să vând CD-urile ca să vă plătesc. Nu pot face asta până mâine. Dar nu vă faceţi probleme, o să vă plătesc.

Continuă să mănânce hotdogii sleiţi. Acum ce mai urmează?

— Asta zicea *ea* mereu, zise doamna Moosup cu amărăciune. De-asta nu sunt croită să fac aşa ceva. Nu-i deloc amuzant să munceşti fără să fii plătit.

Quoyle aprobă. Mai târziu, după plecarea ei, telefonă la poliție.

— Soția mea. Îmi vreau copiii înapoi, spuse Quoyle în telefon cu o voce mecanică. Fetele mele, Bunny şi Sunshine Quoyle. Bunny are şase ani iar Sunshine patru şi jumătate.

Erau ale lui. Păr roşcat, pistrui ca iarba tăiată pe un câine ud. Frumusețea delicată a lui Sunshine înăbuşită de buclele portocalii. Bunny cea comună. Dar deşteaptă. Avea ochii fără culoare ai lui Quoyle şi sprâncene roşcate, stânga frântă şi crestată de o cicatrice de când a căzut din căruciorul de cumpărături. Părul ei, ondulat, tăiat scurt. Copii cu oase mari.

„Amândouă arată ca mobila făcută din şipci", făcea Petal glume răutăcioase. Directoarea de la creşă văzuse în ele numai necazuri şi o dăduse afară întâi pe Bunny, apoi şi pe Sunshine. Pentru ciupituri, îmbrânceli, țipete şi comenzi. Doamna Moosup le ştia de copii neastâmpărați care plângeau când le era foame şi n-o lăsau să-şi vadă programele la televizor.

Dar din primul moment în care Petal a început să urle că e însărcinată, aruncându-şi poşeta pe jos ca un pumnal, azvârlind cu pantofii în Quoyle şi spunând că o să facă avort, Quoyle le-a iubit, întâi pe Bunny, apoi pe Sunshine, le-a iubit pe amândouă cu un fel de spaimă că dacă vor ajunge pe lume, vor fi cu el pe timp limitat. Nu a ghicit că asta avea să se întâmple cu Petal. Credea că deja avusese parte de ce era mai rău de la ea.

Mătuşa, într-un costum pantalon în carouri negru cu alb, stătea pe canapea, ascultându-l pe Quoyle jelind şi înecându-se. Făcu ceai într-un ceainic nefolosit până atunci. O femeie cu

trăsături dure, cu păr brun-roşcat înspicat cu alb. Avea un profil de țintă într-o galerie de tir. O aluniță de culoarea pielii pe gât. Învârti ceaiul în ceainic, turnă, adăugă lapte. Haina ei, aşezată pe un braț al canapelei, semăna cu un somelier arătând o etichetă.

— Bea asta. Ceaiul e o băutură bună, o să te țină pe picioare. Ăsta-i adevărul.

Vocea ei era şuierătoare, ca vântul ce intră pe geamul întredeschis al unei maşini în viteză. Corpul în secțiuni, ca al unui manechin de croitorie.

— N-am cunoscut-o niciodată cu adevărat, spuse el, nu ştiu decât că era mânată de nişte forțe teribile. Trebuia să-şi trăiască viața în felul ei. Mi-a zis asta de un milion de ori.

Camera neîngrijită era plină de suprafețe reflectorizante care îl acuzau; ceainicul, fotografiile, verigheta lui, coperți de reviste, o lingură, ecranul televizorului.

— Bea nişte ceai.

— Unii poate cred că a fost rea, dar eu cred că era înfometată de dragoste. Cred că nu putea să se sature de dragoste. De-asta era aşa cum era. În adâncul ei n-avea o părere prea bună despre sine. Lucrurile pe care le făcea — îi dădeau o siguranță pentru scurtă vreme. Eu nu eram suficient pentru ea.

El chiar crede balivernele astea? se întrebă mătuşa. Presupuse că era doar invenția lui Quoyle, această Petal înfometată de iubire. Aruncă o privire la ochii înghețați, la poza seducătoare într-un mod rigid a lui Petal într-o fotografie, cu un trandafir stupid al lui Quoyle pus într-un pahar cu apă lângă ea, şi se gândi că era o cățea pe tocuri.

Quoyle nu mai putea respira, cu telefonul la ureche, pierderea inundându-l ca apa mării într-o chilă spartă. Ziceau că SUV-ul, un Geo, cotise de pe autostradă şi se rostogolise pe un câmp cu flori sălbatice, luând foc. Din pieptul agentului imobiliar ieşea fum, părul lui Petal ardea. Ea avea gâtul rupt.

Din maşină fuseseră aruncate de-a lungul autostrăzii tăieturi din ziare; reportaje despre un ou monstruos din Texas, o ciupercă ce semăna cu Jascha Heifetz[1], un nap de mărimea unui dovleac, un dovleac de mărimea unei ridichi.

Poliția, sortând printre reviste de astrologie şi haine pârlite, găsi poşeta lui Petal burduşită cu mai bine de nouă mii de dolari bani gheață şi agenda ei în care era notată o întâlnire cu Bruce Cudd în dimineața de dinaintea accidentului. În Bacon Falls, Connecticut. Mai era o chitanță de şapte mii de dolari pentru „servicii personale". Se părea că îi vânduse copiii lui Bruce Cudd, zicea poliția.

Quoyle, în sufragerie, bolborosind printre degete roşcate, spunea că i-ar putea ierta orice lui Petal dacă fetele erau în siguranță.

De ce plângem înecați în durere, se întrebă mătuşa. Câinii, cerbii, păsările suferă cu ochii uscați şi în tăcere. Suferința mută a animalelor. Probabil o tehnică de supraviețuire.

— Ai o inimă bună, îi spuse. Alții i-ar blestema trupul mutilat pentru vinderea micuților.

Laptele pe cale de a se strica. Cocoloaşe brune în vasul cu zahăr de la linguriţele ude de cafea.

— N-o să cred asta niciodată, că le-a vândut. Niciodată, urlă Quoyle.

---

[1] Jascha Heifetz (1901–1987), faimos violonist american de origine lituaniană (n. red.).

Coapsa lui se lovi de masă. Canapeaua scârțâi.

— Poate că nu le-a vândut. Cine ştie? îl alină mătuşa. Da, ai un suflet bun. Semeni cu Sian Quoyle. Bietul tău bunic. Nu l-am cunoscut niciodată. A murit înainte să mă nasc eu. Dar i-am văzut poza de multe ori, cu un dinte de mort atârnându-i la gât. Ca să țină durerea de dinți la distanță. Ei credeau în asta. Dar avea o fire veselă, se spune. Râdea şi cânta. Oricine îl putea fraieri cu o glumă.

— Sună a om slab de minte, suspină Quoyle în ceaşca de ceai.

— Ei bine, dacă era aşa, e prima dată când aud asta. Se spune că atunci când a căzut sub gheață, a strigat: „Ne vedem în rai."

— Am auzit povestea asta, spuse Quoyle, simțind saliva sărată în gură şi nasul umflându-i-se. Era doar un copil.

— Avea doisprezece ani. Vâna foci. Ucisese la fel de multe ca orice bărbat până când a avut una din crizele lui şi s-a dus sub gheață. O mie nouă sute douăzeci şi şapte.

— Tata ne spunea despre el uneori. Dar nu putea să aibă doisprezece ani. N-am auzit niciodată să fi avut atâta. Dacă s-a înecat la doisprezece ani, n-avea cum să-mi fie bunic.

— Ah, nu-i cunoşti pe cei din Newfoundland. Chiar dacă avea doisprezece ani, era tatăl tatălui tău. Dar nu şi-al meu. Mama mea — bunica ta — era Addy, sora lui Sian, şi după ce tânărul Sian s-a înecat, l-a luat pe Turvey, celălalt frate. Când şi *el* s-a înecat, s-a măritat cu Cokey Hamm, care a fost tatăl meu. Au locuit în casa de la Quoyle's Point, Promontoriul lui Quoyle, mulți ani — acolo m-am născut eu — şi pe urmă ne-am mutat în Catspaw. Când am plecat în 1946 după ce tatăl meu a fost omorât...

— După ce s-a înecat, spuse Quoyle.

Ascultând fără să vrea. Suflându-şi nasul în şervețelul de hârtie. Pe care îl împături şi îl aşează pe marginea farfurioarei sale.

— Nu. După asta am mers în nenorocirea de Catspaw Harbor[1], unde am fost tratați ca nişte gunoaie de gloata aia. Era o fată îngrozitoare, cu o eczemă purpurie care-i creştea dintr-o sprânceană. Arunca cu pietre. Pe urmă am venit în State. Mătuşa îngână: „Newfoundlandul jeleşte, pentru inimile care pleacă." Asta-i tot ce-mi mai amintesc din cântecelul ăla.

Quoyle ura gândul că avusese drept bunic un copil incestuos, predispus la crize şi ucigaş de foci, dar nu exista alternativă. Misterele unei familii necunoscute.

Când poliția dădu năvală înăuntru, fotograful, îmbrăcat în chiloți de lycra, lătra în telefon. Fetele lui Quoyle, despuiate, vărsaseră detergent de vase pe podeaua bucătăriei şi se dădeau pe ea ca pe gheață.

— E limpede că n-au fost abuzate sexual, domnule Quoyle, spuse vocea în receptor.

Quoyle nu putea să-şi dea seama dacă era vorba de o femeie sau un bărbat.

— Am găsit o cameră video. Şi carcase goale de film peste tot, dar camera era blocată sau ceva de genul ăsta. Când au intrat oamenii, el vorbea cu magazinul de unde cumpărase camera, striga la vânzător. Copiii au fost examinați de un

[1] Majoritatea toponimelor din Newfoundland care apar în acest roman sunt fictive, înțelesul lor fiind legat de universul pescarilor (n. red.).

pediatru specializat în copii abuzaţi sexual. A zis că nu există dovezi că le-ar fi făcut ceva, doar le-a dezbrăcat şi le-a tăiat unghiile de la mâini şi picioare. Dar în mod sigur avea ceva în minte.

Quoyle nu putea să scoată un sunet.

— Copiii sunt cu doamna Bailey la biroul Serviciului Social, mai spuse vocea păstoasă. Ştiţi unde este?

Sunshine era mânjită cu ciocolată şi învârtea de o manivelă care activa un lanţ de roţi dinţate de plastic. Bunny dormea într-un scaun, şi ochii i se mişcau sub pleoapele străvezii. Le trase după el până la maşină, strângându-le în braţele sale calde şi murmurându-le că le iubeşte.

— Fetele seamănă mult cu Feeny şi Fanny, surorile mele mai tinere, când erau mici, spuse mătuşa, mişcându-şi capul în sus şi-n jos cu mişcări bruşte. Arată exact ca ele. Feeny e acum în Noua Zeelandă, e biolog marin, ştie totul despre rechini. Şi-a fracturat şoldul astă-primăvară. Fanny e în Arabia Saudită. S-a măritat cu un crescător de şoimi. Tre' să poarte o chestie neagră pe faţă. Ia veniţi voi încoace, fetelor, şi strângeţi-o tare în braţe pe mătuşa voastră, spuse ea.

Dar copiii se repeziră către Quoyle, agăţându-se de el aşa cum se prinde de un pervaz un om care cade, ca un flux de particule electrice care face arc şi închide un circuit. Miroseau a detergent de vase Sierra Free cu gălbenele şi mentă. Expresia impenetrabilă de pe faţa mătuşii în timp ce-i privea. Tânjind, poate.

Quoyle, copleşit de problemele lui, văzu în ea o femeie în vârstă curajoasă. Singura lui rudă de sex feminin.

— Stai cu noi, spuse el. Nu ştiu ce să fac.

Aştepta s-o vadă scuturând din cap, spunând nu, că trebuie să se întoarcă acasă, că nu mai poate sta nici o secundă în plus.

Ea încuviinţă din cap.

— Câteva zile. Să vă mai pun pe picioare. Îşi frecă palmele de parcă un chelner tocmai i-ar fi servit o delicatesă. Poţi să priveşti lucrurile aşa, spuse ea. Ai şansa să iei totul de la capăt. Un nou loc, noi oameni, lucruri noi. O pagină nouă. Vezi tu, acum poţi fi cine vrei tu să fii, cu un nou început. Într-un fel, asta e ceea ce fac şi eu acum. Se gândi la ceva. Vrei să faci cunoştinţă cu Warren? Warren e în maşină, visează la glorii de mult apuse.

Quoyle îşi imaginase un soţ bătrân şi ramolit, însă Warren era un câine cu gene negre şi cu faţa căzută. Mârâi când mătuşa deschise uşa din spate.

— Nu-ţi fie teamă de ea, spuse mătuşa. Warren n-o să mai muşte pe nimeni niciodată. I-au scos toţi dinţii acum doi ani.

4

Naufragiat

„Naufragiat, a fi forțat să abandonezi nava în urma unui dezastru."

DICȚIONARUL MARINARULUI

Fața lui Quoyle avea culoarea unei perle stricate. Era înțepenit într-un scaun pe un feribot care se îndrepta către Newfoundland, cu jacheta de vânt îndesată sub obraz, cotul umed în locul în care o rosese.

Mirosul de umezeală sărată şi vopsea, cafea fiartă. Şi nici o scăpare de paraziții din difuzoarele pentru anunțuri, răpăielile de armă din sala de cinema. Pasageri cântând „Încă un dolar pentru mine", legănându-se cu un pahar de whisky în mână.

Bunny şi Sunshine stăteau în fața lui Quoyle, privind prin geamuri în sala de jocuri. Pereți purpurii de poliester, un tavan ce reflecta capetele şi umerii ca nişte îngeraşi fără trup de pe felicitări vechi. Copiii râvneau la muzica bulelor de apă.

Lângă Quoyle, împletitura mătuşii. Andrelele îl înţepau în coapsă, dar nu-i păsa. Era copleşit de greaţă. Deşi feribotul sălta pe valuri către Newfoundland, şansa lui de a o lua de la capăt.

Mătuşa avusese dreptate. Ce-i mai rămăsese în Mockingburg? Şomer, părăsit de soţie, părinţii decedaţi. Şi mai erau banii din Polița de Asigurare în Caz de Deces Accidental şi Invaliditate a lui Petal. Treizeci de mii soţului şi câte zece mii fiecărui copil legitim. Nu se gândise la asigurare, dar imediat îi trecuse prin cap mătuşii. Copiii dormeau, Quoyle şi mătuşa stăteau la masa din bucătărie. Mătuşa în imensa ei rochie purpurie, turnându-şi un strop de whisky în ceai. Quoyle cu o ceaşcă de Ovaltine. Să-l ajute să doarmă, zicea mătuşa. Pilule albastre de dormit. Era stânjenit, dar le înghiţise. Unghii roase până la carne.

„E perfect logic", spusese ea, „să începi o nouă viaţă într-un loc nou. Atât pentru binele copiilor, cât şi al tău. O să te ajute să treci peste ce s-a întâmplat. Ştii, durează cam un an, o tură completă de calendar, să treci peste pierderea cuiva. E o vorbă adevărată. Şi te ajută dacă eşti într-un loc diferit. Şi ce loc ar fi mai normal decât locul din care se trage familia ta? Poate poţi arunca o întrebare prietenilor tăi de la ziar, să-ţi încerci norocul. Se poate să fie vreo slujbă pe-acolo. Numai călătoria şi ar fi o experienţă inedită pentru fete. Să vadă şi altă parte a lumii. Şi, ca să fiu sinceră", îi pusese ea o mână pistruiată pe umăr, „mi-ar fi de ajutor să te am prin preajmă. Pun pariu că am face o echipă bună."

Mătuşa se sprijinise în cot. Cu bărbia pe podul palmei.

„Pe măsură ce îmbătrâneşti, îţi vei da seama că locul din care ai pornit te atrage din ce în ce mai puternic. Nici eu nu voiam să mai văd Newfoundlandul din nou când eram tânără, dar în ultimii ani a fost ca un fel de durere, doar o dorinţă de a mă întoarce. Probabil vreun impuls atavic să termini în locul de unde ai început. Deci, într-un fel, şi eu o iau de la capăt. Vreau să-mi mut mica afacere acolo. Ştii, n-o să-ţi strice să întrebi de un loc de muncă."

Se gândise să-l sune pe Partridge, să-i spună. Inerţia durerii se rostogolise însă prin el. Nu putea s-o facă. Nu acum.

Se trezise la miezul nopţii, dintr-un coşmar violet. Petal urcându-se într-un camion de pâine. Şoferul e scârbos, chel, cu muci curgându-i din nas, cu mâinile acoperite cu o substanţă necunoscută. Quoyle poate să vadă ambele laturi ale camionului deodată. Vede mâinile strângând carnea sub rochia lui Petal, faţa coborându-se în părul ei castaniu, şi în tot acest timp camionul legănându-se pe autostrăzi, peste poduri fără parapete. Quoyle zboară cumva alături de ei, pus în mişcare de nelinişte. Puzderie de faruri prin apropiere. Se luptă să prindă mâna lui Petal, s-o smulgă din camionul de pâine, ştiind ce trebuie să se întâmple (dorindu-şi asta pentru camionagiu, care se transformase în tatăl său), dar nu poate să ajungă la ea, e într-o paralizie agonizantă în ciuda sforţărilor. Farurile se apropie. Strigă să-i spună că moartea ei e iminentă, dar nu are voce. Se trezise trăgând de cearşaf.

Restul nopţii şi-l petrecuse stând în living cu o carte în poală. Ochii îi umblaseră înainte şi înapoi, citea, dar nu înţelegea nimic. Mătuşa avea dreptate. Trebuia să plece de-acolo.

Îi luase jumătate de oră să facă rost de un număr de telefon al lui Partridge.

— La naiba! Chiar mă gândeam la tine ieri. Vocea lui Partridge avea un ton proaspăt în receptor. Mă întrebam ce dracu' s-o fi ales de bătrânul Quoyle! Când ai de gând să treci pe-aici pentru o vizită? Ştii că mi-am dat demisia de la ziar, nu? Mda, am plecat.

Gândul la Mercalia singură pe drumuri, zise, îl făcuse să meargă şi el la şcoala de şoferi pentru TIR-uri.

— Acum suntem o echipă de şoferi. Ne-am cumpărat o casă acum doi ani. Acum plănuim să ne cumpărăm şi noi în curând o maşină, să facem contracte independente. Camioanele astea sunt drăguțe — cuşetă dublă, o chicinetă micuță. Aer condiționat. Stăm acolo, deasupra traficului, şi ne uităm în jos la maşini. Fac de trei ori câți bani făceam înainte. Nu duc lipsa ziarului deloc. Aşadar, ce-i nou cu tine, mai lucrezi încă pentru Punch?

Îi luă doar zece sau unsprezece minute să-i spună lui Partridge totul, de la momentul în care s-a îndrăgostit fără scăpare până la coşmarurile trăite, până la momentul în care şedea la masa plină cu hărți împreună cu mătuşa.

— La dracu', Quoyle. Te-ai dat şi tu cu vechiul montagne-russe. Ai mâncat toate felurile posibile de rahat. Măcar ai rămas cu copiii. Uite cum facem. Nu mai lucrez pentru ăştia cu ziarul, dar încă mai am ceva contacte. Să văd ce pot găsi. Mai dă-mi o dată numele celor mai apropiate oraşe.

Era doar unul, cu numele ciudat de Killick-Claw...

Partridge din nou la telefon peste două zile. Era mulţumit să îi aranjeze din nou viaţa lui Quoyle. Quoyle îl făcea să se gândească la o rolă imensă de hârtie de ziar din fabrica de celuloză. Albă şi pătată de imperfecţiuni. Dar dincolo de această lipsă de claritate i se părea că vede ceva ca o reflexie de lumină de la un capac îndepărtat de roată, o licărire care însemna că există, în viaţa lui Quoyle, o şansă la o oarecare strălucire. Fericire? Noroc? Faimă şi avere? Cine ştie, se gândi Partridge. Îi plăcea atât de mult gustul bogat al vieţii, încât îşi dorea şi pentru Quoyle una sau două îmbucături din ea.

— Mă uimeşte cum se mai pot încă trage sforile astea vechi. Da, există un ziar acolo. Un săptămânal. Şi chiar caută pe cineva. Dacă eşti interesat, îţi dau numele pe care-l am. Vor pe cineva care să se ocupe de ştirile navale. Cred că e chiar pe coastă. Quoyle, tu ai ceva legături cu marea?

— Bunicul meu a fost vânător de foci.

— Iisuse. Tu mereu apari cu câte ceva. Oricum, dacă iese treaba, trebuie să te ocupi de permise de lucru şi imigrare şi toate chestiile astea. Vezi şi tu care-i treaba cu tipii ăştia. O.K. Numele directorului ziarului este Tertius Card. Ai un creion? Să-ţi dau numărul.

Quoyle îl scrise.

— Ei bine, multă baftă. Să m-anunţi cum îţi merge. Şi fii atent, oricând vrei să vii încoace, să stai cu mine şi cu Mercalia, vino. Ăsta e un loc bun de făcut bani.

Dar îl acapara deja mirajul Nordului. Avea nevoie de ceva de care să se sprijine.

O lună mai târziu plecau în brecul lui. Aruncă o ultimă privire în oglinda retrovizoare la casa închiriată, văzu

veranda goală, tufişul de forsythia, furourile vecinei, de culoarea pielii, unduindu-se pe sârmă în bătaia vântului.

Şi astfel plecară, Quoyle şi mătuşa pe scaunele din faţă, copiii în spate şi Warren câteodată pe valize, câteodată urcându-se neîndemânatică să se aşeze între Bunny şi Sunshine. Îi făceau pălării din hârtie, legau eşarfa mătuşii în jurul gâtului ei blănos, o hrăneau cu cartofi prăjiţi când mătuşa nu se uita.

O mie cinci sute de mile, prin New York, Vermont, prin pădurile distruse din Maine. Prin New Brunswick şi Nova Scotia pe autostrăzi cu trei benzi, cu probleme pe banda din mijloc, făcând-o pe mătuşă să-şi încleşteze pumnii. În North Sydney peşte uleios la cină şi nimeni căruia să-i pese, şi dis-de-dimineaţă, feribotul către Port-Aux-Basques. În sfârşit.

Quoyle suferea pe bancheta tapisată, mătuşa se plimba cu paşi mari pe punte, se oprea ici şi colo pentru a se sprijini pe balustradă deasupra apelor tremurătoare. Sau stătea cu picioarele depărtate şi mâinile prinse la spate, în bătaia vântului. Avea părul strâns sub o basma şi faţa ca o piatră, cu ochi mici şi inteligenţi.

Vorbi despre vreme cu un bărbat cu căciulă de lână cum poartă marinarii care sunt de cart pe punte. Conversară o vreme. Se mai auziră paşii cuiva trecând pe acolo şi spunând: „Urâtă vreme azi, nu?" Ea îşi făcea griji pentru Warren, căţeluşa aflată jos, în cala pentru maşini, săltând în sus şi în jos. N-o să înţeleagă nimic. Nu mai fusese niciodată

pe mare. Probabil se gândea că vine sfârşitul lumii şi ea e singură, într-o maşină străină. Bărbatul cu căciulă de lână spuse:

— Nu vă îngrijoraţi, câinele-o să doarmă tot drumu'. Aşa-s toţi câinii.

Mătuşa privi în jur, văzu în faţă albastrul pământului, prima privire aruncată insulei după aproape cincizeci de ani. Nu-şi putea stăpâni lacrimile.

—Vă întoarceţi acasă, eh? spuse bărbatul cu căciulă de lână. Mda, aşa te-apucă.

Locul ăsta, gândi ea, stânca asta, şase mii de mile de coastă înfăşurată strâns în ceaţă. Stânci ascunse sub apa tremurândă, bărci strecurându-se printre creste cu cruste de gheaţă. Tundră şi pământ arid, un ţinut al molizilor piperniciţi pe care oamenii îi taie şi îi iau de acolo.

Oare câţi mai veniseră aici, sprijinindu-se de balustradă ca şi ea? Uitându-se la stânca din mare. Vikingi, basci, francezi, englezi, spanioli, portughezi. Atraşi de cod, din zilele în care bancurile numeroase de peşte începeau navele care lunecau de-a lungul coastei în căutarea unui canal de trecere spre Insulele Mirodeniilor, unde se aşteptau să găsească oraşe de aur. Marinarul de cart visa la pinguini fripţi sau la fructe în căuşe de iarbă împletită, dar vedea valuri încreţite şi lumini sclipind de-a lungul balustradelor de pe nave. Singurele oraşe erau cele de gheaţă, aisberguri cu inimi de beril, nestemate albastre în nestemate albe, despre care unii spuneau că miros a migdale. Simţise şi ea mireasma amăruie pe când era copil.

Cei care coborau pe ţărm se întorceau pe nave plini de muşcături de insecte. Umed, umed, interiorul insulei,

spuneau ei, mlăştinos şi băltos, râuri şi lanţuri de lacuri însufleţite de păsări cu ţipete metalice. Navele se frecau de promontorii. Iar marinarul de cart vedea siluete de karibu profilându-se în ceaţă.

Mai târziu, unii ştiură locul ca fiind un cuib de spirite malefice. Foametea arăta primăvara capete descărnate, încheieturi noduroase sub carne. Ce muncă disperată să rămâi în viaţă, să te agăţi cu ghearele în vremuri grele. Marea, alchimist, schimba pescarii în oase ude, trimitea bărcile în derivă printre bancurile de cod, le arunca pe ţărm. Mătuşa îşi aducea aminte de poveştile bătrânilor: tatăl ce-şi împuşcase copiii mai mari şi apoi pe sine pentru ca restul familiei să poată trăi din rămăşiţele de făină; vânători de foci chirciţi pe un sloi ce se scufunda din pricina propriei lor greutăţi până când unul sărea în mare; călătorii zbuciumate pentru a aduce medicamente — întotdeauna cele nepotrivite şi mult prea târziu pentru muribundul în convulsii.

Ea nu mai fusese în aceste ape de când era copilă, dar o învăluiră din nou, fierberea hipnotică a apei, mirosul de sânge, de vreme şi de sare, de capete de peşte, de fum de cetină şi subsuori asudate, mişcarea rocilor în apele şuierătoare, gariile, gustul straniu al pâinii înmuiate în lapte, dormitorul de sub streşini.

Dar acum ziceau că viaţa grea se terminase. Forţele sorţii erau slăbite de asigurarea de şomaj, o pâlpâire de speranţă în bani obţinuţi din exploatări petroliere în larg. Acum totul era progres şi posesiune, totul lopată şi efort. Aşa ziceau.

Avea cincisprezece ani când ai ei se mutaseră din Promontoriul lui Quoyle, şaptesprezece când familia plecase

spre State, o picătură în valurile de oameni din Newfoundland care se îndepărtau de comunităţile izolate, de insule şi golfuri ascunse, mişcându-se ca apa departe de izolare, analfabetism, de pantaloni făcuţi din tapiţerie uzată, de lipsa danturii, departe de gânduri chinuite şi de mâini aspre, departe de disperare.

Şi tatăl ei, Harold Hamm, decedat în luna de dinaintea plecării lor, ucis când un nod care ţinea un cârlig de ridicare se desfăcuse. Se descărcau nişte butoaie cu cuie. Un colţ al şufei care ţinea încărcătura lunecase într-o parte, butoiul căzuse. Marginea de fier a butoiului îl lovise în ceafă, dislocând vertebre şi zdrobindu-i şira spinării. Paralizat şi muribund pe docuri, incapabil să vorbească; cine ştie ce gânduri s-or fi izbit în creierul lui pe moarte atunci când soţia şi copiii s-au aplecat asupra lui, implorând Tată, Tată. Nu i-a rostit nimeni numele, doar cuvântul *tată*, ca şi când postura de părinte ar fi fost cel mai mare lucru pe care îl realizase în toată viaţa lui. Plângeau. Chiar şi Guy, căruia nu-i păsa de nimeni altcineva în afară de sine.

Ce ciudat, gândi ea, să te întorci acolo cu un nepot văduvit şi cu cenuşa lui Guy. Luase cutia de la Quoyle cel înlăcrimat, o dusese sus, în camera de oaspeţi. Stătea întinsă, trează, gândindu-se că ar putea să-l verse pe Guy într-o pungă de plastic de la supermarket, să lege mânerele şi să-l arunce la gunoi.

Doar un gând.

Se întrebă ce s-o fi schimbat mai mult, locul sau ea însăşi? Era un loc puternic. Se înfioră. Rămase rezemată de balustradă, privind în Atlanticul întunecat ce fornăia la talazurile trecutului.

5

Nodul alunecător

„Un nod alunecător va fi suficient pentru a lega un băț ce nu are caneluri, cu condiția ca suprafața să nu fie prea alunecoasă."

CARTEA NODURILOR DE ASHLEY

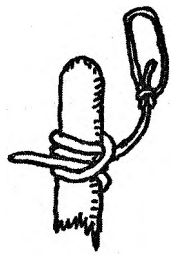

Aflată pe podea în spatele scaunului, Warren gemu. Quoyle vira către coasta de vest a Marii Peninsule de Nord pe o autostradă străbătută de camioane. Drumul curgea printre valurile moi ale strâmtorii Belle Isle şi munți ca nişte pepeni albaştri. Dincolo de strâmtoare, mohorâtul Labrador. Camioanele o cotesc spre est în caravane, cabine din oțel îmbrobonate de ceață. Quoyle aproape recunoscu cerul amenințător. De parcă ar fi visat odată cerul ăsta, uitându-l mai târziu.

Maşina rula peste ținutul fisurat. Molizi piperniciți. Dealuri crăpate, cu smalțuri vulcanice. Pe o ieşitură deasupra mării, o garie îşi depusese unicul ou. Porturi încă încleştate

în gheață. Case ca nişte morminte se iteau din granitul pur, coasta neagră sclipea ca minereul de argint.

Casa *lor*, zise mătuşa, împletindu-şi degetele, era pe Promontoriul lui Quoyle. Promontoriul, oricum, era încă pe hartă. O casă goală de patruzeci şi patru de ani. Ea râse, spuse că nu putea să mai fie în picioare, dar în sinea ei spera că mai rămăsese ceva acolo, că timpul nu îi luase bucuria acestei întoarceri. Vocea ei cloncănea. Quoyle, ascultând, conducea cu gura deschisă, ca pentru a gusta aerul subarctic.

La orizont, aisberguri ca nişte închisori albe. Imensa pânză albastră a mării, mototolită şi îndoită.

— Uite, spuse mătuşa. Bărci de pescuit.

Micuțe în depărtare. Valuri lovindu-se de promontorii. Apă explodând.

— Mi-aduc aminte de un tip care locuia într-o barcă de pescuit spartă, spuse mătuşa. Bătrânul Danny Nu-Ştiu-Cum. Barca fusese aruncată de furtună pe țărm, suficient de departe, şi el o transformase în locuință. Vedeai ițindu-se un horn mic, o cărare mărginită cu pietre. A trăit acolo ani buni, până când într-o zi, când stătea în fața adăpostului său, cârpind plase de pescuit, barca putrezită s-a prăbuşit şi l-a omorât.

Autostrada se îngustă într-un drum cu două benzi pe când înaintau spre est, trecea pe sub stânci, prin păduri de molid cu pancarte pe care scria NU TĂIAȚI. Quoyle evaluă motelurile rare pe lângă care treceau cu ochii cuiva care avea de gând să doarmă într-unul din ele.

Mătuşa încercui Promontoriul lui Quoyle pe hartă. Pe partea de vest a Golfului Omaloor, Golful Nătângului, promontoriul

stătea înfipt în ocean ca un deget îndoit. Casa, acum fie dărâmată, vandalizată, arsă, desfăcută în bucăți şi luată de acolo, fusese în acel loc. Odată.

Golful arăta pe hartă ca sticluța albastru pal a vreunui farmacist în care curgea oceanul. Navele pătrundeau în golf prin gâtul sticluței. Pe malul estic, aşezarea Flour Sack Cove, trei mile mai jos oraşul Killick-Claw, şi, de-a lungul fundului sticluței, tot felul de golfulețe. Mătuşa scotoci în geanta ei neagră cu capac după o broşură. Citi cu voce tare despre atracțiile din Killick-Claw, statistici cu cheul, pescăria, terminalul de încărcare, restaurante. Populația, două mii. Potențial nelimitat.

— Noua ta slujbă e în Flour Sack Cove, nu? E chiar față în față cu Promontoriul lui Quoyle. Par a fi cam două mile pe apă. Şi un drum lung pe uscat. Era pe vremuri un feribot din Capsize Cove până la Killick-Claw în fiecare dimineață şi seară. Dar cred că acum nu mai merge. Dacă ai avea o barcă cu motor, ai putea să faci chiar tu asta.

— Cum ajungem la Promontoriul lui Quoyle? întrebă el.

Era un drum care pleca din autostrada principală, zise mătuşa, care se vedea ca o linie punctată pe hartă. Lui Quoyle nu-i plăceau drumurile cu linii punctate pe care trecuseră. Prundiş, noroi, denivelări care nu duceau nicăieri.

Ratară ieşirea, merseră mai departe până văzură pompe de benzină. O firmă. MAGAZINUL LUI IG. Magazinul era într-o casă. O încăpere întunecată. În spatele tejghelei se vedea o bucătărie, un ceainic scuipând pe aragaz. Bunny auzi râsete la televizor.

Aşteptând ca cineva să apară, Quoyle examină nişte rachete de zăpadă. Se plimbă prin jur, uitându-se la rafturile

făcute manual, la cutiile deschise cu cuțite pentru jupuit, la acele pentru cusut plase, la fusele de frânghie, la mănuşile de cauciuc, la carnea conservată, la stiva de casete cu filme cu aventuri. Bunny studia prin uşa frigiderului broboanele de gheață ce acopereau cutiile de înghețată.

Un bărbat, cu părul ieşind ca iarba de sub o şapcă inscripționată cu numele unui producător francez de biciclete, ieşi din bucătărie; mesteca ceva cartilaginos. Pantalonii, o strâmbătură jalnică de lână. Mătuşa vorbea. Quoyle încercă o pălărie din piele de focă, le ajută pe fetițe să aleagă păpuşi făcute din cârlige de rufe. Pe capetele lor zâmbeau fețe desenate cu cerneală.

— Ne puteți spune unde este drumul către Capsize Cove?

Individul nu zâmbi. Înghiți înainte să răspundă.

— Mult în spatele vostru. Iese, aşa, din drumul principal. Pe dreapta cum vă întoarceți. Nu-i departe.

Îşi mută privirea în altă parte. Mărul lui Adam era o ridicătură păroasă în gâtul lui, ca un fel de organ sexual ciudat.

Quoyle, în fața unui raft cu reviste de benzi desenate, studia cum un gangster trăgea cu o armă cu laser într-o femeie legată. Gangsterii purtau întotdeauna costume verzi. Plăti pentru păpuşi. Degetele bărbatului aruncară mărunțiş rece.

Merseră în sus şi în jos pe autostradă de trei ori, până observară o fâşie de drum pietros îndreptat către cer.

— Mătuşă, nu cred că pot să merg pe ăsta. Pare a nu duce nicăieri.

— Are urme de cauciucuri pe el, spuse ea, arătând către urmele impregnate.

Quoyle coti pe drumul plin de gropi. Noroi amestecat. Urmele de cauciuc dispărură. Trebuie să se fi întors, se gândi Quoyle, vrând să facă la fel şi să încerce mâine. Sau a căzut într-o groapă fără fund.

— Când ajungem? spuse Bunny, lovind cu piciorul în spătarul scaunului. Am obosit să tot mergem. Vreau să fim acolo. Vreau să-mi pun costumul de baie şi să mă joc pe plajă.

— Şi eu.

Ambele se loveau ritmic de scaun.

— E prea frig. Doar urşii polari se duc să înoate acum. Dar puteți arunca pietre în apă. Mătuşă, cât e de lung drumul ăsta pe hartă?

Mâinile îl dureau de la zilele întregi de strâns volanul.

Ea răsuflă un timp deasupra hărții.

— De la drumul principal până la Capsize Cove sunt şaptesprezece mile.

— Şaptesprezece mile de-astea!

— Şi apoi — de parcă el nici n-ar fi vorbit — încă unsprezece până la Promontoriul lui Quoyle. Până la casă. Ce-o mai fi rămas din ea. Acum arată drumul ăsta pe hartă, dar pe vremuri nu era acolo. Era o cărare. Vezi tu, oamenii nu conduceau, nu aveau maşini pe atunci. Foloseau bărcile. Nimeni n-avea maşină sau camionetă. Autostrada aia asfaltată pe care am venit e nouă.

Şi totuşi semnătura rocilor la orizont, scrisă cu o mână stângace; neschimbată, neschimbătoare.

— Sper să nu ajungem la Capsize Cove şi să descoperim că avem unsprezece mile de mers pe jos.

Fâşâitul aspru al mânecii lui de nailon pe volan.

— Ba se poate. În cazul ăsta, ne întoarcem.

Expresia ei era neutră. Golful părea să-i apară din memorie, o halucinaţie albastră.

Quoyle în luptă cu drumul. MAŞINĂ DEZINTEGRATĂ PE O CĂRARE SOLITARĂ PENTRU CAPRE. Veni amurgul, maşina se chinui să urce un povârniş. Erau pe marginea ţărmului stâncos. Dedesubt, Capsize Cove, cu casele abandonate, într-o rână. Lumina care se stingea. Înaintea lor, drumul principal înghiţit de depărtare.

Quoyle trase volanul din umăr, întrebându-se dacă s-o fi răsturnat vreodată cineva peste margine, metal lovindu-se de stânci. Drumul lăturalnic până la golful ruinat, abrupt, presărat cu bolovani. Mai degrabă făgaş decât drum.

— Ei bine, n-o să ajungem la Promontoriu în seara asta, spuse el. Cred că ar trebui să ne oprim aici până putem să ne uităm la drum pe lumină.

— Doar nu vrei să te întorci pe autostradă, nu? strigă mătuşa cu voce însufleţită.

Atât de aproape de începutul a tot.

— Da, spuse Bunny. Vreau să merg la un motel cu televizor şi hamburgeri şi cartofi prăjiţi pe care poţi să-i mănânci în pat. Şi cu lumini care se sting din ce în ce mai mult când răsuceşti de buton. Şi unde poţi să aprinzi şi să închizi televizorul cu chestia aia, fără să te dai jos din pat.

— Eu vreau pui prăjit în pat, spuse Sunshine.

— Nu, spuse Quoyle. Ne oprim chiar aici. Avem un cort în spate şi am să-l montez lângă maşină şi eu o să mă culc în el. Ăsta-i planul.

Se uită la mătuşă. Fusese ideea ei. Dar ea se aplecă peste poşetă, căutând ceva. Părul ei îmbătrânit era turtit, coafura stricată.

— Avem saltele gonflabile, avem saci de dormit. Umflăm saltelele şi lăsăm în jos bancheta din spate, punem sacii de dormit şi avem imediat două paturi confortabile. Mătuşa o să doarmă pe unul, iar voi două îl puteţi împărţi pe celălalt. Eu n-am nevoie de saltea. Îmi aşez sacul de dormit pe podeaua cortului.

Părea să pună întrebări.

— Dar mi-e atât de foame, gemu Bunny. Te urăsc, tati! Eşti prost!

Se întinse în faţă şi îl lovi pe Quoyle peste ceafă.

— TERMINĂ! Mătuşa indignată răcni la Bunny. Aşază-te, domnişoară, şi să nu te mai aud că vorbeşti aşa cu tatăl tău, sau îţi dau bătaie la fund.

Mătuşa îşi lăsă sângele să fiarbă.

Faţa lui Bunny se contorsionă într-o mască tragică.

— Petal spune că tati e prost.

Îi ura pe toţi.

— Toţi suntem proşti în anumite situaţii, spuse Quoyle cu blândeţe.

Se întinse în spate, printre scaune, oferindu-i lui Bunny mâna sa roşcată. Ca s-o consoleze pentru ţipătul mătuşii. Câinele îi linse degetele. Avea senzaţia aia familiară că lucrurile merg prost.

— Ei bine, nu mai fac asta, spuse mătuşa, rotindu-şi capul şi ridicându-şi bărbia. Să dorm în maşină. Mă simt de parcă aş avea gâtul sudat. Şi Bunny doarme la fel de liniştită ca un robot de bătut ouă.

Umblară de colo-colo prin umezeala stâncoasă, în liniște. Maşina era smălțuită cu sare. Quoyle se uită cu ochii mijiți la drum. Cotea în unghi față de linia țărmului, intrând în ceață. Ceea ce putea vedea din el arăta bine. Mai bine decât ieri.

Mătuşa plesnea țânțari, îşi înnoda o basma sub bărbie. Quoyle tânjea după o cafea amară sau o privelişte limpede. Ceea ce spera el nu se întâmplă. Strânse cortul umed.

Bunny deschise ochii când el aruncă în maşină cortul şi sacul de dormit, dar se cufundă înapoi în somn când porni maşina. Văzu şiruri de mărgele albastre curgând şi curgând de pe o sfoară, deşi ținea ambele capete strâns.

Interiorul maşinii mirosea a păr uman. În ceață se profila un arc, iar în spatele lui alt arc de culori prismatice pale.

— Curcubeu de ceață, spuse mătuşa.

Ce tare suna motorul maşinii.

Deodată se aflau pe un drum bun, de pietriş.

— Ia te uită, spuse Quoyle. E frumos.

Drumul se curbă. Traversară o punte de beton peste un izvor de culoarea berii.

— Pentru Dumnezeu, spuse mătuşa. E un drum minunat. Dar pentru ce?

— Nu ştiu, spuse Quoyle, accelerând.

— Trebuie să fie vreun motiv. Poate că lumea vine din Killick-Claw către Capsize Cove cu feribotul, şi pe urmă merge spre Promontoriul lui Quoyle pe aici? Dumnezeu ştie de ce. Poate că există un parc național. Poate un hotel mare, spuse mătuşa. Dar cum naibii au putut să-l facă din Capsize Cove? Drumul ăla e năruit. Şi Capsize Cove e mort.

Observară rogoz pe linia centrală, o mocirlă pe locul unde se surpase un canal de scurgere şi, pe marginile nămoloase, urme de copite de mărimea unor tigăi.

— N-a mai trecut de mult nici o maşină pe drumul ăsta şmecher.

Quoyle călcă brusc frâna. Warren scheună când se trezi aruncată în spătarul scaunului. Pe mijlocul drumului stătea un elan, conturat nedesluşit; se retrase sâcâit.

Puţin după opt făcură ultimul cot. Drumul se sfârşea într-o parcare de asfalt de lângă o clădire de beton.

Pământul sterp şi sălbatic îi înconjura.

Quoyle şi mătuşa ieşiră. Linişte, doar vântul ce se întetea la colţul clădirii, marea ce muşca din ţărm. Mătuşa arătă la crăpăturile din ziduri, la cele câteva ferestre de sub streşini. Încercară uşile. De metal, şi încuiate.

— Habar n-am, spuse mătuşa, ce e asta. Sau ce a fost.

— Nu ştiu ce să înţeleg, spuse Quoyle, dar totul se opreşte aici. Şi vântul începe iar.

— Oh, fără îndoială că această clădire a fost făcută odată cu drumul. Ştii, spuse mătuşa, dacă am putea găsi ceva în care să fierbem apa, am câteva pliculeţe de ceai în geantă. Hai să facem o pauză şi să ne gândim. Putem folosi cutiile de suc ale fetelor ca să bem din ele. Nu-mi vine să cred că am uitat să iau cafea.

— Am tigaia de camping, spuse Quoyle. N-a fost folosită niciodată. Era în sacul meu de dormit. Am dormit pe ea azi-noapte.

— Hai să încercăm, spuse mătuşa, adunând ramuri uscate de molid, festonate cu muşchi, ramuri suflate, cum le zicea ea, şi muşchiul era mustaţa bătrânului.

Îşi amintea numele pentru fiecare. Îngrămădi ramurile la adăpostul clădirii.

Quoyle aduse vasul cu apă din maşină. Cincisprezece minute mai târziu beau toţi din cutiile de suc, opărindu-se cu un ceai ce mirosea a fum şi a oranjadă. Mătuşa îşi trăsese mâneca puloverului în jos pentru a o proteja de metalul fierbinte. Ceaţa se înfiora în feţele lor. Manşetele pantalonilor mătuşii se desfăcură în vânt. O sclipire de ocru acoperea ceaţa zdrenţuită, dezvăluia golful, îl sufoca.

— Ah! strigă mătuşa, arătând către ceaţa mişcătoare. *Am văzut casa.* Ferestrele vechi. Hornurile duble. Aşa cum a fost mereu. Acolo! Îţi zic că am văzut-o!

Quoyle se holbă. Văzu doar ceaţa mişcându-se.

— Chiar acolo. E golful, şi pe urmă casa.

Mătuşa se îndepărtă cu paşi mari.

Bunny ieşi din maşină, încă în sacul de dormit, târşâindu-l pe asfalt.

— Asta e? întrebă, holbându-se la peretele de beton. E îngrozitoare. N-are ferestre. Unde o să fie camera mea? Tati, iese fum din cana şi din gura ta. Cum faci asta, tati?

Jumătate de oră mai târziu, urcau cu greu cu toţii spre casă, mătuşa cu Sunshine pe umeri, Quoyle cu Bunny, iar câinele şchiopătând în spatele lor. Vântul trecuse pe sub ceaţă, ridicând-o. Străfulgerări ale golfului dantelat. Mătuşa arătând, cu braţul asemeni ţintei de la galeria de trageri, cu ţigara în mâna de metal. În golf văzură o barcă de pescuit scoici pe la jumătatea distanţei până la stânci, o urmă de spumă ca tivul unui furou în spatele ei.

Bunny stătea pe umerii lui Quoyle, cu mâinile încleştate sub bărbia lui, în timp ce el mergea greoi printre molizii piperniciți. Casa era de culoarea verde a petelor de iarbă, ascunsă în ceață. Răbdă mâinile tatălui pe genunchi, acelaşi miros al părului, bombănelile lui că ea cântăreşte o tonă, că îl sugrumă. Casa se legăna odată cu paşii lui într-un ocean de mesteceni pitici. Verdele ăla îi făcea greață.

— Hai, fii cuminte, îi spuse el, desfăcându-i degetele.

Avea doar şase ani, şi fiecare zi era o apă din ce în ce mai întinsă între ea, barcă sortită largului, şi malul care era tatăl ei.

— Aproape am ajuns, suntem aproape acolo, gâfâi Quoyle, plângându-le de milă cailor.

O coborî pe pământ. Ea alergă împreună cu Sunshine în sus şi în jos pe pantă. Casa le arunca vocile înapoi, găunoase şi nefamiliare.

Clădirea pustie se înălța pe stâncă. Caracteristica distinctivă era o fereastră flancată de alte două mai mici, aşa cum ar sta un adult cu brațele în jurul umerilor unor copii. Fereastră în evantai deasupra uşii. Quoyle observă că jumătate din ochiurile geamurilor lipseau. Vopseaua se cojea de pe lemn. Erau găuri în acoperiş. Golful se rostogolea şi se tot rostogolea.

— E o minune că mai stă în picioare. Acoperişul ăla e drept ca o riglă, spuse mătuşa.

Tremurând.

— Hai să vedem cum e înăuntru, spuse Quoyle. Din câte se vede, se prea poate ca podeaua să se fi prăbuşit în pivniță.

Mătuşa râse.

— Nu prea cred, strigă ea veselă. Nu există pivniță.

Casa era ancorată cu cabluri de nişte inele de fier bătute direct în stâncă. Dungi de rugină, trepte sparte în stâncă, crevase suficient de adânci cât să ascunzi în ele un copil. Cablurile erau pline de fire rupte.

— Vârful stâncii nu e chiar drept, spuse mătuşa, propoziţiile ei fluturând ca panglicile pe un stâlp. S-a întâmplat înaintea mea, dar se spune că pe timp de furtună se legăna ca un balansoar, înainte şi înapoi. Femeilor li se făcea rău, şi frică, aşa că au ancorat-o şi nu se mai mişcă nici cât un deget, însă cablurile alea fac un zgomot pe care nu-l poţi uita. Oh, mi-aduc aminte cum e în timpul furtunilor de iarnă. Ca un geamăt.

Căci casa era încununată cu vânt.

— Ăsta e unul din motivele pentru care m-am bucurat că ne-am mutat în Capsize Cove. În Capsize exista o prăvălie şi asta era mare lucru. Dar apoi ne-am mutat pe coastă la Catspaw, şi un an mai târziu am plecat către State.

Îşi impuse să se calmeze.

Cuie ruginite de douăzeci de penny; scânduri peste ferestrele de la parter. Quoyle îşi băgă degetele pe sub scândurile de la ferestre şi trase. Ca şi cum ar fi tras de marginea lumii.

— E un ciocan în maşină, spuse el. Sub scaun. Poate şi o rangă. Mă duc să le aduc. Şi mâncarea. Putem lua un mic dejun tip picnic.

Mătuşa îşi amintea o sută de lucruri.

— M-am născut aici, spuse. M-am născut în casa asta.

Şi alte rituri avuseseră loc aici.

— Şi eu, spuse Sunshine, suflându-şi un ţânţar de pe mână.

Bunny îl plesni. Mai tare decât era necesar.

— Ba nu. Tu te-ai născut în Mockingburg, New York. Uite fum, spuse, privind peste golf. Ceva a luat foc.

— E fumul de la hornurile caselor din Killick-Claw. Acum îşi pregătesc micul dejun. Porridge şi clătite. Vedeţi barca de pescuit din mijlocul golfului? Vedeţi cum merge?

—Vreau s-o văd, spuse Sunshine. Nu pot s-o văd. Nu pot s-o VĂD.

— Termină cu urlatul sau îţi încing fundul, spuse mătuşa.

Avea faţa roşie de la vânt.

Quoyle îşi aduse aminte cum strigase „Nu văd soluţia" către o profesoară de matematică ce se întorsese cu spatele la el, fără să-i dea vreun răspuns. Ceaţa se destrămă, lumina electriză marea ca un neon albastru.

Lemnul, întărit de vreme şi de umezeala corozivă, prinsese strâns cuiele. Ieşiră cu un scârţâit. El făcu ţăndări zăvorul dar nu putu deschide uşa până nu o forţă cu ranga.

Era întuneric, cu excepţia dreptunghiului orbitor ce pătrundea prin uşa deschisă. Ecouri ale scândurilor căzând pe piatră. Lumina pătrundea prin sticlă în felii, aterizând pe podelele prăfuite ca nişte fâşii de pânză galbenă. Copilele alergau pe uşă înăuntru şi afară, temându-se să intre singure în întuneric, ţipând ascuţit când Quoyle, îndepărtând scândurile cu levierul, scotea râsete sau gemete spectrale, „Huu huu huu".

Apoi înăuntru, mătuşa urcând scările în spirală, Quoyle încercând scândurile din podea, spunând „aveţi grijă, aveţi grijă". Praful încărcase aerul şi strănutau cu toţii. Era frig,

logic; uşile, înclinate în balamale slăbite. Treptele scărilor erau concave din cauza urcărilor şi coborârilor târşâite. Tapetul curgea invers de pe pereţi. În pod, o saltea de puf din care ieşeau pene, cu pânza plină de pete. Copiii alergau din cameră în cameră. Chiar şi atunci când fuseseră noi, camerele trebuie să fi fost meschine şi dezamăgitoare.

— Încă un dolar pentru mine! ţipă Bunny, făcând o piruetă pe podeaua grunjoasă.

Dar prin fereastră pătrundea întinderea rece a mării.

Quoyle ieşi din nou. Vântul îi era atât de dulce în nări, precum apa de izvor într-o gură însetată. Mătuşa tuşea şi pe jumătate plângea înăuntru.

— Uite masa, masa binecuvântată, vechile scaune, uite cuptorul, oh, Doamne, e şi mătura, agăţată pe peretele unde stătea mereu, şi strânse în braţe coada de lemn.

Nodul putrezit pocni, paiele ieşiră din strânsoarea firului şi mătuşa ţinea în mână un băţ. Văzu că ţeava cuptorului era ruginită, că masa se sprijinea pe picioare năruite, că scaunele erau nepotrivite.

— E nevoie de un şmotru zdravăn. Asta zicea mama.

Acum ea hoinărea prin fiecare cameră, întorcea portrete ce scuipau sticlă spartă. Ridică o fotografie a unei femei decedate, cu ochii pe jumătate deschişi şi încheieturile prinse cu fâşii de pânză albă. Corpul era aşezat pe masa din bucătărie, sicriul se sprijinea de perete.

— Mătuşa Eltie. A murit de tuberculoză.

Ridică alta a unei femei imense ce ţinea strâns o găină.

— Mătuşica Pinkie. Era atât de grasă încât nu se putea duce la oala de noapte şi trebuia să i-o punem în pat ca să poată face pipi.

Camere pătrate, tavane înalte. Lumina se scurgea precum apa printr-o sută de găuri sclipitoare din acoperiş, prinsă de aşchii. Dormitorul acesta. Unde ea ştia tiparul crăpăturilor din tavan mai bine decât orice alt lucru din viaţa ei. Nu putea să mai privească. Din nou jos, la parter, atinse un scaun scorojit, văzu locaşurile pentru tălpi de pe picioarele din faţă, roase până la coajă. Scândurile din podea se curbau sub picioarele ei, cu lemnul la fel de gol ca şi pielea. Ca opritor pentru uşă, o piatră netezită de mare. Şi trei pietre norocoase înşirate pe un fir pentru a ţine casa în siguranţă.

Afară, o oră mai târziu, Quoyle la focul lui, mătuşa scoţând lucruri din cutia cu mâncare; ouă, o pungă strivită cu pâine, unt, gem. Sunshine se îngrămădea în mătuşă, mânuţele ei urmărind, înşfăcând pachete. Copilul desfăcu untul, mătuşa îl întinse cu o bucată ruptă de lemn pe post de cuţit, învârti în ouăle tremurătoare din tigaie. Colţul de pâine pentru bătrânul câine. Bunny pe ţărm, aruncând cu pietre împestriţate. La fiecare lovitură, buze înspumate se închideau peste piatră.

Stăteau în jurul focului. Văpaia afumată ca o ofrandă dintr-un fel de altar de piatră, gândi mătuşa, privind fumul topindu-se în cer. Bunny şi Sunshine se rezemau de Quoyle. Bunny mânca o felie de pâine rulată, din care jeleul ieşea pe la un capăt ca un ochi de aragaz, şi privea fusul de fum.

— Tati. De ce se învârte fumul?

Quoyle rupse cerculeţe de pâine, puse bucăţele de ou peste ele şi spuse: „Uite un pui mic şi galben care vine în bârlogul căpcăunului", făcând bucăţelele să zboare prin aer şi apoi în gura lui Sunshine. Şi copiii erau din nou în

picioare, în jurul casei, sărind peste cablurile ruginite ce o ţintuiau de stâncă.

— Tati, gâfâi Bunny, lovind două pietre între ele. Nu vine şi Petal să stea cu noi?

Quoyle era uimit. Le explicase că Petal nu mai era, că dormea şi că nu avea să se mai trezească niciodată, înăbuşindu-şi propria lui durere, citind dintr-o carte pe care i-o dăduse antreprenorul de pompe funebre, *Prezentare către copii a morţii unei persoane iubite.*

— Nu, Bunny. S-a dus să doarmă. E în Rai acum. Îţi mai aduci aminte că ţi-am spus?

Căci le protejase de înmormântare, nu pronunţase niciodată cuvântul. Moartă.

— Şi nu se mai poate trezi?

— Nu. Doarme pentru totdeauna şi nu se mai poate trezi.

— Ai plâns, tati. Ţi-ai pus capul pe frigider şi ai plâns.

— Da, spuse Quoyle.

— Dar eu n-am plâns. Am crezut că se întoarce. Că o să mă lase să-i port mărgelele albastre.

— Nu. Nu se poate întoarce.

Şi Quoyle dăduse la magazinul de caritate Goodwill mărgelele albastre, toate mormanele de lanţuri şi mărgele, braţele de haine colorate ca nişte bijuterii, toca stupidă de catifea verde cusută cu strasuri, pantalonii galbeni mulaţi, haina roşie, imitaţie de blană de vulpe, chiar şi sticlele pe jumătate goale cu *Trésor*.

— Dacă eu aş dormi, m-aş trezi, spuse Bunny, plecând de lângă el pe lângă casă.

Era singură acolo, copacii pipernicițiînghesuindu-se la baza stâncii. Miros de rășină și sare. În spatele casei, o cornișă. Un pârâu plonja într-o gaură. Culoarea casei pe partea asta, departe de soare, era iar acel verde urât. Se uită în sus și pereții se umflară de parcă ar fi vrut să cadă. Se întoarse din nou și tufișurile se mișcară ca niște picioare sub o pătură. Era un câine ciudat, alb, cumva disproporționat, cu blana încâlcită. Ochii îi luceau ca niște mure umede. Stătea, uitându-se la ea. Gura neagră se căscă, dinții păreau plini de smocuri de păr. Apoi dispăru ca un fum.

Ea țipă, rămase pe loc țipând, și când Quoyle alergă la ea, se urcă pe el, implorând să fie salvată. Și deși mai târziu el lovi prin tufișuri cu un băț timp de aproape jumătate de oră, nu văzură nici un câine, nici un semn. Mătușa spuse că în trecut, când poștașul conducea un atelaj canin și oamenii cărau lemne pentru foc cu câini, fiecare avea câte o brută din alea. Poate, spuse ea cu îndoială, vreun trib sălbatic descinsese din acei câini. Warren pufni fără entuziasm, refuzând să ia vreo urmă.

— Nu mai umbla de una singură. Stai cu noi.

Mătușa făcu o strâmbătură către Quoyle, care voia să spună — ce? Că fata era nervoasă.

Privi în jos spre golf, scană linia țărmului, fiordurile, stâncile de mii de picioare deasupra apei cremoase. Aceleași păsări zburau din ele ca niște rachete de semnalizare, brăzdând aerul cu strigătele lor. Orizontul se întuneca.

Vechia casă a celor din familia Quoyle, pe jumătate năruită, izolată, cu pereții și ușile tocite de viețile reci ale generațiilor moarte. Mătușa simți un junghi fierbinte. Nimic nu avea să-i mai alunge a doua oară.

6

De pe o navă pe alta

Ah, amarează nava, adună-ți calabalâcul,
Abandonează nava, Johnny, abandoneaz-o!
Şi leag-o de debarcaderul blestemat,
E timpul s-o lăsăm!

VECHI CÂNTEC

Focul se stingea. Cărbunii ca nişte piese de domino îşi răspândeau ultima căldură. Bunny stătea întinsă, lipită de Quoyle sub jacheta lui. Sunshine stătea pe vine de partea cealaltă a focului, adunând pietricele unele peste altele. Quoyle o auzi murmurând către ele: „Haide, urcă, dragă, vrei clătitele?" Nu putea stivui mai mult de patru înainte ca acestea să cadă.

Mătuşa număra pe degete argumente şi desena linii pe piatră cu un băț ars. Dar încă nu puteau locui în casă, spunea Quoyle, pentru mult timp de aici încolo, probabil. Ar *putea* locui în casă, spunea mătuşa, cuvintele având un anumit înțeles, dar ar fi dificil. Ah, chiar dacă ar fi ca nouă casa,

spunea Quoyle, tot n-ar fi putut umbla încoace şi-ncolo cu maşina pe drumul ăla în fiecare zi. Prima parte a drumului era pur şi simplu îngrozitoare.

— Ia o barcă. Mătuşa, visătoare, de parcă ar fi vrut să spună o goeletă numai bună pentru zona alizeelor. Cu o barcă n-ai nevoie de drum.

— Şi ce fac cu furtunile? Cu iarna?

Quoyle îşi auzi propria voce idioată. Nu voia o barcă, gândul la apă îl îngrozea. Era ruşinat că nu ştia să înoate, nu putuse învăţa.

— Rare au fost furtunile care să-l împiedice pe un locuitor din Newfoundland să traverseze golful, spuse mătuşa. Iarna, snowmobilul.

Bătul ei zgâria piatra.

— Un drum ar fi totuşi mai bun, spuse Quoyle, imaginându-şi cafea ieşind cu vuiet dintr-un robinet direct în cana sa.

— Ei bine, având în vedere că nu putem locui încă în casă, poate timp de două sau trei luni, spuse mătuşa, putem găsi ceva de închiriat în Killick-Claw unde să fii aproape de ziar până când se repară casa. Hai să mergem în după-amiaza asta, să luăm nişte camere la motel şi să vedem dacă putem găsi o casă de închiriat, să angajăm nişte tâmplari ca să înceapă munca aici. Vreau pentru fete o bonă sau o grădiniţă. Am şi eu munca mea, să ştii. Vreau să găsesc un spaţiu de lucru, să mă aranjez. Vântul ăla începe să se înteţească.

Cărbunii aruncau scântei.

— Şi ce lucrezi tu de fapt, mătuşă? Mi-e jenă să spun că nu ştiu. Adică, nu m-am gândit niciodată să întreb.

Bâjbâise în călătoria asta puțin probabilă fără să ştie nimic, respirând durere ca un gaz acru. Spera în curând la oxigen.

— E de înțeles, având în vedere circumstanțele, spuse mătuşa. Tapițerie. Îşi arătă degetele galbene, pline de bătături. Am aranjat să mi se bage în lăzi şi să se expedieze uneltele şi materialul. Ar trebui să sosească săptămâna viitoare. Ştii, ar trebui să facem o listă cât suntem încă aici, pentru ce trebuie făcut la casa asta. Trebuie un acoperiş nou, hornul reparat. Ai nişte hârtie?

Ştia că el are o cutie plină.

— E în maşină. Mă duc să-mi aduc carnețelul. Vino, Bunny, stai aici. Ține-mi locul cald.

— Vezi dacă găseşti biscuiții de pe locul din față. Cred că Bunny s-ar înviora dacă ar primi un biscuit.

Copilul se încruntă. Are o expresie drăguță, gândi mătuşa. Simți vântul venind puternic dinspre golf. Un rotocol de nori pe marginea mării şi valurile albe şi negre ca un fel de tweed sinistru.

— Să vedem, zise mătuşa. Aruncase lemne proaspete pe foc şi flăcările se unduiau sub rafalele vântului. Sticlă pentru geamuri, izolație, trebuie să cojim pereții, tapet nou, uşă nouă, uşă pentru furtună, de reparat hornul, țeavă pentru cuptor, țeavă nouă de apă de la izvor. Pot copiii să suporte o toaletă în afara casei?

Quoyle ura gândul fundulețelor lor mici lipite de scaunul vuind al unei toalete cu două găuri. Nici pentru târtița lui păroasă nu-şi dorea aşa ceva.

— Podelele de la etaj trebuie înlocuite, podeaua din bucătărie pare destul de solidă.

La sfârşit, Quoyle spuse că ar fi mai ieftin să cumpere o casă în altă parte, poate pe Riviera. Chiar şi cu asigurarea şi cu banii pe care-i avea mătuşa, tot era posibil să nu le ajungă.

— Cred că o să ne descurcăm. Dar ai dreptate, spuse ea. Poate că ar trebui să amenajăm un drum pentru maşină de la parcarea misterioasă şi până la casă. Poate că provincia ar putea face ceva în privinţa drumului. Probabil că oricum vom sfârşi prin a plăti. Ar putea fi scump. Mult mai scump decât o barcă. Se ridică şi îşi înfăşură haina neagră în jurul ei, încheind-o până sub bărbie. Se face frig, spuse ea. Uite. Îşi întinse braţul. Fulgi de zăpadă aterizau pe stofa de lână. Mai bine s-o ştergem, spuse. Ăsta nu-i un loc bun în care să te prindă viscolul. Ştiu eu bine asta.

— În mai? spuse Quoyle. Mai lasă-mă în pace, mătuşă.

— În orice lună a anului, băiete. Vremea de aici e mai presus de orice, să ştii.

Quoyle privi în zare. Imaginea golfului se ştergea, de parcă s-ar fi uitat la el printr-o bucată de tifon. În faţă îl loveau ace de gheaţă.

— Nu cred, spuse el.

Dar asta era ceea ce voia. Furtună şi primejdie. Sarcini dificile. Epuizare.

Pe drumul spre ieşire, vântul lovea maşina. Întunericul se scurgea din cerul jos, grăunţe de zăpadă loveau parbrizul. Pe autostradă era deja aşternut un strat de zăpadă. Opri din nou la magazinul lui Ig.

— Eu îmi iau o cafea, îi spuse mătuşii. Vrei şi tu?

— E o clădire mare acolo şi o parcare.

— Ah, da. A fost o fabrică de mănuşi. S-a închis de ani buni.

Bărbatul le împinse în faţă două ceşti de hârtie cu toartele pliate.

Vântul ţipa. Cafeaua amară tremura.

— Vremea, îi spuse bărbatul lui Quoyle, ce se legăna în uşă cu ceştile în mână.

Se aplecă împotriva curentului. Cerul se crăpase şi din el curgeau şuvoaie nebune. Indicatorul de deasupra pompei de benzină, un cerc de tablă, scris manual, se rupse, trecând peste magazin. Omul ieşi afară, uşa îi scăpă din mână, se smulse. Vântul îl împinse pe Quoyle peste pompe. Faţa mătuşii speriată la geamul maşinii. Apoi rafalele izbucniră dinspre est, aruncând viscolul peste ei.

Quoyle trase de uşa maşinii, o crăpă. Scăpase cafeaua.

— Uită-te! Uită-te la asta, strigă el. Nu putem merge până la Killick-Claw douăzeci de mile în halul ăsta.

— N-am văzut vreun motel pe drum încoace?

— Ba da. E înapoi, în Bloody Banks. Căută pe hartă, cu mâna presărată de zăpadă ce se topea. Îl vezi? E la treizeci şi şase de mile în spatele nostru.

Maşina se cutremură.

— Hai să-l ajutăm pe om cu uşa lui, spuse mătuşa. Îl întrebăm pe el. Sigur ştie el un loc.

Quoyle luă ciocanul de sub scaun şi se ghemuiră sub vânt. Ţinură uşa, în timp ce omul bătea cuie.

De-abia îi privea. Are gândurile lui, îşi zise Quoyle, cum ar fi de exemplu dacă se ridică acoperişul sau nu. Dar omul

strigă răspunsuri. Motelul Tickle. La şase mile spre est. Era a treia oară pe anul ăsta când se desprindea uşa. Prima dată când se desfăcea firma. Simţise mirosul de zăpadă toată dimineaţa, zbieră el când traseră către autostradă. Le făcu cu mâna din mijlocul zăpezii suflate pieziş.

Drum alunecos; vizibilitate zero dincolo de ornamentul de pe capotă. Totul se dizolva în particule rotitoare. Vitezometrul era la cincisprezece şi totuşi alunecau şi se smuceau. Mătuşa se balansa încolo şi încoace, cu mâna pe bord şi degetele răsfirate, de parcă prin înclinare ar fi putut să le menţină echilibrul.

— Tati, suntem speriaţi? întrebă Sunshine.

— Nu, draga mea. E o aventură.

Nu le voia timide. Mătuşa pufni. El se uită în oglinda retrovizoare. Ochii galbeni ai lui Warren îi întâlniră pe ai lui. Quoyle îi făcu câinelui cu ochiul. Ca să-l înveselească.

Firma de neon a motelului, MOTEL, BAR & RESTAURANT TICKLE, pâlpâia când el intră în parcare, trecând de camioane şi maşini, de tiruri, maşini de teren, camioane cu tracţiune integrală, pluguri de curăţat zăpada şi snowmobile. Locul era aglomerat.

— Singura disponibilă e Camera de Lux şi Apartamentul Nupţial, spuse funcţionarul, frecându-şi ochii inflamaţi. Zăpada i-a adunat pe toţi aici şi în plus mai e şi seara de darts. Brian Mulroney, prim-ministrul, a dormit acolo anul trecut când a fost pe aici. E mare, două paturi şi două paturi pliante. Bodyguarzii au dormit în paturile pliante. O sută zece dolari pe noapte.

Ştia că n-aveau încotro. Îi dădu lui Quoyle o cheie ornată, cu numărul 999 ştanţat pe ea. Lângă casă era un coş cu pinguini cu arc şi Quoyle cumpără câte unul pentru fiecare dintre copii. Bunny rupsese deja aripile de la al ei încă înainte să părăsească holul. Pe covor era o cărare udă.

Camera 999 era la zece picioare deasupra autostrăzii, cu o fereastră mare. Fiecare set de faruri virate în parcare aluneca de-a lungul pereţilor camerei ca nişte ouă crude în ulei.

Mânerul interior al uşii îi rămase lui Quoyle în mână, şi el îl puse la loc cu grijă. Avea să ia o şurubelniţă de la recepţie şi să-l repare. Priviră în jurul lor, prin cameră. Unul dintre paturi era o canapea rotundă. Pe carpetă erau urme de noroi.

— Nu există dulap pentru haine, spuse mătuşa. Domnul Mulroney trebuie să fi dormit în costum.

Toaleta şi duşul erau înghesuite într-un ungher. Chiuveta de lângă televizor avea doar un robinet. În locul unde fusese celălalt era o gaură. Firele de la televizor zăceau pe podea. Partea superioară a aparatului părea topită, parcă de un foc de tabără.

— Lasă, căscă mătuşa, e mai bine decât dormitul în maşină, şi căută un întrerupător.

Obţinu o strălucire purpurie de flacără mocnită.

Quoyle a fost primul care făcu duş. Apa decolorată izbucnea dintr-o placă de gresie spartă, curgea pe sub uşă, direct în covor. Din para duşului picura atâta timp cât robinetul de apă rece era deschis. Hainele lui alunecaseră de pe vasul de toaletă şi zăceau pe podea, căci cârligele de pe uşă fuseseră smulse. O Biblie pe un lanţ lângă toaletă, cu paginile desprinse, gata să cadă. Abia în seara următoare descoperi că umblase toată ziua cu o pagină din Levitic lipită pe spate.

În cameră era cald.

— Ia uită-te la termostat, spuse mătuşa. Nici nu-i de mirare.

Era înclinat pe-o parte, de parcă ar fi fost sfărâmat cu un ciocan.

Quoyle ridică receptorul, care era mort.

— Cel puţin putem mânca, spuse mătuşa. Au o sală de mese. O cină decentă şi un somn bun şi suntem gata pentru orice.

Restaurantul, plin de oameni, era luminat de nişte becuri roşii ce le dădea tuturor aparenţa că sunt prăjiţi de vii în scaunele lor. Lui Quoyle cafeaua i se păru groaznică, dar la alte mese lumea o bea zâmbind. Aşteptară o oră să li se aducă cina, şi Quoyle, stând cu copiii lui irascibili, cu mătuşa lui bătrână care căsca şi cu picături de sos tartar pe ambii genunchi, abia putea să zâmbească. Petal ar fi răsturnat masa şi ar fi plecat. Şi era acum din nou cu el, Petal, ca un refren insistent, ca nişte versuri încăpăţânate, memorate în copilărie. Acul era înfipt.

— Mulţumesc, murmură Quoyle către chelneriţă, ştergându-şi farfuria cu o chiflă.

Lăsă o hârtie de doi dolari sub farfurioară.

Camerele din dreapta şi stânga lor erau pline de zgomote, de copii care urlau. Plugurile de zăpadă scuturau tablourile cu Iisus de deasupra paturilor. Vântul ţipa prin ferestrele prost izolate. Când Quoyle închise uşa, mânerul îi rămase iar în mână şi auzi un zgomot de dincolo de uşă, făcut de cealaltă parte a mânerului căzând.

— Uau, e ca un război, spuse Bunny, privind cum tremură un perete din placaj.

Mătuşa se gândi că cineva loveşte în el cu ambele picioare. Dădu deoparte cuverturile, scoţând la iveală cearşafuri făcute din bucăţi de alte cearşafuri rupte. Warren bău apă din toaletă.

— E un pic mai bine decât dormitul în maşină, spuse iar mătuşa. Mult mai cald.

— Spune-ne o poveste, tati, zise Bunny. Nu ne-ai mai spus o poveste de vreo sută de ani.

Sunshine se repezi la Quoyle, îl apucă de cămaşă şi i se urcă în braţe, cu degetul în gură înainte chiar să se sprijine de pieptul lui ca să audă zgomotele scârţâite ale respiraţiei sale, loviturile surde ale inimii, bolboroselile şi sunetele stridente din stomacul lui.

— Încă nu, încă nu, spuse Quoyle. Toată lumea la spălat pe dinţi. Toată lumea la spălat pe faţă.

— Şi să vă spuneţi rugăciunea, spuse mătuşa.

— Nu ştiu nici una, bolborosi Sunshine.

— E-n regulă, spuse Quoyle, aşezându-se pe scaunul de lângă pat. Hai să vedem. E o poveste despre ciocane şi lemn.

— Nu, tati! Nu ciocane şi lemn. Spune o poveste bună.

— Despre ce? întrebă Quoyle neajutorat, de parcă fântâna inventivităţii sale secase.

— Despre elani, spuse Bunny. Un elan şi nişte drumuri. Drumuri lungi.

— Şi un câine. Ca Warren.

— Un câine drăguţ, tati. Un câine gri.

Şi astfel Quoyle începu.

— A fost odată un elan, foarte sărac, slab şi singuratic, ce locuia pe un deal stâncos unde creşteau doar frunze amare şi tufişuri cu ramuri ţepoase. Într-o zi trecu pe acolo

o maşină roşie. Pe scaunul din spate era un câine ţigan gri, ce purta un cercel de aur.

În timpul nopţii, Bunny se trezi din cauza unui coşmar, scâncind în timp ce Quoyle o legăna în braţe şi spunea:

— E doar un vis urât, doar un vis urât, nimic adevărat.

— Cotoroanţa Bătrână a prins-o, murmură mătuşa.

Dar Quoyle continua s-o legene, căci Cotoroanţa Bătrână a Coşmarurilor ştia unde să-l găsească şi pe el. Fragmente din Petal întipărite în fiecare oră a nopţii.

Warren scoase zgomote în rafală sub pat. O duhoare afurisită.

BĂŞINILE CÂINELUI OMOARĂ O FAMILIE DE PATRU PERSOANE.

O dimineaţă plină de zăpadă în rafale. Sforăituri impresionante dincolo de pereţi. Quoyle se îmbrăcă şi merse la uşă. Nu găsi mânerul. Se târî prin jur, căutând sub pat, în baie, în bagajele lor, în sertarele înţepenite cu Biblii. Una dintre fete trebuie să-l fi luat în pat cu ea, se gândi el, dar când se treziră şi ele nu văzu nici un mâner. Bătu în uşă pentru a atrage atenţia, dar primi un strigăt de la un perete adiacent cu „taci dracu' din gură sau te burduşesc". Mătuşa zgâlţâi receptorul telefonic, sperând să se fi restabilit legătura. Mort. Cartea de telefoane era din 1972, cu numere din Ontario. Avea multe pagini rupte.

— Mă dor ochii, spuse Bunny.

Ambii copii aveau ochii roşii, plini de secreţii.

Timp de o oră de temniţă, priviră furtuna care se potolea şi plugurile de zăpadă, bătură la uşă, strigară „Hei,

hei". Ambii pinguini din plastic erau rupți. Quoyle vru să spargă uşa. Mătuşa scrise un mesaj pe o față de pernă şi o agăță în fereastră. AJUTOR. ÎNCUIAȚI ÎN CAMERA 999. TELEFON MORT.

Tipul de la recepție deschise uşa. Îi privi cu ochii ca nişte faruri.

— Tot ce trebuie să faceți e să apăsați butonul de alarmă. Vine cineva imediat.

Arătă spre un buton de lângă tavan. Se întinse şi îl atinse. Un zgomot rezonant umplu motelul şi porni bătăi furioase în pereți până când întregul motel vibra. Tipul îşi freca ochii ca un actor de televiziune care vede un miracol.

Furtuna mai dură o zi, cu vântul şuierând şi înzăpezind şoseaua principală.

— Mie-mi place furtuna, dar asta e prea de tot, spuse mătuşa, cu părul căzut peste o ureche de la coliziunea cu candelabrul, şi dacă scap vreodată din motelul ăsta, o să duc o viață frumoasă, o să merg la biserică în mod regulat, o să coc pâine de două ori pe săptămână şi n-o să las niciodată vasele murdare. N-o să ies afară cu picioarele goale, aşa că, Doamne, ajută-mă să ies de aici. Am uitat cum e, dar acum îmi aduc aminte.

La căderea nopții, zăpada se transformă în ploaie şi veni un vânt din sud, cald şi cu mireasmă de lapte cremos.

7

Pasărea clevetitoare

Rața polară comună este numită în Newfoundland „pasăre clevetitoare" pentru obiceiurile sale de a se aduna în cârduri pentru sesiuni de măcăit social. Numele se leagă de vremea vechilor corăbii, când două nave care se întâlneau pe mare își puneau vergile în pană pentru ca oamenii să-și transmită cât îi ținea gura noutățile. Nava din vânt își masca vergile velei mari și cea de sub vânt vergile focurilor pentru a se apropia cât mai mult. Și începea trăncăneala.

O femeie într-o pelerină de ploaie, ținând un copil de mână, mergea pe marginea drumului. Când brecul lui Quoyle se apropie, ea se uită la mașina udă. Străină. El își ridică puțin mâna, însă femeia își îndepărtase deja privirea. Fața fără expresie a copilului. Cizme roșii. Și deja trecuse.

Drumul către Flour Sack Cove urca mai sus de Killick-Claw, peste înălțimea peisajului, apoi plonja către case și câteva bărci legate la debarcader. Solzi de pește, uscătoare făcute din lemn de molid decojit de pe vremea când se puneau la zvântat șiruri de cod sărat. Trecu de o casă vopsită în alb și roșu. Ușa era fix la mijloc. O încrengătură de docuri și barăci de depozitare ale pescarilor. Pietre gheboase pe care erau întinse plase.

Nu era nici o îndoială unde era biroului ziarului. Avea o placă de tec, învechită de vreme, prinsă în cuie deasupra uşii. PASĂREA CLEVETITOARE deasupra unui desen cu o raţă polară măcăitoare. Parcate în faţa clădirii erau două camionete, un Dodge model nou, ruginit, şi o Toyota mai veche, dar strălucitoare.

Din interior, ţipete. Uşa se smuci înăuntru. Un bărbat ieşi în viteză şi urcă în Toyota. Ţeava de eşapament vibră. Motorul se înecă un pic şi amuţi, de parcă ar fi fost jenat. Bărbatul se uită la Quoyle. Ieşi din camionetă şi veni la el, cu mâna întinsă. Avea obrajii acoperiţi de cicatrice de acnee.

— După cum se vede, spuse el, câteodată nu poţi scăpa. Eu sunt Tert Card, ăla de se cheamă afurisitul de editor-şef, responsabil de număr, corector, mecanic, omul de la publicitate, şef cu corespondenţa şi distribuţia, şi deszăpezitor cu lopata. Iar tu eşti fie un client gras care a venit să ne ia patru pagini ca să ridice în slăvi valorile depozitului său cu cizme stângi japoneze, ori eşti mult aşteptatul domn Quoyle. Care e?

Vocea lui se lamenta plângăcios. Căci diavolul îl îndrăgise de mult pe Tert Card, umplându-l ca pe un corn de aluat cu mâncărimi şi iritaţii. Iniţiala lui de mijloc era X. Faţa îi era ca o bucată de brânză înţepată cu furculiţa.

— Quoyle.

— În cazul ăsta, intră, Quoyle, şi fă cunoştinţă cu gaşca de briganzi, cel mai rău dintre ei fiind nenorocitul de Nutbeem cu mâinile lui bune de strangulat. Domnia Sa, domnul Jack Buggit, e acasă la el, să i se descânte pieptul slab ca să se cureţe de o minunată acumulare de flegmă pe care se chinuieşte de o săptămână să o elimine.

Putea la fel de bine să declame de pe o scenă.

— Asta e aşa-numita cameră de ştiri, spuse Card cu sarcasm. Şi acolo e Bill Pretty, şi arătă ca şi cum ar fi indicat o bornă. E unul din cei vechi.

Billy Pretty era mic, undeva pe la finalul celui de-al şaptelea deceniu de viaţă. Stătea la o masă, cu peretele din spatele lui acoperit de muşama de culoarea aripilor de insectă. Faţa lui: lemn gravat cu linii în evantai. Ochi albaştri în orbite înclinate, pleoape grele. Pometii împinşi în sus de un zâmbet subţire, în pantă, un canal fin ca o cicatrice de la nas până la buza superioară. Sprâncene stufoase, o şuviţă de păr pieptănat pe spate, de culoarea unui ceas vechi.

Masa lui se legăna când se sprijinea pe ea, era acoperită de o adunătură de lucruri ca un bazar de biserică. Quoyle văzu coşuleţe, fluturi de lemn, botoşei de copii din nailon de proastă calitate.

— Billy Pretty face Pagina de Acasă. Are sute de corespondenţi. Primeşte comori prin poştă, după cum poţi vedea. O mulţime de oameni se ţin după el, îi trimit tot felul de lucruri.

— Aşa e, spuse Billy Pretty. Îţi aminteşti de nătângu' ăla care mi-a adus nişte ouă de garie decorate? Pictate de mână, cu peisaje. S-au spart noaptea pe tot biroul. Cred că un an întreg a puţit după aia aici.

Îşi şterse degetele de jerseul în carouri, cârpit în coate şi stropit cu puncte albe de lipici şi bucăţele de hârtie.

— Nătâng? De la Golful Nătângului?

— Oh, da. Un individ fără minte — mare, buimac, împiedicat, neghiob, fără minte. Erau mulţi din ăştia pe partea cealaltă a golfului, arătă el către Promontoriul lui Quoyle — aşa că locul a fost numit după ei.

Îi făcu cu ochiul lui Quoyle. Care se întrebă dacă ar trebui să zâmbească. Şi zâmbi.

Lângă fereastră, un bărbat asculta radioul. Părul unsuros îi era dat după urechi. Ochii mijiți, mustață. Un pachet de curmale importate pe birou. Se ridică pentru a-i strânge mâna lui Quoyle. Se bălăngăni. Papion ecosez şi pulover de culoarea şobolanului. Accentul britanic strecurat prin nasul său teşit.

— Nutbeem, spuse el. Nutbeem al ținutului arctic.

Îi aruncă lui Quoyle o jumătate de salut milităresc, imitație a unui personaj dintr-un film vechi de război.

— Adică B. Beaufield Nutbeem, spuse Tert Card, un britanic mizerabil şi urât, naufragiat pe țărmul neospitalier din Newfoundland acum un an, şi încă e aici. Printre alte lucruri, îşi imaginează că e şef pe ştirile din străinătate. Fură fiecare ştire de la radio şi o rescrie în stilul lui sofisticat.

— Ştiri pe care nenorocitul de Card îşi ia libertatea să le rescrie în propria lui limbă de nebuni. După cum tocmai a făcut nenorocitul de şobolan.

Ştirile lui Nutbeem veneau de la un post de radio pe frecvență scurtă, ce bâzâia ca apucat de migrenă. Când frecvența era clară, avea un ton de tenor, dar mârâia când îl trosnea câmpul static. Nutbeem stătea întins pe birou, cu urechea aproape de receptor, spicuind undele, vocile străine urlătoare, răsucind veştile astfel încât să se armonizeze cu starea lui de spirit. Butonul de volum nu mai era, şi îl ajusta introducând vârful unui cuțit în deschizătura de metal şi răsucind. Colțul lui mirosea a radio — praf, căldură, metal, lemn, electricitate, timp.

— Doar ca să te scutesc de acuzațiile de plagiat, fiule.

Nutbeem râse amar.

— Văd că ți-ai recâștigat calmul, măi, gândac de balegă de Newfoundland. Se aplecă spre Quoyle. Da. O incredibilă protecție de plagiat. Fiecare propoziție e atât de plină de erori de tipar, încât propriul autor nu şi-ar recunoaşte ştirile. Să-ți dau nişte exemple. Căută prin dosare şi scoase o foaie zdrențuită. O să-ți citesc una din perlele lui în păsărească şi o să-ți faci o idee. Prima versiune e ce am scris eu, a doua e ce a apărut în ziar. Articol: „Proprietarii de fabrici de cherestea birmani şi Corporația Rangoon Development s-au întâlnit în Tokio marți pentru a discuta asupra unei posibile abordări comune pentru piața lemnului tropical de esență tare, atât la nivel local, cât şi pentru export." Uite ce-a făcut Cart cu ea: „Premolarii de arici birmanezi şi Competiția Ranger Development s-au întâlnit miercuri lângă Tokio pentru a disputa acordarea plății semnului epocal."

Se aşeză înapoi în scaunul său scârțâitor. Lăsă paginile să cadă în coşul de gunoi.

Tert Card se scărpină în cap şi îşi privi unghiile.

— La urma urmei, nu e decât ficțiune furată, spuse el.

— Ți se pare amuzant acum, Quoyle, zâmbeşti, spuse Nutbeem, chiar dacă încerci să râzi pe furiş, stai să vezi când şi-o exersa stricăciunile pe munca ta. Pe astea ți le-am citit ca să ştii ce te aşteaptă: „Placaj" devine „pavaj", „pescar" devine „precar", „Hibernia"[1] devine „hernia". Ăsta e omul căruia Jack Buggit îi încredințează proza noastră. Fără îndoială că te întrebi „De ce?", aşa cum mă întreb şi eu în nenumărate nopți negre şi insomniace. Jack zice că greşelile

[1] Platformă petrolieră în Atlanticul de Nord, cea mai mare din lume, aflată la cca 315 km est-sud-est de St. John's, Newfoundland (n. red.).

de tipar ale lui Card dau umor ziarului. Spune că sunt mai bune decât un rebus.

Colțul din capătul camerei avea o despărțitură de pefele.

— Ăla e biroul lui Jack, spuse Card. Şi acolo e colțişorul *tău*, Quoyle.

Card gesticulă larg cu brațul. Un birou, o jumătate de fişier, cu placa de sus tăiată şi înlocuită cu un pătrat de placaj, o carte de telefon pentru Ontario din 1983, un scaun cu pivot cu un singur braț. O lampă de genul celor care se găseau în holurile hotelurilor în anii '30 stătea lângă birou, cu un cablu roşu şi gros ca o coadă de şobolan şi cu priza cât o minge de baseball.

— Ce trebuie să fac? spuse Quoyle. Ce doreşte domnul Buggit să fac?

— Ah, asta nu-ți poate spune nimeni în afară de el. Vrea să ai răbdare şi să aştepți până se întoarce. O să-ți spună el ce vrea. Tu doar vii în fiecare dimineață şi într-o bună zi o să apară şi el şi o să-ți divulge totul. Uită-te prin numerele mai vechi. Acomodează-te cu *Pasărea clevetitoare*. Învârteşte-te cu maşina pe aici şi învață toate cele patru drumuri ale noastre.

Card se întoarse cu spatele, se apucă să lucreze ceva la computer.

— Tre' să fie aproape gata, spuse Billy Pretty. Un interviu cu un tip care face brățări-amulete din antene de homar pentru export în Haiti. Pot să-ți iau maşina, Card? A mea are o valvă de emisie defectă. Aştept piesa de schimb.

— Tu mereu aştepți piese de schimb pentru rabla aia. Oricum, a mea n-a pornit prea bine azi. Poate muri oricând.

Billy se întoarse către Nutbeem.

— Azi am venit cu bicicleta. Cred c-o poți lua.

— Mai degrabă merg pe jos decât să-mi rup picioarele pe fierul ăla vechi.

Își drese glasul și îi aruncă o privire lui Quoyle. Dar acesta privi pe fereastră. Era prea nou ca să se amestece în asta.

— Ei, lasă. O iau la picior. Oricum nu sunt mai mult de optișpe mile în orice direcție.

Un minut mai târziu îl auziră afară, înjurând în timp ce încăleca pe bicicleta zornăitoare.

Jumătate de oră mai târziu plecă și Tert Card, porni camioneta și dispăru lin.

— Se duce să se marineze, spuse Nutbeem pe un ton plăcut. Se duce să-și ia biletul la loterie și pe urmă să se marineze. Observă, te rog, că mașina pornește când vrea el.

Quoyle zâmbi, cu mâna la bărbie.

Își petrecu restul zilei, restul săptămânii, răsfoind cartea de telefoane și citind numere vechi ale *Păsării clevetitoare*.

Ziarul era un tabloid de patruzeci și patru de pagini, tipărit pe hârtie subțire. Șase coloane, cu titluri modeste, un font de 36 ar fi fost considerat scandalos de mare, un font fără serife solid dar nefamiliar. Un spațiu foarte mic alocat știrilor și un număr uriaș de anunțuri la mica publicitate.

Nu mai văzuse niciodată atâtea anunțuri. O luau în jos pe ambele laturi ale paginilor ca niște scări coborâtoare și știrile erau înghesuite în spațiul în formă de vază dintre ele. Publicitate neprelucrată, cu câteva linii tipărite în centru. „Nu plătiți nimic până în ianuarie! Fără bani gheață! Fără dobândă!" De parcă îndemnurile astea erau fraze proaspăt

create pentru pereți din vinil, ştampile de cauciuc, asigurări de viață, festivaluri de muzică populară, servicii bancare, scări de frânghie, plase pentru încărcături, echipamente marine, servicii de curățat haine ale navelor, troliuri de ridicat bărci, concerte ale formațiilor rock la Snowball Lounge, ceasuri, lemn de foc, servicii de declarații de impunere, vinciuri, flori tăiate, amortizoare de camioane, pietre de mormânt, boilere, cuie de bronz, ondulatoare de păr, pantaloni de jogging, snowmobile, Petrecere la Seal Flipper Lounge cu Arthur Asul Acordeonului, snowmobile la mâna a doua, pui fript, un meci încins, tricouri, întreținere la platforme de foraj, grătare pe gaz, cârnăciori, zboruri către Goose Bay, specialități chinezeşti, servicii de transport pe uscat, un pahar cu vin la o friptură de porc specială la Norse Sunset Lounge, program de perfecționare pentru pescari, reparații video, instruire pentru operare echipament greu, cauciucuri, arme de foc, fotolii pentru două persoane, porumb congelat, pudră de gelatină, dans la Uncle Demmy's Bar, felinare cu kerosen, reparații de cală, trape, pliculețe de ceai, bere, rindeluire de cherestea, mături magnetice, aparate auditive.

Încercă să facă o estimare pentru spațiul de publicitate. *Pasărea clevetitoare* trebuia să scoată o grămadă de bani. Şi cineva era un vânzător al naibii de bun.

Quoyle îl întrebă pe Nutbeem.

— Domnul Buggit face publicitatea?

— Nu. Tert Card. Face parte din responsabilitățile editorului-şef. Incredibil dar adevărat. Ţâțâi pe sub mustață. Şi nici măcar nu-s atât de bune pe cât par.

Quoyle întoarse paginile. Se crispă la vederea fotografiilor cu accidente de maşini de pe prima pagină. Poveşti

despre abuzuri sexuale — trei sau patru în fiecare număr. Urşi polari pe sloiuri de gheaţă. Ştirile navale păreau simple — doar o listă a navelor care intră în port. Sau care pleacă.

„Oameni flămânzi", o recenzie a restaurantelor făcută de Benny Fudge şi Adonis Collard, aşezată sub două poze neclare. Faţa lui Fudge părea făcută din resturi de carne presate laolaltă. Collard purta o căciulă care-i acoperea ochii. Quoyle se cutremură citind.

Vreţi să vă decideţi unde puteţi înfuleca repede ceva de-ale gurii? Se poate şi mai rău decât să încercaţi la Grudge's Cod Hop. Interiorul e cu separeuri, cu o vitrină mare în faţă. Priviţi camioanele pe autostradă! Noi am făcut-o. Am comandat Coşul cu File de Peşte ce conţinea trei fileuri prăjite de peşte, salată de varză cu sos vinegretă şi o porţie generoasă de cartofi prăjiţi la $5.70. Băutura era separată. Meniul trebuia să includă şi Chifla pentru Cină, dar în schimb noi am primit Felia de Pâine. Fileurile au fost crocante şi foarte bune. Mai există la alegere un pachetel de suc de lămâie sau de Sos Tartar. Amândoi am luat Sosul Tartar. Localul are şi serviciu de servire la tejghea.

Munca lui Billy Pretty, Pagina de Acasă, un conglomerat de poeme, fotografii de bebeluşi, modele de covoare. Întotdeauna ceva nou, într-o casetă — cum să faci căsuţe pentru păsări din cutii de conserve, teci din carton pentru topoare, rotisoare pentru şuncă din furculiţe vechi. Reţete pentru clătite groase făcute direct pe sobă, furtunar prăjit, vin de măceşe şi icre de cod cu tartine cu brânză topită.

Dar chestia pe care probabil toţi o citeau prima, se gândi Quoyle, era „Ronţăituri", un gâlgâit de bârfe aproape defăimătoare. Autorul ţesea ştiri de la judecătoria poliţienească,

extrase din scrisori ale rudelor plecate, remarci răutăcioase despre flăcăi necioplițti ce ar putea pleca într-o „vacanță irlandeză". Bătea de departe orice articol cu bârfe pe care îl citise Quoyle vreodată. Numele autorului era Junior Sugg.

Ei bine, aflăm că poştaşul a aterizat în închisoare pentru 45 de zile pentru că a aruncat corespondența în Portul Killick-Claw. Zicea că avea prea multe de distribuit şi că dacă oamenii le voiau, n-aveau decât să şi le ia singuri. Cred că ajută dacă ştii să înoți. Biata doamnă Tudge a fost lovită marțea trecută de un turist care conducea un sedan de lux. Acum este în spital, şi nu se simte prea bine. Şi se aude că nici maşina turistului nu e prea bine. Şi Băieții Călare investighează cazul unui incendiu izbucnit în zori, care a făcut scrum pescăria Pinhole Seafood de pe Insula Shebeen; s-ar putea să-l întrebe de sănătate pe un anumit individ dintr-un anumit golf de pe insulă. Un accident de snowmobil i-a luat viața lui Rick Puff, în vârstă de 78 de ani. Domnul Puff se afla pe drumul către casă dinspre ceea ce doamna Puff numeşte „o cântare şi un chef" când maşina lui a căzut prin gheață. Domnul Puff a fost un bine-cunoscut acordeonist care a fost filmat de o echipă de la universitate. În anii '70 a făcut patru ani de puşcărie pentru agresiune sexuală asupra fiicelor sale. Pun pariu că nici ele nu plâng acum. Veşti bune! Am auzit cum Capsatorul, câinele lui Kevin Mercy, a dispărut într-o avalanşă pe Chinese Hill săptămâna trecută. Şi citim în presa de peste ocean despre răpitorii care au trimis familiei prin poştă urechea stângă a unui afacerist sicilian ținut ostatic. Felul în care îşi duc viața străinii e de mare mirare!

Pagina editorială arunca valuri de invective către scena politică provincială ca un furtun de pompieri apă. Discursuri pompoase împroşcate cu epitete. *Pasărea clevetitoare* era greu de înghițit. Privea viața direct cu ochiul său injectat şi

iscoditor. Un ziar mic şi puternic. Îi dădea lui Quoyle un sentiment de stânjeneală, sentimentul că stătea pe un teren de joacă, privindu-i pe ceilalţi antrenaţi în jocuri ale căror reguli el nu le ştie. Nici nu se compara cu *Cronica.* Habar n-avea cum să scrie chestiile astea.

În a doua dimineaţă de luni, uşa de la biroul lui Jack Buggit era larg deschisă. Buggit în persoană, cu o ţigară după ureche, rezemat pe spate într-un scaun de lemn şi spunând întruna „hmm" la telefon. Îi făcu semn lui Quoyle, cu două mişcări circulare ale mâinii drepte, să intre.

Quoyle într-un scaun cu marginea din faţă crăpată care-i intra în coapse. Mâna la bărbie. De după peretele despărţitor auzea murmurul radioului lui Nutbeem, clincănitul tastaturii computerului, pe bătrânul Billy Pretty zgâriind notiţe cu un stilou cu peniţă pe care o înmuia într-o sticlă.

Jack Buggit nu avea înfăţişarea unui editor de ziar. Un om mărunt cu fruntea roşie, având, gândea Quoyle, undeva între patruzeci şi cinci şi nouăzeci şi cinci de ani. O bărbie nerasă, ca o mirişte, gât slab. Păr ţepos curgând în jos. Degete cafenii de la fumatul ţigară de la ţigară. Purta o salopetă presărată cu solzi de peşte şi picioarele lui, urcate pe birou, erau încălţate în cizme de cauciuc cu talpa roşie.

— Oh, da! spuse el cu o voce surprinzător de puternică. Oh, da, şi închise. Îşi aprinse o ţigară. Quoyle!

Mâna se întinse brusc şi Quoyle o strânse. Era aceeaşi senzaţie ca şi când ar fi strâns o mănuşă de piele pentru bucătărie.

— Vreme închisă şi ploaie mărunţă. Şi iată-ne, Quoyle, stând în sediul *Păsării clevetitoare.* Acum, tu lucrezi la acest

ziar, care se descurcă binişor, şi o să-ţi spun cum am ajuns aici. O să te lămuresc. Pentru că vezi şi singur că n-am fost la şcoala de jurnalism.

Jeturi de fum din colţurile gurii, privea la tavan la fel cum un marinar priveşte stelele.

— Străstrăbunicul meu a trebuit să treacă la canibalism pentru a putea supravieţui. Noi am fondat Four Sack Cove, chiar aici, doar câteva familii au mai rămas acum. Cei din familia Buggit pescuiau în apele astea, transportau, făceau totul ca lucrurile să meargă. Era o viaţă bună, pescuitul. Era numai pescuitul pe uscat când eram eu tânăr. Aveai schifurile şi plasele tale. Găsirea peştelui era toată şmecheria. Adevărat se spune că „peştele n-are clopoţei". Billy Pretty era unul dintre cei mai pricepuţi să găsească peştele. Ştia apele ca pe găurile din propria saltea. Îţi poate spune numele fiecărei stânci din apele astea, ăsta-i adevărul adevărat. Munceai de-ţi săreau capacele, o ţineai cât puteai, mai furai câte puţin somn când şi când, lucrai noaptea la lumina torţei, aveai bube de la apa mării pe mâini şi pe încheieturi, dar treaba mergea. Ei bine, ştii tu, eu n-am mai avut niciodată bube de la mare după ce am învăţat un leac. Dacă îţi tai unghiile într-o zi de luni, nu păţeşti nimic. Toată lumea ştie asta! Ştii cât de repede poate o mână experimentată să despice un peşte? Nu, văd că nu ştii. Atunci n-o să însemne nimic să-ţi spun că treizeci de peşti pe minut. Ia gândeşte-te. Să cureţi treizeci de peşti pe minut! Soră-mea putea să facă asta şi în somn.

Se opri şi stătu acolo, respirând. Aprinse altă ţigară, împroşcând fum.

Quoyle încercă să se imagineze încercând să ţină pasul cu atleţii spintecători de peşte, îngropat într-un val înalt de

cadavre curățate. Petal înota înainte într-o rochie lungă cu solzi de platină, cu brațele goale ca argintul, cu gura albă.

— A fost o viață grea, dar am avut satisfacții. Însă a fost greu. Al naibii de greu în zilele alea de demult. Ai să auzi poveşti care ți-ar putea face părul albastru peste noapte şi eu sunt ăla care le poate spune. Erau locuri sălbatice, fără legi, oamenii făceau ce voiau. Bănuiesc că *tu* ştii asta, fiind cine eşti! Dar lucrurile s-au schimbat. Când locurile alea au lăsat la o parte greul şi l-au schimbat în favoarea confederației cu Canada, noi ce-am primit? Păi da, cu siguranță un guvern. Oh, da, desigur, Joey Smallwood[1] zicea: „Băieți, trageți-vă bărcile pe uscat, ardeți-vă uscătoarele de peşte şi uitați de pescărie; vor fi două slujbe de om în Newfoundland." Râse fără veselie, arătându-i lui Quoyle patru dinți, îşi aprinse altă țigară. Ei bine, eram un fraier, l-am crezut. Am mers cu valul în primii zece ani sau cam aşa. Sigur, voiam toate lucrurile alea, electricitatea şi drumurile, telefonul, radioul. Bineînțeles că voiam asistență medicală, servicii poştale şi o educație bună pentru pruncii mei. Unele au venit în timp. Nu şi slujbele. Şi cu pescuitul a mers din ce în ce mai prost, patruzeci de ani terminându-se în nimic, nenorocitul de guvern canadian dând drepturi de pescuit fiecărei țări de pe fața pământului, dar scoțându-ne pe noi din afacere. Nenorocitele de traulere străine. Acolo s-a dus tot peştele. Pe urmă ratații ăia de la Greenpeace care au încercat să oprească vânătoarea de foci. O.K., am zis, când am văzut că nu mai pot trăi din pescuit, O.K., am zis, o să mă deştept, o să mă

[1] Joseph Roberts „Joey" Smallwood (1900–1991), om politic canadian, susținător al unirii Newfoundlandului cu Canada (1948), primul premier al provinciei (n. red.).

descurc, o să-i fac guvernului jocul. Aşa că m-am dus la oficiul Forţelor de muncă de la Killick-Claw şi-am zis: „Iată-mă. Am nevoie de o slujbă. Ce-aveţi să-mi daţi să fac?" Şi ei au zis: „Ce ştii să faci?" „Ei bine", am zis, „ştiu să pescuiesc. Şi am lucrat în păduri iarna." „Nu, nu, nu. Nu vrem pescari. Te vom instrui într-o meserie care se cere pe piaţă." Vezi tu, ei promovau industria. Slujbe pentru oricine. La început m-au dus într-o tăbăcărie în Go Slow Harbor. Erau acolo zece sau cinşpe oameni pentru că încă nu se lucra la capacitate maximă. Ce m-au învăţat ei să fac era să arunc pieile alea împuţite venite de undeva, din Argentina sau din altă parte, în coloranţi. Am făcut asta toată ziua timp de patru zile, pe urmă au rămas fără piei şi n-au mai venit altele, aşa că stăteam toată ziua sau măturam podelele. În câteva luni tăbăcăria şi-a dat duhul. Aşa că m-am întors acasă şi am pescuit cât am putut. Apoi m-am dus iar la Forţele de muncă. „Ajutaţi-mă", le-am spus. „Am nevoie de altă slujbă." „Ce ştii să faci?" zic ei. „Pot să pescuiesc, să tai lemne, pot să arunc piei de animale în coloranţi toată ziua, ştiu să şterg podelele." „Nu, nu, nu. Te instruim noi. Industrializarea Newfoundlandului." M-au trimis la St. John's unde era o fabrică mare şi nouă ce urma să facă maşinării industriale, toate tipurile de maşini, mori, maşini de zdrobit pietre şi alune, găuritoare de diamante, polizoare. Ăla era un loc dat naibii. Mare. N-am mai văzut niciodată ceva ca acolo. O fabrică de cinci milioane de dolari. Dar nu era nimeni în ea. Aşa că mă duc eu acolo, iau o cameră pe care o împart cu un gândac mare şi împuţit, şi aştept. Şi-am stat acolo, pe jumătate mort de foame, găsind ce am putut pentru un sfert de dolar pe zi şi aşteptând să se deschidă nemernica de fabrică. Rahatul ăla

nici că a mai pornit. N-a ieşit din ea nici măcar un ac. Aşa că m-am întors acasă şi am pescuit tot sezonul. Toamna, am dat iar pe la Forţele de muncă şi le-am zis: „Se face nasol. Am nevoie de slujba aia." Pe atunci încă mai credeam că o să se găsească ceva şi pentru mine, cu toată industrializarea aia. „Ei bine", zice băiatu' de la Forţe, prinzând ideea, „în fiecare meserie există dezamăgire, Jack. Dar avem noi grijă de tine. O să te punem în Uzina Third din Hyphenville. O să faci garnituri de carton." Am lucrat în casa aia de nebuni trei luni. S-a închis. După aia mi-au zis că, la experienţa mea, puteam să iau o slujbă bună fie la noua rafinărie de petrol din Bird Wing, fie la proiectul de centrală electrică de la Eden Falls. Rafinăria nu era încă operativă, aşa mi-au zis, aşa că m-au ajutat să completez formularul ăsta de aplicaţie lung de vreo două mile, mi-au zis să mă duc acasă şi să aştept scrisoarea de la Eden Falls. Încă o aştept. Da, începuseră, e-adevărat, dar erau doar câteva slujbe. Aşa că am stat acasă, pescuind cât puteam. Grele vremuri. Nevastă-mea era bolnavă, nu mai aveam aproape nimic. A fost cel mai greu. Ne pierdusem cel mai mare dintre băieţi, ştii tu... Aşa că m-am întors. „Uite, băieţi, e greu. Am nevoie de o slujbă." Au spus că aveau slujba perfectă pentru mine. Că au păstrat-o în toţi anii ăştia de încercări. Şi era chiar peste Golful Omaloor, o fabrică de mănuşi! Chiar acolo, Quoyle, chiar acolo lângă casa ta. Urmau să facă mănuşi acolo, mănuşi de piele. Au zis-o de parcă guvernul construise locul ăla special pentru mine. Au spus că eram persoana cea mai potrivită datorită experienţei mele din tăbăcărie. Eram practic un maestru în sectorul de pielărie! Probabil urma să prind o slujbă peste ocean! Nu eram eu bucuros? Şi au pus pe picioare feribotul. A venit o

mare de oameni să meargă la muncă în prima zi. Ei bine, crezi sau nu, am mers noi acolo, am intrat, erau o grămadă de oameni pe-acolo, o cantină fainâ, containere mari de inox pentru vopsire, maşini de cusut şi mese pentru tăiere. Doar două lucruri nu aveau — cineva care să ştie să facă mănuşi, şi pielea. Vezi tu, pielea pentru mănuşi trebuia să vină de la tăbăcăria la care lucrasem cu ani înainte, dar dăduse faliment şi nimeni nu le-a zis nimic nici băieţilor care au construit fabrica de mănuşi, nici celor de la Forţele de muncă. Asta a fost tot. Aşa că mă întorceam acasă peste golf, feribotul făcând a doua şi ultima sa cursă. Şi mă gândeam. Mă gândeam: „Dacă ştiam că fraierii ăştia n-au piele, m-aş fi scutit de un drum." Acum, cum afli lucrurile? Le citeşti în ziar! Nu exista un ziar local. Doar presa guvernamentală din St. John's, *Leul-de-mare*. Şi mi-am zis, neştiind nimic despre asta, de-abia putând să scriu o propoziţie — am ajuns abia la lecţia cu „Câinele lui Tom" în şcoală — dar m-am hotărât că dacă ei puteau porni o fabrică de mănuşi fără piele şi fără cineva care să ştie să facă produsele, eu puteam pune pe picioare un ziar. Aşa că m-am dus la Forţele de muncă şi le-am zis: „Vreau să pornesc un ziar. Credeţi că mă puteţi ajuta, băieţi?" „Câţi oameni vrei să angajezi?" au zis ei. Eu merg la bluf. „Cinzeci. Imediat ce mă pun pe picioare", le-am zis. „Sigur că trebuie să fie o perioadă de instruire", zic. „Să dezvoltăm aptitudinile." Au înghiţit găluşca. Mi-au dat cutii întregi de formulare pe care să le completez. Atunci au început necazurile mele, aşa că l-am convins pe Billy Pretty să renunţe la pescuit şi să vină la bord. Scrie foarte frumos, şi citeşte ca unul de la guvern. Am făcut-o. M-au trimis la Toronto să învăţ despre afacerea cu ziare. Mi-au dat bani. Ce dracu', am

bănănăit prin Toronto, cât? cam patru sau cinci săptămâni, ascultându-i cum mi se laudă despre balanțe editoriale, integritate, noul concept de jurnalism, etica reporterului, slujirea comunității. M-au adus la isterie. Nu puteam să înțeleg nici jumătate din ce-mi spuneau. Am învățat în final ce trebuie făcut numai făcând totul aici, în dugheana mea. Conduc *Pasărea clevetitoare* de şapte ani de-acum, şi tirajul e de până la treişpe mii, şi urcă în fiecare an. De-a lungul întregii coaste. Fiindcă ştiu despre ce vor oamenii să citească. Şi despre asta nu încape discuție. Primul l-am angajat pe Billy, pe urmă pe Tert Card. Băieți buni. Acolo în Toronto jumătate din posturi erau ticsite cu femei care cleveteau şi râdeau şi se uitau după bărbați, sau bărbații se uitau după ele. Nu mergea deloc. Billy ştie tot ce trebuie să ştii ca să scrii chestii de-ale femeilor. E un burlac bătrân, ştie să gătească de te lingi pe degete. Nevastă-mea, doamna Buggit, se uită şi ea la articole, doar aşa, ca să fim siguri. Ştiu ce vor şi aşteaptă cititorii mei şi exact asta le dau. Şi ce spun eu, aşa rămâne. Nu vreau să aud idei de jurnalism de la tine şi o să ne înțelegem de minune.

Se opri din vorbit ca să îşi aprindă altă țigară. Îl privi pe Quoyle, ale cărui picioare amorțiseră. Dădea afirmativ din cap, încet, în palmă.

— O.K., domnule Buggit. O să fac tot ce pot.

— Spune-mi Jack. Acuma, uite care-s regulile la ziarul ăsta. În primul rând, eu conduc totul. Eu sunt comandantul. Billy Pretty face Pagina de Acasă, scrie Ronțăiturile — să nu spui NIMĂNUI că el este Junior Sugg — se ocupă de ştirile locale, consilii şi educație. E mai mult guvern în Canada decât în oricare altă parte din lume. Aproape

jumătate din populaţie lucrează pentru guvern şi pe cealaltă jumătate se lucrează. Şi ce avem la nivel local sunt întâlniri pe toată coasta, în fiecare minut al zilei. Billy acoperă şi o parte din secţiunea de infracţiuni. Şi din astea avem mai multe decât în trecut. Vezi tu, ceea ce era numit înainte amuzament şi veselie zgomotoasă, acum se numeşte vandalism şi atac. Billy Pretty. E cu mine de când am început *Pasărea clevetitoare*.

— Eu am făcut pulsul municipal la *Cronica de Mockingburg*, croncăni Quoyle, cu vocea răguşită.

— Tocmai ţi-am spus că se ocupă Billy de asta. Acuma, mai e Nutbeem care face ştirile din străinătate, provinciale şi naţionale, îşi ia ştirile de la radio şi le rescrie. Se mai ocupă de abuzurile sexuale. Abia poate să le facă faţă. Facem două sau trei Abuzuri Sexuale în fiecare săptămână, una mare pe pagina principală şi celelalte în interior. Mai face sportul, şi articole de umplutură, ceva numere de atracţie, dar nu insistăm aşa mult pe atracţii. E la ziarul ăsta abia de şapte sau de opt luni. Şi n-aş zice că-i perfect. E temporar, oricum. AI AUZIT ASTA, NUTBEEM?

— Într-adevăr, se auzi din biroul exterior.

— Tert Card îmi ţine locul când nu sunt aici, el e editorul-şef şi multe alte lucruri. El împarte sarcinile, stabileşte fontul, face montajul, duce materialul la imprimat în Misky Bay, face etichetele şi poşta, distribuţia, mai scrie câteva ştiri locale dacă are timp. E aici de câţiva ani. Am multe plângeri despre Tert Card şi greşelile de tipar, dar astea fac parte din *Pasărea clevetitoare*. Mai are în grijă publicitatea. Orice articol despre pescuit, vreau să-l aud eu primul. Eu ştiu problemele, e ca şi cum aş fi încă în domeniu. Acuma, uite

ce vreau să faci tu. Vreau să te ocupi de ştirile locale despre accidente de maşini, să scrii povestea, să faci poze. Punem în fiecare săptămână pe prima pagină o fotografie cu o maşină lovită, fie că avem una, fie că nu. Fără excepţie. Tert are un dosar mare cu poze de accidente. Dacă nu avem una proaspătă, ne băgăm nasul în dosarul ăsta. Dar de obicei avem mereu vreo două bune. Gloata de la Horncup ne menţine mereu bine aprovizionaţi. Tert o să-ţi arate unde e aparatul foto. Tu îi dai lui filmul. Îl developează acasă. Şi ştirile navale. Ia lista de la comandantul portului. Ce nave intră în Killick-Claw, ce nave ies. Sunt tot mai multe în fiecare an. Intuiesc eu asta. O să vedem cum te descurci.

— După cum v-am spus şi la telefon, zise Quoyle, n-am prea multă experienţă cu navele.

Accidente de maşini! Era uluit de probabilitatea de a găsi sânge şi oameni morţi.

— Păi, poţi să le spui asta cititorilor sau poţi să munceşti pe brânci ca să înveţi. Bărcile le ai în sângele familiei. Pune mâna şi munceşte. Şi completează acolo unde îţi spune Tert Card.

Quoyle zâmbi crispat, se ridică. Avea mâna pe clanţă când Jack Buggit vorbi din nou.

— Încă un lucru. Eu nu sunt omul glumelor, Quoyle, şi nu vreau să aud niciodată glume despre Newfoundland sau oamenii din Newfoundland. Ţine bine minte asta. Urăsc glumele de genul ăsta.

Quoyle ieşi din birou. Accidente de maşini. Se holbă la teancul de cărţi de telefoane ponosite.

— Quoyle! şopti Nutbeem. Hei, Quoyle, doar n-ai de gând să începi să plângi, nu? N-o să te întorci să fugi înapoi în State, nu? Ne bazăm pe tine, Quoyle. Construim un cult al cargoului[1] în jurul tău, Quoyle.

Jack Buggit îşi iţi capul pe uşa de sticlă.

— Billy! Elvis a fătat deja?

— Da. De săptămâna trecută. Trei. Toţi sunt negri cu labe albe.

— Ei bine, vreau şi eu un căţel.

Uşa se închise din nou.

[1] Mişcare religioasă din Melanezia care crede că salvarea va veni sub forma bogăţiei („cargo") adusă de occidentali (n. red.).

8

Nodul lunecător

„La bordul unei nave, acest tip de nod nu prea e folosit, dar în bărcile mici, în special în bărcile nepuntate care se pot uşor răsturna, apare frecvent necesitatea de a te dezlega într-o clipită, iar NODUL LUNECĂTOR este indispensabil."

CARTEA ASHLEY A NODURILOR

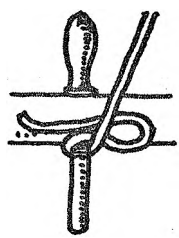

— Nu cred că pot să fac faţă slujbei ăsteia, spuse Quoyle.

Care dăduse pe gât două beri şi înghiţise o pungă de popcorn rânced la Sea Anchor în Killick-Claw, întrebându-se dacă nu cumva era prins într-o greşeală, ca un pasager într-un avion care se ridică rapid, apoi se prăbuşeşte pe pistă.

Mătuşa ridică privirea. Stătea pe patul rotund, croşetând un nor de angora la fel de rapid ca o maşină industrială, cu Warren încovrigată la picioare, mişcându-şi doar ochii tiviţi cu roşu. Bunny, cu urme de lacrimi pe obraji, stătea într-un scaun cu pernița ruptă. Scaunul era întors cu faţa la perete. Sunshine alergă la Quoyle, zbierând.

— Tati, m-a muşcat. Bunny m-a muşcat de picior.

Îi arătă lui Quoyle două urme semicirculare de dinţi pe coapsă.

— Ea a început! strigă Bunny.

Încruntată ca Beethoven.

— Eşti un rahat muşcător împuţit! ţipă Sunshine.

— Pentru Dumnezeu, potoliţi-vă! spuse mătuşa. Nepoate, trebuie să facem ceva. Copiii ăştia au nevoie de un loc unde să meargă. La casă, dacă am avea un îmblânzitor de lei, am putea să le punem să cureţe cartofi şi să şteargă podele, să spele vase şi ferestre în loc să se zgârie şi să se muşte una pe alta. Aici sunt ca la închisoare. Şi Warren e pe jumătate moartă de la lipsa de mişcare.

— Ghici ce, tati, spuse Sunshine. Warren a vomitat sub patul tău.

— Nu e în apele ei, asta e sigur, mormăi mătuşa. Ce spuneai despre slujba ta?

Voce fragilă.

— Am spus că nu cred că pot s-o fac. Ziarul ăsta nu seamănă cu nimic din ceea ce ştiu. Editorul e cam nebun. Jack Buggit. Încă nu ştiu zona sau oamenii şi el vrea să mă ocup de accidente de maşini. Nu pot să mă ocup de accidente de maşini. Ştii bine de ce. Mă gândesc la ce s-a întâmplat. Maşini distruse. Nave. Şi mă mai îndoiesc că ne putem muta în casă. Maşina n-o să reziste nici măcar o săptămână pe drumul ăla. Cum să mă duc şi să mă întorc de la muncă? Cred că putem încerca să cumpărăm o maşină cu tracţiune integrală şi amortizoare puternice, dar oricum asta înseamnă ore întregi de condus. Ce-ar fi să închiriem ceva aici, în Killick-Claw?

Mătuşa tricota furios. Lâna se smucea între degetele ei.

— Ba bineînțeles că poți s-o faci. Înfruntăm niște lucruri îngrozitoare pentru că nu putem să le ocolim sau să le uităm. Cu cât treci mai repede peste asta, cu atât mai repede o să poți să spui „Da, s-a întâmplat, și nu pot face nimic pe tema asta", și cu atât mai repede o să-ți poți vedea de propria viață. Ai copii de crescut. Așa că *trebuie* să treci peste asta. Peste ceea ce trebuie să trecem, trecem cumva. Chiar și peste cele mai rele lucruri.

Sigur, să trec peste asta, gândi Quoyle. Filosofie de doi bani. Ea nu știa prin ce trecuse. Prin ce trecea.

— Acum, am petrecut întreaga săptămână căutând, târând copiii ăștia prin Killick-Claw în taxiul lui Tom Rock, căutând ceva — o casă, un apartament, chiar și vreo două camere. Trebuie să-mi pornesc și eu afacerea. Ți-am spus asta în fiecare seară. Dar mintea ți-e în altă parte. Ea se întreba cât are s-o mai țină cu bocitul pe mormântul femeii ăleia moarte. Trebuie să ne venim în fire și s-o luăm de la capăt, împreună.

— Ai dreptate, mătușă. Și îmi pare rău că a trebuit să faci tu toată căutarea asta.

Acum era aici și nu avea la ce să se mai întoarcă.

— Ei bine, nici eu n-am găsit prea multe. Am găsit o cameră mică și întunecată la bătrâna doamna Speck. Guvernul i-a zis să schimbe cearșafurile și să pună o pancartă cu cazare și mic dejun. E mai rău ca în dărăpănătura asta, deși e mai ieftin. Însă nu e loc decât pentru o persoană. Se pare că e lipsă de case în Killick-Claw. Locul ăsta înflorește.

Propozițiile curgeau cu viteză crescândă, de parcă ar fi vrut să se ia la întrecere cu andrelele.

— Și cum spuneam, avem nevoie de o barcă. Traversăm golful în jumătate de oră. Ar fi o prostie să cheltuim banii

pe închirierea unei case când avem vechea casă a familiei, care are nevoie doar de reparații. Am vorbit azi cu un tâmplar. Dennis Buggit, locuieşte în Killick-Claw. Nu prea face multe. Zice că se poate apuca imediat de treabă. Nevastă-sa o să aibă grijă de fete mâine şi eu o să mă duc la casă împreună cu Dennis, o să facem nişte estimări, să vedem ce implică. Beety, ea e nevasta. Se gândeşte să deschidă o grădiniță la ea acasă. E cea mai bună veste de când am venit încoace. Astea două, spuse, făcând un semn cu capul în direcția fetelor, ar putea fi primele şi cele mai bune cliente.

Bunny lovi peretele cu piciorul, trăgându-şi nasul.

Singurul cuvânt pe care îl auzea Quoyle era „barcă".

— Mătuşă, nu ştiu nimic despre bărci. Sunt scumpe. Nu sunt comode. Sunt periculoase. Ai nevoie de un doc sau ceva de genul ăsta. Eu nu vreau o barcă.

— Mi-e teamă că asta e singura noastră variantă acceptabilă. Doar dacă nu vrei să stăm aici la o sută şi ceva pe noapte. Asta înseamnă două zile de muncă pentru tâmplar.

Lătra. Ochii îi aruncau fulgere.

Quoyle apăsa butoanele televizorului, uitând că era mort.

— Nu merge, tati, scânci Sunshine.

— Urăsc locul ăsta. Bunny, lovind peretele cu pantofii ei stricați. Vreau să merg într-o barcă. Vreau să reparăm casa verde unde s-a născut mătuşa şi vreau să am camera mea. O să mătur podelele dacă putem să mergem acolo, tati. O să fac orice.

— Hai să mergem să mâncăm, mormăi Quoyle. Nu pot să rezolv totul chiar în momentul ăsta.

— Restaurantul e închis pentru public în seara asta. E cina dată pentru campionatul de curling. Ne-au pregătit

nişte ciorbă de peşte, dar trebuie să mergem noi să ne-o luăm şi s-o mâncăm în cameră.

— Vreau carne, spuse Bunny. Vreau ciorbă cu carne.

— Păcat, spuse mătuşa într-o manieră mai degrabă crudă, nu e în meniu.

Iar în sinea sa adăugă: mănânci peşte sau mori de foame.

Tert Card, într-o cămaşă roşie şi cravată albă, la telefon: Billy Pretty pe linia cealaltă. Billy râdea, scoţând nişte propoziţii înfundate pe care Quoyle nu le înţelegea, aproape altă limbă. Ploaie cu găleata, golful părea pictat din puncte. Încălzitorul cu gaz duduia în colţ.

Quoyle îl privi pe Nutbeem.

— Auzi, e cumva vreun individ Dennis Buggit rudă cu Jack? Un tâmplar? Mătuşa a vorbit cu el să repare vechea casă. Trebuie să facem ceva. Nu mai putem sta în hotelul ăla puturos prea multă vreme. Şi drumul către Promontoriu e nasol şi nu e nimic de închiriat în Killick-Claw. Nu ştiu ce-o să ne facem. Mai degrabă mă mut înapoi în State decât să cumpăr o barcă.

Nutbeem rămase cu gura deschisă, ridicându-şi ambele mâini şi prefăcându-se îngrozit.

— Nu-ţi place mersul cu barca? Poate fi chiar amuzant, ştii. E practic pentru un ţinut care e făcut numai din zone de coastă şi golfuri şi prea puţine drumuri. Aşa am ajuns eu aici, să ştii, cu barca mea. *Borogove*[1]. Îi spun aşa pentru că e un pic jigărită.

---

[1] Titlul unei poezii din *Alice în Ţara din Oglindă* de Lewis Carroll (n. red.).

Vorba tranzitorie a lui Nutbeem. Discursuri teatrale precum declamația unui vorbitor public, pătimaşă la momentul respectiv, dar uitată până dimineața, iar vorbitorul în drum spre un alt loc.

Carnetul lui Quoyle era proptit de cana sa de ceai, în maşina de scris, un paragraf pe jumătate terminat despre un accident cu un camion. Restul aveau toți computere.

„O să ai unul când o să-ți dau eu unul", spusese Jack Buggit. Dar nu cu răutate.

— Dennis e fiul cel mai mic al lui Jack, spuse Tert Card, care auzise totul, înclinându-se către cei doi, răsuflarea sa urât mirositoare răspândindu-se prin toată camera. Nu se înțelege cu bătrânul. Înainte era lumina ochilor tatălui, mai ales după ce l-au pierdut pe bietul Jesson, dar nu şi acum. Nu se poate şti, lui Jack s-ar putea să nu-i placă dacă Dennis lucrează pentru tine. Dar se mai poate şi să-i placă.

Telefonul sună ascuțit, ca un fluier de jucărie.

— Ăsta-i el acum, spuse Card, care ştia întotdeauna, şi ridică receptorul. *Pasărea clevetitoare*! Dap, O.K. Am înțeles, comandante. Închise, îşi roti scaunul, privi la marea bătută de ploaie. Râse. Billy! Ce părere ai? E acasă la el cu dureri la ambele urechi. Zice: „N-o să mă vedeți până mâine sau poimâine."

— Credeam că or să fie coaste rupte de data asta, spuse Nutbeem. Dureri de urechi — e bine. Pe-asta n-am avut-o încă.

Telefonul sună.

— *Pasărea clevetitoare*! Da, O.K., O.K. Ce număr ai? Stai aşa. Nutbeem, pompa lui Marcus Irving din Four Hands Cove arde. Îl iei tu?

— De *ce* nu-ți iei o barcă, Quoyle? strigă Billy Pretty din colțul lui.

Avea două coşuri de rufe pe birou, unul din plastic, celălalt din răchită împletită de mână.

Quoyle se făcu că nu-l aude. Dar nu-l putu evita pe Nutbeem la biroul de alături, care îşi dădu deoparte radioul, privind interesat către Quoyle. Fața îi era ridată, bătea darabana cu degetele, amintire a şederii sale în Bahia, vrăjit de *afoxé*[1] şi *bloco afro*[2], de muzica din tobe şi conuri de metal, de castaniete, de *repinique*[3]. Nutbeem era influențat de ciclul lunar. Avea ceva de vârcolac în el. Când era lună plină, obişnuia să izbucnească, să vorbească până la epuizare, să facă exerciții sub forma dansurilor şi a luptelor la Starlight Lounge, pentru ca mai apoi să recadă încet în contemplație.

Înainte de Bahia, spunea Nutbeem, bănănăise pe lângă Recife, lucrând pentru un tip îmbălsămat în rom care fusese la *London Times* şi acum scotea o publicație de patru pagini într-o amestecătură de limbi.

— Acolo mi-a venit prima dată ideea de a-mi cumpăra o barcă, spuse Nutbeem, alegându-şi o curmală din pachetul de pe biroul său. Cred că din cauza traiului pe coastă, pentru că vedeam în fiecare zi bărcile şi apa. Vedeam acele *jangadas* — bărcuțele alea de pescuit extraordinare, doar o platformă din vreo şase buşteni amărâți — dintr-un fel de lemn de balsa — prinse la un loc cu nişte cuie de lemn şi legate cu fibră. Împinse de vânt, manevrate cu o vâslă. Lumea era pe vremuri doar noduri şi parâme — îndoaie şi strânge, asta era

[1] Şcoli de carnaval afro-bahiene şi organizații de tobe (n. red.).

[2] Gen de muzică afro-braziliană (n. red.).

[3] Tobă cu două capete pentru samba (n. red.).

înainte de forța brută a cuielor de fier şi a şuruburilor. Îți spune ceva, nu? De la distanță pescarii par să stea pe apă. De fapt, aşa şi e. Apa trece peste platformă. Peste picioarele lor.

Se ridicase şi umbla prin încăpere, cu bărbia înălțată spre tavan.

Billy interveni.

— Aşa erau făcute vechile *komatik*-uri, săniile. Nu era un cui în ele. Erau toate legate cu tendoane şi piele netăbăcită.

Nutbeem ignoră întreruperea.

— Îmi plăcea cum arătau bărcile, dar n-am făcut nimic în privința asta. După o ceartă cu împuțitul de hering afumat de la *Times* — zăcând acolo pe patul lui de apă, jucându-se cu pieptenele de hârtie şi bând rom negru — am zburat la Houston, Texas — nu mă-ntreba de ce — şi mi-am cumpărat o bicicletă. O bicicletă, nu o motocicletă. Şi am pedalat până la Los Angeles. Cea mai nasoală călătorie din lume. Vreau să zic că Apsley Cherry-Garrard[1] cu Scott la Pol habar n-au avut. Am îndurat furtuni de nisip, căldură terifiantă şi letală, sete, vânturi înghețate, camioane care au încercat să mă ucidă, defecțiuni mecanice, o furtună de zăpadă polară, ploi torențiale şi inundații, lupi, proprietari de ferme în avioane cu un singur motor care aruncau saci cu făină. Şi, Quoyle, singurul lucru care m-a ținut în picioare prin toate astea era gândul la o barcă micuță, o bărcuță drăguță, silențioasă, care alunecă prin apa răcoroasă. A început să-mi placă din ce în ce mai tare ideea. Am jurat că dacă mă dau vreodată jos din şaua bicicletei ăleia nenorocite, şa care până la vremea

[1] Apsley George Benet Cherry-Garrard (1886–1959), explorator britanic; a participat în expediția Terra Nova (după numele vasului) lui Robert Falcon Scott în Antarctica (1910–1913) (n. red.).

aia mi se sudase de cur, dacă vreodată o să mă smulg de pe chestia aia, o să iau drumul mării şi n-o să mai plec niciodată de acolo.

Telefonul sună iar.

— *Pasărea clevetitoare*! Da. Da, Jack, e aici. Nu, Nutbeem tocmai s-a dus să se ocupe de un incendiu. Pompa lui Marcus Irving. Four Hands Cove. Nu ştiu. Mi-au dat doar un număr. Da. O.K. Imediat ce vine. Quoyle, e Jack. Pentru tine.

— Ce ştiri ai făcut săptămâna asta?

Gloanţe de voce ieşeau din receptor şi i se înfigeau în ureche.

— Ăăă, accidentul cu camionul. Tocmai l-am terminat.

— Ce accident e ăla?

— Un camion cu remorcă a pierdut controlul pe curbă când cobora către Desolation şi s-a rostogolit. Era încărcat cu snowmobile noi. Jumătate din ele au căzut în apă şi fiecare barcă din port a început să le pescuiască cu ancorele cu gheare. Şoferul a sărit din camion. Nu sunt răniţi.

— Să nu uiţi de ştirile navale.

Convorbirea se întrerupse.

— NUTBEEM! Du-te la focul ăla înainte să se stingă şi să nu mai apuci să faci nişte poze frumoase cu flăcările. Şi nu uita să iei aparatul foto. Îţi poate fi de folos atunci când te duci să faci poze.

Sarcasm sâcâitor.

— De ce nu-ţi iei una de lemn, tradiţională? spuse Billy Pretty. Acum e momentul să-ţi iei una din frumuseţile alea. Poţi da la peşte la sfârşit de săptămână, te poţi lăsa fotografiat de turişti. Ţi-ar sta bine într-o barcă.

Dar Nutbeem nu era gata să plece.

— Deci, Quoyle, iată-mă înapoi în Londra, murind de foame din nou. Măcar aveam colecţia de casete intactă. Dar ştiam că trebuie să am o barcă. Eram disperat. Poţi să crezi că ecuaţia este „barcă şi apă". Ei bine, nu e. Este „bani şi barcă". Apa nu e neapărat necesară. De-asta vezi atât de multe bărci prin curţile din spate. Fără bani, eram disperat. Am petrecut un an întreg citind cărţi despre bărci şi despre mare. Am început să mă duc pe la şantierele navale. Era un loc unde doi băieţi îşi construiau o barcă cu vâsle. Păreau să dea mult la rindea — mie întotdeauna mi s-a părut destul de amuzant să dau la rindea — şi atunci m-a lovit. Uite aşa, deodată. O să-mi construiesc propria mea barcă. Şi o să traversez cu ea Atlanticul.

— NUTBEEM! urlă Card.

— Ia mai du-te naibii, spuse Nutbeem, înşfăcându-şi jacheta şi bereta cu pompon şi ieşind valvârtej pe uşă.

— Hristoase, a uitat aparatul foto. Quoyle, Jack vrea să-ţi reamintesc despre ştirile navale. Mergi la comandantul portului şi copiază lista cu navele. Ia numele, data, ţara de origine a navei. N-or să ţi-o dea prin telefon. Trebuie să te duci tu s-o iei.

— Urma să mă duc în după-amiaza asta, spuse Quoyle. Dar pot s-o fac acum. Unde e biroul comandantului?

— E lângă Pubby's Marine Supply, pe cheul central. La etaj.

Quoyle se ridică, îşi îmbrăcă jacheta. Măcar nu era vorba de vreun accident, plin de sticlă şi fluide curgând, de tipi de la ambulanţă care să sufle în guri zdrobite.

9

Nodul de legare

„Meritul acestui nod este că, atunci când este făcut corect, nu va aluneca niciodată de pe punctul de amarare. Oricine s-a trezit, după o zi grea de pescuit, surprins de un flux foarte înalt, cu barbeta legată la un metru, un metru jumătate sub nivelul mareei maxime, prinsă zdravăn de un par înfipt în fundul apei, va fi recunoscător să fi învățat acest nod."

CARTEA ASHLEY A NODURILOR

Se feri prin zăngănitul de maşinării de ridicat şi troliuri de pe Drumul Cheului. Bărci spoite cu ploaie. În jos văzu feribotul negru de coastă cu şinele sale roşii, încărcând maşini, şi nava-spital *Labrador*. La docul public, flancul portocaliu al şalupei de Căutare şi Salvare. O ambarcaţiune care intră în fabrica de peşte.

Drumul Cheului era pavat cu piatră albastră tocită, adusă ca balast din vreun loc îndepărtat. O duhoare marină de petrol, peşte şi apă murdară. În spatele speluncilor şi a barurilor, câţiva furnizori. Într-o vitrină observă o imensă piramidă de pachete de curmale ca cele care îi plăceau

lui Nutbeem — *Desert Jujubes* — cu cămile roşii şi stele căzătoare pe etichetă.

Biroul comandantului portului era la capătul scării de lemn pline de nisip.

Diddy Shovel, comandantul portului, privi pelerina galbenă a lui Quoyle ieşind din maşină, îl privi scăpându-şi carnetul pe pietrele umede ale pavajului. Îl catalogă ca fiind puternic şi neîndemânatic. Shovel fusese renumit cândva pentru forţa sa fizică. Când avea douăzeci de ani, pusese bazele unei frăţii ciudate numite „Clubul Degetului". Cei şapte membri erau toţi bărbaţi care se puteau agăţa de o bârnă din pivniţa lui Eddy Blunt folosindu-şi doar unul dintre degetele mici. Pe măsură ce crescuse, întâi completase, apoi înlocuise forţa cu o voce tunătoare. Acum era singurul membru rămas în viaţă al Clubului Degetului. Gândurile lui se opreau adesea la acest lucru.

Un minut mai târziu, Quoyle deschise uşa, privi prin ferestrele înalte de aproape patru metri, un perete de sticlă ce dădea spre panta acoperită de ploaie mocnită a portului, spre docurile publice şi debarcaderele din faţă, şi, în spatele lor, spre golful ursuz mânjit cu ceaţă.

Un sunet scârţâit. Scaunul rotativ din lemn se învârti şi figura teribilă a comandantului se aţinti către Quoyle.

— Ar trebui să-l vezi pe furtună, când norii mari se rostogolesc de pe umerii munţilor. Sau apusul ca un stol de păsări arzând. E cea mai uluitoare fereastră din Newfoundland.

Vocea îi era la fel de profundă precum un strigăt într-o peşteră.

— Cred asta, spuse Quoyle.

Apa picura pe podea. Găsi cuierul în colț.

Pielea lui Diddy Shovel era ca asfaltul, fisurată și crăpată, îngroșată de o viață întreagă de stat afară, crusta anilor. Barba nerasă își făcea loc prin suprafața crăpată. Pleoapele cădeau în cute protectoare la coada ochilor. Sprâncene zbârlite; porii măriți dădeau nasului un aspect nisipos. Jacheta îi era pocnită la cusăturile de la umeri.

— Eu sunt Quoyle. Sunt nou la *Pasărea clevetitoare*. Am venit să iau știrile navale. Aș aprecia orice sugestii. Despre știrile navale. Sau despre orice altceva.

Comandantul portului își drese glasul. BĂRBAT CARE IMITĂ UN ALIGATOR, se gândi Quoyle. Se ridică și șchiopătă în spatele biroului. Lumina rece de la ferestre cădea pe un tablou de mărimea unui cearșaf. O navă cobora panta unui val urlând furios și, în prăpastia dintre valuri, răsucită de-a curmezișul, o navă mai mică își aștepta sfârșitul. Oamenii alergau de-a lungul punților, cu gurile deschise în țipete.

Comandantul portului scoase un registru, răsfoi cu degetul mare paginile, apoi i-l întinse lui Quoyle. SOSIRI pe copertă; o impresie a câștigurilor și pierderilor, încărcăturile, distanța parcursă, mirosul tropicelor.

Urmări privirea lui Quoyle.

— Frumos tablou! Asta e *Queen Mary* scufundându-și nava de însoțire, pe *Curacoa*. Se întâmpla în 1942. La douăzeci de mile de coasta irlandeză, în plin soare și cu o vizibilitate de cristal. *Queen*, de optzeci și una de mii de tone, s-a transformat din navă de pasageri în navă de transport a armatei, și crucișătorul avea cam patru mii cinci sute. A tăiat-o în două ca pe un morcov fiert.

Quoyle scrise până îl duru mâna şi apoi descoperi că luase numele corăbiilor care veniseră în urmă cu mai multe săptămâni.

— Cum pot să-mi dau seama dacă navele astea mai sunt încă aici?

Comandantul portului mai scoase un registru. Pe coperta de placaj era pirogravat cuvântul PLECĂRI, cu litere tremurate.

— Ha, spuse Quoyle. Credeam că ţi-au dat un computer. Jurnalele astea tre' să însemne o grămadă de muncă.

Comandantul portului arătă spre un alcov din spatele tejghelei. Ecranul computerului era ca laptele fiert. Comandantul portului împunse nişte taste, şi numele corăbiilor apărură scrise cu litere albastre, tonajul, proprietarii, ţara de înregistrare, încărcătura, datele de sosire şi plecare, ultimul port în care au andocat, următorul port de andocare, numărul de zile de la plecarea din portul de origine, numărul membrilor echipajului, numele căpitanului, data de naştere şi numărul lui de asigurări sociale. Comandantul portului mai tastă o dată şi o imprimantă începu să bâzâie, hârtia ieşi rulându-se într-un container de plastic. Rupse paginile şi i le dădu lui Quoyle. Ştirile navale.

Un zâmbet larg, ce-i dezvelea până la rădăcină dinţii falşi.

— Acum o să ţii minte că facem asta în două feluri, spuse el. Când furtuna vâjâie şi nu avem curent, te vei uita în registrele alea vechi şi o să fie totul acolo. Serveşte o cană cu ceai. Nimic nu se compară cu asta într-o zi umedă.

— Mulţumesc, spuse Quoyle.

Se aşeză pe marginea unui scaun. Şiroaie de apă curgeau pe sticla ferestrei.

— Dă-te jos, spuse comandantul portului, împingând o pisică de pe un scaun. Apoi spre Quoyle: Avem acum multe nave aici. E apă adâncă în Golful Omaloor aproape până la linia țărmului. Guvernul a investit șaptesprezece milioane de dolari în modernizarea portului ăstuia acum doi ani. Doc reconstruit, terminal nou pentru containere. Așteptăm șaisprezece nave de croazieră anul ăsta. Nu stau mai mult de o zi sau două, dar, băiete, din clipa în care andochează, încep să curgă banii.

— De cât timp faceți asta?

— Depinde ce vrei să spui prin „asta". Am mers pe mare de când aveam treisprezece ani — ajutor de punte pe nava de șaizeci de tone a unchiului Donnal. Acolo mi-am făcut forța. Mă hrănea regește. Și mă muncea din greu. Apoi am pescuit o perioadă pe o navă la bancurile din Belle Isle de pe vremuri. Am muncit pe un feribot de coastă. Am fost în Marina comercială. În al Doilea Război Mondial, am fost locotenent în Marina Canadiană. După război, m-am înscris la Paza de Coastă. În 1963 m-am mutat în biroul ăsta, comandantul portului Killick-Claw. Treizeci de ani. La anul mă retrag. N-am decât șaptezeci de ani și mă forțează să mă retrag. Vreau să învăț să cânt la banjo. Asta dacă o să mă pot abține să nu rup corzile. Câteodată nu-mi cunosc propria forță. Și tu?

Își flexă degetele, făcându-și încheieturile să trosnească precum lemnul în foc.

— Eu. Eu doar lucrez la ziar.

— Arăți de parc-ai fi din zonă, dar nu vorbești ca pe-aici.

— Familia mea se trage din Promontoriul lui Quoyle, dar eu m-am născut în State. Deci sunt un străin. Mai mult sau mai puțin.

Mâna lui Quoyle urcă spre bărbie.

Comandantul portului îl privi. Printre gene.

— Da, spuse Diddy Shovel. Cred că ai o poveste, băiete. Cum de s-a întâmplat să fii crescut aşa de departe de casă? Cum de-ai venit?

Chiar şi acum putea să facă fapte vitejeşti care să îi lase pe toţi cu gura căscată.

Quoyle îşi lăsă cu zgomot cana cu ceai pe farfurioară.

— Am fost... Ah, e complicat.

Vocea îi pieri. Zgârie carnetul cu stiloul. Schimbă subiectul.

— Nava aia de acolo, spuse el, arătând. Ce e?

Comandantul portului găsi un binoclu sub scaun şi privi către golf.

— *Polar Grinder*? Oh, da. A trecut prin multe. Vine aici în mod regulat să ia peşte şi icre de arici-de-mare pentru piaţa japoneză a delicateselor. E o navă frigorifică, construită la Copenhaga pentru Northern Delicacies prin '70, '71. Ai văzut vreodată cum se obţin icrele de arici-de-mare la fabrica de peşte?

— Nu, spuse Quoyle, gândindu-se la pernuţele verzi cu ace din apa bălţită rămasă după reflux.

— Frumos! Frumos. Tăvi elegante din lemn. Japonezii cred că e chiar o delicatesă, plătesc o sută de dolari pentru o tavă. Le aşază în modele elegante, ca de plapumă. *Umi*. Le zic *umi*. Le mănâncă crude. Le servesc la barurile sushi din Montreal. Am gustat şi eu. Le-am gustat pe toate. Bizon american. Furnici trase în ciocolată. Şi icre crude de arici-de-mare. Am un stomac de fier.

Quoyle îşi sorbi ceaiul, un pic revoltat.

— Uite. Ia binoclul şi uită-te. Are partea frontală foarte bombată, care se făcea când a fost fabricată. Mai are o navă-soră, pe *Arctic Incisor*. O navă-frigider, cu patru compartimente izolate. Cabina de pilotaj în mijloc, şi toate sistemele de asistenţă electronică ultimul răcnet. E foarte automatizată pentru vârsta ei. După toate necazurile pe care le-a avut în furtună, a primit un echipament nou de navigaţie, cu aparate noi de măsurare a temperaturii pe care le poţi citi de pe punte, şi cu tot restul. Ştii, când a fost construită era moda mobilierului scandinav — acolo s-a băgat tot tecul. Cântecul ăla, *Norwegian Wood*[1] — îl mai ţii minte? Comandantul portului cântă câteva versuri pe un ton de bas. *Polar Grinder* are mobilă de tec. Are saună în loc de piscină. Mult mai folositoare în apele astea, nu? Are picturi pe pereţi cu curse de schi, reni, aurora boreală şi tot felul de chestii din astea. Cred că ai auzit de ea.

— Nu. E renumită pentru ceva?

— Aia e nava care a băgat un fitil între tată şi fiu, între Jack şi fiul său mai mic, Dennis.

— Dennis, spuse Quoyle. Dennis face nişte reparaţii la casa noastră cea veche. La Promontoriul lui Quoyle.

— Cred c-am fost în casa aia, spuse Diddy Shovel pe un ton neutru, când eram mic. Acu' multă, multă, multă vreme. Acum, Dennis e un tâmplar foarte bun. E mai bun ca tâmplar decât ca pescar. Şi asta a fost mare uşurare pentru Jack — după toate câte li s-au întâmplat pe mare celor din familia Buggit. Jack are o frică morbidă de mare, deşi petrece pe ea cât de mult timp poate. N-a vrut ca băieţii lui

[1] Cântec al formaţiei The Beatles, apărut în 1965 pe albumul „Rubber Soul" (n. red.).

să fie pescari. Şi bineînţeles că amândurora le plăcea pescuitul la nebunie. Jack le-a zis că e o viaţă grea, din care nu rămâi cu nimic la sfârşit, în afară de o sănătate şubredă şi sărăcie. Şi şanse destul de mari să te îneci singur cuc într-o copcă îngheţată. Ceea ce s-a şi întâmplat cu băiatul lui cel mai mare, Jesson. A îngheţat acolo pe Baggy Banks cu o încărcătură de peşte şi s-a răsturnat când s-a înrăutăţit vremea. Se prevăzuse o furtună moderată, dar a fost una în toată regula, dintr-odată. Aici pe ţărm a fost o dezlănţuire teribilă — cu cât sunt mai frumoase, cu atât sunt mai periculoase. Mai ia nişte ceai.

Îi turnă lui Quoyle încă o cană cu lichid negru. Limba lui Quoyle era aspră precum cea a unei pisici.

— Aşa deci! Dennis intră în ucenicie la un tâmplar bine cunoscut din St. John's, Brian Corkery pe numele său, dacă îmi aduc bine aminte, şi învaţă totul de la cap la coadă. Şi pe urmă, ce face? Prima slujbă, ţine minte. Se angajează pe *Polar Grinder* ca tâmplar de navă! S-a dus şi s-a întors de mai multe ori din Provinciile Maritime în Europa, a fost de două ori în Japonia, de-a lungul coastei până la New York. Dennis e la fel de înnebunit după bărci şi mare cum e Jack şi cum a fost şi Jesson. Mai degrabă ar pescui decât să facă altceva. Dar Jack nici nu vrea să audă de asta. Iar felul în care gândea Jack. Şocant. Credea că dacă Dennis e tâmplar, o să rămână în siguranţă pe mal. Îi era teamă, vezi tu, îi era teamă pentru el. Şi împotriva a ceea ce ne temem, ne revoltăm adesea. Şi Jack avea dreptate. Vezi tu, el ştie că marea şi-a pus amprenta asupra tuturor celor din familia Buggit. La momentul potrivit am avut una din furtunile noastre cu zăpadă. De parcă ar fi fost cu ghinion, *Polar Grinder* a fost

prinsă de furtună în larg. La vreo două sute de mile sud-est de St. John's. O furtună de februarie, sălbatică precum toate de genul ăsta. Frig, valuri de patruzeci de picioare, vânt cu puterea uraganului, lovind la cincizeci de noduri. Ai fost vreodată pe mare într-o furtună, domnule Quoyle?

— Nu, spuse Quoyle. Şi nici nu-mi doresc.

— N-o mai uiți niciodată. *Niciodată* nu mai auzi vântul fără să-ți aminteşti geamătul ăla prevestitor de moarte, fără să-ți aminteşti munții de apă, crestele spulberate în spumă, biata navă gemând. Furtunile sunt rele în orice moment, dar asta de care îți spun era în miezul iernii iar frigul era teribil, se depusese gheață pe copastie şi pe greement, încât navele ajunseseră să care mii de kilograme de gheață. Zăpada bătea atât de tare, încât pe ferestrele astea nu se vedea nimic altceva decât un vârtej alb. Nu se vedea nici măcar strada de jos. Zidurile dinspre nord-vest ale caselor erau placate cu un strat de zăpadă, gros cam de un picior şi tare ca oțelul.

Cana cu ceai se răcise în mâinile lui Quoyle. Asculta. Bătrânul stătea cu umerii aduşi, scuipând cuvintele printre dinți. Trecutul ieşea bolborosind din gura sa neagră.

— Navele au încercat să ajungă în porturile sigure, erau semnale SOS în tot Atlanticul de Nord, de la Provinciile Maritime până în Europa. Un transportor de chimicale şi-a pierdut puntea şi căpitanul s-a dus cu ea. Un cargobot încărcat cu minereu de fier s-a scufundat cu tot echipajul la bord. Un trauler bulgar s-a rupt în două şi toți oamenii au dispărut. Navele din port îşi smulgeau ancorele şi se loveau una de alta. A fost o furtună urâtă. Nu exista loc sigur. Şi *Polar Grinder* a avut parte de multe necazuri. Marea nu e făcută să te uiți la ea. Căpitanul menținea doar o viteză minimă

ca s-o cârmească din bătaia vântului, sperând s-o scoată din furtună. Oh, să-l prinzi o dată pe Dennis să-ți povestească el. Îți face sângele să-ți înghețe în vene, când auzi ce-a pățit nava aia. S-au spart ferestrele de la timonerie. Erau valuri imense. Singurul lucru la care s-au gândit toți în noaptea aia a fost dacă or să reziste până dimineață. Au reuşit să treacă de noaptea aia teribilă. Singura diferență pe care a adus-o lumina zilei a fost că acum puteau vedea valurile monstruoase ce coborau peste ei, puteau vedea furia mării turbate. La scurt timp după ivirea luminii, s-a format un val, ca un zid de turn, care părea făcut din jumătate din Atlantic, pe urmă s-a auzit o detunătură imensă. Dennis zicea că au crezut că nava s-a izbit de un aisberg sau că a explodat ceva la bord. Zicea că a rămas surd încă o bună bucată de vreme după aia. Dar lucrul de care se lovise nava era marea. Cala de oțel a lui *Polar Grinder* se crăpase în mijloc sub greutatea valului, o crăpătură de un deget de la tribord la babord. Şi iată-i, legănându-se înainte şi înapoi, amestecând ciment şi încercând să astupe crăpătura cu el, băgând bucăți de lemn, orice, numai să oprească apa care curgea înăuntru, umplând cala. Se bălăceau în apă până la mijloc.

Încă o gură de ceai.

— Valurile înalte şi tonele de apă ce curgeau înăuntru au scos nava din circuit. Părea că urmează să se scufunde, şi căpitanul dăduse deja semnalul de părăsire a navei. Încearcă să-ți imaginezi toate bărcuțele alea mici de salvare în valurile alea! Au pierdut douăzeci şi şapte de oameni. Şi în final s-au întâmplat două lucruri ciudate. Primul, *Polar Grinder* — după cum vezi — nu s-a dus la fund. Se târa pe o parte. Când a văzut că încă mai pluteşte, căpitanul s-a întors

şi a repus-o pe linie, şi în ziua următoare au prins-o de un remorcher şi aşa au adus-o aici.

— Şi Dennis?

Dar în acel moment sună telefonul şi bătrânul se strecură în camera sa cu hărţi, vocea bubuindu-i la un alt telefon. Veni în pragul uşii.

— Ei bine, trebuie s-o scurtez. Au prins un pescador rusesc în interiorul spaţiului de două sute de mile, pescuind fără autorizaţie, cu plase cu ochiuri prea mici. Îi aduce pe tipi Paza de Coastă. Am de făcut un pic de hârţogăraie. Mai vino săptămâna viitoare şi mai bem un ceai atunci.

Quoyle mergea de-a lungul cheului, dornic să mai arunce o privire la *Polar Grinder*, dar acesta era pierdut în ploaie. Un bărbat într-o jachetă groasă de lână şi în sandale de plastic se uita la cizmele de cauciuc din vitrina de la Cuddy's Marine Supply. Avea picioarele ude, cu degete roşii. Spuse ceva atunci când Quoyle trecu pe lângă el. Magazinul de băuturi, magazinul de echipamente marine. O navă plutea către pescărie, o siluetă în pelerină galbenă, rezemată de balustradă, se uita în apa ondulată de culoarea uleiului de motor.

La capătul cheului, containere de depozitare, miros de gunoi. O barcă mică era trasă lângă containere şi, proptită de ea, o tăbliţă pe care scria: *De vânzare*. Quoyle se uită la barcă. Ploaia curgea peste fundul întors, răpăia pe pietre.

— Poţi s-o iei cu o sută. Un bărbat stătea rezemat de cadrul unei uşi, cu mâinile în buzunare. A făcut-o băiatu' meu, dar acu' s-a dus. A câştigat cinci sute de dolari la loterie. S-a dus pe continent. Unde se trăieşte ca într-un cuib

de vipere. Chicoti batjocoritor. S-a dus să-şi găsească rahatu' de noroc.

— Păi, doar mă uitam la ea.

Dar o sută de dolari nu părea o sumă prea mare pentru o barcă. Arăta în regulă. Arăta suficient de robustă. Era vopsită în alb şi gri. Ca nouă. Trebuia să fie ceva în neregulă cu ea. Quoyle bătu cu încheieturile degetelor în barcă.

— Uite cum facem, zise omul. Îmi dai cincizeci şi e a ta.

— Curge? întrebă Quoyle.

— Nee! Nu curge. E solidă ca o vacă-de-mare. Doar ce-a făcut-o băiatu' meu, da' acu a plecat. Călătorie sprâncenată, ştii? Nu vreau s-o mai văd în faţa ochilor. Voiam să-i dau foc, spuse el viclean, măsurându-l pe Quoyle. Ca să nu mă mai necăjesc când o văd. Pen' că-mi aminteşte de băiatu' meu.

— Nu, nu, n-o arde, spuse Quoyle. Nu pot să mă păcălesc cu cincizeci de dolari, nu-i aşa?

Găsi o bancnotă de cincizeci şi scrise o chitanţă de vânzare pe spatele unui plic. Jacheta bărbatului, după cum văzu, era făcută dintr-un fel de material ţeapăn, ruptă, cu pete pe o parte.

— Ai o remorcă?

Bărbatul arătă înspre barcă, făcând cercuri în aer pentru a indica mişcarea unor roţi.

— Nu. Cum pot s-o duc acasă fără o remorcă?

— Închiriezi una de la Cuddy dacă nu te deranjează să plăteşti preţurile lui nenorocite. Sau o urcăm în spate în camioneta ta.

— Eu n-am camionetă, spuse Quoyle. Am un brec.

Nu avea niciodată lucrurile care trebuie.

— Păi e aproape la fel de bun, atâta timp cât nu mergi prea repede. O să atârne, de aia zic, în față și un pic în spate.

— Ce fel de barcă e asta, în orice caz?

— Ah, e doar o barcă de viteză. Pune-i un motor și să vezi ce-o să te mai distrezi făcând ture pe lângă mal! Bărbatul se metamorfozase, acum era plin de viață și entuziast. Imediat ce se schimbă vremea asta noroasă.

Până la urmă, Quoyle închirie o remorcă, și apoi el și bărbatul și încă vreo șase, care chicoteau și îl băteau pe bărbat pe umăr într-un fel pe care Quoyle îl ignoră, urcară barca pe remorcă. Se întoarse la *Pasărea clevetitoare*. La naiba, cu cincizeci de dolari abia dacă puteai să plătești cina pentru patru persoane. Ploaia curgea pe șosea în foi mișcătoare. Barca se legăna.

O văzu. Femeia înaltă în pelerină verde. Mergând pe marginea drumului ca de obicei, cu gluga împinsă pe spate. Avea o față calmă, aproape frumoasă, părul arămiu împletit în cozi înfășurate în jurul capului într-o pieptănătură de modă veche. Avea părul ud. Era singură. Îl privi direct în ochi. Își făcură cu mâna în același timp și Quoyle bănui că ea trebuie să aibă picioare de maratonist.

Intră în redacție și se așeză la biroul lui. Doar Nutbeem și Tert Card erau pe-acolo, Nutbeem aproape adormit din cauza presiunii atmosferice scăzute, cu urechea lipită de radio, Card la telefon, lovind în același timp tastele computerului. Quoyle voia să-i spună ceva lui Nutbeem, dar n-o făcu. În schimb, lucră la știrile navale. Destul de fără sare și piper, gândi el.

NAVE SOSITE ÎN ACEASTĂ SĂPTĂMÂNĂ
Bella (canadiană) de la Fishing Grounds
Farewell (canadiană) de la Montreal
Foxfire (canadiană) de la Bay Misery
Minatu Maru 54 (japoneză) de la Fishing Grounds
Pescamesca (portugheză) de la Fishing Grounds
Porto Santo (panameză) de la High Seas
Zhok (rusească) de la Fishing Grounds
Ziggurat Zap (americană) de la High Seas

Şi aşa mai departe.

La patru, Quoyle îi predă ştirile navale lui Tert Card, a cărui ureche umedă era lipită de receptorul telefonului, şi un umăr era ridicat în timp ce tasta. Avea iar gâtul înţepenit.

Se auziră portiere trântite afară, vocea de ferăstrău a lui Billy Pretty. Nutbeem tresări şi deveni alert.

— Iată-i pe domnul Jack Buggit şi pe Billy Pretty, se întorc de la un accident. O coliziune cu un elan cât ai fost tu plecat, Quoyle. Doi morţi. Şi elanul.

Salvat din nou, se gândi Quoyle.

— Sper că au făcut poze din fiecare unghi, destul cât să avem ce face în momentele grele, spuse Tert Card, culegând ştirile navale ale lui Quoyle.

Minutele treceau şi uşa rămânea închisă. Vocea lui Billy se oprise. Quoyle ştia că se uitau la barca lui. Ei bine, o făcuse şi pe asta. Zâmbi, repetând o poveste despre cum se decisese pe moment să cumpere barca şi să termine odată cu asta, cum aproape s-a simţit transformat, pregătit să ia drumul mării, să-şi primească moştenirea.

Uşa se deschise. Billy Pretty năvăli înăuntru şi merse direct la biroul lui, fără să-i arunce lui Quoyle nici măcar o

privire. Jack Buggit, cu părul plin de apă, intră cu paşi mari până la jumătatea camerei, se opri în faţa biroului lui Quoyle, sâsâind din gura plină de fum:

— De ce dracu' ai cumpărat chestia aia?

— Păi toată lumea mi-a sărit în cap să-mi cumpăr o barcă! Părea la fel de bună ca oricare alta. Avea preţ bun. Acum pot să mă mişc mult mai rapid. E o barcă de viteză.

— E o barcă de rahat! spuse Jack Buggit. Cel mai bun lucru pe care-l poţi face e să te descotoroseşti de ea într-o noapte întunecată.

Intră vijelios în biroul lui şi îl putură auzi cum bolboroseşte, aprinzând chibrituri, deschizând şi închizând sertare. Nutbeem şi Tert Card merseră la uşă şi se uitară la barca lui Quoyle.

— Da' ce-are? întrebă Quoyle, desfăcându-şi larg mâinile. Ce-are? Toată lumea îmi spune să-mi cumpăr o barcă, şi când îmi cumpăr îmi spune că n-ar fi trebuit să fac asta.

— Eu ţi-am spus, zise Billy Pretty, ţi-am spus să-ţi cumperi o bărcuţă mică locală, una de şaisprezece picioare cu un motor de şapte cai, cu o cocă ce nu lasă apa să intre, cu o etravă bună, fără scobitură prea mare, o bărcuţă care să se comporte bine la aplecări. Tu ai cumpărat o nenorocire şuie care nu e bună de nimic, decât să ia zece picioare distanţă de mal când e goală. E curbată ca un val de mare, n-are lăcaş pentru motor, forma lasă de dorit, o să se încline şi o să ia apă, o să se ducă în sus, în jos, în spate şi gata cu ea.

Nutbeem nu zise nimic, dar îl privi pe Quoyle de parcă, la deschiderea unui cadou frumos împachetat, ar fi dat peste o pereche de şosete de nailon. Billy Pretty reluă.

— Barca aia a fost construită de un puşti idiot, fiul lui Reeder Gouch, care a fugit de-aici cam la o lună după ce a construit-o. Nu numai că nu e bună de nimic, dar te şi face să plângi când te uiţi la ea. Cum ar fi putut cineva să construiască o barcă cu o etravă care are o curbă pe dos în ea? N-am mai văzut niciodată o barcă cu o asemenea etravă. Aici nu se fac aşa. Reeder voia să-i dea foc, aşa zicea. Păcat că n-a făcut-o. Ţi-am zis, ia-ţi o bărcuţă locală, de-asta ai tu nevoie. Sau una cu motor. Sau o barcă de viteză ca lumea. Ar trebui să umpli chestia asta cu pietre şi să-i dai drumul la fund. Du-te la Nunny Bag Cove şi vorbeşte cu băieţii ăia, Unchiul Shag Dismal şi Alvin Yark, şi cu toţi de pe-acolo. Pune-l pe unul dintre ei să-ţi facă o barcă mică şi frumoasă. O să-ţi dea ceva să se potrivească pe apă, ceva care să aibă armonie între cele două capete ale bărcii.

Ploaia răpăia. BĂRBAT PROST O DĂ IAR ÎN BARĂ.

10

Voiajul lui Nutbeem

„Voiaj, o călătorie dinspre sau către casă; deşi călătoria dintr-un port în altul este adesea menţionată în poliţele de asigurare ca voiaj."

DICŢIONARUL MARINARULUI

Mătuşa era în haina ei de lână când Quoyle intră în camera de motel. Profil de tablă cu un ochi de sticlă. O legătură pe podea sub fereastră. Dintr-un cearşaf de pat, legat cu sfoară de plase.

— Unde sunt copiii? zise Quoyle. Şi ce-i aia?

— Au rămas la Dennis şi Beety. M-am gândit că e mai bine aşa, având în vedere situaţia. După experienţa de azi-dimineaţă. Warren. Arătă spre legătură. A murit în timpul zilei sub pat, doar cu lăbuţele afară. Singură. Am intrat şi am găsit-o.

Nu plângea, nici nu-i tremura vocea. Quoyle mângâie umărul negru, simţindu-l ţeapăn sub mâna sa. Păr de câine pe mânecă. Mătuşa se ascundea pe undeva adânc în haina ei.

— Fetelor le place la Beety. Joacă tot felul de jocuri cu copiii lor. Au copii de aceeaşi vârstă. M-au implorat să le las la ei peste noapte pe Sunshine şi Bunny. M-am gândit că n-ai să te superi. Având în vedere situaţia. Le-am spus fetelor că Warren a trebuit să plece. Nu cred că şi-au dat seama ce voiam să spun. Sunshine e prea mică, dar Bunny a vrut să ştie exact când se întoarce Warren. Sper că le poţi explica tu mai bine.

Vocea parcă recita alfabetul, undeva la jumătate între geamăt şi linişte.

— Biata Warren. Îmi pare rău, mătuşă.

Şi chiar îi părea rău. Cocârjat într-un scaun, desfăcu capacul unei sticle de bere. Se gândi la visele cumplite ale lui Bunny care îi treziseră pe toţi, la copilul transpirat, cu pupilele ca cerneala din sticla lui Billy. Spera să nu-i trezească şi pe Dennis şi Beety noaptea.

— Ce-a zis Dennis despre reparaţii? întrebă obosit.

— Ei bine, spuse mătuşa, agăţându-şi haina în cuier şi scoţându-şi cizmele, crede că dacă se apucă de lucru cu încă cineva, o poate face astfel încât să putem sta acolo — adică am avea un acoperiş deasupra capului — cam în două săptămâni. Aşa zice el. Cu asta în minte, l-am îmbrobodit pe recepţionist să ne dea şi faimoasa garsonieră în care intri pe uşa aia — spuse, arătând spre peretele lateral — pentru restul timpului cât suntem aici şi să plătim doar pentru camera asta. Uite. Deschise cealaltă uşă, ce dădea spre un singur pat şi o chicinetă mică. Tu poţi să dormi acolo. Eu o să stau aici cu fetele. Cel puţin vom avea un pic mai multă intimitate şi un pic mai mult spaţiu. Cel puţin ne putem face cafeaua dimineaţa şi ceva de mâncare fără să ne punem la încercare stomacul acolo jos. O să iau eu nişte mâncare mâine.

Îşi scoase sticla de whisky şi îşi turnă puţin. Acum, despre ce-o să facă tânărul Dennis în casă. Zice că dacă îl ajuţi tu la sfârşiturile de săptămână, o să meargă bine. O să fie greu, dar ne descurcăm. Nu poate fi mai rău decât locul ăsta. Pe urmă, restul de reparaţii vor dura cam până la toamnă. Zice că trebuie să ne uităm după un generator, după un cuptor cu gaz şi câteva rezervoare cu propan. Zice că poate dă de un tip care are un buldozer ca să curețe drumul de la fabrica veche de mănuşi până la uşa casei. Zice că poate face asta mâine, dacă ne putem permite. I-am spus că ne permitem pentru că trebuie. Dar primul lucru care trebuie să fie acolo e un fel de doc, nişte piloni, pentru ca Dennis să poată veni şi să se întoarcă, să aducă materialele pentru casă cu barca. Cică e un tip — i-am uitat numele — care construia debarcadere pe toată coasta. Acum s-a pensionat, dar ar putea face o treabă măruntă precum asta şi să ni-l termine în câteva zile dacă ar avea nişte ajutoare care să-i facă toate treburile mai grele. Ar fi mult mai rapid, zice Dennis, decât să ocoleşti pe drum cu maşina.

Quoyle aprobă, dar faţa îi era fără expresie. Mătuşa suspină, gândindu-se că dacă ar putea da la o parte carnea bătrână până la oasele tinere, ar face-o chiar ea. *Ea* şi-ar lua o nouă slujbă, ar învăţa să conducă o barcă, ar reconstrui casa, ar trece peste pierderea partenerului infidel. Scoase la iveală un teanc de schiţe şi liste, coloane lungi de socoteli, şi le întinse pe masă. Degete butucănoase, cu unghiile tăiate scurt.

— Aş vrea să-mi găsesc calculatorul, spuse ea. Dennis calculează totul în gând, trebuie să adune de trei ori, pierde şirul. Se pare că eu nu mai pot aduna deloc. Se zice că dacă faci socoteli de zece ori pe zi, nu te mai senilizezi. Dar asta

ar însemna că bancherii ar trebui să fie nişte genii, ceea ce nu e adevărat. Au cele mai pătrate capete din lume.

Quoyle îşi aduse scaunul mai aproape, prefăcându-se interesat. BĂRBAT LIPSIT DE ENTUZIASM PENTRU CASA ANCESTRALĂ AFLATĂ DEPARTE PE PROMONTORIU.

— Cea mai mare problemă este montarea izolaţiei. Dacă locuim în casă, nu putem da jos de pe pereţi toată tencuiala şi şipcile alea vechi. Ar dura o veşnicie şi ne-ar omorî. Aşa că a venit cu altă idee. Ce-o să facă o să fie să pună straturi noi peste cele vechi în fiecare cameră, pe urmă o să pună izolaţia şi pe deasupra rigips. O să fie ca o casă dublă. Mai ales că nu vreau chestia aia din vinil afară. „Oh", a zis el, „dublarea cu vinil păstrează căldura casei, nu trebuie vopsită niciodată, poţi să-l cumperi pe credit." I-am spus că nu mi-aş pune-o nici pe sicriu.

Îşi bău whisky-ul din două înghiţituri, singurul cub de gheaţă zdrăngănind în pahar. Quoyle se arătă surprins să o vadă turnându-şi iar. Pierderea bietului câine.

— Ce vrei să faci cu Warren?

— N-are sens să încerc s-o îngrop, spuse ea. Totul pe aici e numai piatră. O s-o duc în larg pentru o înmormântare pe mare. O ceremonie scurtă, ştii tu, câteva cuvinte. M-am gândit că pot merge de-a lungul coastei şi să găsesc un loc potrivit. S-o încredinţez valurilor. Biata Warren. N-a apucat să fie fericită aici. N-a putut să se bucure de o ieşire adevărată, de o plimbare bună de-a lungul ţărmului. Câinilor le place asta.

— Am cumpărat o barcă azi, mătuşă. Păcat că nu am luat şi un motor. Am fi putut-o duce pe Warren pe mare. Dacă aş fi ştiut cum s-o mânuiesc.

— Nu pot să cred!

— Ba da. Dar Jack Buggit spune că nu e bună de nimic. La urma urmei, mai că n-am plătit nimic pe ea. Tipu' practic mi-a dat-o de pomană. Cincizeci de dolari. Adică, mătuşă, chiar dacă nu e bună de nimic, măcar a fost ieftină. Am închiriat o remorcă. Acum trebuie să mă duc să cumpăr un motor. O să pot să învăţ cu barca asta.

Mătuşa se uită cu ochii mijiţi în parcare.

— Nu pot s-o văd de aici, spuse ea. Dar ai făcut ce trebuie. Poate poţi ieşi cu Dennis de câteva ori, să vezi cum face el.

— Am auzit azi o poveste despre Dennis. Mă rog, cel puţin o parte din poveste.

La uşă se auzi un ciocănit, unul cu un ritm ciudat. Din nou un ritm trepidat, ca şi cum un toboşar loveşte pielea întinsă a instrumentului. Unde mai auzise asta? Nutbeem.

— Hei, hei, spuse Nutbeem, cu picioarele lui lungi închizându-se şi deschizându-se pe măsură ce traversa camera, strânse mâna mătuşii, îi dădu o sticlă cu vin arămiu, *Vin du France Réserve de Terre Neuve*. Îi strânse mâna şi lui Quoyle şi privi în jur zâmbind, de parcă ar fi admirat privelişti nemaivăzute. Se aşeză în scaunul de lângă Warren, cu genunchii flexaţi la jumătatea distanţei până la umeri. Privi la giulgiu. Am zis să trec pe-aci, spuse el. Să continui să-ţi spun despre barca mea. La ziar e imposibil de discutat. Să-ţi dau nişte informaţii despre barca pe care ai cumpărat-o. Bătrânul Buggit a fost chiar furios pe treaba asta, dar te poţi folosi de ea. Numai fii atent. Nu mai e nimeni aici cu care să pot vorbi. N-am vorbit cu nimeni de când am ajuns aici. Opt luni, şi n-am schimbat un cuvânt civilizat cu nimeni. Mi-am zis acum: „Hai să trec şi eu pe acolo după cină, s-o cunosc pe domnişoara... doamna..."

— Hamm, spuse mătuşa. Doamna Agnis Hamm.

— Încântat, doamnă Hamm. Ştiţi, una din tragediile vieţii reale este că nu există muzică de fundal. Aşa că am adus câteva din casetele mele. Nişte muzică yemenită, un pic de rai[1] algerian, câţiva poeţi dub[2]. Chestii de genul ăsta. În caz că aveţi un casetofon. Nu? Asta cam e o dărăpănătură, nu? Ei bine, atunci trebuie să veniţi *la mine* şi să le ascultaţi. Deşi locuinţa mea e mai degrabă mică, locuiesc într-o rulotă. Dar o să vedeţi. Trebuie să veniţi, măcar pentru curry-ul pe care îl fac. Am nişte casete chiar şi de aici, să ştiţi. E un tânăr ciudat pe care l-am înregistrat în barul Fly-By-Night, pe unde-mi făceam veacul, e un expert în ceea ce se numeşte muzica la bărbie, fără instrumente, pur şi simplu se decide asupra unui ton şi pe urmă toarnă şuvoiul ăsta nazal incredibil de silabe fără sens. E ca un licitator de tutun. *„Whangy-uddle-uddle-uddle-whangy-doodel-ah!"*

Mătuşa se ridică.

— Domnilor, eu am avut o zi lungă şi grea şi sunt aproape moartă de foame. Ce-aţi zice să coborâm până la unica sală de mese a Motelului Tickle pentru o farfurie îmbietoare de cod? Domnule Nutbeem?

Se întrebă dacă nasul lui lătăreţ era ediţie originală sau fusese turtit ulterior.

— Oh, eu am mâncat deja. Curry, de fapt. Dar o să cobor cu voi. Voi mâncaţi şi eu vorbesc. Ei, poate o să-mi iau chiar şi o bere.

---

[1] O formă de muzică algeriană care combină stilurile vocale arabe tradiţionale cu diferite elemente de muzică populară occidentală şi având de multe ori versuri curajoase, adeseori controversate (n. red.).

[2] O formă de poezie-spectacol, apărută în Jamaica în anii 1970, care constă în versuri rostite pe ritm de muzică reggae (n. red.).

Quoyle comandă cârnați prăjiți. Era singurul lucru de pe meniu pe care nu-l încercase, dar după ce seară de seară îi privise pe mesenii vecini înfulecând și mestecând, presupuse că e vreo specialitate a casei. Farfuria veni încărcată cu rondele groase de cârnat, cartofi prăjiți cu sos, napi de la conservă și o grămadă de fasole verde, tot de la conservă, toate încălzite la microunde. Senzațiile copleșitoare erau de căldură sfârâitoare și conținut mult prea ridicat de sare. Mătușa se sprijini pe o mână, părea că îl ascultă pe Nutbeem.

— Și iată-mă, învârtindu-mă prin șantierele unde se făceau bărci, bătând barurile unde mergeau constructorii lor, lungind de bere, ascultând totul, întrebând câte ceva. Vezi tu, eu nu știam nimic despre bărci, și nu construisem niciodată nimic în afară de un raft pentru prăjitorul de pâine al unchiului meu, nu ieșisem vreodată în larg, niciodată nu făcusem un voiaj pe mare. Întotdeauna călătorisem cu avionul. Dar ascultam cu asiduitate și eram hotărât să fac asta. Ideea mă prinsese bine de tot. În cele din urmă am pus eu cap la cap ceva ce puteam să construiesc și care să plutească. Era o joncă chinezească modificată, construită din placaj cu velatura cu manivelă cu fixare totală. Știi, chinezii au uitat despre navigație mai multe decât a știut vreodată restul lumii. Ei au inventat busola, au inventat compartimentele etanșe, au inventat cârmele de la pupa și cea mai eficientă navă cu pânze din lume. Joncile sunt bărci vechi, de mai mult de cinci mii de ani, extrem de rezistente pe mare, bune pentru voiajuri lungi. Și mie întotdeauna mi-au plăcut la nebunie poeții chinezi.

— Ăsta e foarte sărat, îi spuse Quoyle chelneriței pe un ton de scuză. Ar fi mai bine să iau o bere. Dacă poți să-mi aduci.

Faţa roşie a mătuşii era aplecată în jos, în jurul gurii se desenau paranteze ca nişte cleme. Era imposibil să îţi dai seama dacă îl asculta pe Nutbeem sau zbura peste Himalaya.

Nutbeem îşi înghiţise berea şi făcu semn să-i mai aducă una. De vreme ce fata tot stătea acolo.

— În tot acest timp am scris critici de cărţi pentru un jurnal elevat devotat criticii de neînţeles pentru nimeni altcineva în afară de cei care-l conduceau. O chestie din aia ca un pumnal în spate. Şi tapându-l pe unchiu-meu de bani şi mâncând doar ciorbă de miel, am reuşit să strâng destul ca să-mi angajez un proiectant de bărci să-mi facă o schiţă de joncă, suficient de simplă ca să mi-o pot construi singur acasă, din placaj marin de jumătate de inch. Ah, doamnă Hamm, s-o fi văzut când a fost gata. Era urâtă. Era un lucru din topor şi urât, cu o lungime de douăzeci şi opt de picioare, cu o derivă de cinci picioare şi cu doar o pânză de joncă, dar care avea o suprafaţă respectabilă de trei sute cincizeci de picioare pătrate. De pupa atârna o cârmă cu agăţătoare pentru orientare. Era grea şi înceată. Şi foarte urâtă. Am făcut-o şi mai urâtă când am pictat-o într-un fel de maro-şobolan. Aveam o bucată de burete drept saltea, sacul de dormit. Lăzi de lemn drept scaun şi masă. Şi asta era tot. La început doar mă prosteam pe lângă ţărm. Am fost surprins de cât de confortabilă era, şi se manevra bine. Pânza era o minune. E interesant cum am pus mâna pe *asta*.

Mătuşa îşi terminase ceaiul, clătină ceainicul şi-şi puse încă jumătate de ceaşcă din ceea ce mai rămăsese pe ciocul lui. Nu aveai cum să-l opreşti pe Nutbeem, care răcnea acuma cu o scobitoare între dinţi.

— Vezi tu, aveam un prieten care lucra la Sotheby's şi într-o zi a menţionat că urmau să se scoată la licitaţie o sumedenie de curiozităţi marine şi nautice. Aşa că m-am dus şi eu — simplă curiozitate. Era exact la ce te-ai fi aşteptat, sculpturi din fildeşi de morsă, o plăcuţă de pe una din bărcile de salvare de pe *Titanic*, hărţi maritime polineziene pe frunze de palmier, hărţi vechi. În catalog era un singur lucru care mă interesa, şi asta era o joncă din bambus, din Macau, aflată în stare foarte bună. Mi-am luat-o cu mai puţin decât m-ar fi costat una nouă. A fost un pic de miracol... Pe urmă am învăţat cam ce fel de minune aerodinamică este pânza cu pari — face un fel de curbă plată. E vorba doar de beţe de stuf sau bucăţi de pânză fixate orizontal pe pari — într-un fel e principiul evantaiului. O strângi şi o deschizi ca pe un evantai. Se poate controla cârma foarte bine datorită panelelor batante — le strângi sau se udă imediat. Fără piedici sau învelişuri. Secţiunea mică te lasă să ajustezi orientarea într-o manieră foarte fină. Se zice că până şi cu velatura plină pe jumate de găuri, barca se mişcă. Chinezii îi spun „Urechea care ascultă vântul". Vechii marinari chiar obişnuiau să ruleze o velatură din stuf şi s-o utilizeze ca plută în caz că naufragiau. Iar pânza mea de la licitaţie era una bună... Şi aşa, în vara aia, am pornit-o. Peste Atlantic. Există un punct, ştii şi tu, când trebuie să mergi mai departe. Am trăit doar din pachetele alea mici de tăieţei orientali, ciuperci uscate, creveţi uscaţi. Aveam o sobiţă, de mărimea unei ceşti de ceai. Le-ai văzut. Şaizeci şi şapte de zile până la Fly-By-Night. Şi plănuiesc s-o ţin tot aşa în jurul lumii.

— Dar eşti încă aici. Economiseşti bani pentru următoarea etapă? întrebă mătuşa.

— Ah, asta, şi în plus am de terminat nişte reparaţii serioase. Avusesem de gând să urc pe St. Lawrence până la Montreal, dar m-a prins o furtună şi am fost obligat să părăsesc cursul. N-am intenţionat niciodată să ajung în Newfoundland. De parcă aş fi putut face ceva. A fost un ghinion incredibil că am ajuns într-una din cele mai proaste părţi ale coastei. Roci nasoale. Biata *Borogove*, cu tot drumul ăsta, i s-a spart fundul în Fly-By-Night, un loc foarte ciudat. Acolo l-am auzit pe băiatul cu muzica aia din bărbie.

— Aş putea să mă duc eu să am grijă de Warren, îi spuse Quoyle mătuşii, cu voce scăzută.

Văzu că-şi răsucise şervetelul, transformându-l într-o funie albă.

— Nu, nu. Tu stai cu domnul Nutbeem. Vreau să fac eu asta. Aş prefera să fiu singură.

Şi se ridică şi ieşi.

— I-a murit câinele, spuse Quoyle.

Nutbeem făcu semn pentru mai multă bere.

— Fac eu cinste, spuse el, trăgând aer în piept.

Dar înainte să înceapă cu povestirea despre Fly-By-Night, Quoyle interveni.

— Am auzit în după-amiaza asta de unele din aventurile lui Dennis Buggit pe *Polar Grinder*. De la domnul Shovel, comandantul portului. E un povestitor dat naibii.

— O, da. A fost ceva, nu-i aşa? Ţi se face pielea ca de găină. Mie mi se accelerează pulsul când intră Jack pe uşă. Ciudat individ. Poate să-ţi citească gândurile.

— Jack? Dar n-a zis nimic despre Jack, doar că a fost furios când Dennis s-a angajat pe nava aia. A fost felul în care

a descris furtuna şi abandonarea navei. O poveste de pe mare. Dar a trebuit să se oprească înainte să ajungă la final.

— O, Doamne, partea cu Jack e cea mai bună din poveste. Ei bine! Nutbeem se lăsă pe spătarul scaunului, se uită după chelneriţa cu berea, dar văzu paharul stând deja în faţa lui. După cum am auzit-o eu, într-un final băieţii de la Căutare şi Salvare îi dăduseră dispăruţi pe Dennis şi pe ceilalţi. Au recuperat două plute cu supravieţuitori şi doar una dintre bărcile de salvare. Şase oameni legaţi între ei cu frânghie de plastic. Patru oameni încă lipseau. Printre care şi Dennis. După o săptămână de căutări, au lăsat-o baltă. Aviaţia, Paza de Coastă, bărcile de pescuit. În vremea asta, Jack abia a dormit, pe cheu la Paza de Coastă, umblând încolo şi încoace, fumând, aşteptând un mesaj. Doamna Buggit era acasă. Eu nu eram acolo. Am auzit totul de la Billy şi Tert Card — şi de la Dennis, bineînţeles. Au ieşit şi i-au spus lui Jack că trebuie să renunţe la căutare. S-a comportat de parcă nici nu i-ar fi auzit. Stătea acolo, ziceau, ca o piatră. Apoi s-a întors — doar ştii cât de brusc se întoarce Jack — şi le-a spus: „Trăieşte." S-a dus la fratele lui, William, în Misky Bay, şi i-a spus: „Trăieşte şi ştiu unde e. Vreau să mă duc după el." William, vezi tu, avea o barcă mai mare, foarte bună. Dar îşi făcea probleme să iasă atât de mult în larg. Marea continua să fie agitată, chiar şi la o săptămână după furtună. Niciodată n-a zis că nu merge, doar a ezitat o fracţiune de secundă. De-atâta a avut nevoie Jack. S-a întors pe călcâie şi a năvălit înapoi în Flour Sack Cove. A adunat o grămadă de oameni care să-l ajute să-şi scoată schiful din apă şi să-l pună pe remorcă, şi uite aşa s-a dus Jack singur, pe coasta de sud. A condus toată noaptea până la Owl Bawl,

a pus schiful pe apă, l-a încărcat cu canistrele lui cu benzină şi s-a dus pe mare, singur, să-l găsească pe Dennis. Şi l-a găsit. Cum a ştiut încotro să meargă, asta e dincolo de logică. Dennis şi încă unul. Dennis avea amândouă braţele rupte şi celălalt era inconştient. Cum i-a urcat pe amândoi pe schif? Jack n-a suflat un cuvânt, din câte am auzit, până nu a ajuns la Owl Bawl. Acolo a spus: „Dacă mai pui vreodată piciorul pe vreo barcă, te înec cu mâna mea." Sigur, imediat ce şi-a dat jos ghipsul de pe braţe, Dennis a plecat să prindă calmari cu nevastă-sa. Şi Jack şi-a ridicat pumnul la el şi de atunci nu mai vorbesc.

— De acum cât timp? întrebă Quoyle, făcându-şi spuma din pahar să se rotească până când deveni un vârtej.

— Ah, din vremea dinozaurilor. De mult. Înainte să vin eu aici.

La câteva mile depărtare în susul coastei, mătuşa privi la ţărmul măturat de vânt. Era un loc la fel de bun ca oricare altul. Parcă în vârful dunelor şi privi în jos la ţărm. Venea fluxul. Soarele atârna la marginea mării. Razele sale piezişe aureau pietrele umede. Se puteau vedea talazuri înspumate sub o fâşie de cer galben ca porumbul.

Valurile veneau şi veneau, cu crestele lor dungate cu portocaliu, spărgându-se, retrăgându-se odată cu lovirea pietrelor rostogolite. Ea deschise portbagajul maşinii lui Quoyle şi scoase câinele mort.

O luă în jos, trecând de linia algelor, până ajunse pe nisipul tare. Văzu tot felul de alge întinse, relaxate, plutind

din nou în apa agitată. Mătuşa o întinse pe Warren pe pietre. Un val udă imediat cearşaful.

— Ai fost o fată bună, Warren, spuse mătuşa. Ai fost o fată deşteaptă, care nu mi-a făcut niciodată probleme. Mi-a părut rău când a trebuit să-ţi scoată dinţii, dar era ori asta, ori ştii tu ce. Ha-ha. Ai apucat şi tu câteva muşcături, nu? Au fost mulţi ani buni, chiar dacă au lipsit oasele. Îmi pare rău că nu te pot îngropa, dar suntem într-o situaţie grea aici. Păcat că n-ai putut aştepta până ne mutam în casă. Şi e păcat că Irene n-a apucat niciodată să te cunoască. I-ar fi plăcut mult de tine, sunt sigură.

Se gândi, Irene Warren. Cât de dor mi-e de tine. Întotdeauna o să-mi fie.

Îşi suflă nasul în batistă, aşteptă în întunericul care se lăsa, se dădu înapoi câţiva paşi pe măsură ce fluxul înainta, până când Warren pluti liber, ducându-se spre vest de-a lungul malului, apoi îndepărtându-se tot mai mult, de parcă ar fi prins vreo învolburare marină nevăzută. Marea părea că ar fi făcut zgomot dacă ar fi fost lovită. Warren plutea, alunecând mai departe. Dispăru asemenea unei bărci, în soarele ce apunea.

Exact ca în vechile westernuri.

Şi jos în golf Quoyle asculta povestea fără sfârşit a lui Nutbeem, iar amurgul lui Tert Card se aduna în paharul lui de Demerara[1].

[1] Rom închis la culoare din Guyana (n. red.).

II

Broşa din păr uman

În secolul nouăsprezece, bijutierii confecționau ornamente din părul celor morți, înnodând fire lungi în filigrane complicate în formă de trandafiri, inițiale, păsări cântătoare, fluturi.

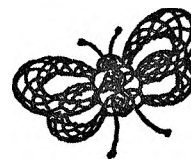

Mătuşa porni către casă vineri dimineață. Îşi conducea noua camionetă, o furgonetă tip papuc bleumarin cu capota argintie, cabină dublă, CD player şi trepte cromate.

— Avem nevoie de ea. Trebuie să avem o camionetă aici. Trebuie să fac drumuri la magazinul meu şi înapoi. Tu ai o barcă, eu o camionetă. Au reparat drumul şi docul. Camerele de sus sunt gata. Şi avem şi o toaletă afară. Pentru moment. Avem apa trasă la bucătărie. Cu țeavă din aia nouă de plastic negru. Mai târziu putem construi o baie. Săptămâna asta munceşte la acoperiş. Dacă ține vremea cu noi. Dar e destul de bine. Am putea să ne mutăm deja. Să plecăm din

motelul ăsta nenorocit. Fac eu cumpărăturile şi iau şi lămpi cu kerosen. Tu vii cu fetele — şi cu barca ta — mâine-dimineaţă.

Gesturile şi expresiile îi erau abrupte, şi mâinile i se încleştară deodată ca pe căpăstrul unui cal nervos. Ardea de nerăbdare să se întoarcă acolo.

Mătuşa era singură în casă. Paşii ei lipăind prin camere, zăngănitul castronului şi lingurii pe masă. Acum era casa ei. Apa fierbea magnific în ceainic. La etaj. Dar urcarea pe scări, intrarea în acea cameră, era ca şi cum s-ar fi aventurat într-un peisaj sălbatic plin de mocirle şi forme carstice, abisuri invizibile până în clipa când se avânta înainte.

Cutia conţinând cenuşa fratelui său şedea pe podea, într-un colţ.

— În regulă, spuse ea, luând-o.

O duse jos şi pe urmă afară. Era o zi senină. Se vedea marea, ornamentată cu pescăruşi. Umbra mătuşii curgea departe de ea. Merse în toaleta cea nouă şi aruncă cenuşa pe gaură. Îşi ridică fusta şi se aşeză. Urina începu să împroaşte. Gândul că ea, că propriul lui fiu şi nepoatele sale îşi vor deversa zilnic deşeurile organice peste rămăşiţele lui era un lucru pe care doar ea avea să îl ştie.

Sâmbătă dimineaţă veniră Quoyle şi fiicele lui, cu valizele săltând în portbagaj şi cu barca legănându-se în spate, în remorca închiriată. Coti pe drumul bun. Începând cu locul în care se terminase drumul în parcarea fabricii de mănuşi, buldozerul făcuse o cărare printre molizii piperniciţi până la casă. Sub cauciucuri scrâşnea prundiş nou. Erau nori,

suspendaţi şi ceraţi, şi oceanul de culoarea sucului de portocale. Soarele spărgea norii ca un păstrăv pe firul undiţei.

— O casă cu scări, spuse Sunshine, văzând schelele.

— Tati, am crezut că o să fie o casă nouă, spuse Bunny. Că face Dennis una nouă. Dar e aceeaşi. E urâtă, tati. Urăsc casele verzi.

Îi aruncă o privire furioasă. O păcălise cumva?

— Dennis a reparat interiorul. Putem vopsi casa în altă culoare mai târziu. Dar întâi trebuie să reparăm găurile şi punctele slabe.

— Roşie, tati. Hai s-o pictăm roşie.

— Ei bine, decizia îi aparţine mătuşii. Ştii, e în mare parte casa ei. S-ar putea să nu fie înnebunită după roşu.

— Hai s-o pictăm şi pe ea în roşu, spuse Bunny.

Râse ca o hienă.

Quoyle parcă lângă camioneta mătuşii. Urma să se lupte cu remorca şi cu barca duminică. Dennis Buggit era pe acoperiş, aruncând ţigle în vânt. Mătuşa deschise uşa, strigând „Ta-TA!"

Pereţii şi tavanele erau netede, la îmbinări se mai vedeau urme de mistrie, pervazurile de la ferestre erau noi, preţurile încă mai erau lipite pe sticla murdară. Miros de lemn. Saltele rezemate de perete. Camera fetelor. Bunny aduna pe cap talaş.

— Hei, tati, uită-te la părul meu creţ, tati, uită-te la părul meu creţ. Tati! Am părul creţ.

Era zgomotoasă şi aproape în lacrimi. Quoyle curăţă nişte brânză topită de pe bluza ei.

În bucătărie, mătuşa lăsă apa să curgă în chiuvetă, dădu demonstrativ drumul la cuptor.

— Am făcut o cratiță bună de cod cu sos de roşii, spuse ea. Dennis a adus o bucată de pâine de casă făcută de Beety. Înainte să vin încoace, am luat castroane şi linguri, unt şi câte ceva de la băcănie. Perisabilele sunt în răcitorul ăla cu gheață. Va trebui să aduci gheață. Nu ştiu când o să putem aduce un frigider cu gaz aici. Nepoate, va trebui să te descurci cu salteaua pneumatică şi cu sacul de dormit pentru o vreme. Dar fetele au deja ramele de la paturi şi somierele.

Quoyle şi Bunny încropiră o masă din scânduri şi capre pentru tăiat lemne.

— E grea, spuse Bunny, trăgând de capătul unei scânduri şi gâfâind exagerat, prefăcându-se extenuată.

— Da, spuse Quoyle, dar tu eşti foarte puternică.

Copila lui trupeşă, urâțică, cu apucături dizgrațioase, însă un mare ajutor cu scânduri şi pietre şi cutii. Neinteresată de lucrurile din bucătărie decât dacă se aflau pe o farfurie.

Dennis coborî de pe acoperiş şi rânji la Quoyle. Nu semăna deloc cu Jack Buggit, cu excepția ochilor ce scanau orizontul, măsurând porțiuni din cer.

— Grozavă pâine, spuse Quoyle, îndesându-şi o felie în gură.

— Da, păi Beety face pâine în fiecare zi, în fiecare zi cu excepția duminicii. Aşa deci.

— Şi bun peşte, spuse mătuşa. Tot ce ne mai trebuie sunt fasolea verde şi salata.

— Aşadar, spuse Dennis. În curând va începe sezonul capelinilor. Faceți-vă o grădină. Capelinul e un bun fertilizator.

După-amiază, Quoyle şi Bunny şterseră materialul de îmbinare plin de cocoloaşe cu bureți umezi până când marginile

deveniră netede. Bunny concentrată, copilul de nădejde. Dar uitându-se în fiecare colţ. Pe acoperiş ciocănea Dennis. Mătuşa şmirgheluia ferestrele, dădea un prim strat de vopsea.

În ultimele clipe de lumină, Quoyle merse cu Dennis la noul doc. Pe drum, trecură pe lângă grădiniţa mătuşii, un bolovan acoperit în partea de sus cu muşchi caraghios, ca un smoc de păr deasupra unei feţe. Găsiră printre muşchi o piatră cu o gaură în mijloc, o scoică, bucăţi de coral, o piatră albă de forma unui cap de animal.

Lemnul din care era făcut noul doc era răşinos şi plăcut mirositor. Dedesubt clipocea apa. Spumă închegată.

— Acum poţi să-ţi legi barca, nu-i aşa? spuse Dennis. Să faci rost de vreo două cauciucuri vechi, ca să nu se frece.

Dennis scoase frânghiile de amarare, sări în propria barcă şi o porni cu un zumzet în întuneric pe urma ondulată. Luminile caselor de pe promontorii începuseră să clipească. Quoyle urcă spre casă, către ferestrele în care se revărsa lumina portocalie a lămpii. Se întoarse, aruncând o privire din nou peste golf, văzu siajul bărcii lui Dennis ca un fir de păr alb.

În bucătărie, mătuşa amesteca un pachet de cărţi, le împărţea.

— Obişnuiam să jucăm cărţi în fiecare seară când eram copilă, spuse ea. Jocuri vechi. Nimeni nu le mai ştie acum. French Boston, toate-patru, euchre, jambonul, scat. Le ştiu pe toate.

Fâş, fâş, cărţile.

— O să jucăm toate-patru. Acum, fiecare valet întors de către cel care face cărţile e un punct pentru el. Uite aşa, trefla înseamnă atu.

Dar copiii nu înțelegeau și lăsară cărțile la o parte. Quoyle voia să citească. Sângele mătușii începu să fiarbă.

— Mereu vă plângeți!

La ce se așteptase? Să reconstruiască vreo seară specială din trecut? Râse de sine.

Și așa Quoyle le spuse fetelor povești în dormitorul întunecat, despre pisici exploratoare care vizitau locuri noi, despre păsări care jucau cărți și le pierdeau în vânt, despre fetițe-pirat și comori îngropate.

Din nou jos, privi la mătușa așezată la masă, în sfârșit acasă. La paharul ei de whisky gol.

— E liniște, spuse Quoyle, ascultând.

— Se aude marea.

Ca o ușă deschizându-se și închizându-se. Și cântecul nedefinit al cablurilor.

Quoyle se trezi în camera goală. O lumină gri. Sunete de ciocan. Inima lui. Stătea întins în sacul său de dormit în mijlocul podelei. Într-o parte lumânarea. Putea simți mirosul cerii, al paginilor cărții ce stătea deschisă lângă el, al prafului din crăpăturile dușumelei. O lumină neutră umplea fereastra. Din nou zgomot de ciocan și o umbră trecătoare la ochiurile superioare. O pasăre.

Se ridică și se duse la ea. Voia s-o gonească înainte să le trezească pe mătușă și pe fete. Părea că pasărea încearcă să scape din camera închisă a mării, a rocilor și a cerului în imensitatea camerei lui goale. Șoapta pașilor lui pe podea. Dincolo de geamuri se întindea marea palidă ca laptele, cerul pal, zgâriat și mâzgălit cu crestături de nori. Golful

gol, ţărmul îndepărtat înspumat cu ceaţă. Quoyle se îmbrăcă şi se duse jos.

Pe prag se aflau trei şomoioage de iarbă împletită. Vreo invenţie de-a lui Sunshine. Merse în spatele rocii imense de care era ancorată casa şi intră în tufişuri. Răsuflarea îi ieşea în conuri reci.

Cărarea abia văzută ducea către mare, şi el se gândi că ar putea ieşi pe malul de nord al docului cel nou. O porni în jos.

După vreo sută de paşi, cărarea deveni abruptă şi udă, şi el alunecă printre lujere de angelică sălbatică şi valuri de măceşi. Nu văzu nodurile legate de vârfurile ramurilor de arin.

Intră pe o fâşie de molizi, crengi stropite cu muşchi, gaiţe cenuşii zburând. Cărarea deveni o albie de râu plină de pietre zemoase. O cascadă cu oceanul aplatizat la picioarele ei. Se împiedică, prinzându-se de tufele de alexandri, rămânând cu parfumul frunzelor pe mâini.

În jurul lui, fântâni de muşte negre şi ţânţari. Quoyle văzu o buclă de plastic albastru. O luă, pe urmă la câţiva metri depărtare văzu un scutec ud. Şi un băţ plat ştanţat cu „5 PUNCTE Acadeaua Pete". Când dădu peste o pungă de plastic ruptă, o umplu cu gunoaie. Cutii goale de conserve, borcane de mâncare pentru copii, o caserolă pentru carne de la supermarket, hârtie ruptă ce-şi linguşea cititorul şomer.

...poate că nu sunteţi încrezători că puteţi termina programul complet în Piaţa Modei. Ei bine, vă pot face o ofertă specială care va face totul mai uşor pentru voi. De ce să nu încercaţi pentru început doar Modulul Unu al cursului? Asta nu vă obligă la un angajament pe termen lung şi vă va oferi oportunitatea să...

Frânghie de plastic, tubul desfăcut de carton de la o rolă de hârtie igienică, aplicatoare roz pentru tampoane.

În spatele lui, un oftat profund, oftatul cuiva aflat dincolo de speranță sau exasperare. Quoyle se întoarse. La treizeci de metri depărtare o aripioară, un spate scânteind. Balena Minke ieşi la suprafață, lunecând pe sub suprafața lăptoasă. El privi apa. Apăru din nou, pentru o clipă, şi dispăru în adâncuri. Fâşii de ceață tulbure zburau la cincizeci de picioare deasupra apei.

O textură îi atrase privirea, noduri şi spire în stâncă. Obiectul era prins într-o despicătură. Îl mişcă în sus şi în jos şi apoi îl smulse. Îl ținu în palmă. Noduri complicate de sârmă, spirale cu model şi bucle. Firele erau rupte acolo unde îl desprinsese de stâncă. Îl întoarse, şi văzu un ac de prindere ruginit. Şi tot întorcându-l pe toate părțile, îşi dădu seama ce este, o insectă cu aripi duble şi torace împletit. Iar sârma nu era sârmă, ci păr uman — de consistența paielor, ruginit, de un gri înspicat. Părul unui mort. Ceva din casa veche, din generația de morți Quoyle. Aruncă broşa, cu repulsie, în marea ce pulsa.

Urcând din nou spre casă, ajunse iar la molizi şi auzi zgomotul unui motor răguşit. O barcă viră către țărm şi el crezu că e Dennis, până când văzu vopseaua cojită, roasă şi înnegrită. Barca lenevea. Bărbatul de la pupa opri motorul şi ridică elicea. Se pierdu în ceață. Capul bărbatului era lăsat în jos, barba albă nerasă şi gura ştirbă. Jacheta îi era prinsă în mod primitiv cu ață de pescuit. Era bătrân şi puternic. Smuci în sus o linie de capcane pentru melci de mare. Nimic. Îşi lăsă în jos elicea, trase iar şi iar de funia plină de unsoare. Motorul porni cu un zgomot neregulat. Într-un minut omul

şi barca fură înghiţiţi de ceaţă. Sunetul motorului se pierdu în direcţia fabricii de mănuşi, a ruinelor din Capsize Cove.

Quoyle se căţără până sus. Se gândi că dacă ar veni cu un topor şi cu un ferăstrău, ar putea aşeza nişte trepte în locurile cele mai greu accesibile, ar putea construi o punte peste locurile umede şi pline de muşchi — ar fi o frumuseţe de drum până la mare. Unele părţi din locul ăsta le simţea ca şi cum ar fi ale sale.

— Am crezut că te-au luat pescăruşii.

Mirosul de cafea, zgomote de copii mici, mătuşa în blugii ei călcaţi, cu părul prins într-o eşarfă, întinzând unt pe o felie de pâine prăjită pentru Sunshine.

— A trecut Dennis pe aici cu camioneta. Trebuie să meargă să taie nişte lemne cu socru-său. A zis că vine vreme rea, şi că poate te apuci de restul şindrilei. Zice că ar trebui să dureze cam o zi, o zi şi jumătate. Ţi-a lăsat centura lui cu scule. Nu era sigur dacă ai unelte. A zis că mai sunt cinci sau şase metri pătraţi sub folia aia de plastic. Nu ştie sigur când se poate întoarce. Poate pe miercuri. Uite ce le-a adus fetelor.

Două ciocane mici cu mânere lucrate manual erau aşezate pe masă. Mânerele erau pictate, unul cu dungi roşii, celălalt albastre.

Dar Quoyle simţi cum o aripă neagră îl învăluie în abisul ei fumuriu. Nu se mai urcase niciodată pe vreun acoperiş, nu mai pusese vreodată şindrilă. Îşi turnă o cană de cafea, vărsând din ea pe farfurioară, şi refuză pâinea prăjită făcută din pâinea soţiei lui Dennis.

Merse la baza scării şi privi în sus. Era o casă înaltă. Cât de înaltă, nu ştia. Acoperişul era înclinat primejdios. Peste tot în Newfoundland acoperişurile erau plate, dar cei din familia Quoyle trebuiau să aibă un acoperiş înclinat nebuneşte.

Trase aer în piept şi începu să urce.

Scara de aluminiu sălta şi cânta pe măsură ce el urca. Urcă încet, strânse tare fuşteii în mâini. La marginea acoperişului privi în jos să vadă cât de rău stătea treaba. Roca sclipea cu cruzime, plină de mică. Îşi ridică privirea către acoperiş. Cartonul gudronat prins în cuie. Şindrilă nouă pe jumătate din suprafaţă. Deasupra era bătut în cuie un brâu de lemn. Să se ghemuiască pe brâu şi să prindă şindrila în cuie? Cea mai grea parte ar fi să ajungă la brâu. Încet, coborî înapoi pe pământ. O auzi pe Sunshine râzând în bucătărie, şi zgomotul făcut de micuţul ciocan. Ce bine era să simtă preţiosul pământ sub picioare!

Dar îşi puse centura cu unelte a lui Dennis, cu buzunarul ei greu plin de cuie, ciocanul lovindu-l peste picior pe când urca. La jumătatea drumului se gândi la şiţe, se întoarse şi luă trei.

Acum urca doar cu o mână, cu cealaltă ţinând şindrila. La capătul scării avu un moment dificil. Scara se ridica la câteva trepte deasupra acoperişului şi trebui să coboare de pe ea într-o parte pe acoperiş şi să se târască în sus având sub el doar aerul.

Se ghemui greoi pe scândură, văzu că Dennis pusese şipcile în straturi suprapuse la care putea ajunge uşor, apoi aşeză scândura într-o nouă poziţie. Vârfurile molizilor erau ca nişte pete în ceaţa de jos. Putea să audă zgomotul slab al mării. Timp de câteva minute nu făcu nimic. Nu era chiar aşa de rău.

Quoyle îşi puse cele trei şipe în spate, pe pantă. Luă una, o fixă încet de ultima lăsată de Dennis, având grijă să menţină expunerea de cinci ţoli. Luă câteva cuie din buzunar, îşi extrase cu grijă ciocanul de sub fund, scoţându-l din teaca lui de piele. Bătu şipa în cuie. Pe când bătea la al treilea cui, auzi un sunet ca de alunecare şi văzu celelalte două şipe pe care le cărase sus, alunecând. Le opri cu ciocanul. Mai puse o şipă, o bătu în cuie. Apoi a treia. Nu era greu, doar incomod şi obositor.

Acum Quoyle ţinea în echilibru şase şipe pe umăr şi urca înapoi. Era mai uşor, şi ajunse înapoi pe acoperiş fără să se târască, aşeză şipele pe creastă şi se apucă de lucru. Privi marea o dată sau de două ori, văzu profilul unei nave la orizont ca un şarpe de apă plutind alene.

Era la ultimul rând. Acum mergea mai repede deoarece putea să stea călare pe creastă. Cuiele se cufundau în lemn.

— Bună, tati.

Auzi vocea lui Bunny şi se uită către pământ, dar privirea i se opri la înălţime. Ea stătea pe una din treptele aflate deasupra nivelului acoperişului, chinuindu-se să pună piciorul pe acoperiş. Ţinea în mână ciocanul cu mâner roşu. Quoyle văzu într-o clipă minusculă şi intensă că Bunny avea să-şi pună piciorul pe acoperiş, avea să păşească înainte spre marginea abruptă a lui ca pe o cărare netedă, şi avea să cadă, să se rostogolească ţipând către pământ.

— Vreau să te ajut.

Piciorul ei atinse acoperişul.

— Of, copil mic, oftă Quoyle. Aşteaptă acolo.

Vocea lui era calmă dar imperioasă.

— Nu te mişca. Aşteaptă să vin eu. Ţine-te bine. Să nu cobori pe acoperiş. Lasă-mă să vin să te iau.

Vocea hipnotizantă, tatăl țintuindu-şi copilul în loc cu privirea, lăsându-se uşor în jos pe panta abruptă, apoi înşfăcând brațul copilei, ciocanul căzând, el spunând: „Nu te mişca, nu te mişca, nu te mişca", auzind zgomotul făcut de ciocan pe piatra de jos. Şi apoi Quoyle, în siguranță pe treptele scării, cu Bunny strânsă între pieptul lui şi scară.

— Mă striveşti!

Quoyle coborî cu picioare tremurânde, cu o mână pe fuşteii scării şi cu brațul stâng înfăşurat în jurul taliei fiicei sale. Scara se scutura de la tremurul lui. Nu-i venea să creadă că fata nu căzuse, căci timp de două sau trei secunde îi trăise iar şi iar moartea rapidă, întinzându-se de fiecare dată să prindă doar aerul.

12

Valul de pupă

„Pentru a preveni alunecarea, un nod depinde de frecare, şi pentru a asigura frecarea, trebuie să existe o presiune. Această presiune şi locul din nod unde apare poartă denumirea de *muşcătură*. Siguranţa unui nod pare să depindă doar de *muşcătura* sa."

CARTEA ASHLEY A NODURILOR

Era la fel ca scrisul în oglindă. Cea mai mică mişcare înapoi trimitea remorca în partea greşită, şi Quoyle se holbă în oglinda retrovizoare la reflexiile opoziţiei. Iar şi iar se împăturea ca o lamă de briceag căutându-şi căuşul, şi de două ori lovi docul cel nou. Se săturase deja când, într-un final, alunecă direct în apă. O mişcare perfectă.

Ieşi din maşină şi se uită la remorcă. Roţile îi erau în apă, barca era în echilibru. Se pregătea să dea drumul bărcii când se gândi la o parâmă de siguranţă. Asta ar fi chiar tare, să lanseze barca pe apă şi apoi să se uite la ea cum pleacă în larg, luată de valuri.

Reuşi să ataşeze parâma de la prova şi de la pupa, deblocă încuietoarea. Barca alunecă în jos. Lăsă cablul de la

troliu liber, se urcă pe doc şi îi făcu vânt bărcii. Era o operaţie care ar fi trebuit făcută de doi oameni. Apoi înapoi la remorcă, închise încuietoarea şi înfăşură cablul. Barca de cincizeci de dolari era în apă.

Urcă în maşină, când îşi aminti de nenorocitul de motor. Era încă în maşină. Îl cără pe doc, îşi puse piciorul pe copastie şi căzu în barcă. Înjură toate ambarcaţiunile, de la plute şi până la superpetroliere.

Quoyle nu-şi dădu seama că montase motorul într-o poziţie care ar fi forţat prova în sus ca un nas de ogar. Turnă benzina din canistra roşie.

Motorul porni la prima încercare. Şi iată-l pe Quoyle stând la pupa unei bărci. Barca lui. Motorul huruia, mâna lui era pe cârmă, verigheta îi sclipea. Dădu în marşarier, aşa cum îl văzuse pe Dennis făcând, şi aplică gingaş puţină putere. Barca se legănă şi o porni cu pupa spre doc. Manevră cârma înainte şi înapoi până când ajunse dincolo de doc. Schimbă iar pe mers înainte. Motorul urlă puternic şi barca se duse — prea repede — paralel cu ţărmul. Dădu drumul uşor la supapa de admisie şi barca încetini. Instinctiv, împinse cârma spre ţărm şi barca coti către Golful Omaloor. Apa se ondula. Călătorea pe o săgeată de sticlă.

Exersă cu cârma, făcând curbe. Acum mai repede. Quoyle râdea ca un câine aflat pe platforma unei camionete. De ce oare se temuse de bărci?

Era o briză în larg şi valurile loveau fundul bărcii când le încăleca. Făcu o întoarcere bruscă şi simţi barca alunecând. Împinse maneta înapoi. Valul de pupă mugi în spatele lui şi aruncă apa peste bord, ce se adună la gleznele lui şi apoi se împrăştie prin barcă. Trase din nou de manetă,

şi barca săltă înainte, dar leneş, şi apa din barcă se adună către pupă, adăugându-şi greutatea la cea a lui Quoyle. Se uită după ceva cu care să scoată apa; nimic. Întoarse cu grijă spre doc. Barca era nesigură şi îndărătnică, deoarece apa îi alterase echilibrul. Şi totuşi el se mişcă înainte, fără teamă că s-ar putea scufunda la doar cincizeci de metri de doc.

Pe măsură ce se apropia, trase de manetă din nou, şi din nou valul de pupă năvăli în barcă. Dar era suficient de aproape încât să oprească motorul şi să lase barca să se alinieze la doc. Îşi aruncă parâma de andocare peste baba şi se duse în casă pentru o cutie de cafea pe post de ispol.

Înapoi în apă, manevră delicat maneta, răsucind-o cu grijă, atent la valul de pupă. Trebuia să existe o cale de a ține apa afară din barcă la încetinire.

— Bineînțeles că există, spuse Nutbeem. Cadrul pupei e prea jos. Ai nevoie de un locaş pentru motor, un cheson înalt cât pereții bărcii în fața motorului, cu scurgere în fiecare colț. Faci unul într-o oră. Sunt uluit că au înregistrat-o aşa.

— Dar nu e înregistrată, spuse Quoyle.

— Ar fi bine să treci pe la Paza de Coastă s-o înregistrezi, spuse Nutbeem. Dacă te prind fără autorizație, fără lăcaş pentru motor, fără lumini corespunzătoare şi fără veste de salvare, or să-ți tragă o amendă de-o să te usture. Presupun că ai o ancoră, nu?

— Nu, spuse Quoyle.

— Vâsle? Ceva cu care să scoți apa? Lumini de semnalizare? Ai măcar un lanț de siguranță pentru motor?

— Nu, nu, spuse Quoyle. Eu doar o încercam.

Într-o duminică, Dennis şi Quoyle scoaseră barca afară din apă. Bunny stătea pe doc, aruncând pietre.

— E o chestie din topor, spuse Dennis. De fapt, ai putea să-i dai foc şi s-o iei de la capăt.

— Nu-mi permit să fac asta. Nu putem să-i punem un lăcaş pentru motor? Când am încercat-o săptămâna trecută, a mers bine. A fost totul în regulă până a intrat apa aia. Eu doar vreau să trec golful cu ea, atât.

— O să-ţi pun un cheson şi o să-ţi dau un sfat — ieşi cu ea numai în zilele liniştite. Dacă vremea e urâtă, mai bine mergi cu maşina mătuşii tale sau cu a ta. Nu e potrivită, are muşcătura prea tare.

Quoyle se holbă la barca sa.

— Uită-te la ea, spuse Dennis. Sunt doar câteva scânduri înghesuite la un loc. Băiatul care a construit-o merită un şut zdravăn în fund.

Mâna lui Quoyle urcă la bărbie.

— Tati, spuse Bunny, ghemuită pe pietre, înfigând un băţ în nisip. Vreau să merg cu barca.

Dennis ţâţâi de parcă ar fi auzit-o înjurând.

— Vorbeşte cu Alvin Yark. Vezi dacă îţi face el ceva. Face bărci bune. Ţi-aş face eu una, dar el o s-o facă mult mai repede şi-o să te coste mult mai puţin. Eu o să-i pun un cheson, atâta timp cât nimeni nu mă vede făcând asta, nici măcar atingând-o, dar ar fi bine să vorbeşti cu Alvin. Trebuie să ai o barcă. Asta e sigur.

Bunny alergă spre casă, ţinând ceva între degetul mare şi arătător.

— Mătuşă, cerul e cel mai mare lucru din lume. Ghici care-i cel mai mic?

— Nu ştiu, draga mea. Care?

— Asta.

Şi îşi întinse degetul pentru a-i arăta un fir de nisip.

— Vreau să văd.

Sunshine veni în viteză şi grăuntele de nisip se pierdu într-un uragan de răsuflare.

— Nu, nu, nu, spuse mătuşa, prinzând pumnul încordat al lui Bunny. Mai sunt multe, nenumărate. Există destul nisip pentru toată lumea.

13

Bucla olandeză

„Bucla va fi un excelent mâner de urgență pentru o valiză."
CARTEA ASHLEY A NODURILOR

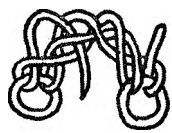

— Băiete, e o adevărată privelişte! Nu seamănă cu nimic de prin apele astea. Vocea tunătoare zăngănea din receptor direct în urechea lui Quoyle. Are mirosul răului în ea. N-aş ieşi în ea pe mare nici pentru tot codul din lume. Mai bine vino să vezi, băiete. N-o să mai vezi nimic ca asta în viața ta.

— Ce este, domnule Shovel? Nava amiral a Armadei spaniole?

— Nu, băiete. Mai bine ți-ai aduce creionul şi aparatul foto. Cred că de data asta o să poți scrie mai mult decât despre orele sosirilor şi plecărilor.

Închise.

Quoyle nu era încântat. O ploaie deasă cădea pieziş, răpăind în ferestre şi pe acoperiş. Vântul bătea şi bufnea. Era mai confortabil să se lase pe cot la birou şi să rescrie o ştire

despre un accident din Los Angeles pe care Nutbeem o culesese de la radio. Un bătrân dezbrăcat de nişte huligani, legat la ochi şi împins în trafic. Omul tocmai ieşise de la spital, unde îşi vizitase o rudă, şi intrase într-un bar din apropiere pentru un pahar de bere, când l-au prins cinci bărbaţi cu capetele vopsite în albastru. Tert Card spuse că asta dovedea stilul dement de viaţă din State. O poveste favorită pentru cititorii *Păsării clevetitoare*, nebunia celor de departe. Quoyle sună înapoi.

— Domnule Shovel, nu prea-mi place să las ceea ce tocmai făceam.

— Îţi spun eu, e barca lui Hitler. O navă de croazieră construită pentru Hitler. O barcă daneză. N-ai văzut în viaţa ta ceva ca asta. Proprietarul e la bord. Zice că ziarul e bine-venit să arunce o privire.

— O, Doamne. Ajung acolo cam în jumătate de oră.

Billy Pretty se holbă la Quoyle.

— Deci, ce are? şopti el.

— Zice că la cheu e o navă olandeză care i-a aparţinut lui Hitler.

— Nu se poate! spuse Billy. Mi-ar plăcea să văd şi eu asta. În zilele alea, băiete, aveam germani mişunând în sus şi-n jos pe coasta asta, cu torpiloare pe care le construiau chiar prin părţile astea. Aliaţii aveau un submarin, au capturat unul german. L-au prins la St. John's. Aveam spioni. O, unii deştepţi! Era una, o femeie, parcă o văd şi acum într-un trenci vechi, obişnuia să pedaleze la bicicleta ei veche şi scârţâitoare o dată pe săptămână de-a lungul coastei, de la Rough Shop Harbor la Killick-Claw, pe urmă se întorcea cu feribotul. Am uitat de ce zicea că pedala atâta, dar s-a

aflat pe urmă că era spion german, şi număra bărcile, pe urmă transmitea informaţia prin radio către submarinele germane care pândeau în larg.

— Atunci ia-ţi pelerina şi hai să mergem.

— Am auzit că au împuşcat-o. Numai ce n-a apărut într-o săptămână. Ziceau că a fost prinsă la Rough Shop Harbor şi executată. Ziceau că o luase cu bicicleta prin tufişuri, ţipând ca o nebună, cu toţi bărbaţii ăia după ea, au alergat ca nişte locomotive până s-o prindă.

Quoyle făcu un zgomot de supt cu interiorul obrazului. Nu credea nici un cuvânt.

Maşina lui Quoyle avea o gaură în podea şi prin ea intrau ocazional gheizere de apă murdară de ploaie. Quoyle se gândi plin de invidie la maşina mătuşii sale. El nu-şi putea permite o camionetă nouă. Era înfricoşător cât de repede se duceau banii de pe asigurare. Nu ştia de unde mai avea mătuşa. Plătise pentru toate reparaţiile casei, contribuia la cumpărături. El plătise pentru drum, pentru docul nou. Pentru pătuţurile fetelor, haine, camera de la motel, benzina pentru maşină. Şi transmisia nouă.

— Acum îmi doresc să fi avut bocancii, strigă Billy Pretty. Nu ştiam că-ţi lipseşte jumătatea de jos a maşinii.

Quoyle încetini pentru a nu o stropi pe femeia graţioasă, cu spatele drept, îmbrăcată în pelerina verde. Doamne, chiar ploua în fiecare zi? Copilul era cu ea. Ochii ei îndreptaţi direct către Quoyle. Şi ai lui către ea.

— Cine-i femeia aia? Se pare că o văd mergând pe drum de fiecare dată când ies.

— E Wavey. Wavey Prowse. Îşi ia băiatul de la clasa specială de la şcoală. Sunt câţiva copii care merg acolo. Ea a început-o, clasa specială. El nu e cum trebuie. Durerea l-a făcut pe băiat să fie cum este. Wavey era gravidă cu el când s-a dus la fund *Sevenseas Hector*. Şi-a pierdut bărbatul. Ar fi trebuit s-o luăm cu noi, băiete.

— Dar mergea în cealaltă direcţie.

— Nu ne-ar lua decât un minut dacă am întoarce. Ploaia vine în jos ca vergelele de pe scară, spuse Billy.

Quoyle opri la intrarea în cimitir, întoarse şi o luă înapoi. Când apărură femeia şi copilul, Billy le rosti numele. Wavey Prowse. Herry. Femeia îşi ceru scuze pentru faptul că erau uzi, şi apoi rămase tăcută tot restul drumului până la o căsuţă aflată la jumătate de milă dincolo de *Pasărea clevetitoare*. Nu-l privi pe Quoyle. Curtea din spatele casei avea o fantasmagorie de figurine de lemn vopsite, de căluţi în galop, de câini în echilibru pe roţi, un şir de capace de roată din crom pe beţe. O grădină zoologică a minţii.

— Ce mai curte, spuse Quoyle.

— Sunt lucrurile tatei, spuse Wavey Prowse şi trânti uşa.

Şi apoi înapoi pe drumul plin de apă către Killick-Claw.

— Ar trebui să vezi scaunul pe care l-a făcut din coarne de elan, spuse Billy. Te aşezi în el, e destul de confortabil, dar pentru ceilalţi arată de parcă ţi-au crescut aripi de aur.

— Are o ţinută foarte bună, spuse Quoyle. Încercă să anuleze remarca idioată. Ce vreau să spun e că are un fel de a merge foarte frumos. Adică, înaltă. Pare înaltă.

BĂRBAT SE FACE DE RÂS. Într-un fel inexplicabil, ea îi reţinuse atenţia; deoarece părea izvorâtă din pietre umede, cu miros de peşte şi maree.

— Poate că ea e femeia înaltă şi tăcută, băiete.

— Ce înseamnă asta?

— Ceva ce obişnuia să zică taică-meu.

— Uite-o.

Priviră prin geamul pe care şiroia apa. *Botterjacht*-ul ieşea în evidenţă dintre toate bărcile de pe cheu, legată între un iaht ai cărui proprietari erau acolo de două săptămâni, şi nava de antrenament a cadeţilor. De deasupra, barca părea o cadă joasă, cu nişte încălţătoare ciudate şi uriaşe pe părţi. Un membru al echipajului, într-o pelerină neagră, se aplecă asupra unui lucru aflat lângă uşa cabinei, apoi o luă brusc spre pupa şi dispăru.

— Ce sunt chestiile alea de pe părţi? Arată ca un gândac mare cu un rând de aripi subdimensionate.

— Derivoare laterale. Funcţionează ca un derivor central. Ştii tu. Ridici şi cobori derivorul central într-o barcă pentru a da mai multă stabilitate. Unii îl numesc „derivor rabatabil". Dacă ai o barcă cu pescaj mic, băiete, dacă ea trebuie să lucreze în contra vântului, o să-ţi binecuvântezi derivorul. Acum, cu derivorul lateral, vezi tu, nu pierzi nici un pic de spaţiu în interiorul ambarcaţiunii. Chestia aia e atârnată pe lateral, în loc să fie în măruntaiele bărcii. Un derivor central ocupă spaţiu.

Silueta lui Billy, roasă de vreme, îl făcea pe Quoyle să pară o masă uriaşă, alunecătoare.

În cabină se aprinse o lumină. Chiar şi prin ploaia deasă, tot îşi puteau da seama că barca era o comoară.

— Cred că are corpul de stejar, spuse Billy Pretty. Uită-te la ea! Uită-te la catargul de pe ea! Uită-te la cabină! Punţi de

tec. Plată şi joasă şi largă. N-am mai văzut o asemenea formă la o barcă de când sunt — uită-te ce probă abruptă şi înaltă. Uite cum înţeapă în sus cu etrava ca un cuţit de eschimos. Vezi încrustaţiile?

Numele îi era pictat pe o panglică de mahon, încrustată foarte elaborat şi poleită — *Tough Baby*, Puerta Malacca. Se puteau auzi voci înfundate.

— Nu ştiu cum numeşti o barcă în halul ăsta, bombăni Billy Pretty, urcând pe rampă şi sărind pe puntea lucioasă. Strigă: Hei, *Tough Baby*! Vizitatori! Ne primiţi la bord?

Un bărbat roşu la faţă şi cu păr alb deschise una dintre uşile duble cu partea superioară arcuită. Purta pantaloni albi de bumbac cu o curea de lac şi pantofi albi, asortaţi. Quoyle se uită. Totul şiroia de apă. Frânghia udă era strânsă colac, din ventilator picura apa, ploaia cădea în perdele pe punte. Lângă uşa cabinei se afla o valiză udă din piele de porc, cu un mâner făcut din sfoară.

— Vă cunosc?

Ochii omului erau injectaţi.

— Suntem de la ziarul local, domnule, de la *Pasărea clevetitoare*, ne-am gândit că cititorii noştri ar fi interesaţi de barca dumneavoastră, noi încercăm să facem câte un mic articol despre bărcile cele mai neobişnuite care ajung în Killick-Claw, şi n-am mai văzut încă una ca asta.

Quoyle îşi spusese replica. Barca se simţea ca şesul sub picioare. Zâmbi mieros, dar *Tough Baby* nu era o barcă în care să te simţi bine-venit.

— Ah, da. Comandantul ăla incredibil de port, cum îl cheamă, Doodles sau ceva de genul ăsta, a bodogănit ceva de o vizită de la presa locală. Bărbatul oftă adânc. Gesticulă

ca şi cum ar fi aruncat nişte coji de fructe. Ei bine, draga mea soţie şi cu mine avem o ceartă din asta total îngrozitoare, dar presupun că putem juca un pic de teatru. Am ţinut discursuri pe barca asta tuturor, de la Andy Warhol cu două săptămâni înainte de acea operaţie *fatală*, până la Scotland Yard. Atrage toată mulţimea oriunde mă duc, fie în Antibe, fie în Boca Raton. E absolut unică. Omul păşi afară, în ploaie. Are o linie tradiţională de iaht olandez, dar este *minunat* de luxoasă cu aceste detalii incredibile. *Eu* cred că este cel mai frumos *Botterjacht* construit vreodată. Când am văzut-o prima dată, era o *adevărată* epavă. Era ancorată într-un port italian mizerabil — îi aparţinea prinţesei L'Aranciata — noi închiriasem o vilă în Ansedonia lângă a lor pentru perioada verii şi la un moment dat a menţionat că are *epava* asta de iaht olandez care îi aparţinuse lui Hitler, dar care o plictisea de moarte. Ei bine! Am mers s-o vedem şi imediat mi-am dat seama de posibilităţi — era foarte clar, clar, clar că era un *lucru* extraordinar, unic!

Ploaia picura de pe vârfurile firelor de păr ude ale bărbatului, cămaşa lui devenise transparentă.

— Are fundul absolut plat, astfel încât se poate pune pe uscat fără *nici o* stricăciune, poţi s-o urci chiar pe ţărm în condiţii de furtună sau pentru reparaţii. E incredibil de grea. Aproape patruzeci de tone de stejar. *Desigur*, a fost construită pentru Marea Nordului. Are prova abruptă şi înaltă. Are o flotabilitate extraordinară. Ştiţi, nevastă-mea *urăşte* barca asta. Dar eu o ador.

Ochii lui Billy Pretty căzură pe o fâşie de iarbă artificială pe care o luă drept covoraş de uşă până când văzu răhăţei de câine ca nişte trabucuri. Se holbă.

— Aia e pentru spanielul pitic al neveste-mii. Un sistem grozav. Câinele face caca pe iarba simulată, tu arunci peste bord — vezi bucla prinsă în colţ pentru frânghie? — şi *presto*, o tărăşti prin apă până când e iar curată lună. O invenţie grozavă. Designul datează încă din secolul cincisprezece. Barca, desigur, nu covoraşul pentru caca. Astea sunt bărcile pe care le vezi în tablourile magnifice ale lui Rembrandt. Erau nave regale. Henric al VIII-lea a avut una, Elisabeta I avea una. O barcă regală. Era numită *Das Knie* când am văzut-o — înseamnă „Genunchiul", şi a trebuit să cad într-un genunchi ca s-o conving pe draga mea soţie să mă lase s-o cumpăr — făcu o pauză să-l lase pe Quoyle să râdă. Avea acelaşi nume şi când o cumpărase prinţesa — absolut nimeni nu l-a schimbat de când industriaşul ăla german sordid a pus mâna pe ea după război. Iubita mea soţie a vrut să fie numită după ea, dar eu i-am zis *Tough Baby*. Când am văzut care era personalitatea ei adevărată. Barca asta va fi puternică încă o sută de ani de aici încolo. A fost construită în Haarlem. Nouă ani a durat construcţia ei. E cu totul şi cu totul indestructibilă. E pur şi simplu incredibil de masivă. Coastele au şapte ţoli şi o optime pe şase ţoli prinse de varăngi de unsprezece.

Billy Pretty fluieră admirativ, ridicându-şi sprâncenele. Părul bărbatului se lipise de scalpul galben. Stropii atârnau de borurile pălăriilor lui Quoyle şi Billy ca piatra-lunii translucidă. Quoyle mâzgălea pe carnetul lui, aplecat ca să ţină ploaia la distanţă. Fără folos.

— Bordajul — nimeni nu poate crede asta despre bordaj — stejar selectat, gros între două şi trei şaisprezecimi de ţoli cu bordaj dublu la fund. Motivul? Din cauza apelor

puțin adânci din locul ei de proveniență, pline de bancuri de nisip, denivelări şi canale schimbătoare. Incredibil. Zuiderzee. Perfide, perfide ape. Pur şi simplu te trezeşti eşuând tot timpul. Nici puntea nu-i de ici, de colo, să ştiți. Credeți sau nu, dar stați pe tec de un țol şi trei sferturi din Burma de dinainte de al Doilea Război Mondial! N-ai putea cumpăra azi lemnul care e pe nava asta nicăieri în lume, nici pentru toți banii de pe pământ. Nu mai există el lemnul ăsta în ziua de azi.

Vocea stridentă continua să turuie. Quoyle văzu mâinile lui Billy băgate adânc în buzunare.

— Nenorocitule, cu cine vorbeşti? strigă o voce puternică şi ascuțită.

Bărbatul leoarcă vorbi mai departe, de parcă nici n-ar fi auzit.

— Să vedem, are nevoie de un echipaj de patru oameni. Are velatură de cuter, are două mii de picioare pătrate de velă pentru navigare, trebuie nişte oameni incredibil de puternici să mânuiască randa şi tot timpul îşi rup oasele şi se trezesc cu tot felul de hernii de la efort. Întotdeauna îşi dau demisia sau fug. Cântăreşte o mie de livre. Vela, adică. Şi nava e cam înceată. E înceată pentru că e grea. Dar e foarte, foarte robustă. Fără să facă vreo pauză, strigă: Vorbesc cu presa locală despre barcă!

Avea nasul încreţit ca un câine care mârâie.

— Spune-le ce s-a întâmplat în timpul Uraganului Bob!

Vorbele curgeau odată cu ploaia. Quoyle îşi puse deoparte notițele îmbibate cu apă, şi rămase cu mâna udă pe bărbia udă. Părul de pe pieptul bărbatului cărunt se vedea prin mătasea udă a cămăşii lui ca nişte noduri gri.

Părea să nu ia în seamă ploaia. Quoyle văzu cicatrice purpurii pe mâinile lui, şi un rubin de mărimea unei cireşe pe inelul de pe deget. Putea simți mirosul de băutură.

— Are nişte *încrustații* absolut magnifice. Sunt peste tot, meşteşugarii ăştia incredibili au muncit la ele nouă ani. Toate animalele cunoscute. Zebre, elani, dinozauri, zimbri, iguane marine, vârcolaci, am avut biologi de talie internațională la bord ca să identifice toate aceste specii incredibile. Şi toate păsările. Foarte, foarte bizare. A fost construită pentru Hitler, după cum cred că ştiți, dar *el* nu a urcat la bord niciodată. Au fost o mie de întârzieri. Întârzieri deliberate. Extraordinara Rezistență olandeză.

Vorbele se învălmăşeau, stropii cădeau pe punte.

— Spune-le ce s-a întâmplat în timpul Uraganului Bob.

— Cred că *scumpa* mea soție încearcă să ne atragă atenția, spuse bărbatul ud leoarcă. Intrați doar puțin în cabină să vă uitați în jur. O să vă placă la nebunie. Pe cât sunt de ornate încrustațiile în afară, înăuntru *chiar* s-au dezlănțuit.

Ținu o uşă deschisă şi îşi trase burta ca să le permită să treacă. Quoyle se împiedică în carpeta groasă. Un foc ardea în şemineu; polița era din lemn de satin, încrustat cu orhidee din sidef, opal şi jasp. Lui Quoyle nu-i venea să creadă, era conştient de patină, văzu o lampă. Totul părea rar. Era ceva respingător în toată frumusețea camerei, dar nu ştia exact ce. Era conştient de umezeala stricătoare a mării, de sarea corozivă. O femeie într-un halat de baie pătat de mâncare, cu părul de culoarea spumei de ape menajere, stătea pe canapea. Mâini strânse în brățări şi inele. Picioarele întinse, glezne grosolane purpurii. Ținea în mâini un pahar pe care era gravat un M. Violoncele suspinau, creând

o atmosferă dramatică. Quoyle văzu caseta cu CD-uri pe măsuța de cafea, „Mic dejun între cearşafuri de satin". Femeia puse jos paharul. Buze umede şi galbene.

— Bayonet, spune-le ce s-a întâmplat în timpul Uraganului Bob, îi ordonă ea bărbatului, fără să se uite la Quoyle sau la Billy Pretty.

— Lățimea ei e de şaisprezece picioare şi unsprezece țoli, spuse bărbatul cu păr alb, luând de pe polița căminului un pahar pe care era gravat un J.

Cuburile de gheață erau aproape topite, dar el bău oricum.

— Există *Hoogarsjacht* şi *Boierjacht*...

— Bla, bla, bla, spuse femeia. Dacă nu le zici tu ce s-a întâmplat în timpul Uraganului Bob, le spun eu.

Bărbatul bea. Din manşetele pantalonilor picura apă.

Billy Pretty linguşi femeia, ca nu cumva să se lase cu vărsare de sânge.

— Ia spune-ne tu, drăguță, ce s-a întâmplat în timpul Uraganului Bob. Suntem nerăbdători să auzim.

Gura femeii se deschise, dar nu ieşi nici un sunet. Îl privea fix pe bărbat. El oftă, apoi vorbi pe un ton obosit.

— Bine. Hai să mențin fericirea în căcatul de familie. Ancorasem la White Crow Harbor, la nord de Bar Harbor. Asta e în Maine, să ştii, în Statele Unite. Mai sus de Portland, pe coastă. Acolo sunt de fapt două Portlanduri, dar celălalt e pe coasta de vest. Oregon. La sud de British Columbia. Ei bine, *Tough Baby* s-a desprins de la geamandură, numai ea ştie cum, chiar când furtuna era mai a naibii. Marea devenise absolut nebună. Ai văzut cum e construită *Tough Baby*. Foarte masivă. Foarte grea. Construită ca să înfrunte greul. Ei bine! A zdrobit *şaptesprezece* bărci ca pe nişte chibrituri. Şaptesprezece.

Femeia îşi lăsă capul pe spate şi croncăni.

— Nu s-a oprit acolo. Aţi văzut că are fundul plat. E făcută să iasă pe ţărm. După ce a făcut surcele toate bărcile alea minunate din White Crow, valurile au împins-o pe ţărm. Ca un fel de berbece uriaş. S-a înfipt în mal pur şi simplu. Bam!

— Bam! spuse femeia.

Halatul de baie se desfăcu. Quoyle văzu vânătăi pe carnea de deasupra genunchilor.

— S-a dus. S-a dus printre casele de pe plajă. Astea nu erau nişte căsuţe amărâte de măcelari şi brutari, nu, erau unele dintre cele mai frumoase case de pe coastă, proiectate de arhitecţi de talie internaţională.

— Aşa e. Aşa e!

Îl zori să continue, ca pe un câine care trebuia să sară printr-un cerc de flăcări.

— A pus jos douăsprezece case de pe plajă, pontoanele şi casele plutitoare, le-a transformat în gunoi, pur şi simplu gunoi. A intrat în ele. Bam!

— Bam!

— S-a dus. Le-a pulverizat. Le-a pus la pământ. Wilkie Fritz-Change încerca să doarmă într-una din camerele de oaspeţi ale unei case din alea — fusese ambasador într-o zonă fierbinte din Europa de Est şi se recupera în urma unei căderi nervoase la casa de pe plajă a lui Jack şi Daphne Gershom — şi abia a scăpat cu viaţă. Mai târziu a spus că a crezut că se trage cu tunul în el. Şi cel mai extraordinar lucru e că toate pagubele suferite de *barcă* în această nebunie a fost un derivor lateral crăpat. Nici o altă crăpătură, nici măcar o zgârietură pe ea.

Femeia, cu gura plină, îşi închise ochii, încuviinţând din cap. Dar acum se plictisise. Oamenii ăştia o oboseau.

Quoyle îşi imagina nava aceea grea năvălind peste vecinii săi, punând la pământ case şi pontoane. Îşi drese glasul.

— Şi ce vă aduce în Killick-Claw? Un voiaj de vacanţă?

Bărbatul cu păr alb era nerăbdător să continue.

— Vacanţă? Aici? Pe cea mai dezolată şi amărâtă coastă din lume? Să mă pici cu ceară şi n-aş veni aici. Mai degrabă aş naviga într-un tomberon în largul Ţării de Foc, în vânturile nemiloase. Nu, noi ne refacem tapiţeria, nu-i aşa?

Vocea îi era modelată de un sarcasm feroce.

— Silver aici de faţă, draga mea soţie, insistă să apelăm la serviciile unui anume tapiţer de iahturi. Dintre miile de tapiţeri. A locuit în Long Island, la câteva mile de casa noastră de vară. Acum trebuie să venim până aici, la stânca asta uitată de Dumnezeu. Am bătut tot drumul din Bahamas ca să refacem tapiţeria în sufragerie. Cum poate cineva să trăiască aici? Pentru Dumnezeu, a trebuit până şi pielea să o aducem cu noi.

Din felul în care rostise numele metalic al femeii, Quoyle se gândi că fusese schimbat dintr-un „Alice" sau „Bernice".

— Tapiţer de iahturi? N-am ştiut că pe aici există aşa ceva.

— O, ba da, absolut. Gândeşte-te. Iahturile sunt pline de acele spaţii neregulate, incredibile şi bizare, bănci deosebit de *ciudate* şi mese triunghiulare. Costă mii şi mii de dolari să tapiţezi doar sala de mese într-un iaht unic precum e ăsta. Totul e făcut la comandă. Unele din iahturile cele mai selecte au pereţi sau tavane de piele. Am văzut podele de piele, ţii minte, Silver? Parcă era iahtul lui Biscuit Paragon, nu-i aşa? Plăci din piele de Cordoba pe podea. Incredibil. Sigur că asta te cam sărăceşte.

— Cum îl cheamă? întrebă Quoyle. Un tapiţer local de iahturi i-ar interesa pe cititorii noştri.

— O, nu e un el, spuse femeia. Este Agnis. Agnis Hamm de la „Hamm. Interioare şi tapiţerie la comandă pentru iahturi". O femeie obositoare, dar un înger absolut când e vorba de acul de tapiţer.

Râse.

Billy Pretty se foi.

— Ei bine, mulţumim, oameni buni — Bayonet şi Silver...

— Melville. Ca la Herman Melville.

Bărbatul îşi mai turnă un pahar, tremurând, probabil pentru că era ud. Strânseră mâna bărbatului, Billy Pretty atinse degetele reci ale femeii. Ieşiră din cabina caldă în ploaie. Valiza udă era probabil distrusă.

În interiorul cabinei vocile deveniră puternice. Hai, du-te, spuse femeia, ieşi de-aici, pleacă, să vedem cât de departe ajungi, nenorocit detestabil. Du-te să fii din nou ghid. Haide, du-te. Du-te.

14

Wavey

În Wyoming fetele sunt numite Skye. În Newfoundland sunt Wavey.

Sâmbătă după-amiază. Quoyle era stropit cu pete turcoaz de la vopseaua cu care dădea pereții în camera fetelor. Stătea la masă, având în față o ceaşcă pe o farfurioară şi o farfurie de gogoşi cu jeleu.

— Deci, mătuşă, spuse el, eşti în afaceri cu tapițerie de iahturi. Sorbi din ceai. Eu am crezut tot timpul că e vorba de canapele.

— Mi-ai văzut firma?

Mătuşa şmirgheluia un birou, frecând lemnul cu hârtia abrazivă, carnea de pe partea inferioară a brațului tremura.

Bunny şi Sunshine, sub masă, cu maşinuțe şi cu un drum de carton care se desfăcea sub forma unor curbe de traseu de curse. Bunny puse o bucată de lemn pe drum.

— Ăsta e elanul, spuse ea. Şi uite-l pe tati. *Rrr. Bip-bip.* Elanului nu-i pasă.

Izbi maşinuţa de bucata de lemn.

— Vreau şi eu să fac asta! spuse Sunshine, întinzându-se să apuce bucata de lemn şi maşinuţa.

— Ia-ţi altele. Astea sunt ale mele.

Se auziră zgomote de luptă, o lovitură de cap în piciorul mesei şi urletul lui Sunshine.

— Plângăcioaso!

Bunny ieşi de sub masă, aruncând cu bucata de lemn şi cu maşinuţa în Sunshine.

— Potoliţi-vă! spuse mătuşa.

— Linişteşte-te, Bunny.

Quoyle o ridică pe Sunshine în poală, îi cercetă semnul roşu de pe frunte şi îl sărută, legănând-o. Din partea cealaltă a camerei, Bunny se uita la ei cu căutături ucigaşe. Zâmbetul lui Quoyle semnala dezinteresul său pentru acest schimb de priviri. Dar i se părea că zgomotele specifice ale copiilor lui erau ţipetele şi bătaia. Când or să înceapă să fie mai blânde?

— Magazinul nu e gata încă, dar cel puţin maşinile de cusut sunt instalate. Marea problemă e să fac rost de lucrătoare cu experienţă, dar instruiesc două femei, pe doamna Mavis Bangs şi pe Dawn Budgel. Mavis e o femeie mai în vârstă, văduvă, ştii, dar Dawn are doar douăzeci şi şase de ani. A mers la universitate, la burse şi tot tacâmul. N-a lucrat deloc pe pregătirea ei. Se ocupă ocazional cu procesarea lumpului la fabrica de peşte — când e nevoie de oameni — şi în rest se târăşte de pe azi pe mâine din asigurarea de şomaj. Aşa-i cu icrele de lump.

Ei nu-i plăceau.

— Nu, n-am văzut magazinul. Am intervievat doi clienți de-ai tăi, scriu despre barca lor. Familia Melville. A fost o surpriză. N-aveam idee că ești tapițer de iahturi.

— O, da. Am așteptat să-mi sosească echipamentul. Am deschis magazinul cam acum zece zile. M-am apucat de tapițerie, vezi tu, după moartea lui Warren. În 1979. A fost pentru mine ceea ce azi se numește „tovarăș de viață". Warren. De-asta l-am numit așa pe câine. Lucra în serviciile poștale. Warren, nu câinele.

Râse. Fața îi iradia expresii tainice. Nu-i spuse lui Quoyle că Warren fusese Irene Warren. Cea mai dragă femeie din lume. Cum ar fi putut să înțeleagă? N-ar fi putut.

— Jur că până azi nici nu știam să existe așa ceva. Cred că aș fi fost mai puțin surprins să aflu că ești specialistă în fizică nucleară.

Se gândi deodată că nu știe nimic despre viața mătușii sale. Și că nu-și dorise niciodată să afle.

— Știi, ești foarte ușor de surprins pentru un reporter. Este foarte simplu și logic. Am crescut lângă mare, am văzut mai multe bărci decât mașini, deși, sigur, nu erau iahturi. Prima mea slujbă în State a fost la o fabrică de haine, coseam. În anii în care Warren și cu mine am fost împreună, am locuit pe o barcă, o amaram în diferite porturi pe țărmul din Long Island. Aveam prețuri speciale la Lonelybrook, locul în care am stat cel mai mult. Și dacă ne plictiseam să tot vedem aceleași bărci cunoscute, duminicile puteam merge în alt port, să ne uităm la bărcile lor, să mâncăm. Era ca un fel de hobby, ca privitul păsărilor. Warren zicea: „Ce părere ai să mergem la o plimbare, să ne uităm

la nişte bărci?" Visam să avem un mic keci într-o zi, să străbatem apele, dar n-a fost să fie. Am vrut întotdeauna să mă întorc aici, la casa asta veche, cu Warren, dar am tot amânat, ştii şi tu cum e. Aşa că, pentru mine, o mică parte din întoarcerea asta îi e dedicată memoriei lui Warren.

Era mai mult decât atât.

— La un moment dat, am refăcut tapiţeria la un scaun vechi pe care îl aveam pe barcă, avea linii frumoase dar o culoare maroniu-muştar, cu şnurul ros şi zdrenţuit. Am luat un material bun pentru tapiţat, albastru-închis cu nişte desene roşii, am scos vechea tapiţerie şi am folosit-o drept tipar. Nu m-am grăbit deloc, am luat-o încet cu însăilatul, cu potrivitul şi cu presarea. A ieşit perfect. Şi mie mi-a plăcut s-o fac. Întotdeauna mi-a plăcut să cos, să lucrez cu mâinile. Lui Warren i se părea drăguţ. Aşa că am făcut unul cu piele. Asta a fost ceva, să lucrez cu pielea. Era de un roşu foarte întunecat, cred că se poate spune roşu de Burgundia. Singura problemă a fost că n-am făcut bordurile cum ar fi trebuit. Se umfla un pic ici şi colo. Şi am avut mult de furcă cu matlasatul. Mi se făcea rău să văd cum se strică o piele aşa superbă. Fiindcă pentru mine era stricată. Aşa că Warren mi-a zis — ştia că îmi place — mi-a zis: „De ce nu te apuci tu să iei lecţii în tapiţeria de piele? Un fel de curs." Warren a fost singura persoană care a observat anunţul în *Revista Tapiţerilor*. Mi-a făcut cadou de Crăciun un abonament. Citea foarte mult. Citea orice-i pica în mână, de la cutii de pastă de dinţi la etichete de vin. Obişnuia să cumpere câte o sticlă de vin pentru cina de vineri seara. Cărţi! Dragul meu, barca aia era plină cu cărţi. Şi deci anunţul ăsta era pentru un curs de vară — Tehnici avansate în

tapițerie — la o școală din Carolina de Nord. Warren a scris și a cerut broșura. M-am speriat când am văzut cât costă, plus că nu voiam să plec singură o vară întreagă. Era un curs de opt săptămâni. Dar Warren a spus: „Nu se știe, Agnis, poate că n-o să mai ai niciodată ocazia să faci asta." Una peste alta, am hotărât să mă duc.

Sunshine se foi și se desprinse din brațele lui Quoyle, luând bucățile de lemn. Puse una pe drumul de sub masă, aruncându-i priviri victorioase lui Bunny. Care își legăna picioarele. Închizând întâi un ochi, apoi pe celălalt, făcându-i pe Sunshine, pe Quoyle și pe mătușa să sară înapoi și înainte. Până când păru că apare ceva în colțul ochilor, ceva în depărtare, o umbră care alunecă. Ceva alb! Apoi dispăru.

Mătușa se desfășura, spunându-și Povestea. Versiunea romantică.

— Era la colegiu într-un orășel din golful Pamlico. Erau acolo cam cincizeci de oameni de peste tot. O femeie din Iowa City care voia să se specializeze în restaurarea pieselor de muzeu, folosind brocarturi vechi și materiale rare. Un bărbat care făcea mobile pentru păpuși. Un proiectant de mobile care o tot ținea una și bună că vrea să acumuleze experiență. I-am scris lui Warren, foarte bucuroasă că eram acolo. Le-am spus că nu aveam nici o specialitate, dar că îmi plăcea să lucrez cu piele și că vreau să îmi îmbunătățesc tehnica.

Puse glaspapirul deoparte și șterse tăblia mesei cu o cârpă cu ceară, în mișcări lungi, care culegeau praful. Bunny se strecură pe lângă perete, veni lângă Quoyle, având nevoie de apropierea lui. Îi strânse brațul cu ambele mâini.

— La jumătatea cursului, instructorul ăsta, care lucra cu proiectanții italieni de mobile, a zis: „Agnis, am ceva greu pentru tine." Era o barcă mică de croazieră, de douăzeci de picioare, din fibră de sticlă, care aparținea administratorului şcolii. Tocmai cumpărase o barcă uzată. Sarcina mea a fost să tapițez pernuțele vechi care erau scaune ziua şi pat noaptea. Era şi un bar triunghiular pe care îl voia tapițat în piele neagră matlasată, iar modelul matlasării să fie numele bărcii, care era, din câte îmi amintesc, *Torquemada*. L-am convins că nu ar arăta la fel de bine ca un tipar clasic în romburi făcute prin pliere, cu o întăritură umplută la partea superioară. I-am spus că ar putea să aibă numele bărcii gravat pe o plăcuță de alamă pe care s-o atârne în spatele barului, sau pe o bucată frumoasă de lemn. Mi-a zis să mă apuc de treabă. A ieşit bine. Am făcut nişte curbe, margini răsucite, puncte de adunare şi pliuri — un stil foarte somptuos care se potrivea exact cu ceea ce voia individul. Să ştii că este chiar o artă, şi am tapițat fără să mă gândesc. A fost pur noroc.

Deschise o cutie de tablă. Conținea ceară galbenă. Miros de produse de curățat casa şi de industrie.

— Instructorul a zis că aveam chemare pentru lucrul la bărci, că din tapițatul iahturilor ieşeau bani frumoşi. Zicea că ajungi să vezi nişte bărci superbe şi să cunoşti oameni interesanți.

Era destul de clar că mătuşa îşi lăsase viața schimbată de vorbele unui necunoscut.

Quoyle stătea pe podea cu fetele lui, construind o punte peste drum, un oraş, sufocat de maşini de lemn şi de motoare urlând. Reconstruia plin de răbdare podurile care cădeau la trecerea camioanelor.

— Tati, fă un castel. Fă un castel în drum.

Ar fi făcut orice i-ar fi cerut oricare din ele.

— În autobuzul cu care mă întorceam în Long Island am gândit totul, cum aş putea să-mi încep mica mea afacere. Am schiţat o firmă — „Tapiţeria de Yahturi a lui Hamm" — cu o velă desfăcută sub scris. Voiam să închiriez un spaţiu la vedere pe cheu la Mussle Harbor. Am făcut o listă cu echipamentul de care aveam nevoie — o maşină de cusut industrială, prese pentru nasturi, o pereche de suporţi căptuşiţi, unelte pentru desfacere — pentru cuişoare, întinzătoare pentru plasă. Mi-am zis să încep cu ceva mic, să iau exact pielea de care aveam nevoie pentru fiecare proiect, astfel încât să nu bag o grămadă de bani în piele.

Castelul se înălţa, cu turnuri şi contraforturi în vânt, şi cu unul dintre acele de păr ale mătuşii cu un pic de sfoară ca fanion. Acum maşinile se metamorfozară în cai în galop, cu porniri ucigaşe. Bunny şi Sunshine imitau cu limba zgomotele scoase de copite.

— Şi aşa ajung acasă, plină de entuziasm, spun repede totul, cu Warren stând la masă în bucătărie şi aprobând din cap. Am observat că slăbise mult, avea o paloare gri pe care o ai de obicei atunci când te doare capul sau te simţi foarte rău. Aşa că am întrebat: „Nu te simţi bine?" Warren, biet suflet! N-a zis nimic. Apoi dintr-odată mi-a spus totul. „Cancer. Peste tot în mine. Între patru şi şase luni. N-am vrut să te îngrijorezi cât erai la curs."

Mătuşa se ridică, împingându-şi scaunul, şi se duse la uşă să ia o gură de aer proaspăt, fără duhoare de ceară.

— În final, totul s-a terminat în trei luni. Primul lucru pe care l-am făcut imediat ce am putut să mă adun a fost să

iau cățeluşul ăla şi să-i dau numele lui Warren. Nu explică nevoia de a rosti o parte din numele lui Irene Warren de cincizeci de ori pe zi, de a invoca fericirea care fusese. Continuă: Nu s-a făcut rea decât după ce a crescut. Şi atunci era numai cu străinii. Şi după o vreme am închiriat spațiul de care vorbisem şi am început tapițatul iahturilor. Warren — Warren originalul — n-a apucat să vadă magazinul.

Quoyle stătea întins pe spate pe podea, cu pieptul acoperit de bucăți de lemn, ce se mişcau şi cădeau când respira.

— Astea sunt bărci, spuse Sunshine. Tati este apa şi astea sunt feriboturile mele. Tati, tu eşti apa.

— Mă simt ca apa, spuse Quoyle.

Bunny era înapoi la fereastră, pusese două bucăți de lemn pe pervaz. Privi în depărtare molizii piperniciți.

— În orice caz, asta am făcut în ultimii treisprezece ani. Şi când s-au dus tatăl şi mama ta, deşi nu ți-am cunoscut niciodată mama, m-am gândit că e vremea să revin la vechile locuri. Altfel risc să nu le mai văd niciodată. Cred că îmbătrânesc, deşi nu mă simt în vârstă. Ştii, n-ar trebui să te cobori la nivelul lor. Se referea la Quoyle, care zăcea pe podea, acoperit cu bucăți de lemn. N-or să te respecte niciodată.

— Mătuşă, spuse Quoyle, cu mintea plutind pe undeva printre bărcile de sub bărbia lui şi afacerea cu tapițatul. Femeia din atelierul tău. Ce ziceai că a studiat la universitate?

Întotdeauna se jucase cu copiii săi. Prima plăcere vinovată de a se juca cu nişte cuburi alături de Bunny. Şi era deosebit de interesat de plăcintele din nisip.

— De Down zici? Doamna Bangs n-a pus niciodată piciorul în vreo şcoală, cu atât mai puțin într-o universitate.

Farologie. Studiul farurilor marine şi a semnalelor luminoase. Dawn ştie totul despre cote şi candele, chestii despre flash-uri şi semnale luminoase şi balize. Te plictiseşte de moarte. Şi ştii, vorbeşte toată ziua despre ele pentru că altfel îi ies pur şi simplu din minte. Dacă nu foloseşti, uiţi. Şi ea le uită. Chiar ea spune asta. Dar nu există slujbe pentru ea, deşi traficul naval e aşa de dens încât aproape te poate ţine treaz toată noaptea. De ce, eşti interesat de Dawn?

Mătuşa îşi trecu degetele peste masă, pipăind suprafaţa ceruită.

— Nu, spuse Quoyle. Nici măcar n-o cunosc. Mă întrebam, atâta tot.

Pe masă ateriză o muscă, se opri să-şi şteargă gura cu picioarele din faţă, apoi şchiopătă mai departe, cu picioarele posterioare aducând mai mult a tălpige decât a membre mişcătoare. Mătuşa o izbi cu cârpa ei.

— De ce nu treci pe la magazin săptămâna viitoare? Să le cunoşti pe Dawn şi pe Mavis. Putem mânca la Skipper Will.

— E o idee bună, spuse Quoyle. Îi aruncă o privire lui Bunny, care încă privea pe geam. La ce te uiţi, Bunny?

Privirea ei încruntată.

— Când o să cresc, spuse Bunny, o să locuiesc într-o cabană roşie de buşteni şi o să am nişte porci. Şi n-o să-i omor pentru şuncă. Pentru că şunca vine de la porci, tati. Beety ne-a spus. Şi Dennis a omorât un porc ca să-i ia şunca.

— Zău? făcu Quoyle, mimând amuzamentul.

Era marţi deja, şi Quoyle nu putea să-şi înceapă articolul. Băgă pagina cu notele spălate de ploaie luate pe *Botterjacht*

sub grămada de foi. Era obişnuit să scrie despre rezoluţii, voturi, minute, abrogări de legi, agende, declaraţii cu tentă politică. Nu putea să descrie lemnul lăcuit de pe *Tough Baby*. Cum putea să pună pe hârtie sălbăticia celor doi Melville? Şi Bunny îi stătea pe creier. Povestea cu zgâriatul uşii din vechea bucătărie. Îşi răsfoi hârtiile şi îşi privi ceasul, iar şi iar. Avea să se ducă în oraş să arunce o privire la magazinul mătuşii. Voia s-o întrebe de Bunny. Exista sau nu exista o problemă? Şi oricum, insaţiabilul Quoyle murea de foame.

Înainte să-şi pornească maşina, îi veni în minte femeia aceea înaltă, Wavey. Se uită pe drum în ambele sensuri să vadă dacă nu cumva apare. Uneori mergea la şcoală la ora prânzului. Se gândea că poate ajuta la cantină. N-o văzu. Dar când ajunse prin preajma casei lui Jack, o zări, mergând cu paşi mari şi legănând în mână o geantă de pânză. Trase pe dreapta, bucuros că e singură, bucuros că şi el e singur.

Erau cărţi: lucra la biblioteca şcolii de două ori pe săptămână, zise ea. Avea vocea întrucâtva răguşită. Stătea dreaptă, cu picioarele aşezate cuminţi unul lângă altul. Îşi priviră reciproc mâinile, dovedind încă o dată afinitatea ochiului pentru degetul inelar; ambii văzură aurul. Ştiură cel puţin un lucru atunci unul despre celălalt.

Era linişte, marea îşi unduia talazurile. Un schif cu fundul plat care sărea pe valuri, nişte bărbaţi aplecaţi pentru a reaşeza o capcană pentru cod. Quoyle aruncă o privire pe furiş şi îi văzu gura palidă, gâtul, ochii de o culoare nedefinită, undeva între sticlă verde şi culoarea pământului. Mâini aspre. Nu era aşa de tânără; se apropia de patruzeci. Dar dădea acea senzaţie de armonie cu ceva, poate cu timpul sau cu locul. Nu ştia sigur, dar o simţea. Ea îşi întoarse

capul şi îl surprinse privind-o. Îşi desprinse privirea rapid. Dar amândoi erau mulţumiţi.

— Eu am o fiică ce trebuie să înceapă clasa întâi în toamna asta. Bunny. Numele ei este Bunny. Fiica mea cea mică se numeşte Sunshine, se duce acasă la Beety Buggit cât timp sunt eu la muncă.

I se părea că trebuie să zică ceva. Îşi drese glasul.

— Am auzit.

Vocea ei era slabă. De parcă vorbea cu ea însăşi.

La şcoală ea ieşi pe jumătate, murmură ceva ce Quoyle nu înţelese, apoi se îndepărtă repede. Poate că fusese un „mulţumesc". Poate că fusese o invitaţie de a trece pentru o cană de ceai, într-o zi. Mâinile ei se legănau. Se opri un moment, scoase o batistă albă şi şifonată din buzunarul de la haină, îşi suflă nasul. Şi totuşi Quoyle stătu acolo. O privi alergând în sus pe treptele şcolii şi dispărând pe uşă. Ce se întâmpla cu el?

Totul doar ca să vadă felul în care mergea, o femeie care umbla mile întregi. Iar Petal nu umblase niciodată dacă putea să ia o maşină. Sau să stea întinsă.

15

Atelierul de tapițerie

Nodurile făcute de tapițer sunt jumătatea ochi, nodul lunecător, dublu jumătate ochi și nodul cu ciucure.

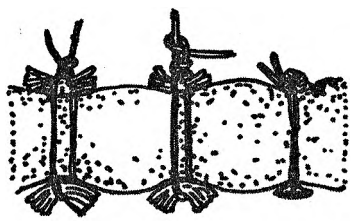

Magazinul mătușii era pe aleea din spatele Drumului Cheului. Era o clădire ocru, cu structura de lemn cu ornamente cioplite și cu obloane negre. Lui Quoyle îi plăcu șirul de magazine, ferite de vânt, și totuși aproape pe cheu. Ferestre tremurătoare din sticlă veche. Un clopoțel sună când deschise ușa. Mătușa, lucrând la o margine răsucită de grosimea unui deget pe o perniță căptușită, își ridică privirea. Acul curbat se opri la jumătatea drumului în muselină.

— Iată-te, spuse ea și privi în jur, de parcă ar fi văzut ea însăși magazinul pentru prima dată.

O femeie cu părul pieptănat peste urechi ca Emily Dickinson și împărțit simetric de o cărare lată stătea la o

maşină de cusut. Acul zgomotos încetini, muselina alunecă peste masă. Femeia îi zâmbi lui Quoyle, arătându-şi dinţii perfecţi între buze violet, apoi zâmbetul îi pieri, tristeţea curgându-i pe faţă de la sprâncene până la gură. La gâtul ei, spuma unui jabou.

— Doamna Mavis Bangs, spuse mătuşa, ca un maestru de ceremonii.

La o altă masă, o femeie tânără, cu o cască de bucle şatene mărunte, tăia pielea cu precizie.

— Şi Dawn Budgel, spuse mătuşa.

Femeia era concentrată, nu ridică privirea şi nici nu se opri din tăiat. În jur domnea un miros de piele, vopsea, clei şi parfum. Parfumul venea de la doamna Bangs, ale cărei mâini stăteau acum una într-alta, şi care se holba la Quoyle. Mâna lui se ridică la bărbie.

— Ei bine, asta e, spuse mătuşa. Nu sunt decât cele două maşini de cusut şi o masă de tăiere pentru moment, dar pe măsură ce o să-mi crească afacerea, sper să am şase maşini de cusut şi două mese de tăiere. Asta aveam în Long Island. Îmi vine săptămâna viitoare o barcă de pescuit care are puntea de jos ca un iaht — a fost construită în State pe coasta de vest pe post de keci pentru prins somoni, dar acum îi aparţine unui individ din St. John's. Am văzut câteva nave comerciale de pescuit cu vele în ultimii doi ani. Oamenii zic că întreţinerea lor e ieftină. S-ar putea să revină bărcile cu vele. Mi-aş dori eu. Dawn, aici de faţă, taie spătarele pentru scaunele din sala de mese de pe iahtul lui Melville. Nuanţa aia de albastru se potriveşte cu ochii doamnei. A vopsit-o pe comandă specială în New York. Şi Mavis coase garnitura care o să vină peste spumă. Dawn, el e nepotul meu despre

care îți vorbeam. Lucrează la ziar. Noi ne ducem peste drum la Skipper Will să mâncăm. Dawn, când termini cu tăiatul, poate pui tu aţa albastră la cealaltă maşină. Şi-a vopsit şi aţa, să ştii.

Mătuşa ieşi din atelier în ţăcănitul tocurilor ei negre, şi Quoyle, care nu se grăbi să închidă uşa după ea, o auzi pe doamna Bangs spunându-i lui Dawn:

— Nu-i chiar ce credeai, nu?

Din ventilatorul de evacuare de la Skipper Will răbufnea miros de ulei încins şi ars. Înăuntru era mai rău, pescari îmbrăcaţi în haine impermeabile şi cizme pline de sânge mâncau cartofi prăjiţi şi cod şi beau din căni cu pliculeţe de ceai în ele. Fumul de ţigară se dizolva într-un nor provenit de la prăjitoare. Chelneriţa striga spre bucătărie. Quoyle vedea şorţul murdar al lui Skipper Will legănându-se înainte şi înapoi ca gheaţa pe ţărm.

— Ei bine, Agnis, fată, ce mănânci azi? îi zâmbi chelneriţa mătuşii.

— Vreau tocană de cod, Pearl. Şi o cană cu ceai, desigur. El e nepotul meu, lucrează la ziar.

— O, da, l-am mai văzut pe aici. A fost aici ieri cu Billy. Au mâncat burger de calmar.

— Chiar aşa, spuse Quoyle. Delicios.

— Skipper Will a inventat burgerul de calmar, ştii? Vrei unul şi azi, dragule?

— Da, spuse Quoyle. De ce nu? Şi ceai. Cu lapte.

Aflase de cafeaua de la Skipper, o lătură slabă şi acră cu un uşor gust de cod.

Quoyle îşi împături şervetelul în formă de evantai, îl desfăcu şi îl împături iar succesiv în triunghiuri de formă descrescătoare. Privi la mătuşă.

— Mătuşă, vreau să te întreb ceva. Despre Bunny.

Îşi oţelise inima pentru conversaţia asta. Petal îi spusese de o mie de ori că Bunny era un „copil ciudat". N-o luase în seamă. Dar era, de fapt, diferită. Ceva nu era la locul lui. Era ca un ibric cu apă, fierbând la foc mic, alteori fierbând zgomotos până când vasul rămânea gol şi se crăpa, sau în alte dăţi era rece, cu o pojghiţă de flori minerale la suprafaţă.

— Crezi că e normală, mătuşă?

Mătuşa suflă în ceai, privindu-l pe Quoyle. Cu o expresie prudentă. Îl privi intens pe Quoyle, de parcă era vreun soi nou de piele pe care voia s-o cumpere.

— Coşmarurile alea. Şi temperamentul. Şi...

Se opri. Nu spunea lucrurile aşa cum trebuia.

— Ei, spuse mătuşa. Gândeşte-te doar la ce s-a întâmplat. A pierdut membri ai familiei. Bunicii, pe mamă. Nu sunt sigură că înţelege ce s-a întâmplat. Uneori spune că ei sunt încă în New York. Lucrurile sunt cu susul în jos pentru ea. Cred că aşa sunt pentru noi toţi.

— Toate astea, spuse Quoyle, bându-şi ceaiul într-un mod barbar, dar mai e ceva — şi maţele îi scoaseră un zgomot ca de tren — altceva. Nu ştiu cum s-o spun, dar despre asta încerc să-ţi vorbesc.

Cuvintele „tulburări de personalitate" — cuvintele educatoarei de la grădiniţa din Mockingburg, când Bunny îi împingea pe ceilalţi copii şi rupea creioanele.

— Dă-mi un exemplu.

Un nor păru că acoperă faţa lui Quoyle.

— Ei bine, lui Bunny nu-i place culoarea casei. Acel verde întunecat.

Asta sună aiurea. Mai era ce se întâmplase în bucătărie. Putea trece cu vederea restul. Venirăa tocana de cod şi burgerul de calmar. Quoyle muşcă din burger ca şi cum ar fi muşcat din nişte frânghii care îi legau mâinile.

— Coşmarurile, pe de o parte. Şi felul în care strigă şi urlă din nimic. La şase ani, şase ani jumate, un copil n-ar trebui să se poarte aşa. Ţi-aduci aminte cum i s-a părut că vede un câine în prima zi în care am venit la casă? Când înţepenise de frică din cauza unui câine alb cu ochi roşii? Cum am căutat şi am tot căutat şi n-am găsit nici o urmă?

Vocea lui Quoyle deveni răguşită. Ar fi dat orice să fie în altă parte. Dar continuă.

—Da, sigur că mi-aduc aminte.

Furculiţa râcâind farfuria mătuşii, căldură de la bucătărie, zgomote de cuţite, râsete în crescendo.

— Am mai avut o aventură cu câini albi acum vreo două săptămâni. Mai ştii piatra aia albă pe care o am în grădină? Cea pe care, dacă o priveşti cu coada ochiului, seamănă cu capul unui câine? A năvălit pe uşă, ţipând cât o ţineau puterile. Am crezut că s-a întâmplat ceva îngrozitor. Nu reuşeam s-o potolesc ca să-mi spună ce s-a întâmplat. Într-un final, îmi întinde mâna. Văd o tăietura mică, mică, pe unul dintre degete. Cu o picătură de sânge. I-am pus un bandaj şi s-a calmat. N-a vrut să-mi spună cum s-a tăiat. Dar două zile mai târziu mi-a zis că a aruncat piatra cu faţă de câine şi că piatra a muşcat-o. Zicea că are o muşcătură de câine pe deget.

Mătuşa râse, ca să-i arate că nu era nimic pentru care să se agite.

— Exact la *asta* mă refer. Îşi imaginează toate lucrurile astea.

Quoyle îşi înghiţise burgerul. Simţea că se sufocă. Mătuşa făcea ca totul să pară nesemnificativ, divagând de la lucrurile care trebuiau spuse. Oamenii din spatele lui ascultau. Le putea simţi atenţia. Şopti:

— Uite, sunt îngrijorat. Chiar sunt. De fapt, sunt bolnav de îngrijorare. În sâmbăta în care te-ai dus să-ţi iei pachetul. Tocmai intrasem să pregătim masa. Voiam să încălzesc nişte supă. Sunshine se lupta cu cizmele — ştii că mereu vrea să-şi scoată singură cizmele. Bunny scotea cutia de crochete pentru supă, tocmai o deschisese şi hârtia ceruită dinăuntru foşnea, când deodată se opreşte. Se holbează la uşă. Începe să plângă. Mătuşă, îţi spun cu mâna pe inimă că era speriată de moarte. Spune: „Tati, câinele zgârie la uşă. Încuie uşa!" Pe urmă începe să ţipe. Sunshine rămăsese acolo cu o cizmă în mână, ţinându-şi răsuflarea. Ar fi trebuit să deschid uşa ca să-i arăt că nu e nimic afară, dar, în schimb, am încuiat-o. Şi ştii de ce? Pentru că mi-era teamă ca nu cumva *chiar* să fie ceva acolo. Forţa fricii ei era imensă.

— Pfff, făcu mătuşa.

— Da, spuse Quoyle. Şi în secunda în care am încuiat-o, s-a oprit din plâns, a luat cutia de crochete şi a scos două. Era cu desăvârşire calmă. Acum spune-mi tu dacă e normal. Aş vrea să aud asta. Pentru că aşa cum stau lucrurile, mă întreb dacă nu cumva ar trebui să meargă la un psiholog de copii. Sau la altcineva.

— Ştii, nepoate, eu una nu m-aş grăbi să fac asta. Aş mai lăsa-o o vreme. Mai sunt şi alte posibilităţi. Mă refer la faptul că poate ea este mai sensibilă într-un fel în care noi ceilalţi

nu suntem. E mai receptivă față de niște lucruri pe care noi nu le înțelegem. Aici sunt oameni de genul ăsta.

Îl privi pe Quoyle dintr-o parte, ca să vadă cum a recepționat mesajul. Cum că fata lui ar putea surprinde lucruri dincolo de realitatea statică.

Dar Quoyle nu credea în genii stranii. Îi era teamă că pierderile, copilăria răvăşită, propria lui imposibilitate de a o iubi îndeajuns o afectaseră pe Bunny.

— De ce nu aştepți, nepoate? Să vezi cum mai merg lucrurile. O să înceapă şcoala în septembrie. Trei luni înseamnă mult pentru un copil. Sunt de acord cu tine că e diferită, ai putea chiar uneori să o consideri ciudată, dar ştii, toți suntem diferiți, deşi susținem că nu. În interior, toți suntem ciudați. Însă învățăm cum să ascundem asta atunci când creştem. Bunny încă nu o face.

Quoyle expiră, îşi strecură mâna pe bărbie. Avea senzația că nici nu discutau despre Bunny. Dar atunci, despre cine? Conversația se risipi precum ceața în lumina soarelui.

Mătuşa îşi mâncă peştele, lăsând pe marginea farfuriei o grămăjoară de oase pe care chelnerița le numi resturi de unghii tăiate de diavol.

Se întoarseră la magazin. Când se apropiară, el văzu prin fereastră cărarea din părul negru al doamnei Bangs când ea se apleca peste un scaun, scoțând cuiele de tapițerie cu o daltă specială.

— Aşa deci, spuse mătuşa. Mă bucur că am vorbit despre asta. Îmi pare rău, dar în seara asta trebuie să stau până târziu. Trebuie să scoatem cuiele de la banchete. Trebuie să terminăm cu ele până marțea viitoare, trebuie să fie gata şi

instalate. Am să te rog să le iei tu pe fete. Şi nu-ți face griji pentru Bunny. E încă un copil mic.

Dar asta nu-l oprise pe Guy. Ea fusese de vârsta lui Bunny prima dată.

— Da, spuse Quoyle, uşurat şi limpezit de câteva clipe de fericire.

O să aştepte şi o să vadă. Orice se putea întâmpla.

— Mănânci în oraş sau îți pregătim noi ceva?

— Oh, cred că o să înghit ceva aici. Acum du-te. Vezi că mai trebuie să iei lapte şi nişte gheață pentru răcitor. Nu te mai ambala pentru fleacuri.

— N-o să fac asta, spuse Quoyle. Pe mai târziu.

Se aplecă spre obrazul moale al mătuşii, ce emana un miros slab de săpun cu ulei de avocado. Ea nu-i voia decât binele. Dar nu ştia nimic despre copii sau despre neliniştile lor.

16

Bucătăria lui Beety

„Necesitățile unei gospodine sunt multiple, dar majoritatea cerințelor ei nu sunt deosebite şi cea mai mare parte a lucrurilor de care are nevoie se vor găsi în categoriile generale."

CARTEA ASHLEY A NODURILOR

Urmă o parte plăcută a zilei lui Quoyle, când îşi luă fetele de la casa lui Dennis şi Beety. Rolul lui în viață păru mai plin de sens, el deveni tată într-o măsură mai mare, în acelaşi timp putându-şi expune adevăratele sentimente care erau adesea de dor.

Dealul ce se înclina către apă, țăruşii răzleți ai gardului şi apoi casa lui Dennis, de culoarea acvamarinului, cu fereastra mare către stradă. Quoyle îşi scoase stilourile din buzunarul cămăşii, lăsându-le pe bord înainte să intre. Căci stilourile îl încurcau. Uşa se deschidea înspre bucătărie. Quoyle intră şi păşi peste copii. În living, sub o fotografie colorată a două femei corpolente aşezate în iarbă, Dennis

stătea tolănit pe canapeaua cu imprimeu de leopard, uitându-se la ştirile despre pescuit. De fiecare parte a sa se aflau pernuţe croşetate de toate culorile şi cu toate modelele. TÂMPLAR ACASĂ.

În casă era foarte cald, mirosea a pâine coaptă. Dar lui Quoyle îi plăceau această căldură înăbuşitoare cu miros de drojdie, vorbăria şi ţipetele copiilor ce acopereau zgomotul televizorului. Uneori lacrimi îi împăienjeneau ochii, căci simţea că Dennis şi Beety erau părinţii lui secreţi, deşi Dennis era de vârsta lui iar Beety mai tânără.

Dennis îşi dezlipi privirea doar pentru o clipă de la ecranul televizorului, însă strigă spre bucătărie:

— Fă-ne nişte ceai, mamă.

Şuvoiul de apă curse în ceainic. Un ceainic mai mic scotea aburi pe aragazul alb. Beety şterse masa din bucătărie cu latul palmei, veni cu o pâine. Winnie, cel mai mare copil al familiei Buggit, scoase un vraf de farfurii. Când Quoyle se aşeză, Bunny i se aruncă în braţe de parcă el tocmai sosise dintr-un voiaj lung şi primejdios, îl îmbrăţişă şi îşi lipi capul de el. Nu era nimic în neregulă cu ea. Nimic. Sunshine se juca de-a păianjenul cu Murchie Buggit, degetele cătărându-i-se pe braţul băiatului, spunând „gâdi, gâdi".

Stând la masa din bucătărie cu copiii în poală, mâncând pâine cu gem de mur pitic, Quoyle încuviinţa din cap, asculta. Dennis dezbătea ştirile zilei, Beety sărea de la o poveste la alta fără să termine nici una.

Faţa de masă era imprimată cu trompete şi bule de săpun. Dennis zicea că e dezgustat; amicul lui, Darl, intrase într-un şanţ pentru o fundaţie pe drumul către Bone Hill. Era în spital, cu gâtul rupt. Beety puse în faţa copiilor

farfurioare cu caise din conservă. Bunny ridică lingura, apoi o puse jos.

— Se pare că e blestemat. A mai tras el o sperietură, acum opt-nouă ani. I s-a albit părul într-o lună. Vezi tu, era la pescuit, cu fratele lui, lângă Cazan, şi vede chestia asta moale plutind în apă. A crezut că e o plasă pierdută, ştii, desprinsă şi ieşită la suprafaţă. Şi se duc, şi împung chestia aia cu cangea, şi, Dumnezeule mare, iese din apă tentaculul ăsta uriaş — Dennis îşi ţinea mâinile deasupra capului, curbate şi amenințătoare — şi îl înşfacă. Îl înşfacă de braţ. Mi-a zis că n-a mai simţit niciodată o asemenea forţă. Din fericire pentru el, nu era singur. Fratele lui a luat cuţitul pentru tăiat codul şi a început să taie la tentaculul ăla, cu toţi muşchii şi ventuzele prinse suficient de strâns încât să lase urme îngrozitoare. Dar l-a tăiat şi a pornit motorul, cu inima în gât, aşteptându-se să simtă şi celelalte tentacule aşezându-i-se pe umăr. Au plecat de-acolo. Universitatea i-a dat bani pentru tentaculul ăla tăiat. Şi acum îşi rupe gâtul într-o groapă. Care-i treaba?!

Bunny se dădu jos şi şopti ceva cu Beety, scoase şunca din frigider să i-o arate lui Quoyle. Faimoasa şuncă de la porcul ucis de Dennis. Quoyle făcu ochii mari şi îşi ridică sprâncenele pentru a-i arăta lui Bunny că este impresionat. Dar îl asculta pe Dennis.

— N-am învăţat niciodată ceva despre pescuit de la tata. Îi place pescuitul — dar îi place numai pentru el. A încercat să mă ţină departe de asta, a încercat să ne ţină pe toţi departe de apă. A avut efect, vezi tu, cu Jesson alăturându-se grupului Unchiului Gordon, şi cu mine vrând mereu să fiu pe apă. Oh, voiam să fiu tâmplar, asta e adevărat, dar voiam şi să pescuiesc, continuă el, visător. E lucrul potrivit.

E ceva la asta ce nu poți descrie, ceva ca şi cum ai deschide câte un cadou de fiecare dată când ridici plasa. Niciodată nu ştii ce ai în ea, dacă te va face bogat sau dacă te va sărăci de tot, zglăvoci sau rechini cu spini. Aşa că eu voiam să pescuiesc. Pentru că toți cei din familia Buggit sunt câini de apă, să ştii. Toți. Chiar şi fetele. Marge este instructor de navigație în Ontario. Eva e director de asistență socială pe o navă de croazieră. Nu, nu ne poți ține departe de bărci. Dar tata s-a străduit cât a putut.

— Îi era teamă pentru tine.

— Da, e adevărat. Şi se poartă de parcă ar şti ceva, de parcă ar şti ceva legat de cei din familia Buggit şi de mare. Tata are un har. A ştiut pur şi simplu când barca lui Jesson s-a scufundat, tot aşa după cum a ştiut unde să mă găsească atunci când *Polar Grinder* a fost distrusă. N-o să uit niciodată cum a fost cu bietul Jesson. Ştii, Jesson era favoritul mamei. Aşa a fost întotdeauna, încă din ziua în care s-a născut.

Quoyle ştia exact cum era asta.

— Dintr-odată, tata s-a ridicat de la masă. Stătuse până atunci acolo, lângă radio, stăteam toți acolo, când a zis: „A murit Jesson", şi s-a dus peste drum la magazinul lui — unde e acum *Pasărea clevetitoare* — şi a stat acolo singur toată noaptea. În noaptea aia s-a văzut aurora boreală, atât de frumoasă că nu-ți puteai crede ochilor, firele alea colorate, tot cerul era ca o pânză de păianjen. Şi dimineața au venit toate astea — ei bine, ca nişte fire de argint peste toate, peste bărci, peste case, peste cablurile de telefon. Trebuie să fi venit de la aurora boreală. Şi mama a zis că erau de la Jesson în trecerea lui din corpul pământesc.

— După Jesson, a pus pe picioare ziarul, nu?

— Cam aşa. Dar, ştii, tata nu conduce de fapt *Pasărea clevetitoare*, Tert Card o face. Ziarul e acolo, mă înţelegi, şi el l-a pus pe picioare, el decide mai mult sau mai puţin ce se publică. Dar el de obicei telefonează, inventează o poveste cum că e bolnav, şi pe urmă se duce la pescuit. Toată lumea ştie ce face.

— Oh, îl conduce, să ştii, spuse Quoyle. Cred că Tert Card face doar ce zice el.

— Mănâncă-ţi caisele, Bunny, spuse Beety, adunând farfurioarele goale.

Dar Bunny îi şopti lui Quoyle:

— Caisele arată ca nişte funduleţe micuţe de spiriduşi, tati. Funduleţe de zâne mici. Nu vreau să le mănânc.

Şi se smiorcăi.

În timp ce Dennis vorbea, în cadrul uşii apăru un bărbat scund, ridat, şi se rezemă de cadru. Arăta ca o bucată de lemn în derivă, cu excepţia feţei lui violete. Purta o cămaşă înflorată cu flori de hibiscus de mărimea unei clătite. Beety îi dădu o cană de cafea, unse pâine cu margarină, pe care bătrânul o înghiţi cât ai clipi.

— Alfred! spuse Dennis. Căpitane Alfred, vino şi stai jos. El e Quoyle, lucrează la ziar. S-a întors împreună cu Agnis Hamm la casa cea veche de pe Promontoriul lui Quoyle.

— Da, spuse bătrânul. Îmi amintesc de cei din neamul Quoyle şi de necazurile pe care le făceau. Erau o turmă sălbatică. În zilele vechi se spune că au bătut în cuie de urechi un om de un copac şi i-au tăiat nasul, pentru ca mirosul de sânge să atragă lipitorile şi muştele care l-au mâncat de viu. S-au dus toţi acum, cu excepţia ciudatului, Nolan, de la Capsize Cove. N-am crezut nicicând că vreunul se mai întoarce, şi iată patru, deşi unul e un Hamm iar ceilalţi trei

n-au mai pus piciorul niciodată pe insula Newfoundland. Dar cea pe care am venit s-o văd este fătuca tâmplar.

Dennis arătă spre Bunny.

— Deci, tu eşti fata care a încercat să pună un acoperiş cu ciocănelul ei.

— Voiam să-l ajut pe tati, şopti Bunny.

— Mi se pare corect. În zilele noastre, puțini mai sunt cei care îşi ajută părinții, fete sau flăcăi. Aşa că ți-am adus ceva de încurajare.

Îi dădu lui Bunny un mic pătrat de alamă, cu semnele tocite dar încă vizibile.

— Cred că te gândeşti: „Ce-i asta?" Ei bine, e o chestie simplă. Te ajută să faci linii şi tăieturi drepte. Cu asta şi cu un fierăstrău şi un ciocan, şi cu nişte cuie şi un pic de lemn, poți să faci o grămadă de lucruri. O am de când eram de vârsta ta, şi primul lucru pe care l-am făcut a fost o cutie cu capac, cu şase laturi şi două bucăți de piele drept balama. Şi ce mândru mai eram!

— Ce spui, Bunny? şopti Quoyle.

— Că vreau să fac o cutie cu capac şi două bucăți de balama.

Toată lumea râse, cu excepția lui Quoyle, care o privea pe Bunny, şi ea se făcu roşie ca racul de ruşine.

— Atunci, zise Quoyle, o să-i mulțumim căpitanului Alfred pentru pătratul ăsta frumos şi pe urmă o să mergem acasă, dacă vrem să avem timp de tâmplărie după-masă.

Oare auzise ce spusese bărbatul despre bătutul în cuie de copac?

Şi, în maşină, o puse pe Bunny să aşeze pătratul pe podea în caz că dau peste vreun şanț catastrofic în drum.

17

Ştirile navale

„Simpatia căpitanului, o persoană favorită de la bord..."
DICŢIONARUL MARINARULUI

Fotografii ale *Botterjacht*-ului pe birou. Întunecate, dar destul de bune pentru imprimare, suficient de bine făcute încât să se vadă forţa ameninţătoare a navei. Quoyle propti una în faţa sa şi băgă o foaie în maşina de scris. Acum putea scrie.

IAHT UCIGAŞ LA KILLICK-CLAW

O ambarcaţiune puternică, construită acum cincizeci de ani pentru Hitler, a sosit săptămâna aceasta în portul Killick-Claw. Hitler n-a pus niciodată piciorul pe acest *Botterjacht* de lux, *Tough Baby*, dar ceva din puterea sa diabolică pare impregnat în iaht. Actualii proprietari, Silver şi Bayonet Melville, din Long Island, au descris recenta dezlănţuire a navei printre bărcile de agrement şi casele exclusiviste de pe plaja din White Claw Harbor, Maine, în timpul Uraganului

Bob. „A transformat şaptesprezece bărci în beţe de chibrit, a culcat la pământ douăsprezece case de pe plajă şi pontoane, transformându-le în moloz", a spus Melville.

Cuvintele curgeau cât de repede putea bate. Avea simţul scrierii corecte. Mândria celor doi Melville cu privire la puterea distructivă a navei ieşea în evidenţă din articol. Puse articolul terminat pe biroul lui Tert Card la ora unsprezece. Card număra valurile, rătăcind printre dorinţe.

— Asta merge la ştirile navale. Profilul unei nave din port.

— Jack nu mi-a spus nimic despre vreun profil. Ţi-a zis el să faci asta?

Prin pantalonii de poliester i se vedeau părţile intime.

— E în plus. E o barcă foarte interesantă.

— Dă-i drumul, Tert, spuse Billy Pretty din colţ, unde scria pentru coloana de bârfe.

— Şi cum rămâne cu accidentul de ATV? Unde-i ăla?

— Ăla e cel pe care nu l-am făcut, spuse Quoyle. Nici măcar n-a fost mare brânză de accident. Doamna Diddolote şi-a scrântit încheietura mâinii. Punct.

Tert Card se holbă la el.

— Nu l-ai făcut pe ăla pe care ţi-a spus Jack să-l faci şi l-ai făcut pe ăla de care habar n-are. La naiba, bineînţeles că-i dăm drumul. E exact chestia pe care trebuie s-o facem. Nu l-am mai văzut de mult pe Jack spumegând. De când i-a căzut pe aragaz cizma de pescuit şi s-a prăjit. Ştii ceva, mai bine îţi laşi motorul pornit când vii mâine-dimineaţă.

Ce-am făcut? se gândi Quoyle.

— Nu te mai agita atâta cu Edith Diddolote. E în Ronţăituri cu mâna ei scrântită şi cu torentul de cuvinte furioase, zise Billy.

Puloverul lui în carouri, destrămat la mâneci. Ochii albaştri încă îi scăpărau.

– La naiba, era şi cazul să ajungi. Billy e la clinică, se caută de prostată, şi Jack e pe drum încoace. Vrea să te vadă.

Tert Card deschise un exemplar proaspăt din *Pasărea clevetitoare*. Arunca priviri întunecate din ochii îndărătnici. La biroul său, Nutbeem îşi aprinse pipa. Fumul începu să iasă în rotocoale albe. Dincolo de fereastră, ceaţă şi un vânt puternic ce nu o putea împrăştia.

— De ce? întrebă Quoyle neliniştit. Din cauza articolului?

— Mda. Probabil că vrea să-ţi sfâşie maţele pentru articolul ăla cu iahtul lui Hitler, spuse Tert Card. Nu-i plac surprizele. Ar fi trebuit să te ţii de ce ţi-a dat să faci.

Se auzi zgomotul motorului, trântitul uşii; Quoyle deveni tensionat şi începu să transpire. E doar Jack Buggit, îşi spuse. Doar teribilul Jack Buggit cu cnutul său nenorocit şi cu fiarele încinse. REPORTER UCIS ÎN BAIE DE SÂNGE. Mâneca i se prinse de tăviţa cu note şi hârtii de pe birou; toate se împrăştiară. Pipa lui Nutbeem se roti între dinţii acestuia, lăsă să cadă un vârf de rest de tutun arzând când luă telefonul din furcă şi îl puse alături. Privi în altă parte.

Jack Buggit năvăli înăuntru, cu ochii ca ghimbirul scotocind prin cameră şi oprindu-se la Quoyle. Îşi aruncă o mână scurt peste cap, ca şi când ar fi prins o muscă, şi dispăru în spatele peretelui de sticlă. Quoyle îl urmă.

— Aşa deci, spuse Buggit. Uite ce. Articolul ăsta mic pe care l-ai scris şi care atârnă la capătul ştirilor navale...

— Am vrut doar să înviorez un pic ştirile navale, domnule Buggit, spuse Quoyle. Avem o barcă neobişnuită în port şi...

— „Jack", spuse Buggit.

— Nu trebuie să mai scriu altul. M-am gândit...

REPORTER LINGE PANTOFII EDITORULUI.

— Parcă pescuieşti cu o plasă găurită, îți sperii aproape toți peştii stând acolo şi văitându-te. Îl privi pe Quoyle, care se cocârjă şi îşi duse mâna la bărbie. Am primit patru telefoane aseară despre barca aia a lui Hitler. Oamenilor le-a plăcut. Doamnei Buggit i-a plăcut. M-am dus eu însumi să arunc o privire şi am găsit o gloată mare pe doc, cercetând-o. Bineînțeles că nu ştii nimic despre bărci, dar şi asta e amuzant. Aşa că mergi mai departe. Ăsta-i genul de lucruri pe care-l vreau. De acum înainte vreau să-mi scrii o rubrică, ai înțeles? Ştirile Navale. O rubrică despre o barcă din port. Înțelegi? Câte o poveste în fiecare săptămână. O să le placă. Nu doar despre Killick-Claw. În susul şi-n josul coastei. O rubrică. Găseşte o barcă şi scrie despre ea. Nu contează dacă e o navă de croazieră sau una de cursă lungă. Asta-i tot. O să-ți aducem un computer. Spune-i lui Tert Card că vreau să vorbesc cu el.

Dar nu era nevoie să-i spună nimic lui Tert Card, care auzise totul peste peretele despărțitor. Quoyle se întoarse la biroul său. Se simțea uşurat şi încălzit. Nutbeem îşi încleştă ambele mâini peste cap şi le scutură în semn de victorie. Pipa i se răsuci. Quoyle băgă o foaie de hârtie în maşina de scris, dar nu scrise nimic. Avea treizeci şi şase de ani şi era prima dată când cineva îi spunea că a făcut ceva bine.

La fereastră se vedea ceață, deasă ca laptele.

18

Plăcinta cu homar

„Ochiul geamandurii capcanei de homari... era foarte potrivit să legi de el un şcondru."

CARTEA ASHLEY A NODURILOR

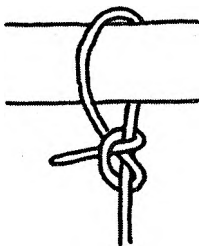

Băiatul de pe bancheta din spate avea multe de spus, cu silabe lungi, alunecoase, pe care le putea înţelege doar mama sa. Quoyle prinse totuşi ideea; în vorbele lui Herry se amestecau aventuri, punând un fel de exaltare ageră în astfel de lucruri ca un fir albastru pe manşeta puloverului său, bătaia ploii gălbui în bălţi, o prăjitură înnodată în batistă. Orice era strălucitor. Mănuşile portocalii ale pescarilor. Avea un viu simţ al culorii.

— Nuşă! Nuşă!

Sau stânjeneii albaştri din grădina doamnei Buggit.

— Fori! Fori!

— Nu are nimic la ochi, spuse Quoyle.

Ăsta era dintr-odată un subiect pentru Wavey. Sindromul Down, spuse ea, şi voia ca băiatul să ducă o viaţă decentă. Nu era vina lui. Nu voia să fie înghesuit undeva într-o cameră dosnică sau să fie lăsat în voia sorţii să aiureze pe străzi, ca pe vremuri. Se puteau face multe lucruri. Mai erau copii la fel pe coastă. Întrebase de alţi copii, îi găsise, le vizitase părinţii — fratele ei, Ken, o luase cu maşina lui. Le explicase că se pot face lucruri. „Copiii ăştia pot învăţa, pot fi învăţaţi", spusese.

Efervescentă. Cu voce sunătoare. Iat-o pe Wavey aprinsă. Ceruse cărţi despre această afecţiune prin biblioteca regională. Pusese bazele grupului părinţilor. Chemase specialişti de la St. John's să le vorbească. Să le spună ce se putea face. Îi pregăteau pe copii. Făcuse o petiţie, organizase întâlniri, ah, spuse ea, scriseseră scrisori cerând o clasă specială. Şi o obţinuseră. O fetiţă de trei ani din No Name Cove nu învăţase încă să meargă. Dar putea să înveţe, şi învăţă. Salvau copii pierduţi, le arătau feluri în care să se agaţe de viaţă. Wavey îşi încleşta mâinile, arătându-i că oricine cu suflare se poate agăţa de posibilităţi.

Ce altceva, se gândi el, ar putea aprinde această flacără?

Îl rugă pe Quoyle să o ducă până la bibliotecă. Vinerea şi marţea după-masă erau singurele dăţi când era deschisă.

— Vezi tu, Ken mă duce când poate, dar acum e la pescuit. Şi îmi lipsesc cărţile mele. Eu sunt cititorul. Îi citesc lui Herry, pur şi simplu îi citesc întruna. Şi mai iau pentru tata. Ce îi place. Despre urcuşuri pe munte, despre călătorii grele, despre călătorii către Labrador.

Quoyle se pregăti vineri dimineaţa, îşi puse cămaşa cea bună. Îşi curăţă pantofii. Nu voia să fie entuziasmat. Pentru Dumnezeu, doar ducea pe cineva până la bibliotecă. Dar era.

Biblioteca era o casă veche, renovată. Avea camerele pătrate, tapetul pictat într-o culoare puternică de nuanța fisticului şi a pepenelui verde. Rafturi făcute de mână pe pereți, mese vopsite.

— Au şi o cameră pentru copii, spuse Wavey. Poate că fetelor tale le-ar plăcea să citească câteva cărți. Lui Sunshine şi lui Bunny.

Le rostise numele intenționat. Părul ei era pieptănat şi împletit; purta o rochie gri cu guler de dantelă. Herry se afla deja la raft, trăgând de cotoare, deschizând coperți.

Quoyle se simțea lat de cel puțin patru metri, un porc beat şi neîndemânatic, căci în orice parte se întorcea, puloverul i se agăța de vreo carte ițită în afară. Dărâmă eseişti umorişti, criminali, bandiți din Vestul Îndepărtat, predicatori, prinzându-i în cădere sau deloc. Idiotul de Quoyle, roşind, într-o mică bibliotecă pe o coastă nordică. Dar intră în secțiunea de călătorii şi acolo îi găsi pe Eric Newby şi pe Hansen, pe Redmond O'Hanlon şi pe Wilfrid Thesiger. Avea un braț plin.

Trecură înapoi pe la bucătăria lui Beety, să ia fetele. Care nu o cunoşteau pe Wavey.

O prezentare ceremonioasă.

— Şi el e Herry Prowse. Şi ea e Wavey. Mama lui Herry.

Wavey privi în jur şi strânse mâinile tuturor. Şi Herry făcu acelaşi lucru, strângând mâna lui Quoyle, mamei lui, ambele mâini deodată. Degetele, palmele lui, la fel de fierbinți ca lăbuțele unui cățel.

— Mă bucur să vă cunosc, spuse Wavey. Oh, mă bucur, dragele mele.

Opriră în fața casei lui Wavey cu promisiunea unei ceşti de ceai cu prăjiturele. Sunshine şi Bunny se luptau să vadă din maşină curtea de alături, o menajerie de câini şi cocoşi pictați, de gâşte argintii şi pisici pătate, un om de lemn în pantaloni de stofă în carouri ținând de mână o femeie de lemn. O morişcă de vânt făcută dintr-o barcă galbenă cu fund plat.

Pe urmă Bunny văzu câinele din placaj cu lesă din capace de cutii de bere. Avea gura deschisă, cu colții ieşindu-i printre buze, nasul adulmecând în vânt.

— Tată. Îl apucă pe Quoyle de guler. Uite un câine alb. Scânci.

Quoyle o auzi ținându-şi respirația.

— Un câine alb.

Şi el prinse tonul subtil, repetiția cuvintelor groaznice, „câine alb". Apoi ghici ceva. Bunny îşi inducea o emoție puternică — se ambala singură. FETIȚĂ SE TEME DE UN CÂINE ALB, RUDELE FOARTE SUPĂRATE.

— Bunny, e doar un câine de lemn. E făcut din lemn şi vopsea, nu e adevărat.

Dar ea nu voia să renunțe. Scrâşnea din dinți şi scâncea.

— Cred că o să venim altă dată la ceai, îi spuse Quoyle lui Wavey.

Iar lui Bunny îi aruncă o privire aspră. Aproape furioasă.

— Tati, spuse Sunshine, unde e tatăl lor? Al lui Herry şi Wavey.

În weekend, Quoyle şi mătuşa reparară şi vopsiră. Dennis începuse munca în bucătărie. Era plin de rumeguş peste tot, şi de scânduri, stivuite pe podea. Mătuşa curăța un alt dulap, până la lemn.

Quoyle lucră la cărarea lui secretă către țărm. Îşi citi cărțile. Se jucă cu fiicele lui. La un moment dat, văzu, ca o nălucă, fața lui Petal în feţişoara lui Sunshine. Durerea pe care o crezuse tocită erupse fierbinte. De parcă femeia însăşi ar fi apărut şi dispărut. Desigur că asta făcuse, într-un fel genetic. O chemă pe Sunshine la el, vru s-o ia în brațe şi să-şi îngroape fața în gâtul ei, pentru a prelungi iluzia, dar n-o făcu. Îi scutură în schimb mâna, spuse „Mă bucur să te cunosc, mă bucur, oh, da, mă bucur", făcând aluzie la Wavey, femeia aceea înaltă. Începu să râdă împreună cu copilul.

Într-o duminică dimineață, Quoyle merse cu barca la No Name Cove să ia homari. O lăsă pe Bunny zbierând pe doc.

— Vreau şi eu să vin!

— O să te iau la plimbare când mă întorc.

Acceptă glumele răutăcioase ale celor din No Name referitoare la barca sa. Era o ambarcațiune scandaloasă care avea să-l scufunde într-o zi, ziceau ei. Pe drumul înapoi ocoli un mic aisberg ce plutea în josul golfului. Era curios cu privire la chestia aia, o bucată îngustă de gheață cu bolte şi grote. Dar de mărimea unei săli de bingo.

— Mai mult de patru sute de aisberguri au ajuns la mal anul ăsta, îi spuse mătuşii. Nu putea să-şi ia gândul de la ele. Nici nu visase să vadă vreodată aisberguri în viața lui. Nu ştiu unde au ajuns pe mal, dar aşa se spune. A fost o ştire ieri.

— Ai luat homarii?

— I-am luat de la Lud Young. Tot punea în plus în coş de ziceai că erau buni să ne salveze viața. Am vrut să plătesc şi pentru ei, dar nu m-a lăsat.

— Păi se termină sezonul în curând, ar fi bine să-i mâncăm cât îi mai putem lua. Dacă vrea să-ți dea homari, atunci ia-i. Mi-aduc aminte de cei din familia Young din zilele tinereții mele. Aveau mereu părul în ochi. Ştii, ce e mai bun aici, spuse mătuşa, e peştele. Şi stai să apară crabii de zăpadă. Au cea mai dulce carne din lume. Deci, cum vrei să pregătim homarii ăştia?

— Fierți.

— Da, e bine. N-am mai mâncat o supă bună de homar de multă vreme. Şi are şi avantaje. Privi spre camera cealaltă, unde Bunny bătea ceva cu ciocanul. Nu va trebui să-i auzim discursurile despre „păianjeni roşii" şi să trebuiască să-i dăm un castron de cereale. Sau aş putea să-i fierb, să le scot toată carnea şi să fac rulouri de homar. Sau ce spui de clătite umplute cu carne în sos de smântână?

Lui Quoyle îi lăsa gura apă. Ăsta era trucul mătuşii, să înşire numele unor feluri de mâncare suculente, apoi să se retragă către feluri mai simple. Nu era stilul lui Partridge.

— Şi salata de homari e bună, dar poate e prea uşoară pentru cină. Ştii, era un fel în care obişnuiam să-l mâncăm, eu şi Warren, la Hanul The Fair Weather în Long Island. Carnea de pe coadă era înmuiată în sake, apoi gătită cu muguri de bambus şi castane de apă şi pusă în cochilii de scoică, apoi dată la cuptor. Aveau un sos iute care te înnebunea. Aici nu găsesc aşa ceva. Sigur, dacă am avea nişte creveți şi nişte carne de crab şi scoici, aş putea face cozi de homar umplute — aceeaşi idee, dar cu vin alb şi parmezan. Doar dacă aş putea găsi vin alb şi parmezan.

— Am cumpărat brânză. Nu e parmezan. E doar brânză. Cedar.

— Păi atunci aşa rămâne. Plăcintă cu homar. Nu avem smântână, dar pot folosi lapte. Bunny o s-o mănânce fără să urle şi o să fie altceva decât fiartă. Vreau să fac ceva un pic special. Am invitat-o pe Dawn să vină la cină. I-am spus să vină la şase, aşa că e timp suficient.

— Pe cine?

— M-ai auzit. Am rugat-o pe Dawn să treacă pe la noi. Dawn Budgel. E o fată simpatică. O să-ţi facă bine să stai de vorbă cu ea.

Pentru că nepotul nu făcea altceva decât să lucreze şi să-şi iubească mult copiii.

Se auziră lovituri puternice din living.

— Bunny, strigă Quoyle. Ce faci? O altă cutie?

— Fac un CORT.

Furie în voce.

— Un cort de lemn?

— Da. Dar uşa e strâmbă.

Un zgomot de ceva zdrobit.

— Ai aruncat cu ceva?

— Uşa e STRÂMBĂ! Şi ai promis că mă plimbi şi pe mine cu barca. Şi n-ai făcut-o!

Quoyle se ridică.

— Am uitat. O.K., hai, puneţi-vă amândouă jachetele pe voi şi hai să mergem.

Dar chiar în faţa uşii, Bunny inventă un nou joc în timp ce Quoyle aştepta.

— Întinde-te pe spate, uite-aşa.

Sunshine se trânti pe spate, întinzându-şi mâinile şi picioarele.

— Acum uită-te către vârful casei. Şi tot uită-te. E înfricoşător, casa înfricoşătoare o să cadă.

Şi privirile lor călătoriră peste scândurile suprapuse de pe pereți, peste odgoanele încovoiate de furtuni, până la streşinile negre. Pe deasupra vârfului casei, cerul străveziu şi norii alergau în diagonală. Iluzia se amplifică astfel încât norii erau ficşi şi casa era cea care se apleca înainte în mod inexorabil. Peretele se aplecă spre Sunshine care se ridică brusc şi fugi, delicios de înspăimântată. Bunny stătu mai mult până când şi ea trebui să se ridice şi s-o şteargă spre locuri mai sigure.

Quoyle le puse să stea una lângă alta în barcă. Ele se apucară cu mânuțele de copastie. Barca zumzăia pe apă.

— Mergi repede, tati, strigă Sunshine.

Dar Bunny se uita la valul înspumat de siaj de la pupa. Acolo, în învălmăşeala clăbucilor, era fața unui câine alb, cu ochi strălucitori şi spume la gură. Valul se ridică şi, odată cu el, şi câinele; Bunny se agăță de bancă şi începu să urle. Quoyle scoase motorul din viteză.

Barca se bălăcea în apă, fără să înainteze, lovită de valuri.

— Am văzut un câine în apă, suspină Bunny.

— *Nu* există nici un câine în apă, spuse Quoyle. Doar bule de aer şi spumă şi imaginația unei fetițe. Doar *ştii*, Bunny, că nu există nici un câine care să trăiască în apă.

— Dennis spune că există câini de apă, suspină iar Bunny.

— El se referă la alt fel de câine. La câinii aceia vii, adevărați, ca Warren — nu, Warren era moartă — câini adevărați, care pot înota, care înoată în apă şi le aduc vânătorilor rațele moarte.

Hristoase, chiar totul era mort?

— Dar arată ca un câine. Câinele alb, tati. E furios pe mine. Vrea să mă muşte. Şi să-mi facă sângele să curgă.

Acum începură să curgă şi lacrimile.

— Ăla nu e un câine adevărat, Bunny. Este unul imaginar şi, chiar dacă pare adevărat, nu te poate răni. Dacă îl mai vezi vreodată, trebuie să-ţi spui: „Ăsta e un câine adevărat sau e un câine imaginar?" Atunci o să ştii că nu e adevărat, şi o să râzi de asta.

— Dar, tati, dacă *e* adevărat?

— În apă, Bunny? Într-o piatră? Într-o bucată de placaj? Hai, lasă-mă!

Astfel Quoyle încercă să elimine câinele alb prin logică. Şi se întoarse către doc foarte încet, astfel încât să nu mai existe val de pupă. Se săturase până peste cap de câinele alb.

După-amiază, Quoyle puse masa în timp ce mătuşa frământa şi împăturea aluatul de plăcintă.

— Pune faţa de masă roşie, nepoate. E în dulapul de sub scări. Şi poate vrei să-ţi schimbi cămaşa.

Mătuşa îndesă două lumânări albe în suporturi de sticlă, deşi era încă soare afară. Şi nu avea să apună până la ora nouă.

Le păcăli pe Bunny şi Sunshine să se îmbrace în ciorapi albi şi în rochiţele lor de la Ziua Recunoştinţei, din catifea cu gulere de dantelă. Sunshine putea să poarte pantofii de lac cu barete ai lui Bunny, dar Bunny rămase îmbufnată în nişte tenişi soioşi. Şi rochia ei era prea mică, o strângea la subsuoară şi era scurtă. Şi îi mai era şi cald.

— Uite-o că vine, spuse mătuşa, auzind maşina japoneză a lui Dawn luând curba către casa. Fetelor, aveţi grijă cum vă purtaţi.

Dawn urcă pe scări, balansându-se pe pantofii ei cu tocuri cui suficienți de mari încât să-i vină și unui bărbat, zâmbind cu buze maro. Bluza de nailon îi strălucea; tivul fustei îi atârna mult la spate. Avea cu ea o sticlă. Quoyle crezu că e vin, dar era suc de struguri albi. Se vedea eticheta cu prețul de la Sobey's. Vârfurile pantofilor se curbau în sus într-un unghi chinuitor.

Se gândi la Petal în rochia ei cu franjuri, cu picioarele lungi terminându-se în papucei brodați cu paiete de argint, Petal, mișcându-se într-un nor de *Trésor*, aruncându-și priviri în oglindă, prăjitor de pâine, pahare, fluturându-și degetele în fața dorinței extaziate a lui Quoyle. Simți o strângere de inimă pentru această biată ființă ștearsă.

Conversația lâncezea, Dawn spunând că podelele și ferestrele goale sunt „șocante". Sunshine adunase ursuleți murdari și mașini de metal în poala ei, ăsta e un urs, asta e o mașină, de parcă vizitatoarea venea dintr-o țară unde nu existau jucării.

Într-un final, mătușa așeză plăcinta cu miros îmbietor în fața lui Quoyle.

— Hai, dă-i bătaie și tai-o, nepoate.

Aprinse lumânările, flăcări invizibile în șuvoiul de lumină solară care intra pe fereastră, dar mirosul de ceară amintind de existența lor, aduse garnitura de mazăre și ceapă, salata.

— Dă-mi voie să te ajut, spuse Dawn, pe jumătate ridicată, având fusta prinsă sub piciorul de la scaun.

Dar nu avea ce face. Vocea ei cu ecou în camera goală.

Quoyle pătrunse în crustă cu un cuțit de aluminiu. Bunny își puse furculița în flacăra lumânării.

— Nu face asta, spuse mătuşa, pe un ton periculos.

O felie de plăcintă cu homar se ridică din vasul aburind şi trecu pe farfuria lui Dawn.

— Oh, e homar? spuse Dawn.

— Da, chiar aşa, spuse mătuşa. Plăcintă cu homar, dulce ca o nucă.

Dawn îşi îmblânzi vocea, adresându-se mătuşii.

— Eu o să mănânc doar salată, Agnis. Nu-mi place homarul. De când eram mică. Trebuia să ne luăm sandviciuri cu homar la şcoală. Le aruncam în şanţ. Şi crabii la fel. Sunt ca nişte păianjeni uriaşi!

Încercă să râdă.

Bunny privi la crustă şi la carnea portocalie din farfuria ei. Quoyle se pregăti pentru un ţipăt, dar ţipătul nu veni. Bunny ronţăi ostentativ, spuse:

— Ador carnea de păianjen roşu.

Dawn către Quoyle. Pe un ton de confesiune. Tot ce spunea era afectat. Pretindea că o interesează.

— E îngrozitor ce i-au făcut oamenii ăia lui Agnis.

De fapt, nu-i păsa.

— Ce oameni? spuse Quoyle, cu mâna la bărbie.

— Oamenii din barca lui Hitler. Felul în care au şters-o.

— Ce vrea să spună? zise Quoyle, privind la mătuşă.

— Ei, se pare că am luat ţeapă, spuse ea, flăcări de mânie urcând până la rădăcinile părului ei. Am instalat banchetele pe iaht, toate scaunele gata şi duse, cu excepţia a două bucăţi, toate astea. Şi acum nu mai sunt. Nu mai e iahtul. Au plecat după lăsarea întunericului.

— Nu-i poţi găsi după registrul de iahturi? Barca aia e unică.

— M-am gândit să mai aştept puţin, spuse mătuşa. Aştept să aud de ei. Poate că au avut un motiv pentru care au trebuit să plece aşa de grabnic. Vreo boală. Sau afaceri. Au afaceri cu petrol. Sau ea are. Ea e cea cu banii. Sau şi-a adus aminte că are programare la coafor în New York. Aşa sunt ei. De-asta nu ţi-am spus nimic.

— N-ai muncit pentru ei şi în State? Le-ai putea afla adresa de acolo.

— Da, acum câţiva ani le-am tapiţat canapelele. Dar actele sunt tot în Long Island. Într-un depozit.

— Am crezut că ai trimis totul aici, spuse Quoyle, remarcând încă o dată goliciunea camerelor, lipsa mobilei despre care ea spusese că fusese trimisă cu vaporul.

Acum două luni.

Dawn observă că buzele lui erau unsuroase de la untul din plăcinta cu homar.

—Asta ia timp, spuse mătuşa. Roma n-a fost clădită într-o zi.

Afară, vântul se înteţise şi făcea cablurile să zbârnâie. Bunny era la fereastră.

— Cine vrea să joace cărţi? întrebă mătuşa.

Frecându-şi mâinile şi aruncând priviri furişe ca un trişor profesionist pe scenă.

— Ştii să joci toate-patru? întrebă Dawn.

— Fato, zise mătuşa, îl ştii tu.

Aruncă o privire la dulapul unde îşi ţinea sticla de whisky. Ar fi fost în stare să-i scoată dopul cu dinţii.

19

La revedere, Buddy

„Evadarea Rusească. Prizonierul este... legat de gardianul său... În eforturile lui de a scăpa, el îşi freacă mâinile una de alta până când slăbeşte în podul palmelor o buclă de frânghie. Apoi e uşor să ruleze bucla în jos până la rădăcinile degetelor, unde poate fi apucată cu vârfurile degetelor unei mâini şi trecută peste degetele de la cealaltă mână. Apoi prizonierul trage şi... frânghia îi trece peste mână şi pe sub legătura de la încheieturi."

CARTEA ASHLEY A NODURILOR

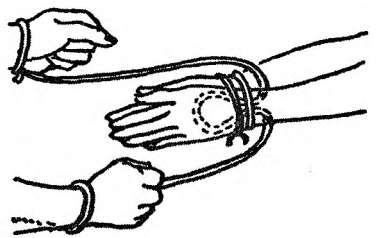

Uneori Tert Card îi enerva şi îi zburătăcea pe toţi de la locurile lor. Era o oră la amiază, fierbinte, fără vânt, ca o fantă între două sisteme climatice diferite. Se înghesuiau în camioneta lui Billy şi se duceau la Fisherman's Chance în Killick-Claw să mănânce peşte şi cartofi prăjiţi, scăpaţi şi departe de Tert Card, care se scărpina cu ambele mâini. Care avea mâncărimi la subraţ.

Stăteau pe cheul public, mâncând din cutii de polistiren, uimiţi de căldură. Quoyle respira pe gură, mijea ochii

la lumina intensă. Deşi Billy Pretty îi avertizase, arătând spre orizontul de nord-est la nişte nori violeţi parcă traşi dintr-un punct la fel cum e o eşarfă de mătase trasă dintr-o verighetă. În sud-vest văzură talazurile rivale în tipare fantastice, de parcă un desenator de hârtie marmorată ar fi trecut printre ele cu pieptenii săi, făcându-le bucle franţuzeşti, cascade şi fântâni înaripate nemaivăzute.

— Săptămâna asta am avut cele mai multe poveşti de abuzuri sexuale de când mă ştiu, spuse Nutbeem. Jack ar trebui să fie fericit. Şapte am. Cazurile obişnuite de taţi bătrâni şi scârboşi care-şi fac de cap cu copiii lor, încă un preot care-şi pipăie băieţii din cor, un unchiaş prietenos din Stribbins Cove care duce fetele vecinilor cu maşina la şcoala de duminică şi le cumpără dulciuri dacă îşi dau jos chiloţeii pentru el. Una a fost un pic ieşită din tipar — îţi arată ceva din partea întunecată a unui personaj din Newfoundland. Flăcăul ăsta era om de pază într-un bar din Misky Bay, şi a încercat să arunce afară un beţiv. Dar beţivul s-a dus la camioneta lui, a luat un tomcod din cutia frigorifică din spate, a intrat iar în bar, l-a pus pe paznic jos, i-a rupt pantalonii şi l-a abuzat sexual cu tomcodul.

Nutbeem nu râse.

— Ce-i ăla tomcod? întrebă Quoyle.

Billy se rezemase de un pilon, căscând.

— E unul mic, băiete. Un cod mic. Îi poţi spune în mai multe feluri... Însă oricum ai vrea să-i zici, e un peşte.

Priviră la norii care se apropiau. Tentacule furişându-se pe cerul albastru.

— E o vreme foarte ciudată. Îmi aduc aminte că am avut o zi galbenă luni — cerul era de un galben urât, ca un borcan

cu urină stătută. Pe urmă ieri, ceaţă albastră. Ca să-i pună capac, mă sună băiatul cel mic al surorii mele din St. John's, zice că era ploaie cu raţe îngheţate pe Water Street, opt sau zece bucăţi, cu toate penele pe ele, cu ochii închişi de parcă visau, îngheţate tun ca şi calota polară. Când se întâmplă de-astea, aveţi grijă, băieţi. E ca povestea pe care am primit-o ieri prin telefon. Acelaşi loc cu codul lui Nutbeem, Misky Bay. Oh, Misky Bay trece printr-un fel de influenţă astrală. Nu m-ar mira să aflu că şi ei au avut o ploaie cu raţe îngheţate.

— Zi-ne povestea, spuse Nutbeem, tuşind în pipa sa.

— Nu-i mare lucru de capul ei, dar arată în ce ape se scaldă Misky Bay. Eu nu m-aş duce acolo — din ce aflu de la Poliţia Călare, o mamă a trei copii s-a repezit la bunica ei cu un suport de metal pentru prosoape, a bătut-o măr şi pe urmă a dat foc casei. Au reuşit să-i scoată de acolo, dar bătrâna era plină de sânge ca o focă jupuită şi arsă toată. Şi, în bucătărie, pompierii au găsit o comoară. Într-o găleată sub chiuvetă erau bijuterii religioase în valoare de trei sute de dolari, furate de la Woolworth's în ultimul an. Fiecare spune că cealaltă a făcut-o.

— Eu n-am avut nici un accident săptămâna asta, spuse Quoyle, cu gândul tot la cel din mintea sa.

O briză înfioră golful, apoi pieri.

— Păi da, spuse Nutbeem, dacă nu curge, plouă. Eu am atacurile astea sexuale nasoale rău, dar am şi cea mai bună ştire străină — s-a terminat procesul lesbienei-vampir. Tocmai am auzit-o la radio în dimineaţa asta.

— Bun, spuse Quoyle. Poate că Jack o să renunţe la accidentele de maşini dacă aude asta. Ceva poze?

— Sunt mai greu de obținut prin radiourile vechi, spuse Nutbeem. Şi nu prea cred că Jack o să renunțe la accidente pentru o poveste australiană. Există o ordine fixă: un accident de maşină şi poze pe prima pagină. Va trebui să foloseşti una veche din fişierul lui Tert dacă nu se mai buşeşte cineva până la cinci. Dar oricum, tu ai ştirile navale şi povestea despre barcă. Nu?

Nutbeem înscrise şi se retrase.

— Da, aşa e. Quoyle linse ketchup de pe capacul cutiei, îşi strânse şervețelul într-un nod. Ambarcațiunea care a explodat în Perdition Cove marți dimineață.

Billy se întinse şi căscă, cu gâtul lui slab umflat pentru câteva clipe.

— Simt anotimpul schimbându-se, spuse el. Mă trage. Schimbarea asta de vreme înseamnă sfârşitul vremii calde. E timpul să mă duc pe Gaze Island să mai aranjez mormântul bietului meu tată. Am tot amânat, şi anul trecut, şi acum doi ani.

Avea o tristețe în voce. Billy părea păstrat într-un plic; câteodată capacul se ridica, ființa sa aplatizată aluneca pe masă.

— Care vreme caldă? spuse Quoyle. Asta e prima zi în care mă pot gândi la mai mult de patruzeci de grade Fahrenheit. Ploaia e întotdeauna gata să se transforme în zăpadă. Şi unde e Gaze Island?

— Nu ştii unde e Gaze Island? Billy râse puțin. Avea iar privirea aceea albastră, sfredelitoare. La cincisprezece mile nord-est de stânci. Un grup de balene a eşuat acolo cândva — unii îi zic Insula Balenei, dar pentru mine e Gaze Island, Insula Movilei. Deşi avea alte nume la începuturi. Un loc al frumuseții. Un loc de interes local, Quoyle.

Îl tachina.

— Mi-ar plăcea s-o văd, spuse Quoyle, care îşi găsise cutia cu salată de varză. N-am mai fost niciodată pe o insulă.

— Nu fi buimac, băiete. Eşti pe una chiar acum, numai să te uiţi pe-o hartă. Poţi să vii cu mine. Ar trebui să ştii despre Gaze Island, aşa ar trebui. E normal. Sâmbătă dimineaţă. Dacă e vreme bună, mergem sâmbătă.

— Dacă pot, spuse Quoyle. Dacă nu are mătuşa lucruri majore planificate pentru mine. Continua să se uite la golf. Parcă aştepta o anumită navă. A fost ieri în golf un cargobot cu hârtie de ziar. Voiam să scriu despre el.

Lumina soarelui scădea pe măsură ce norii înaintau.

— L-am văzut în larg. Am auzit că a avut ceva probleme.

— Foc în camera maşinilor. Cauză necunoscută. Diddy Shovel zice că acum zece ani n-ar fi tras aici nici morţi sau loviţi de foamete. Dar acum aici sunt docurile de reparaţii, furnizorii, terminalul pentru camionete. Aşa că vin. Au planuri să lărgească docurile. Zice că se vorbeşte de un şantier naval.

— Da, n-a fost mereu aşa, zise Billy Pretty. Killick-Claw însemna cândva vreo două platforme şubrede pentru peşte şi douăzeci de case. Portul cel mare, până după al Doilea Război Mondial, era în acelaşi loc blestemat despre care vorbim acum — Misky Bay. Da, era un loc tare fierbinte — erau acolo nave mari de război, petroliere, cargoboturi, transportoare de trupe, toate alea. După război, băiete, s-a dezumflat cu totul. Şi Killick-Claw a venit din spate şi i-a tras un şut. Hai, întreabă-mă ce s-a întâmplat.

— Ce s-a întâmplat?

— Muniţie. În timpul războiului, Misky Bay era un port de alimentare cu muniţie. Au scăpat atât de multe tone de

chestii din alea peste bord, încât nici până în ziua de azi nimeni nu mai are curajul să lase ancora în Misky Bay. E muniție și sunt cabluri. E o încrengătură de cabluri de telefon și telegraf pe fundul portului ăluia, încât ai putea crede că pe-acolo a trecut o armată de pisici care s-au jucat cu o mie de gheme de lână. De fapt, atunci a început Misky Bay s-o ia în jos. Știi, ar fi un titlu bun pentru povestea mea cu suportul de prosoape, „Blestemul din Misky Bay încă mai distruge vieți."

Soarele întunecat, o întoarcere scurtă a valurilor, o briză rece.

— Ia uitați-vă, spuse Billy Pretty, arătând spre un remorcher care trăgea după el o ambarcațiune arsă. Nu știu ce cred ei c-or să mai facă cu chestia aia. Aia trebuie să fie povestea ta din Prediction Cove. Ce s-a întâmplat, Quoyle?

Duhoarea de ars le veni în nări.

— O am aici, zise el, pescuind în buzunar. E încă o schiță.

Dar petrecuse două zile vorbind cu rude, martori oculari, Paza de Coastă, electricieni și furnizorul de gaz propan din Misky Bay. O citi cu voce tare.

LA REVEDERE, *BUDDY*

Nimeni din Perdition Cove nu va uita vreodată dimineața zilei de marți. Mulți încă dormeau când prima sclipire de soare a căzut peste pupa traulerului *Buddy*. Proprietarul, Sam Nolly, a urcat la bord cu un bec nou în mână. Voia să înlocuiască un bec ars. Înainte ca razele de lumină să atingă puntea de comandă, Sam Nolly era mort și *Buddy* era doar o adunătură de scobitori arse, plutind în port.

Puterea exploziei a făcut țăndări aproape toate ferestrele din Perdition Cove și s-a auzit până la Misky Bay.

Echipajul unei ambarcaţiuni de pescuit aflată în largul lui Final Point a spus că a văzut o minge de foc peste apă, urmată de un nor dens de fum negru.

Investigatorii au pus explozia pe seama unei scurgeri de propan acumulat peste noapte, care s-a aprins când Sam Nolly a înşurubat becul cel nou.

Traulerul avea mai puţin de două săptămâni. Fusese lansat la apă în ziua nunţii lui Sam şi Helen (Bodder) Nolly.

— Mare păcat, spuse Billy.

— Nu-i rea, spuse Nutbeem. O să-i placă lui Jack. Sânge. Bărci şi explozii.

Îşi privi ceasul. Se ridicară. O hârtie luată de vânt; se rostogoli de-a lungul ţărmului şi apoi căzu în apă.

Billy miji ochii.

— Rămâne pe sâmbătă dimineaţă, îi spuse lui Quoyle.

Avea ochii ca o crăpătură albastră de cer. Înapoi la Tert Card. În biroul înghesuit. Deasupra capetelor lor, masele de nori se uniseră, luând forma unor pergamente cu granulaţie fină, precum urmele fluxului pe nisip.

După ce Billy şi Nutbeem intrară, Quoyle mai rămase puţin în drumul crăpat. Orizontul lung, marea densă, agitată ca o uşă care se deschide, se închide, se deschide.

20

Gaze Island

„Piratul şi barca de serviciu a corabiei.

Un pirat care are mai mulţi captivi decât poate transporta în propria-i barcă mai ia la remorcă o altă barcă. Prizonierilor li se iau toate cuţitele, iar barca e legată cu o parâmă dublă. Un capăt al ei se leagă de un inel la pupa. În jurul fiecărei bănci de lopătar se fac nişte noduri în foarfecă simplă, iar parâma se trece prin inelul de la prova şi e adusă înapoi pe punte. Captivilor li se spune să scape, dacă pot.

Cum se eliberează?"

CARTEA ASHLEY A NODURILOR

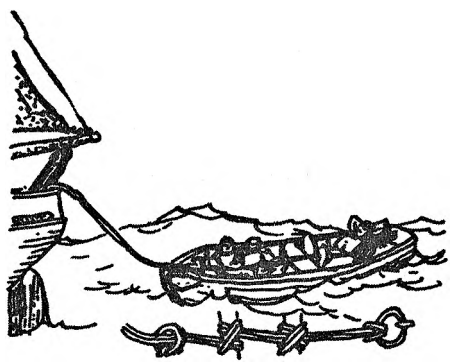

Quoyle în luntrea lui Billy Pretty. Bătrânul sări sprinten înăuntru, puse o pungă de plastic sub bancă şi trase cu putere de cablu. Motorul porni — *vrruum* — ca o trompetă. O dâră albă de spumă rămase în urma lor. Billy scormoni într-o cutie din placaj, scoase de acolo o drăcie din plastic, o sprijini într-un colţ, se aşeză şi se lăsă pe spate.

— Ah. E sprijinul bătrâneților mele, îmi susține coloana și mă ajută să mă relaxez.

Cuvintele erau de prisos. Ceață la orizont. Cerul părea o foaie subțire de sidef, filtrând o lumină de un galben difuz. Vântul îi umplea gura lui Quoyle, îi sufla cu putere prin păr.

— Uite-acolo Berbecul şi Mielul, spuse Billy, arătând spre două stânci imediat dincolo de strâmtoare.

Apa se învârtejea peste ele.

— Îmi place că stâncile au numele lor, spuse Quoyle. E una mai jos de Promontoriul lui Quoyle...

— A, da, Pieptenele.

— Aşa e, o stâncă ascuțită cu mai mulți dinți în sus.

— Doisprezece dinți sunt pe stânca aia. Sau erau mai demult. A fost botezată după forma mai veche a chibriturilor cu pucioasă. Veneau în pliculețele alea, toate prinse în partea de jos, ca dinții unui pieptene, câte douăsprezece în fiecare. Se desfăceau unul câte unul. Miros de sulf. Lumea le zicea puturoase — un pieptene de puturoase. Promontoriul lui Quoyle are câteva stânci destul de cunoscute. Mai sunt unele cărora li se zice Prăjiturile de Ceai, un platou plin de bucățele mici de stâncă pe jumătate sub apă, la nord de Pieptene. La capăt se află Câinele-de-Sanie. Dacă te uiți cum trebuie, arată exact ca un câine de sanie stând deasupra apei, cu capul în sus, privind în jur. Pe vremuri se spunea că aşteaptă un naufragiu, că ar prinde viață atunci şi ar înota ca să-i salveze pe bieții oameni de la înec.

Bunny, se gândi Quoyle, n-o pot lăsa să vadă stânca asta.

Billy îşi trase gluga pe ochi.

— Te-ai întâlnit până la urmă cu bătrânul Nolan?

— Nu, cred că l-am văzut într-o dimineață singur într-o barcă veche cu motor.

— El era. E un ciudat. Face totul ca pe vremuri. Nu vrea să ia ajutor de şomaj. Un pescar bun, dar trăieşte în sărăcie. Se ține departe de oameni. Nici nu cred că ştie să scrie sau să citească. Ți-e şi rudă îndepărtată, ceva prin alianță, nici nu mai ştiu cum şi de când. Ar trebui să treci pe la căsuța lui, să-l vizitezi.

— Habar n-aveam că mai avem încă rude pe-aici. Mătuşa spunea că nu mai e nimeni.

— Păi înseamnă că se înşală. Nolan se află încă printre noi, şi aud că mai nou i-a dat prin cap cum că lui i-ar aparține de fapt casa.

— Care casă? Casa noastră? Casa mătuşii, cea de pe promontoriu?

— Exact aia.

— Foarte bun moment, să aud acum despre asta, mormăi Quoyle. Nu ne-a zis nimeni nimic. Ar fi putut să vină pe-acolo, să ştii.

— Nu-i ăsta felul lui. Să ai grijă cu el. E din vechiul neam Quoyle, care se furişa noaptea. Se spune că miroase a putred şi a lut rece. Se mai zice că s-a culcat cu nevastă-sa după ce murise şi de-asta simți blasfemia când trece pe lângă tine. N-a mai fost cu nici o femeie de atunci, nici una nu l-a mai vrut, niciodată.

— Iisuse, se cutremură Quoyle. Ce vrei să spui cu „vechiul neam Quoyle"? N-am auzit astfel de poveşti până acum.

— Şi mai bine că nu. Golful Nătângului îşi ia numele de la neamul Quoyle. Nişte ciudați. Erau sălbatici şi făceau copii între ei, debili mintal şi criminali. Trebuia să-l auzi pe

Jack la telefon, după ce a primit scrisoarea în care-i ziceai că vii la *Pasărea clevetitoare*. I-a sunat pe toţi cei pe care îi trecuseşi acolo pentru referinţe. Un om cu nume de pasăre. I-a spus lui Jack că erai bun ca pâinea caldă, nici violator, nici criminal.

— Partridge, spuse Quoyle.

Potârniche.

— Stăteam ca pe ace aşteptând să vedem ce intră pe uşă. Credeam că o să fii cât un uriaş. Un om foarte solid, oricum. Dar de fapt cei din neamul Quoyle nu se află pe promontoriu decât de vreo sută de ani. S-au stabilit acolo prin 1880 sau 1890, târându-şi casa aia verde cale de multe mile, peste gheaţă. Cincizeci de oameni, o adunătură de membri ai neamului vostru ciudat, trăgând frânghiile. Au târât-o pe nişte tălpige mari de sanie, făcute din trunchiuri de molid. Ca o sanie uriaşă.

Tocmai ieşiseră din strâmtoare şi Billy îndreptă direcţia spre mare. Quoyle îşi uitase iar şapca şi vântul îi zburătăcea părul. Luntrea spinteca valurile. Quoyle simţi acea stare nedefinită de bine pe care doar o zi petrecută în larg o creează.

— Aaa, spuse Billy cu glas tare, acoperind motorul şi zgomotul apei lovindu-se de barcă, şi că tot veni vorba de stânci care au nume, să ştii că pe-aici pe la noi le avem peste tot, băiete, mii şi mii de mile presărate de bolovani şlefuiţi de ape şi stânci scufundate sau deasupra apelor, toate bine cunoscute. Newfoundland însuşi e o stâncă uriaşă în mijlocul apelor, iar insulițele răsfirate în jurul lui sunt stânci mici. Stânci vestite ca Lanţul sau Clătita, sus spre St. John's, amândouă deasupra apelor şi foarte abrupte, şi mai erau

unele periculoase pe care le-au aruncat în aer — Merlin şi Rubinul, în strâmtoarea St John's. Le-au aruncat în aer acum mai bine de o sută de ani. Spre ţărmul nordic este Harry Lunganul, altă stâncă. Şi alte stânci nebune, cu alge dansând în jurul lor. Spre Capul Bonavista, e stânca Bătrânul Harry, la doi stânjeni sub apă, şi se întinde vreo trei mile în mare, iar în capătul ei e o creastă vicleană căreia i se spune Tânărul Harry. În Golfuleţul de Nord sunt Piatra Cormoranului şi Piatra Iadului. Cormoranului i se mai zice Crestatul, are un moţ crestat. E o pasăre afurisită, neagră, seamănă cu o gâscă, iar oamenii spun că îşi face cuibul din peşti morţi. Aşa li se spunea şi celor care veneau din Grand Banks. Dacă vii din Fortune, ţi se spune momâie sau sperietoare. Jos, pe Peninsula Burin.

Billy Pretty îşi lăsă capul pe spate şi începu să cânte cu o voce tremurată dar vioaie de tenor:

Sperietori din Fortune, din Grand Banks Crestaţi,
Toţi în pungi de hârtie vin îndesaţi.
Când pungile încep să plesnească,
Crestaţii din Grand Banks încep s-ocărască.

— L-ai mai auzit pe-ăsta? Da' hai să ne întoarcem la stânci. În Salvage Harbor e una care se cheamă Franzela Brutarului, e una mare şi lată, iar undeva pe culmea ei e Piatra Bucătăriei. Insulele Funk sunt înconjurate de ape pline de alge, recifuri, stânci şi bancuri de nisip. Acolo sunt Cleopatra şi Piatra Iute. Spre Insulele Fogo sunt ape periculoase, cu stânci, unde au naufragiat multe bărci. Nu te descurci decât dacă eşti din partea locului şi ai crescut acolo. Şi ieşindu-se din apă sunt Brigantina, Vechea Strungăreaţă, Piatra

Irlandei, Piatra Barăcii, şi Inspectorul care vrea să-ţi inspecteze fundul bărcii. Uite, se vede acum, Insula Movilei. Sunt vreo trei ani de când n-am mai venit pe-aici. Aici m-am născut şi am crescut şi am locuit — când eram pe uscat — până la patruzeci de ani. Când eram tânăr, am plecat pe mare şi am lucrat pe cargoboturi câţiva ani buni. Apoi, am fost prins în două naufragii şi m-am gândit că dacă mai vine unul, măcar să fiu în apele pe care le cunoşteam de mic. Multe rude de-ale mele au sfârşit în adâncul apelor ăstora, aşa că aici e acasă, într-un fel. M-am întors şi m-am apucat de pescuit de-a lungul ţărmului. Jack Buggit era printre ăştia ai mei, chiar dacă venea din Flour Cove. Mama lui era vară cu maică-mea. N-ai zice dacă te uiţi la noi, dar suntem de-o seamă. Amândoi avem şapte'ş trei. Dar Jack s-a întărit, iar eu m-am micşorat. Prin anii şaizeci, Guvernul ne-a mutat de pe insulă. Da' se mai văd încă nişte case în picioare, ca şi cum n-ar fi fost părăsite acum mai bine de treizeci de ani. Da, *arată* încă destul de solide.

— Ca şi casa noastră de pe promontoriu, spuse Quoyle. Era încă în formă, chiar şi după patruzeci de ani de când e goală.

— Ba chiar şi mai mult de-atât, spuse Billy.

Insula Movilei răsări dintre ape ca o faleză abruptă. La jumătate de milă depărtare de insulă, suprafaţa apei era spartă de vârfuri de stâncă, spălate de spumă.

— Aia e Piatra Casei. De aici ne tragem noi.

Billy schimbă direcţia spre capul sudic al insulei.

Îşi croiau drum printr-un labirint invizibil de bancuri de nisip şi stânci ascunse în apă. Barca se îndreptă spre un perete de stâncă roşie, cu valuri spărgându-se la baza lui.

Quoyle avea gura uscată. Erau aproape în mijlocul spumei. La vreo şase metri aproape de stâncă, nu vedea încă intrarea în strâmtoare. Billy îndreptă barca spre o umbră. Zgomotul motorului se înteți din cauza ecoului, se întoarse asupra lor, respins de stâncile care se înălțau deasupra apelor de onix.

Se aflau într-o strâmtoare foarte îngustă. Dacă întindea mâna, Quoyle aproape atingea stâncile cu palma. Zidul de stâncă se deschise treptat, strâmtoarea o luă spre stânga şi îi duse în sfârşit într-un golf înconjurat de un cerc de pământ. Cinci sau şase clădiri, o casă albă, o biserică cu turla strâmbă, bucăți de şindrilă, platforme şi tende vechi. Quoyle nu şi-ar fi imaginat un loc atât de bine ascuns, aflat în paragină. Singurătatea şi nesiguranța strâmtorii secrete îți dădeau senzația că te aflai într-o vizuină.

— Ce loc bizar, spuse Quoyle.

— Insula Movilei. În Killick-Claw se spunea că cei de pe insula asta sunt vestiți pentru două lucruri — miroseau peştele, ştiau exact unde să-l găsească, şi ştiau despre vulcani mult mai multe decât oricine altcineva din Newfoundland.

Billy apropie barca de țărm, opri motorul. Linişte totală, în afară de picăturile de apă care se scurgeau de pe elice şi de țipătul pescăruşilor. Billy horcăi şi scuipă, apoi arătă de-a lungul țărmului spre o clădire mai îndepărtată.

— Acolo era casa noastră.

Vopsită cândva în roşu, cu zidurile acum cenuşii de la apa sărată. O bucată ruptă de gard. Billy îşi luă desaga şi sări din barcă, tocurile cizmelor lăsau semicercuri în nisip. Fixă parâma de o țeavă înfiptă în stâncă. Quoyle coborî după el. Linişte. Doar scârțâitul cizmelor pe nisip şi murmurul valurilor.

— Erau cinci familii care locuiau aici pe vremea când tata era copil, familiile Pretty, Pool, Sop, Pilley, Cuslett. Fiecare familie se înrudea prin căsătorie cu toate celelalte. Ce oameni buni erau, aşa cum azi nu mai găseşti. Acum e fiecare pe cont propriu, bărbat sau femeie.

Încercă să ridice o bucată căzută de gard dintre alge, dar se frânse în mâinile lui şi reuşi să scoată doar partea de sus, pe care o propti cu pietre.

Merseră spre dealul înalt care dăduse numele insulei, o movilă pe marginea falezei cu un pâlc de molizi într-un colţ, totul înconjurat de un zid jos de pietre. Întorcându-se, Quoyle putea zări scobitura golfului, apoi, întorcându-se iar, se uită spre larg, către vapoare îndepărtate, îndreptându-se spre Europa sau Montreal. Marea de turcoaz lichid dedesubt. Spre nord, două aisberguri ca nişte cearşafuri apretate. Apoi fumul de la casele din Killick-Claw. Departe, spre est, aproape invizibilă, o dungă întunecată, ca un sul de tifon.

— De aici, vedeau orice ambarcaţiune de departe, venind din orice direcţie. În locul ăsta păşteau vara vacile. Nicăieri în Newfoundland n-a avut o vacă o privelişte mai frumoasă.

Păşiră pe un covor de muşchi şi iarbă-neagră spre un cimitir. Un gard de ţăruşi bonţi înconjura cruci şi plăci de lemn, multe căzute la pământ, cu literele şterse de lumina rece. Billy Pretty îngenunche în colţ, trase de un smoc de iarbă. Partea de sus a plăcii de lemn era cioplită cu trei bolţi, asemenea unei pietre, iar vopseaua se mai putea încă citi:

W. Pretty
născut 1897 mort 1934
Prin marile furtuni ale vieţii, a făcut tot ce i-a stat în putinţă.
Dumnezeu să-l odihnească în nefiinţă.

— Ăsta e bietu' taică-meu, spuse Billy Pretty. Aveam cinşpe ani când a murit.

Smulse buruieni de pe un cadru în formă de sicriu care înconjura mormântul. Fusese pictat în romburi, albe şi negre, iar modelul se mai vedea încă.

— Am mai vopsit ăsta şi ultima oară când am venit, spuse Billy, scoţând din geantă două pensule şi cutii de vopsea, şi o s-o fac şi acum.

Quoyle se gândi la propriul său tată, întrebându-se dacă mătuşa mai avea cenuşa lui. Nu avusese loc nici o ceremonie. Oare ar fi trebuit să-i pună o placă? Un vag sentiment de pierdere puse stăpânire pe el.

Deodată, îl văzu parcă aievea pe tatăl său, văzu poteca presărată cu calicii de fructe de flori lampion, potecă ce ducea din grădină pe lângă marginea gazonului pe unde el se plimba pe când le mânca. Omul avea o mare pasiune pentru fructe. Quoyle îşi amintea de perele galben-maronii, mici ca smochinele, şi de tatăl său ciugulind din ele, mirosul de fructe din casă, grămezi de cotoare şi coji în scrumiere, schelete de ciorchini de struguri, sâmburi de piersici ca nişte creiere de găină pe pervazul ferestrei, teaca decojită a bananelor pe bordul maşinii. În rumeguşul de pe bancul de lucru din subsol se vedeau galaxii de seminţe şi sâmburi, sâmburi de cireşe, sâmburi lungi de curmale ca nişte nave spaţiale. Căpşune în frigider, iar în iunie, maşina parcată pe marginea unui drum de ţară, iar tatăl său în genunchi, culegând căpşune sălbatice dintre buruieni. Scufiile golite de grepfrut, globurile sparte ale cojilor de mandarine.

Alţi taţi îşi luau fiii la pescuit sau cu cortul, dar Quoyle şi fratele lui aveau parte de expediţii în căutare de afine.

Aproape plângeau de ciudă când tatăl lor dispărea în tufişuri, lăsându-i în căldura acră cu vase de plastic în mâini. O dată, fratele său, cu faţa umflată de plâns şi de înţepături de insecte, culesese doar vreo cincisprezece sau douăzeci de afine. Tatăl lor se apropie de ei, cu braţele încordate de greutatea a două găleţi pline. Atunci, fratele începu să plângă, arătând spre Quyle, spunând că el îi furase fructele. Mincinosul. Quoyle culesese vreo jumătate de kilogram, iar fundul găleţii sale era acoperit destul de bine. A încasat o bătaie cu o creangă ruptă dintr-un afin, o ploaie de afine căzând după primele lovituri. Tot drumul spre casă, s-a uitat fix în găleţile cu afine, cu ochii la viermişori verzi, gândaci, furnici, păduchi de plante, păienjeni şchiopătând, urcând toţi cu greu printre fructe spre suprafaţă, unde rămâneau miraţi. Îşi simţea spatele coapselor arzând.

Tatăl său petrecea ore întregi în grădină. De câte ori oare, se gândi Quoyle, îşi văzuse tatăl sprijinit în coada săpăligii, admirând şirurile de fasole pe araci şi spunându-i: „Ce pământ dulce avem noi aici, băiete." Atunci crezuse că e sentimentul de patriotism al imigrantului, dar acum punea totul în balanţă cu acea copilărie spălată de valuri sărate, pe marginea unei stânci. Tatăl său fusese mereu fermecat de pământul adânc. Ar fi trebuit să fie fermier. Îl înţelegea prea târziu pe cel care acum era mort.

Billy Pretty parcă îi citise gândurile.

— De fapt şi de drept, tata ar fi trebuit să fie fermier. Era un băiat de Casă, în drum spre Ontario, ca să se angajeze la un fermier.

— Băiat de Casă?

Quoyle nu înţelegea.

— De la o Casă de copii. Un fel de orfelinat pentru cei pe care nu îi puteau ține părinții, sau cei care vagabondau singuri pe străzi. Anglia şi Scoția îi adunau cu miile, îi îmbarcau şi îi trimiteau în Canada. Tatăl meu era fiul unui tipograf din Londra, dar era o familie mare, iar tatăl a murit când el avea doar unsprezece ani. Cum era fiu de tipograf, putea să citească şi să scrie bine. Pe atunci nu-l chema Pretty. S-a născut William Ankle. Maică-sa i-a avut apoi pe toți ceilalți, înțelegi, aşa că l-a dat la o casă. Erau Case din astea peste tot prin Marea Britanie. Poate că încă mai sunt. Casa Barnardo, Casa Sears, Casa Națională a Copiilor, Casa Fegan, Biroul Bisericii Anglicane, Casa Quarrier, şi multe altele. El era în Casa Sears. I-au arătat poze cu băieți culegând mere mari şi roşii în livezi însorite, i-au spus că aşa era în Canada, nu i-ar plăcea şi lui să meargă acolo? Ne spunea mai demult ce suculente păreau merele alea. Aşa că a zis da. Deci, peste câteva zile, era pe un vapor, *Aramania*, în drum spre Canada. I-au dat un mic cufăr de tablă cu câteva haine, o Biblie, o perie şi un pieptene şi o fotografie semnată a reverendului Sears. Ne povestea adeseori despre călătoria asta. Erau pe vaporul ăla trei sute paisprezece copii, băieți şi fete, cărora li se promisese că vor lucra la ferme. Spunea că mulți dintre ei aveau doar trei sau patru ani. Nu aveau nici cea mai mică idee ce li se întâmpla, unde mergeau. Copilaşi ai nimănui, trimişi cu vaporul departe, către o viață de sclavie rurală. Vezi tu, el a păstrat apoi legătura cu unii dintre supraviețuitorii cu care se împrietenise pe *Aramania*.

— Supraviețuitorii?

— Da, supraviețuitorii naufragiului, băiete. Aşa a ajuns aici. Pe drum încoace vorbeam despre nume de stânci, mai

ştii, dar mai sunt şi alte lucruri în ape care pot fi letale, şi nu li se dau niciodată nume, pentru că sunt alunecoase şi mişcătoare şi dispar. Billy arătă spre gheţarii de la orizont. Ia aminte, în 1909 nu aveau patrule marine şi radare şi faxuri cu starea vremii. Riscai pe un drum de aisberguri. Iar vaporul tatălui meu, ca şi *Titanicul* doar trei ani mai târziu, s-a izbit de un aisberg în apusul amar de iunie. Chiar acolo, chiar lângă Insula Movilei. Nu există o hartă a gheţarilor plutitori. Din cei trei sute paisprezece copii, numai douăzeci şi patru au fost salvaţi. Cifra oficială a fost de douăzeci şi trei. Şi au fost salvaţi pentru că tânărul Joe Sop — care avea să devină căpitanul Joe, şef pe una dintre ultimele goelete de pescuit din Banks — urcase pe Movilă să-şi ia vaca şi văzuse luminile şi auzise copiii ţipând şi plângând pe măsură ce alunecau în apa îngheţată. Joe a alergat spre case, urlând că văzuse un naufragiu. Fiecare barcă din locul ăsta a ieşit în larg, erau chiar două văduve care au dat şi ele la vâsle şi au salvat trei copii, au făcut tot ce-au putut, dar pentru cei mai mulţi era deja prea târziu. Nu rezişti decât foarte puţin într-o apă din asta. Îţi îngheaţă sângele în vene, amorţeşti şi mori în acelaşi timp cât ne-ar lua nouă să mergem înapoi până la vechea casă. După câteva săptămâni, o altă încărcătură de copii din Case în drum spre Canada a ancorat aici şi au trimis o barcă mică, să-i ia pe supravieţuitori şi să-i trimită spre destinaţia iniţială. Dar tatăl meu nu s-a mai dus. Îşi găsise un cămin alături de cei din familia Pretty, care l-au ascuns şi au spus oficialilor că fusese o greşeală la numărătoare — erau doar douăzeci şi trei. Bietul William Ankle dispăruse pentru totdeauna. Aşa că tata şi-a schimbat numele în William Pretty şi a crescut aici, ducând o viaţă

liberă. Iar dacă cumva nu a fost fericit, atunci habar n-avea despre asta. Dacă ar fi plecat cu ceilalți copii, mai mult ca sigur ar fi avut o viață de mizerie. Dacă mă întrebi pe mine, Canada s-a construit cu munca de sclavi a acelor copii, trudiți până la epuizare, tratați ca niște zdrențe, pe jumătate înfometați și nebuni de singurătate. Vezi tu, tata a ținut legătura cu trei dintre băieții care supraviețuiseră, și și-au tot scris. Mai am încă unele din scrisorile alea — bieți copii amărâți alungați de familiile lor, care supraviețuiseră unui naufragiu și mării înghețate, numai ca să aibă parte de o viață crudă, fără prieteni, în singurătate.

Cu ochii umezi, Quoyle și le imagina pe fetițele lui, orfane, traversând continentul rece către un fermier sălbatic.

— Acum, să știi că nici la familia Pretty nu era ușor, niciodată n-a fost ușor pe Insula Movilei, dar aveau vacile și un pic de fân, și fructe de pădure, pește și cartofi, și-și luau toamna făină și șuncă de la negustorul din Killick-Claw, iar dacă erau vremuri grele, împărțeau cu alții ce aveau și-și ajutau vecinii. Nu, nu aveau bani, marea era periculoasă și înghițea vieți, dar era un trai mulțumitor într-un fel pe care oamenii de azi nu-l înțeleg. Erau vieți trăite împreună, în care toți munceau alături, vieți uneori liniștite, alteori grele, dar unite. Munca de zi cu zi și viața de zi cu zi erau una și aceeași, nu erau separate ca în ziua de azi. Tata primea scrisorile alea triste, uneori la șase luni după ce fuseseră trimise, și le citea cu voce tare, iar cei care îl ascultau nu-și puteau opri lacrimile. Ce i-ar mai fi bătut pe fermierii ăia cruzi din Ontario! Nimeni din Insula Movilei nu a votat vreodată în favoarea unei confederații cu Canada. Tata ar fi purtat doliu de Ziua Confederației, dacă ar mai fi fost în

viață. Unul dintre băieți, Lewis Thorn, nu a avut niciodată un pat al lui, dormea în fânul umed, nu avea pantofi sau cizme, ci își înfășura picioarele în zdrențe. Îl hrăneau cu coji de cartofi și de pâine, ce dădeau și porcilor. Îl băteau în fiecare zi până ce pielea lui căpăta culoarea unui curcubeu întunecat, galben și roșu și verde și albastru și negru. Lucra din zori și până în noapte, în timp ce copiii fermierului mergeau la școală sau în vizite. Părul îi crescuse lung pe spate, încâlcit și cu noduri. Încercase să-l taie puțin cu secera, îți imaginezi cum putea să arate. Era păduchios și murdar. Cel mai rău era când se râdea pe seama lui, când își băteau joc de el pentru că era de la Casa de copii, îi rânjeau în față și îi făceau viața un iad. La sfârșit, l-au păcălit și nu i-au dat nici măcar suma infimă de bani care i se cuvenea și l-au alungat, în mijlocul iernii, când avea treisprezece ani. A ajuns la un alt fermier, care era și mai rău, dacă se poate așa ceva. Niciodată, nici măcar o dată în toți anii în care a lucrat pe la ferme — și a muncit ca un sclav pentru că nu știa să facă nimic altceva, până când a fost ucis într-un accident când abia împlinise douăzeci de ani — niciodată nu i-a spus cineva măcar o vorbă bună din momentul în care a coborât de pe vapor la Montreal. Îi scria tatei că doar scrisorile lui îl opreau să-și ia viața. Trebuia să fure hârtia pe care scria. Plănuia să ajungă în Newfoundland, dar a murit înainte să poată face asta. Ceilalți doi băieți au avut o soartă asemănătoare. Mi-aduc aminte de tata pe canapea, întinzându-și picioarele și povestindu-ne despre acești bieți băieți singuratici, sclavi ai cruzilor fermieri canadieni. Obișnuia să ne spună: „Puteți să vă considerați binecuvântați că aveți un culcuș tihnit." Tata și-a învățat toți copiii să scrie și să

citească. Iarna, când se termina pescuitul şi furtunile înconjurau Insula Movilei, tata improviza o oră de şcoală chiar în bucătăria din vechea casă. Da, fiecare copil de pe insula asta a învăţat să citească foarte bine şi aveau toţi un scris frumos. Şi dacă făcea rost de nişte bani, comanda cărţi pentru noi. N-o să uit niciodată, aveam doisprezece ani, era în noiembrie 1933. Cu vreo doi ani înainte să moară de tuberculoză. Vremuri grele, foarte grele. Nici nu-ţi poţi imagina. Vaporul cu poşta de toamnă a adus o cutie mare de lemn pentru tata. Închisă cu cuie. Incredibil de grea. Tata nu voia să o deschidă, o păstra pentru Crăciun. De-abia mai puteam dormi noaptea, ne gândeam doar la cutia asta şi la ce-ar fi putut să fie în ea. Ne-am gândit la orice altceva decât ce era de fapt înăuntru. În ziua de Crăciun, am târât cutia până la biserică şi toată lumea şi-a lungit gâtul să vadă ce era acolo. Tata a deschis-o cu un scârţâit de cuie şi iată, era plină de cărţi. Trebuie să fi fost vreo sută de cărţi acolo, cărţi cu poze pentru copii, o carte mare şi roşie despre vulcani care i-a ţinut pe toţi în priză toată iarna — era un studiu geologic, înţelegi, şi aveai despre ce să vorbeşti. Ultimul capitol din cartea asta era despre activitatea vulcanică în Newfoundland. Era prima dată când vreunul dintre noi vedea cuvântul Newfoundland scris într-o carte. Ne-a pus pe jar — o revoluţie intelectuală. Că *locul ăsta* era într-o carte. Vezi tu, noi credeam că eram singuri pe lume. Singura decepţie a fost o carte de bucate. Nu exista în ea nici măcar o reţetă care să poată fi făcută cu ce aveam noi prin cămară. N-am ştiut niciodată cum a plătit pentru cărţile alea sau dacă erau un cadou, sau ce era de fapt cu ele. Unul din cei trei băieţi cărora le scria s-a mutat la Toronto când a crescut şi s-a făcut

liftier. El era cel care alesese cărţile şi le trimisese. Poate că tot el le şi plătise. N-o să ştiu niciodată.

Vopseaua cea nouă strălucea pe lemn, literele proaspăt pictate erau negre şi precise.

— Mă întreb dacă data viitoare o să ajung aici pe picioarele mele sau culcat. Aş face bine să pun să-mi cioplească placa adânc, fiindcă nu e nimeni să vină să o vopsească o dată la câţiva ani, decât poate nişte nepoţi şi nepoate de jos, de prin St. John's.

Quoyle se gândea la William Ankle.

— Ce însemna, de fapt, ce spunea tatăl tău despre femeia înaltă şi tăcută? Ai spus şi tu aşa ceva despre Wavey Prowse. Ceva ce obişnuia el să zică. Nişte versuri sau o zicătoare.

— Aaa, aia? Păi, el spunea că sunt patru femei în inima fiecărui bărbat. Domniţa din poiană, Amanta demonică, Femeia curajoasă, Femeia înaltă şi tăcută. Era doar o chestie pe care o spunea el uneori. Habar n-am de unde a luat-o.

— Billy, nu te-ai căsătorit niciodată?

— Păi fie vorba între noi, am avut o durere numai a mea şi n-am vrut să ştie nimeni.

Quoyle îşi duse mâna la bărbie.

— Jumătate din chestiile alea, poveştile alea legate de sex şi împrăştiate de Nutbeem şi Tert Card, habar n-am ce înseamnă sau ce s-ar putea ascunde în spatele lor.

Ce ştia era că femeile aveau formă de frunză, şi bărbaţii cădeau.

Arătă în jos, departe de mare.

— Alt cimitir acolo. Un cimitir vechi.

Un teren mai jos, înconjurat de nisip şi pietre de pe plajă. Merseră spre el. O sălbăticie răzleaţă. Câteva pietre de

mormânt acoperite de licheni, restul sub o încâlcitură impenetrabilă. Ochii strălucitori ai lui Billy îl fixau pe Quoyle, aşteptând ceva.

— N-aş fi ştiut că e un cimitir. Pare foarte vechi.

— O, da, într-adevăr, foarte vechi. E cimitirul neamului Quoyle.

A fost imediat satisfăcut de efectul pe care vorbele lui îl produseseră asupra lui Quoyle, care căscă gura mirat, cu capul dat pe spate ca un şarpe surprins de o oglindă.

— Se zice că erau nişte distrugători, au venit pe insula asta acum multe secole şi au transformat-o în bârlogul lor de blestemăţii. Piraţi, bărbaţi şi femei, care atrăgeau bărcile la ţărm. Când eram mici, săpam prin tot felul de locuri, întorceam pietre, să vedem dacă găsim o cutie neagră dedesubt.

— Aici!

Lui Qoyle i se zbârli părul. Strâmtoarea întortocheată, golful ascuns.

— Vezi toate pietrele alea plate răspândite pe-acolo? Acolo era casa voastră, de unde au târât-o pe gheaţă spre Promontoriul lui Quoyle, cu o ceată pestriţă de localnici de pe insulă după ei. Pentru că de-a lungul anilor au venit şi alţii şi s-au stabilit pe-aici. I-au gonit pe cei din neamul Quoyle. Deşi picătura care a umplut paharul a fost refuzul lor de a veni la slujbele penticostale. Religia avea un cuvânt greu de spus pe Insula Movilei, dar asta nu-i afecta pe cei din neamul Quoyle. Aşa că au plecat cu tot cu casă, cântând tot felul de cântece deşucheate pe drum.

— Doamne sfinte, zise Quoyle. Mătuşa ştie toate astea?

— A, sigur le ştie. Nu ţi-a povestit niciodată?

— Nu vorbeşte despre trecut, spuse Quoyle, clătinând din cap şi gândindu-se acum că femeia făcea asta pe bună dreptate.

— Ca să zic adevărul, spuse Billy, erau mulţi, mulţi oameni care depindeau de naufragii pentru a-şi spori prada. Salvau câte vieţi puteau, iar apoi furau tot de pe corabie. Luau obiectele de lux, untul, brânza, farfuriile de porţelan, cafetierele din argint şi cuferele frumoase. Mai sunt încă aici câteva case care adăpostesc comori de pe corăbii naufragiate. Iar piraţii veneau mereu din Caraibi spre Newfoundland ca să-şi recruteze echipajul. Un loc al piraţilor şi distrugătorilor înnăscuţi.

Merseră din nou spre Movilă să mai arunce o privire, în timp ce Quoyle încerca să se imagineze în chip de pirat nelegiuit, spionând pentru pradă sau împotriva duşmanului.

Când văzu că orizontul pâclos devenise un perete ameninţător la mai puţin de o milă depărtare, ca o cortină deasă de ceaţă deasupra unei ape maronii, Billy strigă:

— Să mergem, băiete!

Apoi o luă în jos repede pe potecă spre plaja din golf, cu cutiile de vopsea izbindu-se una de alta. Quoyle gâfâia în spatele lui.

Motorul pârâi, şi în câteva minute erau înăuntrul strâmtorii.

21

Navigație poetică

„Ceața... Apa caldă a Curentului Golfului care pătrunde la latitudini înalte produce ceață, mai ales în vecinătatea zonei Grand Banks, unde apele reci ale Curentului Labradorului întăresc contrastul dintre temperaturile apelor învecinate."

DICȚIONAR DE NAVIGAȚIE

Când intrară din nou în labirintul de stânci, valul de ceață era la vreo doi kilometri depărtare.

— Dă-mi zece minute să scăpăm de stâncile astea şi de curenți şi să intrăm pe direcția spre Killick-Claw şi-o să fie bine, spuse Billy, cârmind barca pe un traseu şerpuit, pe care Quoyle de-abia îl putea ghici. Astea sunt stâncile către care cei din neamul Quoyle ademeneau bărcile! strigă Billy.

Quoyle putea parcă auzi şuieratul curentului şfichiuind stâncile şi se uită fix spre apă ca şi cum ar fi căutat cu privirea epave de bărci în adâncuri. Trecură aproape de o stâncă pe care Billy o numea Omul-cu-Plasa.

— Pentru că uneori pierzi câte ceva, o plută sau o găleată sau o bucată bună de saulă, şi e foarte bizar cum le

găseşti mereu înfăşurate în jurul Omului-cu-Plasa. Un fel de curent le învârtejeşte şi le cară aici şi se prind de ascuţişuri.

— E şi-acum ceva pe-acolo, spuse Quoyle. Ceva ca o cutie. Stai, Billy, e o valiză!

Billy cârmi pe lângă stânca învolburată şi-i întinse lui Quoyle o gafă.

— Grăbeşte-te.

Valiza era agăţată sus pe stâncă, spălată de apele fluxului, care acum se transformase în reflux. Stătea pe o poliţă de piatră, ca şi cum cineva de-abia o lăsase din mână. Quoyle agăţă mânerul din sfoară şi trase. Din pricina greutăţii scăpă valiza în apă. În timp ce valiza plutea în ritmul valurilor, o prinse cu cârligul şi o trase spre el. Acum putea să se întindă şi să apuce mânerul. Era grea, dar o ridică la bord. Billy nu spuse nimic, manevrând în continuare barca printre stânci.

Valiza era înnegrită de apa mării. Părea scumpă, dar avea un mâner din sfoară. Era o apariţie ciudată. Încercă încuietorile, dar erau blocate. Ceaţa se lăsă peste ei, grea, învăluind totul. Chiar şi Billy, în spatele bărcii, se mai zărea doar vag, ca un contur abia schiţat. Fără direcţie, nici orizont, nici cer.

— Pe legea mea, Quoyle, chiar că eşti un distrugător. Eşti un Quoyle adevărat cu harponul tău.

— E încuiată. Trebuie să o forţăm când ajungem înapoi.

— Asta o să mai dureze ceva, spuse Billy. Trebuie să ne ghicim drumul înapoi. Încă n-am ieşit dintre stânci. Mai bâjbâim puţin până scăpăm de ele.

Quoyle îşi încordă privirea până începură să-l usture ochii, şi degeaba. Începu să se neliniştească, acea teamă funestă a lucrurilor nevăzute. Necunoscutul înfricoşător, punctat de gândul la piraţii Quoyle. Strămoşi al căror sânge

murdar curgea prin venele lui, care uciseseră naufragiați, care-şi înecaseră pruncii nedoriți, care luptaseră şi urlaseră, cu bărbile împletite şi țepoase şi cu lumânări aprinse înfipte în claia de păr.

O stâncă se întrezărea la tribord, un mare turn în abur rotitor.

— Aaa, la țanc. E Piatra Casei. De-acum avem drum drept. Curând o să simțim în nări fumul din Killick-Claw şi nu ne mai rătăcim.

— Billy, am văzut Piatra Casei când ne apropiam de insulă. Era o stâncă joasă, abia ieşită din apă. Chestia asta e enormă! Nu poate fi aceeaşi stâncă.

— Ba da. Acum iese mai mult din apă pentru că e reflux, iar ea e învăluită în ceață. Ceața o face să pară mai mare. E o iluzie optică veche de când lumea, e ca fata morgana. Preface o bărcuță într-un petrolier.

Barca murmura prin albeața orbitoare. Quoyle se încleştă de copastie, disperat. Billy spuse că simțea mirosul hornurilor din Killick-Claw, cam la cincisprezece mile distanță, dar şi un alt miros, ceva putred şi scârbos.

— Nu-mi place duhoarea asta. Ca o balenă eşuată pe nisip în a treia săptămână de căldură. Pare să devină mai tare pe măsură ce ne apropiem. Poate e vreo balenă moartă plutind prin ceață. Tu fii atent să auzi geamandura cu clopot dintre Miel şi Berbec. E foarte uşor să nu nimerim intrarea, mai ales pe ceața asta.

După aproape o oră, Billy spuse că auzea mugetul mării pe mal, valurile spărgându-se de pietre, iar imediat după aceea, două stânci subțiri ca nişte ace se iviră prin ceață în noaptea care îi învăluia.

— Ooh, astea sunt Andrelele, zise Billy. Suntem la est de Killick-Claw, cam departe. Dar nu departe de Golful Disperării. Ce zici, să acostăm acolo şi să aşteptăm să se ridice ceaţa înainte să o luăm înapoi de-a lungul coastei? A, era şi un restaurant bunicel pe-acolo. Hai să vedem dacă mai nimeresc intrarea. N-am mai venit aici pe apă de când eram copil.

— Ce Dumnezeu, Billy, apa asta e plină de stânci.

O altă masă înnegurată şi acoperită de spumă se ridica în ceaţă. Dar Billy ştia drumul după o poezioară de demult, de pe când oamenii navigau după memorie, fără hărţi, busole sau lumini.

Când lângă Andrele ai ajuns
Golful Disperării e spre apus.
Prin spatele lor să cârmeşti
Pân' ce Pantoful Bătrânului zăreşti.
Intrarea e pe lângă degetul mare,
E îngustă, să nu mergi prea tare.

Bătrânul cârmi barca prin spatele Andrelelor şi se ghidă după direcţia curentului şi a refluxului care îi atrăgea spre mal.

— Ştiu vreo duzină de şmecherii prin care să-ţi găseşti drumul — asculţi zgomotul mării izbindu-se de mal, strigi şi asculţi ecoul dinspre stânci, simţi bătaia curentului sub tine, sau te iei după mirosurile diferite ale golfuleţelor. Taică-meu putea să ghicească locurile de-a lungul a sute de kilometri de coastă doar după mirosul aerului.

Spinarea unei stânci, clipocitul apei, apoi o mişcare încetinită de-a lungul marginii unei stânci. Uimit, Quoyle

auzi uşa unei maşini trântindu-se, apoi auzi motorul pornind şi maşina îndepărtându-se. Nu putea vedea nimic. Dar peste încă un minut, văzu o strălucire pe un ponton şi Billy trase barca la mal, se cățără peste bord şi trase o parâmă de acostare pe după o baba.

— Duhoarea aia vine de la valiză, spuse el.

— E probabil pielea, spuse Quoyle. A început să putrezească. E departe restaurantul? Nu vreau s-o las aici.

— Locul ăla era chiar aici, peste drum. Vara vin turiştii cu aparatele lor de fotografiat, ştii, şi stau aici toată ziua şi se uită la apă. Marea e ca un animal ciudat, nu-şi pot lua ochii de la ea.

— Iar dacă ai fi din Sudbury sau New Jersey, ai şti exact de ce, spuse Quoyle.

— Aici e, chiar aici. Simt mirosul de ulei prăjit chiar şi peste duhoarea valizei ăsteia. Las-o afară.

Nu era nici un client, ospătărița şi bucătăreasa stăteau împreună la aceeaşi masă, lucrând la milieuri din dantelă. Miros de pâine, pâinea coaptă zilnic pentru a doua zi.

— Fato, murim de foame! spuse Billy.

— Căpitane Billy! M-ai speriat cum ai apărut din ceață aşa, pe neaşteptate.

Bucătăreasa lăsă împletitura din mână şi se duse lângă tabla cu meniul.

— Asta e tot ce mai avem, spuse ea, ştergând de pe listă codul şi mâncarea de creveți. Avem calmar prăjit, dragule, şi chifteluțe. Ştii elanul ăla pe care l-a adus Railey? Ei bine, am tocat mare parte din el, şi cum voiam să golesc frigiderul, am făcut chiftele cu sos dimineața asta. Au ieşit bune. Vrei şi piure?

Un chip cu linii verticale, faţa zbârcită, pliseurile întunecate ale fustei.

Billy îi telefonă lui Tert Card, sprijinit de perete cu o scobitoare între dinţi.

— Quoyle şi cu mine suntem în Golful Disperării, ne-am oprit din cauza ceţii. O să-mi las barca aici dacă poţi să vii să ne duci la Killick-Claw. El are maşina acolo şi eu mi-am lăsat camioneta jos la debarcader. Da. O s-o iau mâine. Nebunul de Quoyle a luat o valiză de la Omul-cu-Plasa. Nu ştim. E încuiată. Ceaţa e foarte groasă, mergi încet. Nu e grabă. Noi mâncăm aici. Da. Nu, a făcut chiftele din elanul lui Railey. Da, îi spun.

Quoyle îşi luă calmar cu garnitură de ceapă tocată. Calmarul era umplut cu creveţi mici şi rozalii, pe frunze de pătrunjel de mare. Billy era ocupat cu farfuria lui cu chiftele. Ospătăriţa le aduse chifle calde cu unt şi gem de merişor.

Faţa prelungă a bucătăresei se ivi prin uşa bucătăriei.

— Am făcut budincă cu smochine pentru Railey, Billy. Mai am destul de multă. Poate ai vrea să guşti din ea?

— Sigur, sigur. Şi Tert Card vine să ne ia. Vrea şi el nişte chiftele la pachet, dacă mai ai destule.

Aşadar, o porţie de budincă cu smochine, cu o picătură de sos de rom, şi cafea.

— Mă duc să deschid valiza, spuse Quoyle.

— Quoyle distrugătorule, doar la asta îţi stă mintea, la nenorocita aia de valiză. Du-te şi deschide-o. Forţeaz-o cu o furculiţă sau zdrobeşte-o de o stâncă. Şi sper că e plină de trofee din comorile ascunse pe Insula Movilei.

Billy făcu semn că mai voia nişte ceai.

Quoyle târî valiza sub lumina singurului felinar de pe cheu. Găsi o bucată de țeavă şi forță încuietoarea. Țeava zăngăni la impactul cu metalul, dar încuietoarea nu cedă. Quoyle se uită după un alt instrument, o şurubelniță sau o daltă, dar nu găsi nimic decât sticlă spartă şi pietre. Frustrat, ridică țeava deasupra umărului şi lovi lacătul cu toată puterea. Un zgomot metalic şi, cu un val oribil de duhoare, valiza se deschise.

În lumina felinarului, văzu ochiul distrus, fața turtită şi mustața întărită de sânge a lui Bayonet Melville, pe un strat de alge. Oroarea gelatinoasă alunecă pe cheu.

22

Câini şi pisici

„Nodul de plasă este modalitatea obişnuită de a lega NODUL ȚESĂTORULUI atunci când se foloseşte un ac de plasă."

CARTEA ASHLEY A NODURILOR

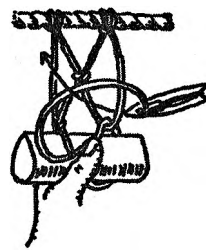

— Agnis are o inimă de bărbat, zău dacă nu, îi spuse Mavis Bangs lui Dawn, când mătuşa plecă cu ruleta şi caietul ei. E curajoasă, se agață de lucruri ca un bărbat. Asta i se trage de la viața în State. Toate femeile de pe-acolo îs curajoase. Ai văzut-o ce calmă era? Pe când nepotu' tremura ca piftia. Când a găsit capul ăla. Cică el n-a putut conduce două zile din cauza şocului. Şi eu am fost şocată. Cu toată ancheta aia... Întrebări şi iar întrebări... Săraca Agnis. Şi mai e ceva. O fi chemând-o Hamm, dar ea e de fapt din neamul Quoyle. Şi câte se mai spun, draga mea. Omond — săracu' bărbatu-meu — îi ştia. Se trăgea din No Name Cove, în jos de Promontoriul lui Quoyle. Şi fetița aia pe care o au acolo e o adevărată Quoyle, agitată ca o geamandură pe o mare în furtună.

Dawn aproape că nici nu o auzea. De fiecare dată când camioneta lui Agnis Hamm se îndepărta, Dawn era la maşina de scris electronică. Uneori rămânea până seara târziu ca să se ocupe de asta. Scrisoare după scrisoare.

Stimați domni, vă scriu în legătură cu postul de vânzări auto din cadrul companiei dumneavoastră. Deşi pregătirea mea este în trafic naval...

Stimați domni, vă scriu ca răspuns la anunțul dumneavoastră pentru postul de funcționar vorbitor de limba spaniolă. Deşi nu vorbesc spaniolă, pregătirea mea este în ingineria traficului maritim şi sunt dispusă să-mi schimb specializarea. Includ aici...

Mavis Bangs vorbea în continuare.

— Îți zic eu, o femeie care pescuia cot la cot cu bărbatu-su era doamna Buggit. Îi lăsa pe ăia mici cu sora ei şi pe-aici ți-e drumul. Se zicea că avea o forță de bărbat. Acum nu mai iese deloc, se duce doar până la frânghia de rufe. Suferă de incontinență din cauza stresului, aşa am auzit. Nu se poate ține. Când se ridică în picioare sau râde sau tuşeşte sau mai ştiu eu ce. E o problemă. Încercau s-o convingă să facă nişte exerciții, ştii, ține-te şi dă-i drumul, ține-te şi dă-i drumul, da' ea zicea că nu vede nici o diferență, decât că observase că atunci când era în baie, câinele se posta în fața uşii cu un aer îngrijorat. A lovit-o rău, ştii, când şi-au pierdut băiatul cel mare. Jesson. Era exact ca Jack. Încăpățânat. Nu puteai să-i zici nimic. Ce crezi, Dawn, crezi că doamna Melville a făcut-o? A cui piele albastră simandicoasă am tot cârpit-o noi? I-o fi tăiat ea capul? Nepotul lui Agnis spune că se certau ca pisicile şi câinii. Mereu. Şi beți amândoi. O femeie beată! Şi cum au plecat ei aşa în noapte

şi nu au plătit-o pe Agnis pentru cât muncise? Sigur, acum e ca şi cum *ea* ar fi plecat fără să plătească. Dar să-i tai capul unui bărbat şi să-l pui într-o valiză! Lumea zice că trebuie s-o fi ajutat cineva, o femeie bătrână şi slabă ca ea.

— Nu ştiu ce să zic, spuse Dawn.

Maşina de scris avea o setare de repetare, care îi permitea să schimbe doar numele destinatarului şi slujba dorită, şi avea o nouă scrisoare.

Stimaţi domni, am văzut recent anunţul dumneavoastră în *The Globe and Mail* pentru un asistent cercetător. Deşi nu vorbesc limba japoneză, sunt dornică să o învăţ...

Stimaţi domni, am văzut recent anunţul dumneavoastră în *The Globe and Mail* pentru un designer floral. Deşi nu am experienţă în decoraţiuni florale, sunt dornică să învăţ...

Stimaţi domni, am văzut recent anunţul dumneavoastră în *The Globe and Mail* pentru postul de operaţiuni de brokeraj. Deşi pregătirea mea este în controlul traficului maritim, sunt dornică să învăţ...

— Oamenii ăştia vicleni care tot vin, ei sunt de vină. Nimic nu mai e ca înainte. Lucruri din astea urâte nu se întâmplau niciodată pe-aici. În vremurile de demult aveam nişte obiceiuri tare bune. Râd ei acum, dar lucrurile astea se adeveresc întotdeauna. Uite unul pe care n-o să-l uit, acum nu mai e nici o fată să-l ştie, pentru că nu se mai fac covoraşe, dar mai demult, când era gata un covoraş, fetele tinere luau o pisică şi o puneau pe covoraş, apoi împătureau marginile şi o ţineau acolo. Mereu era câte-o pisică. Oamenii din Newfoundland iubesc pisicile. Apoi, despătureau

covoraşul, iar fata către care venea pisica era prima la măritiş. Şi asta era la fel de adevărat precum e adevărat că răsare soarele.

Planul era să trimită douăzeci şi cinci de scrisori pe săptămână, în fiecare săptămână. Din atât de multe, sigur trebuia să primească un răspuns.

Stimaţi domni, am văzut recent anunţul dumneavoastră pentru un frizer de câini. Deşi pregătirea mea este în trafic naval, sunt dispusă să-mi schimb specializarea...

— Soră-mea lucrase la un covoraş toată iarna, un model cu trandafiri şi peşti pe un fond albastru. O frumuseţe. Eu aveam paisprezece ani. Eram cinci fete. Liz, soră-mea, Kate, Jen şi cele două Mary. Au înfăşurat pisica în covoraş când a fost gata. Şi ce să vezi, pisica aia vine drept spre mine şi îmi sare în poală. Şi în mod ciudat, eu am fost următoarea care s-a măritat. Liz a murit de tuberculoză înainte să vină vara. Kate nu s-a măritat niciodată. Mary Genge a plecat la Boston cu ai ei, iar despre cealaltă Mary nu ştiu. Dar eu m-am măritat cu Thomas Munn. La a cincisprezecea aniversare. Cel care s-a pierdut pe mare în 1957. O frumuseţe de bărbat. Păr negru. Te lua cu călduri când intra în cameră. M-am veştejit plângând. Slăbisem până la patruzeci de kile. Nimeni nu credea că o să trăiesc. Dar cumva am reuşit. Şi m-am măritat cu Desmond Bangs. Ăla de-a murit în accidentul ăla de avion. În Labrador. Am zis că n-o să mă mai mărit niciodată, nu mai suport durerea. Nu ca altele care taie gâtul bărbatului şi-i bagă capul într-o valiză.

Încă cinci şi avea destule pentru săptămâna asta. La început o să accepte orice, doar să plece de aici. Să n-o mai

audă pe Mavis Bangs. Să vadă şi altceva în afară de bărci de pescuit şi stânci şi apă!

Vă scriu pentru postul de amenajare vizuală. Deşi pregătirea mea este în domeniul controlului de trafic marin şi tapiţeriei, sunt dornică să învăţ...

— Ştii, noi fetele, toate, eram bune la lucrul cu acul. Liz, desigur, pentru că făcea covoraşe, era foarte cunoscută pentru asta. Mama ţinea oi pentru lână. O văd şi acum, după cină, tricotând sau depănând lâna. Mereu tricota după cină. O văd şi acum, lucrând cu o pereche de degetare şi cu andrelele de lemn cloncănind. Spunea că lâna era mai uşor de lucrat noaptea, că era mai întinsă pentru că oaia se culca pe jos. Dormea. Mi-aduc aminte şi de vechea vârtelniţă. Valora o avere. Des o vopsise în galben şi roşu, era un obiect de decor frumos. Dar trebuia s-o băgăm noaptea înăuntru, ne era frică să n-o fure vreun turist. Mai fac din astea, să ştii. Îţi iau vârtelniţa chiar din curte. Ştiu o femeie care a păţit asta. Doamna Trevor Higgend, merge la biserica mea. Ce crezi tu despre nepot, Dawn? Ai mâncat la ei. Să găsească aşa ceva. Nu ţi-ar trebui un bărbat care să găsească ce-a găsit el, nu-i aşa? Nimic bun nu i s-a întâmplat vreodată unui Quoyle.

— Niciodată.

Clapele ţăcăneau. Ultima pe săptămâna asta. Poate avea chiar acum un răspuns în cutia poştală.

Vă scriu în legătură cu postul de proiectant arhitect. Deşi pregătirea mea este în domeniului controlului de trafic maritim, sunt dispusă să-mi schimb specializarea şi să fac studii de arhitectură...

Quoyle şi Wavey unul lângă altul, bucurându-se de prezența celuilalt. Simțind răsuflarea lui Herry în ceafă. Maşina se tânguia urcând dealul prin ploaie, îndepărtându-se de şcoală. Ajunseră dincolo de culme. Pe partea lui Quoyle, oceanul se învinețise, gri din cauza luminii ude.

Împroşcând noroi prin ploaia galbenă. Un rând de cutii poştale, unele sub formă de căsuțe cu geamuri pictate. Patru rațe se legănau prin făgaşele înnoroiate. Quoyle încetini în spatele lor până intrară în şanț. Pe lângă redacția ziarului, pe lângă casa Buggit, şi mai departe. Casele pătrate pictate în dungi minunate, curajoase pe fundalul stâncos.

Căsuța lui Wavey era verde ca menta la parter, apoi roşiatică. Pijamaua purpurie a băiatului pe frânghia de rufe, strălucitoare ca ardeii iuți. O grămadă de buşteni tăiați, o capră de tăiat lemne în mijlocul unui morman de talaş şi bucăți de scoarță, bucăți despicate de lemn gata să fie stivuite.

Doi pescari pe marginea drumului, subțiri şi duri ca nişte carabine, reparând nişte plasă în ploaie, cu bobițe de apă pe pulovere. Nasuri irlandeze ascuțite, gâturi irlandeze lungi şi părul încrețit sub şepcile cu cozoroc. Unul se uită în sus, privirea lui trecu de la Wavey la Quoyle, scrutându-i fața, recunoscându-l. Cu acul de cusut plasele în mână.

— Uite-l pe unchiul Kenny, îi spuse Wavey băiatului cu vocea ei joasă, răsunătoare.

— Cusu, strigă copilul.

Era un câine nou în curtea lui Archie Sparks, un pudel albastru printre lebedele din placaj.

— Cusu!

— Da, un cuțu nou, spuse Wavey.

Un câine de lemn cu o coadă de frânghie şi o zgardă făcută din cutii de conservă. Cocoțat pe un băț. Cu ochiul bulbucat.

În oglinda retrovizoare, îl văzu pe fratele lui Wavey venind spre ei pe drum. Celălalt om se uita de la distanță, cu plasa în mână, fără să se mişte.

Wavey îl trase pe Herry jos din maşină. El îşi ridică fața în aburul de afară, închise ochii, lăsând picăturile de ploaie să-l atingă precum capetele unor fire subțiri şi reci de păr. Ea îl trase spre uşă.

Quoyle întinse mâna spre omul care se apropia, aşa cum ar fi făcut cu un câine necunoscut care l-ar fi urmărit.

— Quoyle, spuse el, şi numele sună ca o eschivare.

Pescarul îi strânse mâna scurt.

O față asemănătoare cu fața prelungă a lui Wavey, dar mai aspră. Un tânăr care mirosea a peşte şi a ploaie. Muşchii duri pregătiți să reziste şi în al nouălea deceniu.

— Ai adus-o pe Wavey acasă, deci?

— Da.

Se simțea ruşinat de mâna lui moale. La geamul casei din spatele grădinii zoologice din lemn se mişcă o perdea.

— Uite-l şi pe tata, trage cu ochiul, spuse Kenny. Hai, intră să beai un ceai.

— Nu, nu, spuse Quoyle. Trebuie să mă întorc la lucru. Am adus-o doar pe Wavey.

— Mersul te ține deştept. Tu eşti ăla care a găsit valiza cu capul în ea. Mie mi s-ar fi întors stomacul pe dos. Tu stai acolo peste apă, arătă el cu bărbia. Tata te vede cu binoclul lui în zilele frumoase. Ai pus un acoperiş nou la casa aia veche?

Quoyle încuviință din cap şi se sui în maşină. Dar privirea lui lipsită de culoare se încălzise.

— Te întorci? Merg şi eu cu tine până unde mi-am lăsat plasa, spuse Ken, venind cu paşi mari prin faţa maşinii şi aruncându-se pe locul lui Wavey.

Quoyle dădu înapoi şi întoarse maşina. Wavey nu mai era, dispăruse în casă.

— Poţi să vii când vrei tu s-o vezi, spuse Ken. Păcat de băiat, da' e un copil bun, bietul amărât...

„Stimaţi domni", scrise Dawn. „Vă scriu în legătură cu postul..."

23

Maleficiu

„Puterea misterioasă pe care o ghicim ascunsă în noduri...
poate fi la fel de dăunătoare pe cât de benefică."
NODURI VRĂJITOREŞTI ŞI DE QUIPU[1]

Quoyle zugrăvea. Dar orice i-ar fi făcut acestei case, ea îşi păstra aparenţa ameninţătoare, era mereu la fel de prevestitoare şi sumbră ca şi prima dată când o văzuse ieşind din ceaţă. Oare cum arătase, nouă şi proaspătă, pe Insula Movilei, sau alunecând peste gheaţa care se crăpa sub ea? Îi intră în cap ideea că acea călătorie deformase casa şi împinsese buştenii într-o geometrie ciudată. În plus, mai tremura încă la amintirea ochiului fix al bărbatului cu păr alb, care-l imobilizase cu privirea lui inertă.

---

[1] Sistem de scriere incaş, care folosea sfori de diverse culori şi noduri; instrumentul, alcătuit din sfori şi noduri, folosit de incaşi pentru acest sistem de scriere (n. red.).

Interesul mătuşii pentru reparaţii scăzuse, transferat asupra unor lucruri mai personale în camera ei, unde rămânea întinsă pe pat, uitându-se nemişcată în tavan chiar şi câte o oră. Apoi se ridica de-acolo cu un căscat sau un râs scurt, spunea: „Ei, ia să vedem", şi se întorcea de unde fusese plecată cu mintea.

Sfârşiturile de săptămână se reduceau la asta: mătuşa la ea în cameră sau învârtind într-o cratiţă sau afară la o plimbare. Quoyle croindu-şi drumul către mare, copiii stând pe vine prin iarbă ca să vadă insecte cărând tulpini. Sau despica lemne pentru frigul ce urma să vină. Se gândea la Partridge, aprindea focul să gătească feluri noi de mâncare şi le lăsa pe fete să-şi înmoaie degetele în tot felul de amestecuri şi zemuri, iar uneori o lăsa pe Bunny să pună mâna pe cuţitul de cartofi. Între timp, el rămânea nehotărât.

Spre sfârşitul lui august, un vas plin cu bucăţi curăţate de calmar stătea pe raftul de la bucătărie. Intenţia lui Quoyle: linguini cu calmar, după ce termina de zugrăvit. Pentru că îi datora lui Partridge o scrisoare. Mătuşa dorea neapărat o salată, în ciuda frunzelor veştejite de lăptucă şi a roşiilor palide de seră.

— Ar fi trebuit să plantăm o grădiniţă. Măcar să ne creştem salata, spuse ea. Ce găseşti la piaţă nu e de mâncat. Ţelină maronie şi putredă, salată care arată de parcă ar fi fost fiartă.

— Wavey, spuse Quoyle, Wavey spune că leuşteanul sălbatic e mai bun decât spanacul. Creşte de-a lungul ţărmului.

— N-am auzit de planta asta. Nu mă dau în vânt după buruienile sălbatice.

— E ca pătrunjelul sălbatic de mare, spuse Quoyle. Poate că o să pun un pic în sosul pentru calmar.

— Da, aprobă mătuşa. Încearcă-l. Orice-ar fi.

Dar plecă în căutarea unei petic potrivit pentru o grădină printre pietre. Nu era prea târziu pentru pus semințe de salată. Se gândi că o seră ar fi un lucru bun.

Ziua era caldă, vântul zburda deasupra golfului, încreţind suprafaţa apei. Mătuşa simţea mirosul nostalgic al pământului săpat. Quoyle simţea mirosul de vopsea până aproape de durere de cap.

— Vine cineva, spuse mătuşa, sprijinindu-se în sapă. Merge pe drum.

Quyle se uită, dar nu văzu pe nimeni.

— Unde?

— Chiar pe lângă molidul cu creanga ruptă. Ruptă de buldozer, aş putea preciza.

Se uitară în direcţia fabricii de mănuşi, pe drum.

— Am văzut pe cineva. I se vedeau umerii şi şapca. Un individ oarecare.

Quoyle se întoarse la cutia cu vopsea, dar mătuşa continua să privească pe drum. În cele din urmă înfipse sapa în pământ şi se îndreptă spre molid. Nu era nimeni. Dar văzu urme de cizme pescăreşti îndepărtându-se spre apa de culoarea ceaiului şi arbuştii pitici.

Trase aer în piept, se uită după urme de câine pe marginea drumului. Nu era sigură.

— E bătrânul ăla, spuse Quoyle. El trebuie să fie.

— Care bătrân?

— Billy Pretty spune că e înrudit cu neamul Quoyle. Spune că e un bătrân al naibii. N-a vrut să plece din Capsize Cove când ceilalţi s-au mutat în altă parte. A rămas acolo singur. Billy crede că s-ar putea să-l deranjeze puţin că noi suntem în casă. Ţi-am mai zis asta.

— Nu, nepoate, nu mi-ai zis. Şi cine Dumnezeu e omul ăsta?

— Mi-aduc aminte că ţi-am mai zis de el.

Mătuşa întrebă cu băgare de seamă care era numele omului.

— Nu ştiu. Unul din vechii Quoyle. Nu-mi aduc aminte numele. Ceva irlandez.

— Nu cred. N-a mai rămas nici unul. Ştii, erau unii Quoyle care nu aveau un renume prea bun, spuse mătuşa.

Cu capul întors.

— Am auzit asta. Am auzit că Golful Nătângului îşi ia numele de la cei din neamul Quoyle — aşa cum Iazul Idiotului sau Golful celor Şase Degete sau Pârâul Urechii de Caisă îşi iau numele de la alţi nefericiţi. Billy mi-a povestit cum au venit toţi aici de pe Insula Movilei. Cum se spune că şi-au târât casa pe gheaţă.

— Da. Aşa se spune. Dar jumătate din poveştile alea nu sunt decât minciuni. Sunt sigură că cei din neamul Quoyle erau la fel ca toată lumea. Şi sunt sigură că habar n-am cine e individul de care spui tu.

Quoyle îşi curăţă mâinile de vopsea şi apoi strigă:

— Cine vine cu mine la plimbare pe ţărm să strângem leuştean sălbatic?

Sunshine găsi două căpşune sălbatice. Bunny arunca în apă pietre din ce în ce mai mari; bulboanele de apă din ce în ce mai aproape, până când o stropitură zdravănă o udă din cap până-n picioare.

— Gata, gata, ne întoarcem acasă. Bunny se poate schimba, iar Sunshine o să spele leuşteanul în timp ce eu o să călesc ceapa şi usturoiul.

Dar când sosul era aproape gata, descoperiră că nu aveau linguini, doar un pachet de tăiței cu ouă, care se înmuiară şi se îngrămădiră sub sos, lăsând inelele de calmar să alunece spre marginile farfuriei.

— Trebuie să planifici totul din timp, nepoate.

Din nou, chiar înainte de răsărit. Ceva îl trezi din somn. Camera goală se ridica deasupra lui, gri şi rece. Ascultă să audă dacă Bunny striga sau plângea, dar era linişte.

Un cerc se răspândi pe tavan, apoi dispăru. Lumina unei lanterne.

Se ridică, se duse la geamul care dădea spre mare, muştele moarte pocnind sub picioarele lui goale. Se lăsă pe o parte şi se uită în noaptea care pălea. O vreme, nu văzu nimic. Cu pupilele dilatate în întuneric, văzu cerul clătindu-se cu nuanța sidefie a luminii care se apropia. Marea se vedea ca un negativ argintiu. Jos, departe, în hățişul sârmos al tufelor, zări o scânteie care clipea agitată, apoi dispăru.

— Ar trebui să coborâm acolo, zise Quoyle. Să-l căutăm pe bătrân.

— Nu cred că am chef să cotrobăi după vreun văr de gradul patru care ne poartă pică. Până acum ne-am descurcat foarte bine, ar trebui să lăsăm lucrurile aşa cum sunt.

Quoyle voia să se ducă.

— Am putea să luăm fetele, l-ar mai îmblânzi.

Sau mai degrabă l-ar întărâta, se gândi mătuşa.

— Haide, mătuşă, o rugă el.

Dar ea era de neclintit.

— M-am mai gândit la asta, întrebându-mă cine poate fi. Erau nişte veri de-ai mamei în Capsize Cove, dar erau de vârsta ei, dacă nu chiar mai bătrâni, adulţi în toată firea, cu copii şi nepoţi când eu eram încă o adolescentă. Aşa că dacă e unul din ei, trebuie să aibă optzeci sau nouăzeci de ani şi e probabil senil. Cred că omul de pe drum era vreunul de prin oraş, care se plimba sau vâna şi nu ştia că suntem aici.

Quoyle nu spuse nimic despre lanternă, dar încercă totuşi să o convingă.

— Haide, mergem cu maşina până unde se bifurcă drumul şi apoi o luăm pe jos. Mi-ar plăcea să văd Capsize Cove. Satul părăsit. Când am fost atunci cu Billy pe Insula Movilei — a fost trist. Casele alea goale, poveştile despre vechiul neam Quoyle...

— Eu n-am fost niciodată pe Insula Movilei şi nu pot să zic că mi-a lipsit ceva. Sunt deprimante locurile astea vechi. Nu înţeleg de ce guvernul a lăsat toate casele alea în picioare. Ar fi trebuit să le dea foc de mult.

Quoyle se gândi la sute de locuinţe arzând în bătaia vântului, ţigle în flăcări zburând deasupra stâncilor ca să se afunde, sfârâind, în mare.

În cele din urmă, nu mai plecară nicăieri.

24

La cules de fructe sălbatice

„Diferența dintre NODUL ÎN FOARFECĂ și NODUL ÎN DOUĂ JUMĂTĂȚI DE OCHI e destul de vagă în mintea multora, motivul fiind acela că cele două au aceeași formă a nodului, doar că primul e înnodat în jurul unui obiect, pe când al doilea e înnodat în jurul primei sale înnodături."

CARTEA ASHLEY A NODURILOR

Septembrie, luna zilelor care se scurtează și a apelor reci. Quoyle o duse pe Bunny la prima ei zi de școală. Pantofi noi, fustă plisată și bluză albă. Mâinile umezite de emoție. Speriată, dar refuzându-i compania și mergând de una singură printre copiii dezlănțuiți. Quoyle o privi stând deoparte, cu capul aproape nemișcat, căutându-și din ochi prietena, pe Marty Buggit.

La ora trei el aștepta afară.

— Cum a fost?

Aștepta același răspuns pe care l-ar fi dat el în urmă cu treizeci de ani — oribil, îngrozitor.

— A fost amuzant. Uite!

Îi arătă o foaie de hârtie cu litere mari, şovăitoare:

ВИИ

Y

— Ți-ai scris numele! spuse Quoyle, uşurat.

Uimit că ea era atât de diferită față de el.

— Da.

De parcă asta ar fi făcut mereu.

— Iar profesoara spune să aduc mâine un pachet de şervețele, pentru că şcoala nu şi le permite.

Mici arcuri prin ceață, în timpul plimbării de dimineață prin golf. Crâmpeie de culoare se succedau după furtună, Billy Pretty vorbea fără şir despre halouri lunare. Mereu se iscau furtuni. O lapoviță bruscă se schimba pe nesimțite într-o furtună violentă. Două, trei zile de căldură venite parcă din deşert. Fibre de lumină licărind pe fundul apei ca nişte țipari luminoşi.

Pe promontorii şi prin părțile mlăştinoase se vedeau licărind mii de fructe sălbatice, coacăze, agrişe, afine sălbatice, afine de pământ, răchițele, merişoare, căpşune sălbatice târzii, bobițe, mure pitice brumării, țepene peste frunzele maronii.

— Hai să mergem la cules de fructe la sfârşit de săptămână, spuse mătuşa. Pe-aici prin apropiere se mergea mult la cules când eram eu tânără. Putem face gem după aia. Culesul ăsta e o plăcere pentru oricine. Poate vrei să o chemi şi pe Wavey Prowse?

— Da, e o idee.

Ea se bucură mult — ca şi cum ar fi invitat-o la o petrecere.

— O să mă aducă Ken — vrea să-ţi vadă noul acoperiş.

Ken se uită mai puţin la acoperiş şi mai mult la Quoyle şi fiicele lui; glumi cu mătuşa. Îl bătu pe Herry pe umăr în semn de rămas-bun.

— Eu am plecat. Am treburi în Misky, aşa că o să ocolesc promontoriul. Să vin mai târziu atunci?

Ochii precum un tufiş ţepos, săgetând pe toată lumea. Grăbindu-se să cuprindă totul dintr-o privire.

— E foarte bine aşa, spuse Wavey. Mulţumesc, băiete.

Găleţile ei pentru fructe avea mânere din frânghie terminate cu noduri.

Mătuşa, fetiţele, Quoyle, Wavey şi Herry mergeau pe jos către terenul cu fructe din spatele fabricii de mănuşi, cu găleţile zăngănind, rostogolind pietre pe drum. Sunshine voia să fie dusă în braţe. Soarele sclipea în nuanţe de topaz peste întinderile pustii. Cer ultramarin. Marea licărea.

Wavey purta ciorapi de culoarea pâinii prăjite, o fustă cu cusăturile refăcute. Quoyle îşi pusese cămaşa lui în pătrăţele, destul de strâmtă.

— Mai demult, oamenii veneau aici de la mile depărtare cu cutiile şi găleţile lor de fructe, spuse mătuşa peste umăr. Pe atunci se vindeau fructe din astea.

— Şi acum se mai face asta, spuse Wavey. Agnis, toamna trecută au plătit nouăzeci de dolari pentru 5 kilograme de merişoare. Tata a făcut o mie de dolari anul trecut vânzând fructe. Sunt căutate de oamenii de la oraş. Şi mai sunt încă unii care fac sucul ăla cu gem dacă găsesc destule merişoare.

— Ce băutură oribilă! spuse mătuşa. Să vedem ce găsim.

Se uită pieziş spre Wavey, cântărind mâinile aspre şi crăpate şi pantofii scâlciaţi, faţa lui Herry ca o farfurie cu lapte apos. Un băiat drăguţ, se spunea, cu frumuseţea tatălui său doar puţin alterată. Ca şi cum trăsăturile i-ar fi fost presate de o mână fermă.

Marea strălucea, transparentă în lumină. Wavey şi Quoyle strângeau fructe unul lângă altul. Degetele ei aspre se strecurau printre plantele moţate, prinzând între degete două, şapte deodată, rostogolindu-le în palma făcută căuş, apoi le arunca în găleată, iar fructele făceau în cădere un mic zgomot. Mergea în genunchi. Un miros amar. Quoyle sufla pleava. La câţiva metri mai încolo, Herry, Sunshine şi Bunny se rostogoleau ca nişte căţei pe pământul moale. Mătuşa rătăcea, basmaua ei albă ca un punct îndepărtat. Pe măsură ce culegătorii se împrăştiară, dispăreau pentru scurtă vreme pe după movile sau prin scobituri. Marea şuiera.

Mătuşa îl strigă pe Quoyle.

— Hei! Ai uitat coşul pentru prânz. La fabrica de mănuşi. Du-te tu, am eu grijă de copii.

— Hai cu mine, îi spuse Quoyle lui Wavey.

Imperios. Ea se uită spre Herry.

— Se joacă. Hai, vino. Mergem pe ţărm. E mai repede dacă mergem pe pietre decât dacă am lua-o prin tufişuri. Ne întoarcem în douăzeci de minute.

— Bine.

Se ridică pe picioarele ei puternice şi porni la drum. Quoyle fugi după ea, încercând să ţină pasul. Oceanul se zvârcolea ca o bucată mare de pânză aruncată peste şerpi.

Quoyle legăna coşul, mergea pe ţărm printre tot felul de rămăşiţe, alge, bucăţi de coral, o parâmă de ţărm întunecată, răsucită într-o buclă de furtuna din săptămâna precedentă.

Wavey se căţăra şi alerga printre stânci, călca cu putere peste rămăşiţele de pe ţărm. Quoyle îşi croia drum mai greu, cu sticlele de bere zăngănind în coş.

— Uite, spuse el.

La gura golfului, un aisberg cu două vârfuri.

— E înclinat.

Wavey se sui pe o stâncă, îşi îndoi degetele şi-şi ridică pumnii la ochi ca şi cum ar fi fost un binoclu. Masa de gheaţă se înclină de parcă ar fi vrut să-şi admire reflexia în apă, se înclină până când vârful dinspre sud avea unghiul unui creion ţinut în mână, iar vârful nordic plutea deasupra lui într-o mişcare protectoare. Fără zgomot, cele două vârfuri se uniră şi plonjară în apă. O fântână de apă dislocată.

Quoyle era sub stâncă. Brusc, îşi încleştă mâinile în jurul gleznelor ei. Ea simţi căldura palmelor lui prin ciorapii maronii, nu făcu nici o mişcare. Prizonieră pe stâncă. Privi în jos. Faţa lui Quoyle lipită de picioarele ei. Ea zări porţiuni albe de scalp printre firele de păr roşu zburlite, degete încleştate ferm în jurul gleznelor ei, ascunzându-i pantofii până la vârfurile ascuţite, pielea perforată într-o buclă ornamentală ca o mustaţă din epoca victoriană, încheieturile lui greoaie şi dincolo de ele manşetele puloverului, o bucăţică de scoică spartă prinsă în lână, păr de căţel pe mâneci. Ea nu se mişcă. Exista senzaţia unei cortine şi a unei mâini ţinute pe frânghie, care ar fi putut-o desface deodată. Quoyle trase în piept mirosul ciorapilor de bumbac, un miros sărat de alge şi de femeie care îi ascuţi simţurile.

Degetele se desfăcură, mâinile se retraseră. Ea le simți lipsa. Quoyle o privea cu intensitate.

— Haide, vino. Vino jos.

Își desfăcu brațele. Cuvintele lui aveau un singur înțeles. Transfigurată, ea își ținu respirația. O singură mișcare și Quoyle ar fi fost deasupra ei, ridicându-i hainele, trăgând în jos ciorapii maronii, apăsând-o pe pietre, cu musculițele de pe țărm pe pielea ei goală, Quoyle, intrând în ea, izbindu-și bărbia proeminentă de gâtul ei. Apoi, o înțelegere tacită, un sentiment de complicitate chinuitoare, trădarea. Dintr-odată, ea izbucni.

— Știi cum a murit? Soțul meu? Herold Prowse? Îți spun eu. E în mare. E jos acolo, la fund. Niciodată nu vin la malul mării fără să mă gândesc — „Herold e *acolo*." Ți-a povestit bătrânul Billy despre asta?

Alunecă în jos de pe stâncă, în siguranță acum, protejată de propria ei durere. Quoyle stătu deoparte, cu mâinile atârnându-i pe lângă corp, privind-o. Cuvintele țâșneau nestăvilite.

— Herold era muncitor pe *Sevenseas Hector.* Prima slujbă mai decentă pe care-a avut-o. Bani buni, slujbă stabilă. Totul ne mergea bine. Cea mai mare și mai sigură platformă petrolieră din lume. Trei săptămâni pleca, trei săptămâni stătea acasă. Era pe vapor când s-a scufundat. Telefonul ăla. Dimineața devreme. 29 ianuarie 1981. Eram trează și îmbrăcată, dar m-am culcat la loc, atât de rău mă simțeam. Eram însărcinată cu Herry. O voce de femeie la telefon, și-mi spune, îmi spune: „Oh, doamnă Prowse. Regret să vă informez că rapoartele noastre spun că *Hector* s-a scufundat, iar oamenii sunt considerați dispăruți." Se scufundase în

furtună, mi-a zis. La început, au zis că a fost din cauza furtunii puternice. Dar acolo mai erau şi alte platforme, la vreo douăşpe mile distanţă, şi au rămas în picioare. *Sevenseas Ajax* şi *Deep Blue 12.* N-aveau nici o problemă. Furtuni ca aia sunt în fiecare iarnă. Nu era o furtună din alea care apar o dată la o sută de ani. Nouăzeci şi şapte de oameni dispăruţi şi n-au mai găsit nici un cadavru. I-au văzut pe unii din ei într-o barcă de salvare care se scufunda, cu marea deasupra lor, şi apoi au dispărut. Totul a ieşit la iveală puţin câte puţin. Ca un coşmar care devine din ce în ce mai rău, dar nu te poţi trezi. Guvernul nu avea nici un fel de reguli de siguranţă pentru lucrurile astea. Construcţia platformei nu era în regulă. Nimeni de pe platformă nu ştia cine-i şeful. Cei mai mulţi oameni de-acolo n-aveau nici cea mai mică idee despre mare. Geologi, macaragii, sondori, instalatori, sudori, toţi veniseră pentru petrol, habar n-aveau de mare sau de vreme. Nici măcar nu înţelegeau prognozele meteo pe care le primeau. Nici măcar n-au ştiut să închidă obloanele hublourilor când au urcat apele. Sticla de la hubloul din camera balastului era fragilă. Tabloul electric de control se scurtcircuita dacă intra apă acolo. Un val a spart totul, a intrat şi a udat tabloul de control. Nu fuseseră instruiţi cum trebuie. Nu aveau manuale de operare. Aşa că atunci când tabloul s-a stricat, ei au încercat să ajusteze balastul manual, cu nişte răngi de alamă, şi au făcut totul pe dos, l-au înclinat şi mai tare. Ca aisbergul ăla. S-a scufundat imediat. Iar bărcile de salvare nu erau bune de nimic, şi oricum cei mai mulţi dintre ei nici n-au ajuns la bărci pentru că staţia de amplificare s-a stricat odată cu tabloul de control. Avocatul a zis că s-a prăbuşit totul ca nişte piese de domino. Şi aşa

a fost. Fără să vreau să te jignesc. La asta mă gândeam când am văzut aisbergul cufundându-se. La asta mă gândesc de fiecare dată când sunt pe malul mării, mă uit de-a lungul țărmului, pe jumătate speriată, pe jumătate sperând că o să văd cadavrul lui Herold acoperit de alge. Deşi au trecut deja ani de zile.

Quoyle asculta. Oare va trebui să o ducă în prerie? Se gândea la parfumul lui Petal, pe care îl avea injectat sub piele ca un vaccin puternic împotriva iubirii. Ce rost avea să atingă mâna cea aspră a lui Wavey?

Mergeau din nou pe potecă, spre porțiunile sterpe, priveau către punctul palid care era basmaua mătuşii, către copiii care săreau ca nişte purici.

Quoyle în spatele ei. Fără să privească înapoi, Wavey ştia exact unde era.

Căldură, cer adânc, linişte tulburată doar de vocile îndepărtate ale copiilor. Apoi, dintr-odată, aşa cum se poate opri brusc o durere de cap, ceva dădu înapoi şi durerile vechi se îmblânziră. Se întoarse. Quoyle era atât de aproape. Ea începu să zică ceva. Fața ei pistruiată şi aspră se înroşi. Ea căzu, sau el o trase în jos. Se rostogoleau pe covorul de plante şi muşchi, încleştați, cu brațele şi picioarele fierbinți, se rostogoleau, printre fructe şi frunze, buze şi lacrimi şi cuvinte prosteşti.

Dar când marea mugi sub ei ea o auzi şi se gândi la oasele frumoase ale lui Herold acoperite de alge. Şi îl împinse pe Quoyle la o parte. Se ridică şi începu să alerge către mătuşă, către fete şi către bietul Herry care nu avea tată, cu coşul de picnic izbindu-i-se de picioare. Dacă voia ceva de la ea, Quoyle trebuia să o urmeze.

Wavey alergă întâi ca să scape, apoi alergă de dragul alergatului, apoi pentru că nu avea altceva mai bun de făcut. Ar fi părut nehotărâtă dacă şi-ar fi schimbat ritmul, ca şi cum nu ştia ce voia. Parcă mereu trebuia să facă numai lucruri fără noimă.

Quoyle stătea lungit pe covorul de iarbă-neagră şi se uita după ea, privind cum pliurile fustei ei se pierdeau în depărtare. Mătuşa, copiii, Wavey. Îşi apăsă vintrele pe terenul uscat, ca şi cum se unea cu pământul. Simţurile lui ațâțate dădeau scenei din depărtare o importanţă enormă. Siluetele mici pe fundalul stâncii imense şi a mării de dincolo de ea. Toate ițele complicate ale vieții se desfăceau în fața lui şi putea zări însăşi structura vieții. Nimic în afară de pietre şi mare, siluetele minuscule de oameni şi animale, zărite fugitiv pe fundalul lor.

Ascuțimea privirii sale străpunse trecutul. Văzu generațiile ca pe nişte păsări migratoare, golful pătat de pânze fantomatice, aşezările părăsite din nou viguroase, iar în abis, plase smălțuite cu solzi de peşte. Îi văzu pe cei din neamul său curățați de rău prin trecerea timpului. Şi-o imagină pe mătuşă moartă şi îngropată, pe sine însuşi bătrân, pe Wavey încovoiată de vârstă, pe fetele lui ducând vieți îndepărtate, pe Herry încă bucurându-se de câini de lemn şi sfori colorate, un Herry cărunt care dormea undeva sus, într-o cameră dinspre nord, sau în cămăruța de sub scară.

Se simți inundat de un sentiment al purității renăscute, o viziune a evenimentelor într-un echilibru tremurător.

Totul, totul părea încărcat de prevestiri.

25

Petrol

„Dacă din cauza unei vibrații exterioare tablourile nu stau drept, atârnați-le de un singur fir trecut prin ambele găuri ale agățătoarelor și fixat în ambele cârlige de tablouri."

CARTEA ASHLEY A NODURILOR

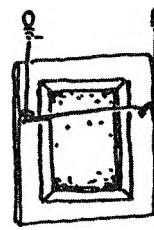

Golful era încărcat de valuri de spumă, ca niște viermi colcăind într-o rană adâncă. O dimineață aspră. Quoyle coborî treptele sărind. Avea să ia mașina. Dar întâi merse pe jos spre ponton să privească apa. Barca se lovea de apărătoarele de cauciuc. Valurile care se spărgeau de țărm păreau vâscoase, cu o furie imprevizibilă. Se uită la ceas. Dacă se grăbea, avea timp și de o ceașcă de ceai cu pâine prăjită la Cuibul Furtunarului. Să curețe piesa aia de ulei și apoi să plece spre Misky Bay, la arhivele marine. Să verifice bărcile din port. Trebuia să fie pe-acolo o goeletă de pe coasta de vest.

Stătea la bar, înmuind pâinea în cană. O felie îndoită băgată odată în gură.

— Quoyle! Quoyle! Vino-aici în spate.

Billy Pretty şi Tert Card erau într-un separeu în spate, cu căni şi farfurii risipite pe masa de melamină, cu mucurile de ţigări ale lui Tert Card în farfurioara lui.

— Ia uite ce-a adus pisica! spuse Card, emanând valuri de iritare la fel de puternice ca un aftershave.

Avea afte în gură, deşi purta talismane înnodate împotriva lor. Îl necăjeau iarna. Apăreau când îşi muşca din greşeală obrazul pe dinăuntru, mestecând o bucată fiartă de porc. În dimineaţa aceea, îşi trăsese în jos buza inferioară şi se uitase în oglindă, revoltat de marginile albe a trei afte, ca nişte înţepături infectate. Îşi băgase în gură un cocoloş de praf de copt. Fără murături, fără cafea neagră câteva zile. Acum stătea aplecat deasupra unei căni de ceai cu lapte.

Quoyle mai ceru nişte pâine prăjită. Porţie dublă de jeleu de struguri. Se gândi dacă să-şi ia şi nişte cartofi prăjiţi.

— Nu mai lipseşte decât Nutbeem şi nici nu mai trebuie să mergem la muncă.

Billy îşi mărunţi oul în tocana de peşte.

— Cum ziceam, speranţa acestui loc, spuse Tert Card, scormonind cu unghia degetului mic în ceara din ureche, este petrolul. Când au descoperit terenul McGonigle în 1980, mi-am luat şi eu acţiuni. Un potop de aur când începe să producă. Petrodolarii. Of, băiete, când vine vaporul, o să plec în Florida.

— McGonigle? întrebă Quoyle.

— Nu pot să cred că nu ştii că au descoperit cea mai mare rezervă de petrol din Canada chiar aici, lângă ţărmul nostru, în jos sub Grand Banks, bilioane şi bilioane de barili de petrol. Ăsta e McGonigle. O să ne îmbogăţim cu

toţii. Slujbe pentru toţi, dividende pentru acţionari, fabrici, case şi bunuri. Cel mai mare proiect de dezvoltare din ţară. Or să fie zile de aur.

În separeul din faţa lor, un slăbănog cu o mustaţă ca un cod de bare se uită peste umăr la Card. Quoyle se gândi că ar putea fi unul din supraveghetorii de la pescărie. Mânca terci de ovăz şi avea alături o bucată de cârnat.

Billy Pretty rânji neîncrezător.

— Singurii care or să capete slujbe şi tot felul de avantaje economice sunt ăia de jos din St. John's, mersi mult. O să vezi, până or să înceapă ăştia să pompeze petrol, or să-şi dea seama ce-i cu fuziunea nucleară şi or să scoată din apă toată electricitatea curată de care am avea vreodată nevoie. Newfoundlandul o să fie din nou plin de stâlpi.

Quoyle îi dădu lui Billy un triunghi de pâine prăjită încărcată din belşug cu jeleu de struguri. Ce fragil arăta bătrânul, se gândi el, mai ales alături de grăsanul de Tert Card.

— Nu, băiete, n-or să pună niciodată pe picioare treaba asta cu fuziunea. Totul e în petrol. Newfoundlandul o să fie cel mai bogat loc de pe pământ. E o nouă epocă. O să ne tăvălim în bani.

— Tot ce auzi tu acum e isteria creată de petrol, zise Billy către Quoyle, apoi se întoarse la loc spre Tert Card. Ce-o să se întâmple e că toate companiile internaţionale de petrol or să ia toată crema. Cât o să mai rămână pentru porturi? Ăia de-afară or să ia tot bănetul. Acum avem aici droguri şi crime, şi prostituate care dau din fundurile lor roşii, şi de-abia a început. Vandalism, furturi şi distrugeri.

— Aşa e, zise supraveghetorul de la pescărie, după ce-şi terminase terciul de ovăz, înghiţise cârnatul, şi acum pufăia

din prima ţigară, gata de conversaţie. Uite cum au ars vechiul far chiar aici în Killick-Claw. Uite cum au distrus birourile de la pescărie.

— Şi, adăugă Billy, rotindu-se să-şi includă aliatul, alcoolism şi degradare morală de cea mai joasă speţă. Divorţuri şi cruzime şi copii abandonaţi pe marginea drumului. Poluare! Fundul oceanului e acoperit de sârme şi butoaie şi bucăţi de metal care rup năvoadele. Şi ce urmează? Deversări uriaşe de petrol care or să omoare şi cei câţiva pui de cod care au mai rămas, or să murdărească totul cu vâscozitatea aia puturoasă, or să distrugă porturi şi bărci. Canalele de navigaţie or să fie astupate de petroliere şi de bărcile care le aprovizionează.

Turnă cu o mână tremurătoare ultimele picături de ceai în cană.

— E dus cu pluta, îl luă în derâdere Tert Card, examinând atent gămălia neagră de ceară de pe unghie. A văzut Nilul.

Billy Pretty îşi îndreptă privirea spre Quoyle şi omul de la pescărie şi deschise gura să zică ce avea de zis.

Tert Card se legănă, mimând o vioară la care cânta.

— Aş vrea, vă rog, o porţie de cartofi prăjiţi şi un cârnat, îi spuse Quoyle chelneriţei.

Billy trase aer în piept.

— Am văzut codul şi capelinul reduşi de la milioane de tone la două-trei găleţi. Am văzut pescuitul transformându-se din ceva sezonier, practicat de cei de pe ţărm, în bărci mici, într-o practică a marilor nave industriale şi traulere. Acum peştii nu mai sunt şi pădurea a fost tăiată. Distrusă cu desăvârşire! Nici nu mă mir că e plin de fantome pe-aici. Sunt morţii pe care i-au scos din pământ cu buldozerele lor!

Cel de la pescărie intră din nou în vorbă.

— Se spunea că un om e aranjat în viață dacă are un porc, o barcă şi un strat de cartofi. Acum ce se spune? Fiecare e pe cont propriu.

— Aşa e, zise Billy Pretty. Acum fiecare aleargă după bani şi cumpără bărci de viteză din plastic şi snowmobile şi câini ciudați de pe continent. Lumea stă prin baruri, omoară şi fură. Oamenii îşi smulg hainele şi pretind că sunt nebuni. Mai demult oamenii duceau aici o viață fericită. Vezi tu, era o viață veselă. Tu n-ai de unde să ştii despre ce vorbesc, Tert Card, cu dorința ta aprigă de a merge în Florida. Nu ştiu de ce mă obosesc cu tine.

Ținu ceainicul deasupra cănii, dar nu mai era nimic.

Tert Card abia aşteptase o întrerupere. Vorbi către toată lumea, inclusiv către chelnerița transpirată şi bucătăreasa care-şi ițea capul prin geamul unde se dădeau comenzile.

— Dacă ar fi şi acum la fel ca pe vremuri, domnu' Pretty, ai fi mort. Uiți de gripa chinezească, aia cu care te-ai căptuşit acu' câteva ierni şi-ai zăcut în spital. Te-am văzut în patul ăla, gri ca un cod mort, şi mi-am zis, până aici i-a fost. Dar ți-au dat antibiotice şi oxigen şi alte chestii şi acum muşti mâna care te-a salvat. Nimeni, nimeni în toate mințile nu s-ar întoarce în acele vremuri grele, grele de tot. Oamenii erau cumsecade doar pentru că viața era atât de mizerabilă încât nu-ți mai permiteai să ai şi duşmani. Sau înotai cu toată lumea, sau te scufundai. O situație care îi face pe oameni numai lapte şi miere.

Trase aer printre dinți. Bucătăreasa strigă:

— Eu zic să lăsăm pescăria în plata Domnului. Lasă-i pe cei cu petrolul să facă ce ştiu ei. Mai rău nu pot face, dar poate fac mai bine.

Râse ca toată lumea să-şi dea seama că glumea. Dacă mai era nevoie.

— Mai bine să nu te audă unii din clienţii tăi zicând asta că s-a zis cu tine.

Omul de la pescărie se ridică să-şi ia o scobitoare.

— *Eu* zic asta oricui vrea să audă! strigă Tert Card. Petrolul înseamnă putere, iar pescuitul înseamnă slăbiciune. Nu e nici o competiţie. Toată lumea are nevoie de petrol. În petrol stau grămezile de bani. Sunt prea mulţi pescari şi nu-i destul peşte. La asta se rezumă totul. Acum hai să mergem la redacţie şi să facem nenorocirea aia de ziar. Quoyle, ai povestea cu barca?

Încă ţipa. Se înfierbântase.

— Haide, spuse Billy Pretty, care o citise, care timp de o săptămână îl ascultase la telefon pe Quoyle vorbind despre petrol, îl văzuse venind de la Cape Despond cu notiţele pline de grăsime pentru că se alăturase celor care salvau păsările de mare. Dă-i povestea asta şi-o să-l vedem pe Tert Card, Regele Petrolului, cum moare de apoplexie. Ai zice că are acţiuni în petrol de vreun milion de dolari! Ha, are două acţiuni de la Mobil. Două!

Dădu şiret din cap.

— E la mine pe birou, spuse Quoyle.

— N-o să uit asta, Billy Pretty, spuse Card, cu pete mari roşii pe obraji.

Mica excursie spre Flour Sack Cove, cu cafeaua stropind bordul, cu volanele scârţâind de la zahărul din gogoşi. Zece minute mai târziu, Quoyle îi înmână lui Card articolul, fără

nici un cuvânt, urmărindu-i privirea fugind de la stânga la dreapta în timp ce citea. REDACȚIA AȘTEAPTĂ APOPLEXIE.

NIMENI NU PUNE PE PERETE FOTOGRAFIA UNUI PETROLIER

Pe peretele Bibliotecii Publice din Killick-Claw e agățată o fotografie din 1904. În ea se văd opt goelete în Omaloor Bay, mergând la pescuit, cu pânzele întinse ca niște aripi albe. Sunt neasemuit de frumoase. Manevrarea lor presupunea o mare măiestrie și multe cunoștințe despre mare.

Astăzi, cea mai întâlnită privelişte la orizontul maritim este silueta joasă și neagră a unui petrolier. În formele lui pure și rafinate, petrolul este, fără îndoială, marfa numărul unu în comerțul internațional.

O altă privelişte des întâlnită sunt resturile negre de petrol de-a lungul a mile întregi de țărm, așa cum s-a întâmplat săptămâna aceasta pe lângă Cape Despond. Sute de oameni au privit luni dimineață cum 14 000 de tone de petrol nerafinat au ajuns la țărm din cauza unui rezervor fisurat al petrolierului *Gâsca de aur*. Mii de păsări și peşti se zbăteau în petrol, multe bărci și plase de pescuit au fost distruse. „Ăsta e sfârșitul acestui loc", a spus Jack Eye, 87 de ani, din Little Despond, un om care, în tinerețe, a fost pescar într-o flotă de goelete.

Lumea noastră funcționează datorită petrolului. Mai mult de 3 000 de petroliere colindă mările lumii. Printre ele se află și cele mai mari obiecte făcute vreodată de oameni, navele petroliere de mare tonaj, sau VLCC (Very Large Crude Carriers), de aproape 400 de metri lungime și cântărind 200 000 de tone. Multe dintre aceste nave nu au pereți dubli. Unele sunt vechi și erodate, slabe din punct

de vedere structural. Un lucru e sigur. Vor fi şi mai multe scurgeri de petrol, iar unele vor fi înspăimântătoare.

Nimeni nu agaţă pe perete fotografia unui petrolier.

Tert Card termină de citit, puse articolul pe un colţ al biroului şi se uită la Quoyle.

— Deci şi tu, spuse el. Fir-ar să fie, şi tu.

Seara, când în redacţie nu mai era nimeni, stătu în picioare lângă fereastră şi i se adresă unui Quoyle absent.

— Ţine-ţi pentru tine nenorocirea de liberalism american ecologist. Cine dracu' eşti tu să spui lucrurile astea? Ce să zic, măreţul articol al domnului Quoyle. E împotriva întregului nostru efort de dezvoltare şi progres economic.

Şi rescrise articolul, îl inseră, ieşi şi se îmbătă. Ca să domolească durerea nesuferită a aftelor. De unde puteau ei şti că el înghiţea pahar după pahar ca să înţeleagă o frumuseţe aspră şi intimă?

O zi sau două mai târziu, Tert Card aduse în redacţie o fotografie înrămată dintr-un calendar de perete al unei companii navale. O agăţă în spatele biroului său. O navă gigantică numită *Ochiul liniştit* plutea în apus în Placentia Bay. CEL MAI MARE PETROLIER DIN LUME. Prima dată când uşa se trânti, fotografia se suci într-o parte.

Lui Quoyle i se păru amuzant până la prânz, când Card se întoarse de la tipografie cu teancuri din *Pasărea clevetitoare,* mirosind a tuş. Luă un exemplar, dădu pagina să vadă cum ieşise articolul lui de la Ştirile Navale. Articolul

fusese redus la o explicație care însoțea aceeași fotografie de calendar ca cea care atârna pe peretele lui Ted Card.

FOTOGRAFIA UNUI PETROLIER

Mai mult de 3 000 de petroliere călătoresc cu mândrie pe mările lumii. Aceste nave gigantice, chiar cele mai mari din lume, se bucură de porturile cu ape adânci și rafinăriile din Newfoundland. Petrolul și Newfoundlandul merg împreună ca șunca și ouăle, și la fel ca șunca și ouăle ne vor hrăni pe toți în anii ce urmează.

Să punem cu toții pe perete fotografia unui petrolier!

Quoyle simți cum tot sângele i se suie la cap; ameți.

— Ce-ai făcut? strigă el către Tert Card, cu vocea ca o secure.

— Am îndreptat lucrurile, asta-i tot. N-am chef de rahaturile alea ecologiste, necheză Tert Card, plin de el, cu fața lui meschină împinsă înainte.

— Ai tăiat tot ce era mai bun în articol! L-ai transformat într-o propagandă mizerabilă pentru industria petrolieră. M-ai făcut să par un avocat al intereselor petroliere.

Îl înghesui pe Cart în colțul lui.

— Ți-am zis eu, spuse Nutbeem. Ți-am zis eu, Quoyle, să ai grijă, că o să-ți măcelărească munca.

Quoyle era furios, ca un puț de petrol care stă sub nisipul tăcut și abia așteaptă să țâșnească.

— Ăsta e un *articol*, urlă el. Nu poți să schimbi articolul cuiva, așa, pur și simplu, pentru numele lui Dumnezeu, doar că nu-ți place ție! Jack mi-a cerut să scriu despre bărci și despre navigație. Asta înseamnă părerea mea și o descriere așa cum o văd eu. Asta — și scutură hârtia în fața

obrajilor albi ca varul — asta nu e ce-am scris eu, nu e ce cred eu, nu e modul în care văd eu lucrurile.

— Cât timp sunt eu redactor-şef, spuse Tert Card, şi vocea îi răpăi ca nişte pietricele într-o cutie de conserve, am dreptul să schimb orice, dacă eu consider că nu se potriveşte cu ceea ce-ar trebui să conţină *Pasărea*. Şi dacă tu ai altă părere, te sfătuiesc să te consulţi cu Jack Buggit. Se strecură pe sub braţele ridicate ale lui Quoyle şi fugi spre uşă. Şi să nu credeţi că nu ştiu că sunteţi toţi împotriva mea!

Lumânarea groasă care era Tert Card plecase cu lumina ei şovăitoare.

— Să ştii că mă surprinzi, Quoyle, spuse Billy Pretty. Nu credeam că ai atâta curaj în tine. L-ai făcut arşice.

— Acum ştii şi tu cum e, spuse Nutbeem. Am încercat să-ţi spun asta în prima zi.

— Stai să vezi. Mâine o să vină înapoi umflându-se în piept. Tert Card cade în picioare, deşi e un mare ticălos.

— Şi eu sunt surprins. O să-l sun pe Jack, spuse Quoyle, şi o să rezolv chestia asta. Sau scriu un articol, sau nu.

— Un sfat, Quoyle. Nu-l suna pe Jack. E plecat la pescuit, şi ştii că nu-i place să fie deranjat cu chestii legate de *Pasăre* în timpul lui liber. Las-o aşa şi lasă-mă să trec pe la ponton astă-seară. Abordarea asta e cea mai bună cu Jack.

— *Pasărea Clevetitoare*. Tert Card la telefon. Oh, da, Jack.

Tert Card îşi lipi receptorul de pulover şi se uită la Quoyle. Lumina dimineţii era neprietenoasă.

— Vrea să vorbească cu tine.

Tonul lui indica prost gust sau nebunie din partea lui Jack.

— Da.

Quoyle era pregătit pentru insulte.

— Quoyle. Aici Jack Buggit. Scrie-ți articolul. Dacă o dai în bară, o să zicem că e din cauză că ai fost crescut în State. Tert o să te lase în pace. Acum dă-mi-l înapoi.

Quoyle ridică în aer receptorul şi-i făcu semn lui Card. Îl puteau auzi pe Jack cârâind în telefon. Încet, Tert Card se întoarse cu spatele la cameră, spre geam, spre mare. Pe măsură ce minutele treceau, se lăsă de pe un picior pe altul, se aşeză pe marginea biroului, se scobi în urechi şi nas. Se legăna, trecea telefonul dintr-o mână în cealaltă. Într-un final, telefonul amuți şi el puse receptorul la loc.

— Bine, spuse el, fără inflexiuni, dar cu obrajii în flăcări. Jack vrea să lase articolele lui Quoyle să apară aşa cum sunt. Pentru moment, cel puțin. Deci aşa o să facem. Dar are o idee cu accidentele de maşină. Ştii că sunt săptămâni când nu avem vreun accident ca lumea şi trebuie să căutăm în arhive. Ei bine, Jack vrea să scriem şi despre accidente pe mare. Zice că la întâlnirea pescarilor s-a spus că au fost mai bine de trei sute de accidente periculoase cu bărci anul trecut. Quoyle, vrea să scrii tu despre accidentele astea şi să faci şi poze, aşa cum faci la alea de maşină. Sunt destule, aşa că o să avem mereu un nou dezastru.

— Asta fără nici o îndoială, spuse Quoyle, uitându-se la Tert Card.

26

Mortul

„Mortul — un fel de flamură irlandeză: un capăt de frânghie lăsat liber să atârne pe lângă pânze sau greement pentru indicarea direcției vântului."

DICȚIONAR DE NAVIGAȚIE

Sfârşit de septembrie, cu reflux şi luna în ultimul pătrar. Prima dată când Quoyle rămase singur în casa verde. Mătuşa era la St. John's peste weekend, ca să cumpere nasturi şi muselină. Bunny şi Sunshine se rugaseră să rămână la Dennis şi Beety, pentru ziua lui Marty.

„Tati, ea e cea mai bună prietenă a mea. Aş vrea să-mi fie soră", spusese Bunny cu pasiune. „Te rog, te rog, lasă-ne să stăm."

În magazinul de cadouri şi gustări Calmarul Zburător, ea alesese un inel de sidef drept cadou pentru Marty şi o hârtie colorată pentru împachetat.

Vineri după-amiază, Quoyle traversă golful în barca lui dispreţuită, cu o sacoşă de cumpărături şi două baxuri de

câte şase doze de bere. Toate notiţele lui şi maşina de scris. Un teanc de cărţi despre regulile navigaţiei în secolul al XIX-lea şi încălcările lor. În bucătărie, se aplecă să pună berea în răcitorul de sub chiuvetă şi îşi aminti că nu luase gheaţă. Avusese de gând să ia, dar răcitorul gol era tot gol, în barcă. Nu avea nici o importanţă. Seara bău berea aşa cum era şi luă notiţe la lumina lămpii cu gaz.

Sâmbătă, Quoyle îşi făcu de lucru prin camerele insuficient mobilate; aerul plin de praf părea să se încreţească pe măsură ce trecea prin el. Sparse lemne până la prânz; bere, două conserve de sardele şi una de fasole lima. După-masă, lucră la masa din bucătărie, începu o primă schiţă pentru articol, zăngănind tastele, înjurând când îi intrau degetele între ele, scriind despre Samuel Plimsoll şi linia lui.

„PENTRU NUMELE LUI DUMNEZEU, AJUTAŢI-MĂ!"

Fiecare dintre noi a văzut liniile Plimsoll, liniile de demarcaţie ale încărcăturilor de pe nave. Aceste linii marchează încărcătura pe care fiecare navă o poate căra în siguranţă.

Aceste limite de încărcătură au apărut datorită unui singur individ îngrijorat, Samuel Plimsoll, ales membru în Parlament din partea comitatului Derby în 1868. Plimsoll a luptat pentru siguranţa marinarilor într-o perioadă în care proprietarii de nave lipsiţi de scrupule trimiteau în mod deliberat pe mare nave supraîncărcate. Cărticica lui Plimsoll, *Marinarii noştri*, vorbea despre nave atât de încărcate cu fier sau cărbune încât punţile lor erau aproape sub nivelul valurilor. Proprietarii ştiau că navele se vor scufunda. Ştiau că echipajele urmau să moară. Făceau asta pentru asigurare.

Supraîncărcarea era în fiecare an principala cauză a naufragiilor. Plimsoll a pledat pentru o linie pictată cu vopsea pe toate navele, a pledat ca nici unui vapor să nu i se permită, sub nici o formă, să plece din port dacă linia nu era foarte vizibilă.

Le-a scris direct cititorilor săi: „Vă îndoiți de aceste afirmații? Atunci, pentru numele lui Dumnezeu — oh, pentru numele lui Dumnezeu, ajutați-mă să obțin permisiunea ca o Comisie Regală să investigheze adevărul!" Interese navale foarte puternice i s-au opus la fiecare demers.

Când se opri, se apropia seara. Îşi gătì aproape un kilogram de creveți cu ulei de măsline şi usturoi, supse carnea din cochilii. Se duse la asfințit pe ponton cu ultima bere, rezistă atacurilor de țânțari, privi luminile din Killick-Claw aprinzându-se. Felinarele pâlpâind.

Babornița sosi din nou în timpul nopții, îl înşeuă şi îi puse lui Quoyle căpăstrul. Visă din nou că era pe drumul de coşmar. O siluetă firavă sub un pod, întinzând mâinile într-un gest de implorare. Petal, rănită şi însângerată. Dar atât de mare era viteza lui încât trecu mai departe. Frânele nu funcționau când le apăsă. Se trezi pentru câteva minute, întinzând piciorul drept către frâna din vis, cu gâtul ud de o transpirație neliniştită. Vântul gemea printre cablurile casei, un zgomot care invoca o senzație de abandon fără speranță. Dar îşi trase colțul sacului de dormit peste ureche şi adormi la loc. Începea să se obişnuiască deja cu coşmarurile.

Până duminică la prânz, articolul despre Plimsoll căpătase formă, iar Quoyle avea nevoie de o plimbare. Nu fusese niciodată până în capătul promontoriului. În timp ce

trăgea uşa după el, o bucată de sfoară înnodată căzu din zăvor. O luă şi o băgă în buzunar. Apoi coborî la ţărm.

Se căţără pe stânci la fel de mari ca o casă, coborând prin părţile lor laterale spre zone umede cu alge pe jos. Stâncile păstrau plase de pescuit pierdute, zdrenţuite şi amestecate cu alge şi scoici. Pe deasupra zburau pescăruşi. Piatra era acoperită de cochilii goale de melcişori, de culoarea ruginii şi umede încă. Linia ţărmului se îngusta într-o stâncă abruptă. Nu mai putea înainta pe acolo.

Se întoarse pe acelaşi drum, se căţără pe covorul de iarbă-neagră care acoperea povârnişul ca o perucă veche. Piatră străbătută de şanţuri adânci. Urmărea potecile de karibu spre limba de granit care ajungea în mare. La dreapta, cercul albastru al Golfului Omaloor, la stânga ţărmul pietros care ducea spre Misky Bay. În faţa lui se deschidea Atlanticul.

Cizmele lui răsunau pe piatra golaşă. Se împiedică de rădăcini de ienupăr strecurate prin crăpături, văzu vinişoare de cuarţ ca nişte fulgere îngheţate. Panta era plină de ridicături şi coborâşuri, de lespezi şi platouri. În depărtare, văzu un morman de pietre şi se întrebă cine îl făcuse.

Îi luă jumătate de oră să ajungă la el, şi merse în jurul lui. De trei ori cât înălţimea unui om, pietrele încrustate cu licheni. Construit cu mult timp în urmă. Poate de nişte membri ai tribului Beothuk, acum dispărut, măcelărit de vânătorii de balene plictisiţi. Poate vreun semn pentru pescarii basci sau pentru distrugătorii din neamul Quoyle, care ademeneau navele la ţărm cu lumini false. Zgomotul asurzitor al mării îl atrase mai departe.

La capătul lumii, un loc sălbatic care părea în echilibru deasupra abisului. Nici un semn al prezenţei omului, nimic,

nici o navă, nici un avion, nici un animal, nici o pasăre, nici o baliză care să salte pe valuri. Ca şi cum ar fi fost singur pe planetă. Imensitatea cerului îl copleşea şi, instinctiv, ridică mâna să o ţină la distanţă. Valuri translucide înalte de aproape zece metri, de culoarea sticlei, se spărgeau de stânci, iar bulbucii se transformau treptat într-o spumă lăptoasă. Chiar şi la sute de metri deasupra mării, aerul sărat îi înţepă ochii şi-i acoperi faţa şi haina cu picături fine. Valurile loveau cu un zgomot spart, înfundat, gol.

Începu să coboare pe panta stâncii. Ud şi alunecos. Mergea cu grijă, ataşat de violenţa apei, întrebându-se cum ar fi fost pe timp de furtună. Mareele erau încă la reflux, în acea mişcare complexă de retragere sau înaintare a apei pe uscat, ca şi cum în mijlocul pământului era o inimă uriaşă care nu bătea decât de două ori pe zi.

Aceste ape, se gândi Quoyle, bântuite de nave pierdute, de pescari, de exploratori pierduţi în găurile mării la fel de negre precum gâtlejul unui câine. Strigăte într-o ciorbă sărată. Vikingii purtaţi de vânt, cârmind prin ceaţă cu ajutorul luminii polarizate a pietrei-soarelui. Inuiţii, în bărci din piele, respirând, respirând, absorbind ritmic aerul rece, afundând în apă padelele îngheţate, ceaţa fină întărindu-se, partea din spate ridicându-se agilă, barca ruptă, alunecând în jos. Însemne milenare ale gheţarilor, morbide, tăcute, cu excepţia valurilor care se spărgeau, sunetul înşelător al ţărmului acolo unde nu era ţărm. Cornuri de ceaţă, sunete înăbuşite de puşcă pe coastă. Gheaţa lipind pământul de apă. Fumul gerului. Norii pestriţi, reflectaţi în găurile cu apă din pământul îngheţat. Orbirea gheţii ştergând orice dimensiune, orice distanţă, supunând simţurile mirajului şi iluziilor. Un loc rar.

Pe măsură ce cobora, Quoyle aluneca pe plantele înşelătoare, se agăța de stânci. Ajunse pe o lespede unde putea sta şi, lungindu-şi gâtul, putea vedea volbura dezlănțuită de sub el. Nu mai putea înainta.

Văzu trei lucruri: un mănunchi de peşteri spălate de valuri; o stâncă de forma unui câine uriaş; corpul unui om într-un costum galben, cu capul sub apă, ca şi cum ar fi studiat încântat fundul mării. Cu brațele şi picioarele întinse ca o stea de mare, corpul aluneca înainte şi înapoi într-o peşteră mică, o jucărie pe sfori mânuită de mare.

REPORTER LOCAL ATRAGE CADAVRE CA UN MAGNET.

Nu era alt mod prin care putea ajunge la cadavru decât dacă ar fi sărit în gol. Dacă ar fi avut o frânghie şi o ancoră... Începu să urce înapoi pe stâncă. Îşi dădu seama că omul căzuse poate din locul unde era el acum. Şi mai probabil, de pe o barcă. Trebuia să spună cuiva.

Ajuns sus, începu să alerge. Simțea o durere în partea laterală. Trebuia să spună cuiva despre mort. Ajuns acasă, i-ar fi luat încă o oră cu maşina în jurul golfului până la stația de poliție. Cu barca era mai rapid. Vântul din spate îi sufla părul înainte, astfel încât firele îi intrau în ochi. La început, simți frigul pe gât, dar pe măsură ce alerga peste pietre se încălzi şi-şi desfăcu haina. Mai avea mult până la ponton.

Impulsionat de urgența situației, cadavrul acela galben zbătându-se în mişcarea valurilor, se năpusti de-a lungul golfului spre Killick-Claw. Ca şi cum ar fi avut timp să-l mai salveze. După zece minute, pe măsură ce se îndepărta de adăpostul țărmului şi înainta în bătaia vântului, îşi dădu seama că făcuse o greşeală.

Nu mai ieşise niciodată singur cu barca în ape atât de învolburate. Valurile se umflau de-o parte şi de alta dinspre gura golfului, ca nişte zâmbete răutăcioase. Barca se învârtea, se ridica, se năpustea în adâncuri cu o viteză îngrijorătoare. Instinctiv, schimbă direcţia, înfruntând valurile la un alt unghi. Dar acum se îndrepta spre un punct aflat la nord-est de Killick-Claw. La un moment dat trebuia să întoarcă şi să încerce să ajungă în port pe direcţia est-sud-est. Cu lipsa lui de experienţă, Quoyle nu înţelegea cum să facă un zigzag traversând golful, o porţiune lungă cu vântul şi valurile de la proră şi apoi o ultimă porţiune scurtă cu vântul din lateral. La jumătatea drumului, cârmi brusc spre Killick-Claw, şi îşi oferi pupa joasă şi lată apelor umflate.

Barca se legănă dintr-o parte în alta şi o bucată scurtă de frânghie alunecă de sub scaun. Era înnodată la un capăt şi încreţită la celălalt, ca şi cum noduri mai vechi fuseseră în sfârşit desfăcute. Pentru prima dată, Quoyle înţelese — sforile înnodate aveau un tâlc al lor.

Barca suia şi cobora pe valuri înainte, prora afundându-se în apa zgomotoasă în timp ce motorul gonea. Quoyle era speriat. De fiecare dată, pierdea cârma şi barca se abătea din drum. În câteva minute, călătoria lui luă sfârşit. Prora se prăbuşi ca o secure, ridicând pupa în sus. Imediat, un val o prinse, o aruncă înainte în marea năvalnică. Barca se răsturnă şi Quoyle zbura acum pe sub apă.

În cincisprezece secunde înfricoşătoare, învăţă să înoate suficient de mult încât să ajungă la barca răsturnată şi să se apuce de maneta motorului oprit. Greutatea lui trase o parte a pupei răsturnate în jos şi ridică puţin prora, destul cât să prindă un val care învârti barca, o întoarse şi o umplu.

Quoyle, împiedicându-se din nou prin apa de mare transparentă, văzu barca palidă sub el, scufundându-se, alunecând în jos cu nonşalanţă, detaliile familiare ale construcţiei sale şi vopseaua devenind invizibile pe măsură ce înainta spre adâncuri.

Se ridică la suprafaţă gâfâind, pe jumătate orbit din cauza unui lichid fierbinte care îi curgea în ochi, şi văzu apa amestecată cu sânge picurând.

„Ce stupid", se gândi. „Ce stupid să mă înec când am copii atât de mici." Fără veste de salvare, fără vâsle plutitoare, fără minte. Se ridică pe un val, ajutat de grăsimea corpului şi de o înghiţitură mare de aer. Plutea. La o milă şi jumătate distanţă de ambele ţărmuri, Quoyle plutea prin valurile reci. Bucăţica de frânghie înnodată se mişca alene în faţa lui, iar puţin mai departe văzu o cutie roşie — răcitorul de plastic pentru gheaţă pe care îl uitase. Se zbătu prin valuri până ajunse la răcitor printre nişte chibrituri care probabil căzuseră în barcă din sacoşa de cumpărături. Îşi aminti când le cumpărase. Se gândi că probabil aveau să ajungă la ţărm într-o zi, beţigaşe mici cu capetele spălate de valuri. Unde avea el să fie atunci?

Apucă mânerele răcitorului, îşi sprijini partea superioară a pieptului de capac. Sângele de pe frunte curgea, dar nu avea curaj să dea drumul cutiei ca să pipăie rana. Nu-şi amintea când se lovise. Probabil se izbise de barcă în timp ce cădea în apă.

Valurile păreau nişte munţi, dar se ridică şi căzu cu ele ca o bucăţică de lemn, era atent la algele verzi care îl trăgeau la fund, la culmile de valuri viclene care îi băgau sare în nări.

Mareea fusese aproape inexistentă când văzuse mortul, poate cu două ore în urmă. Acum probabil se întorcea. Ceasul îi dispăruse. Dar nu era oare o oră de pauză între apa joasă şi întoarcerea mareei? Ştia foarte puţin despre curenţii din golf. Luna în ultimul pătrar însemna că mareele erau reduse. Billy spunea că erau ape complicate de-a lungul coastei de vest, cu recifuri şi stânci scufundate. Îi era teamă ca vântul să nu îl împingă vreo cinci mile spre strâmtori şi apoi spre mare, să plece spre Irlanda călare pe un răcitor de bere. Măcar dacă ar fi fost mai aproape de ţărmul de vest, de ţărmul de sub vânt, unde apa era mai liniştită şi poate ar fi reuşit să ajungă la stânci.

Trecu mult timp, probabil ore întregi. Nu-şi mai simţea picioarele. Când se ridica pe valuri, încerca să-şi dea seama unde e. Ţărmul vestic părea acum mai aproape, dar în ciuda vântului şi a mareei, se îndrepta spre capătul promontoriului.

Mai târziu, a fost surprins să vadă turnul de pietre în jurul căruia mersese mai devreme. Se afla probabil în vreun curent care îl ducea de-a lungul ţărmului spre capătul pământului, spre peşteri, spre mort. Ce ironie dacă ar fi sfârşit şi el alunecând înainte şi înapoi într-o peşteră, tovarăş al omului în galben.

— Asta nu se va întâmpla cât timp am cutia asta fierbinte, spuse el cu voce tare, căci începuse să aibă impresia că răcitorul roşu era plin cu cărbuni fierbinţi.

Deduse asta deoarece atunci când îşi ridica bărbia de pe capac, falca îi tremura incontrolabil, iar când o lăsa din nou pe cutie tremuratul înceta. Numai o căldură puternică ar fi putut avea acest efect.

A fost surprins să vadă că se însera. Într-un fel, îi părea bine, pentru că asta însemna că se putea duce acasă să doarmă. Era îngrozitor de obosit. Valurile care se ridicau şi coborau erau ademenitoare şi moi, s-ar fi afundat în ele. De asta îşi dăduse seama. Nu înţelegea de ce nu se gândise la asta până acum, dar omul galben nu era mort. Dormea. Se odihnea. Într-un minut, Quoyle se gândea să se întoarcă şi el pe o parte şi să adoarmă. Imediat după ce se stingea lumina. Dar lumina puternică îi bătea direct în ochii umflaţi şi Jack Buggit îl smulgea de pe cutia fierbinte şi îl arunca pe un morman de peşti reci.

— Iisuse! *Ştiam* eu că era cineva aici. Am simţit asta. Aruncă o prelată peste Quoyle. Ţi-am zis eu că nenorocirea aia o să te înece! Cât ai stat în apă? Nu putea să fie prea mult, băiete, nimeni nu supravieţuieşte prea mult în apa asta.

Dar Quoyle nu răspunse. Tremura atât de tare încât călcâiele lui băteau darabana pe grămada de peşti. Încercă să-i spună lui Jack să-i dea înapoi cutia fierbinte ca să se încălzească, dar nu-şi putea mişca falca.

Jack pe jumătate îl târî, pe jumătate îl împinse în bucătăria perfectă a doamnei Buggit.

— Uite-l pe Quoyle, l-am pescuit din afurisita de mare.

— Dacă ai şti tu pe câţi i-a salvat Jack, spuse ea. Atât de mulţi.

Pe toţi în afară de unul. Îi scoase lui Quoyle hainele ude, îi puse sticle cu apă caldă pe coapse şi îl înfăşură într-o pătură. Făcu ceai fierbinte şi forţă o linguriţă printre dinţii lui

Quoyle cu îndemânarea cuiva cu experienţă. Jack mormăi că o ceaşcă de rom ar fi fost mai de folos.

În douăzeci de minute, fălcile îi erau destul de mobile şi mintea destul de stabilă încât să-şi aducă aminte de barca scufundată, de iluzia cutiei fierbinţi, să se uite la amănuntele din casa soţilor Buggit. Să mai bea o ceaşcă de ceai cu mult zahăr şi lapte condensat.

— Ăsta e un ceai chinezesc foarte bun, spuse doamna Buggit.

Nici nu se putea compara cu romul.

Toate lucrurile din casă erau pline de brizbizuri după marea artă a locului, valuri şi banchize de gheaţă din dantelă, cochilii de melci de mare şi iarbă de mare, curba antenelor de homar, nodul rotund al ochiului de cod, virgulele ţepoase ale creveţilor şi fisurile peşterilor acvatice, zăpadă albă pe stâncă neagră, pescăruşi, înclinarea piezişă a ploii argintii. Fotografii de strămoşi şi de ancore, în rame cu noduri tari, Biblia era decorată cu foi de spumă de reflux, cadranul ceasului părea chipul unei mirese, privind printr-o cunună de flori sălbatice atent lucrate. Mânerele dulapului din bucătărie aveau ciucuri ca o dansatoare dintr-o casă de-ocheată, mânerul ceainicului avea o apărătoare tricotată cu modele şerpuite, fotoliile erau acoperite de arhipelaguri de aţă şi pe recifurile de braţe şi spătare erau aruncate împletituri de sfoară. Pe un raft, o carte de telefon pentru Ontario din 1961.

Doamna Buggit stătea pe fundalul peretelui verde ca Nilul, se apropie de sobă să umple din nou ceainicul, cu mâinile ca nişte polonice sudate. Încheieturi mari şi noduroase şi degete cu cicatrice. Apa fierbea bolborosind în

ceainic. Doamna Buggit avea brațele dezgolite într-o rochie de bumbac. Casa respira un aer de căldură tropicală şi moleşeala confortului.

Avea o voce călită de strigatul în vânt şi de exprimarea unor opinii puternice. În această casă, Jack se micşora şi devenea o păpuşă, soția lui căpăta proporții gigantice în strălucirea de ceară şi cascada de flori. Îi scruta fața lui Quoyle ca şi cum l-ar fi cunoscut mai demult. Dinții lui clănțăneau tot mai puțin pe marginea ceştii. Tremuratul care îl scuturase din cap până în picioare se mai potolise.

— O să te încălzeşti, spuse ea, deşi ea însăşi nu se putea încălzi, aducându-i o cărămidă fierbinte pentru picioare.

Un câine pestriț, aproape pui încă, se mişcă pe covoraşul de la intrare şi îşi ciuli urechile.

Ca mulți alți bărbați care-şi petreceau zilele muncind din greu, Jack se trânti greoi în fotoliu, se întinse ca şi cum confortul îi transforma muşchii în gelatină.

— Statura ta, toată grăsimea aia, să ştii, asta te-a izolat şi te-a ținut plutind atâtea ore. Un bărbat slab ar fi murit.

Apoi Quoyle îşi aminti de bărbatul galben şi spuse din nou povestea, începând cu plimbarea pe promontoriu şi terminând cu lumina din ochi.

— La Cuptoare?

Jack merse spre telefonul aflat într-un spațiu mic de sub scară, să anunțe paza de coastă. Quoyle stătea în capul oaselor, cu urechile țiuind. Doamna Buggit vorbea cu el.

— Oamenii care poartă ochelari nu se înțeleg bine cu câinii, spuse ea. Un câine trebui să-ți vadă ochii foarte clar ca să-ți cunoască inima. Un câine o să te-aştepte să zâmbeşti, te aşteaptă şi o lună dacă trebuie.

— Câinele de Newfoundland, spuse Quoyle tremurând, încă slăbit de la moleşeala înecului.

— Câinele de Newfoundland! Câinele de Newfoundland nu e în povestea asta. Ăla nu e adevăratul câine al acestui loc. Câinele adevărat, cel mai bun câine care a existat vreodată pe lumea asta, e câinele de apă. Ăsta de aici, Batch, e o corcitură de câine de apă, cei adevăraţi au murit cu toţii. Au fost toţi ucişi acum multe generaţii. Întreabă-l pe Jack, o să-ţi povestească. Deşi lui Jack îi plac mai mult pisicile. Mie îmi plac câinii. Batch e de la Elvis a lui Billy Pretty. Jack are motanul lui, îl ştii, bătrânul Tommy, îl ia cu el pe barcă. La fel ca un pescar.

În cele din urmă, Billy Pretty şi Tert Card aflaseră povestea, paza de coastă fusese anunţată despre omul galben, cana de ceai a lui Quoyle se golise. Jack coborî la platformă să cureţe şi să pună peştii la gheaţă. El salvase, acum soţia lui trebuia să se ocupe de refacere.

Quoyle o urmă pe doamna Buggit către camera de oaspeţi. Ea îi întinse sticle cu apă caldă proaspăt umplute.

— Data viitoare să te duci la Alvin Yark, spuse ea.

Înainte să adoarmă, Quoyle observă un cilindru încreţit şi ciudat lângă uşă. A fost ultimul lucru pe care-l văzu.

Dimineaţa, leşinat de foame, extaziat că era încă în viaţă, văzu că cilindrul era un opritor de uşă făcut dintr-un catalog de cumpărături prin comandă poştală, o mie de pagini împăturite şi lipite cu clei, şi şi-o imagină pe doamna Buggit lucrând la el zi după zi de iarnă, în timp ce vântul trecea peste streşini şi zăpada cădea, în timp ce calota golfului îngheţat gemea şi departe spre nord aburul îngheţului se ridica spre cer. Iar ea împăturea şi lipea cu răbdare,

împăturea şi lipea, cu ceainicul aburind pe sobă, aburind geamurile. În ceea ce-l priveşte pe Quoyle, cea mai grăitoare amintire a înotului său de şase ore erau unghiile sale de la picioare, albastru-închis, vopsite de şosetele sale ieftine.

Când casa ei rămase goală din nou, după ce Quoyle plecase şi ceainicul clătit fusese pus la loc pe raft iar podeaua fusese spălată, ea ieşi afară să întindă pătura umedă a lui Quoyle şi să aducă înăuntru rufele uitate din ziua de ieri. Deşi era de-abia un început blând de septembrie, furtuna amară care îl luase pe Jesson fierbea în jurul ei. Ochii clipeau în lumina orbitoare; degetele țepene trăgeau de pantalonii lui Jack, răzuiau praful de chiciură de pe bluza albastră. Apoi din nou în casă, să împăturească şi să calce, dar mereu în urechi cu scârțâitul gheții dincolo de promontoriu, marile aisberguri cedând presiunii, sloiurile de gheață înalte de sute de metri sub clarul alb de lună şi zgomotul, zgomotul asurzitor.

27

Redacția

„Știrile de cambuză — zvonuri nefondate care circulă pe o navă."

DICȚIONAR DE NAVIGAȚIE

La două zile după povestea lui Quoyle, Billy Pretty intră rânjind după-masă în redacție, cu o cască veche de piele, de aviator, pe cap, cu curelele atârnând, purtând jacheta lui de lână cu pătrate negre şi gri, cu fața de culoarea cetii.

— L-au scos pe omul tău înecat, Quoyle, cei de la Căutare şi Salvare l-au scos din peşteră. Dar rezultatul a fost dezamăgitor. Scoase o bucată de hârtie din buzunar şi o despături. E o poveste de prima pagină la care m-am tot gândit pe drum încoace. S-ar fi cuvenit să fie de fapt povestea ta, dar deja am scris-o. Ăla în care plutea era un costum de supraviețuire. A fost dus la Cuptoare de curenți. A mai fost un tip din No Name Cove care a ajuns acolo, dus de ape, acum câțiva ani.

— Şi de ce rezultatul e dezamăgitor?

— La început nu şi-au dat seama cine e. O mică problemă.

— Nu ne mai ține, așa, Billy Pretty. Ce s-a întâmplat? urlă Tert Card, enervat.

— N-avea cap.

— Valiza? întrebă Quoyle, oarecum inutil. Capul din valiză? Domnul Melville?

— Într-adevăr, domnul Melville din valiză. Aşa cred ei, cel puțin. Paza de Coastă şi Poliția Călare urlă ca lupii la lună acuma. Ard firele de telefon vorbind cu ăia din State. Probabil fără succes. Spuneau că se pare că trupul a fost pus în costum după ce capul fusese tăiat.

— De unde ştiu ei asta? întrebă Tert Card.

— Pentru că trupul a fost introdus acolo în cinci bucăți. Era tranşat ca o plăcintă.

În fața calculatorului, Billy Pretty lovea cu putere în tastatură.

S-A GĂSIT CADAVRUL DISPĂRUT
DESCOPERIRE TERIFIANTĂ LA CUPTOARE

— Oare eu de ce nu primesc niciodată poveşti bune? spuse Nutbeem. Îmi vin doar cele sordide. Tot ce-i mai urât vine la Nutbeem, treburi îngrozitoare despre care nu pot să vorbesc decât prin aluzii şi subtilități. Chiar n-o să-mi fie dor de treaba asta. Cea mai bună treabă e o listă de acuze care i se aduc primarului din Galliambic. A câştigat o sută de mii la Loteria Atlantică acum două săptămâni şi a sărbătorit molestând paisprezece elevi într-o singură săptămână. E acuzat de comportament indecent, acte de violență şi pederastie. Mai am povestea unui flăcău depravat de

douăzeci şi nouă de ani care s-a dus la azilul de bătrâni Goldenvale şi a convins o doamnă de şaptezeci şi unu de ani să meargă în camioneta lui într-o vizită la mallul din Misky Bay. A condus direct spre tufişuri şi a violat-o atât de rău că biata de ea a avut nevoie de operaţie. L-au închis, iar în ziua procesului ştim cu toţii ce-a făcut.

— Şi-a rupt toate hainele, spuseră Quoyle, Billy Pretty şi Tert Card în cor.

— Da. Mai am preoţii ăia cu orfelinatul. Sunt vreo nouăşpe care aşteaptă acum procesul. Mai am un doctor de la clinica din No Name care e acuzat de hărţuire sexuală a paisprezece paciente — „atingere provocatoare a sânilor şi organelor genitale" — aşa au zis. Dirijorul corului din Misky Bay s-a recunoscut vinovat luni la acuzele de molestare şi atac sexual în cazul a o sută de băieţi în ultimii doişpe ani. Tot în Misky Bay, un turist american arestat pentru că pipăia băieţei la piscina oraşului. „Îmi tot punea mâna pe funduleţ şi în faţă", a zis o victimă de zece ani. Iar aici în Killick-Claw, un tată iubitor e acuzat de violarea celor doi fii ai săi şi a fiicei sale adolescente de nenumărate ori din 1962 până azi. Sodomie, acte sexuale şi atacuri indecente. Mai am un alt iubitor de familie, un pescar sănătos şi voinic de treizeci şi cinci de ani care îşi petrece timpul când e la ţărm învăţându-şi fiica de cinci ani să-i facă sex oral şi să-l masturbeze.

— Pentru Dumnezeu, zise Quoyle îngrozit, asta nu poate fi doar într-o săptămână.

— O săptămână? zise Nutbeem. Mai am o pagină întreagă.

— Păi asta vinde ziarul, spuse Tert Card. Nu articolele şi cine ştie ce bârfe locale. Poveştile cu sex ale lui Nutbeem, cu

nume şi date exacte ori de câte ori e posibil. Ăsta a fost geniul lui Jack, şi-a dat seama că asta vor oamenii de fapt. Normal că acum aproape toate ziarele fac asta, dar *Pasărea clevetitoare* a fost primul care să dea nume şi detalii scabroase.

— Nici nu mă mir că te deprimă, Nutbeem. E mai rău aici decât în alte locuri? Sună mai rău.

În colţul lui, Billy scria de zor, cu scaunul întors.

— Nu ştiu dacă e mai rău, sau doar se vorbeşte mai deschis despre asta. Probabil că chestia cu preotul e cea mai rea. Sunt o mulţime de preoţi care fac abuzuri în portuleţele astea şi care câştigă încrederea părinţilor naivi. Dar am auzit spunându-se, într-un mod foarte cinic, că abuzul sexual asupra copiilor este o veche tradiţie aici în Newfoundland.

— Ce lucru urât, cum să spui aşa ceva? zise Tert Card. Aş spune mai degrabă că e o tradiţie britanică.

Se scărpină în cap până ce o ploaie de mătreaţă căzu pe tastatură.

— Ce se întâmplă cu cei care comit abuzuri sexuale? Vreun program de reabilitare? Sau putrezesc în închisoare?

— Habar n-am, spuse Nutbeem.

— Ar putea ieşi o poveste bună din asta, spuse Quoyle.

— Da, spuse Nutbeem cu voce monotonă, ca şi cum îşi pierdea treptat sursa de energie. E posibil. Dacă m-aş putea ocupa de asta înainte să plec. Dar nu pot. *Borogove* e aproape gata şi trebuie să plec înainte să dea îngheţul. Căscă cu zgomot. M-a secat de energie chestia asta, oricum.

— Ar trebui să-i zici ceva lui Jack despre asta, se ambală Tert Card.

— Oh, el ştie.

— Tu ce ai, Quoyle, accident de maşină sau naufragiu? Tre' să ai ceva. Eşti plecat să faci interviuri pentru afurisitele alea de ştiri navale de fiecare dată când e un accident de maşină. Sau poate te plimbi cu maşina cu doamna Prowse? Asta faci, Quoyle? Eşti plecat de la birou chiar mai mult decât Jack.

— Îl am pe Harold Nightingale, spuse Quoyle. Am o poză cu Harold la pontonul părăsit. E în calculatorul tău. Se cheamă „Adio şi n-am cuvinte".

ADIO ŞI N-AM CUVINTE

Sunt anumite zile când nici nu merită să te ridici din pat. Harold Nightingale din Port Anguish ştie asta mai bine decât oricine. Sezonul de pescuit a fost dezastruos pentru pescarii din Port Anguish. Harold Nightingale a prins exact nouă exemplare de cod tot sezonul. „Acum doi ani, am adunat vreo 80 de tone de cod pe lângă Bumpy Banks. Anul ăsta — zero. Nu ştiu ce-o să mă fac. O să mă apuc de altă meserie, poate."

Ca să prindă nouă peşti, domnul Nightingale a cheltuit 423 de dolari pe combustibil, 2 150 de dolari pentru permise, 4 670 de dolari pentru reparaţii la barcă, 1 200 de dolari pentru plase noi. Şi lucrurile nu se opresc aici. A fost lovit de cea mai gravă iritaţie a pielii din cei 31 de ani de pescuit ai săi, de la apa sărată. „Mi s-au umflat mâinile până la coate", spune el.

Vinerea trecută, Harold Nightingale a hotărât că îi era de ajuns. I-a spus soţiei sale că urma să arunce năvoadele pentru ultima oară. A scris un anunţ pentru a-şi vinde barca şi echipamentul şi a rugat-o să-l trimită la *Pasărea clevetitoare*.

El şi cei patru membri ai echipajului său şi-au petrecut dimineaţa ridicând năvoade (toate erau goale), şi erau pe

drumul de întoarcere, când s-a înteţit vântul. Valurile au început să crească şi mai multe au trecut peste puntea pupa. Chiar înainte de intrarea în golful din Port Anguish, barca s-a înclinat la tribord şi nu a mai putut fi readusă la normal. Căpitanul Nightingale şi echipajul au reuşit să se cațere în bărcile mici şi să abandoneze nava care se scufunda. Ambarcaţiunea a fost înghiţită de valuri, iar ei s-au îndreptat spre ţărm. Nava nu era asigurată.

„Cel mai rău e că s-a scufundat sub greutatea năvoadelor goale. M-aş fi bucurat puţin dacă s-ar fi scufundat măcar de la o prea mare cantitate de peşte."

Ajuns acasă, domnul Nightingale a anulat anunţul la ziar.

— Ha ha, râse Tert Card. Mi-aduc aminte când a dat telefon pentru asta.

Quoyle se prăbuşi la biroul lui, gândindu-se la bătrânii care stătuseră în ploaie şi-i relataseră întâmplarea. La Harold Nightingale, a cărui muncă de o viaţă se terminase ca o glumă proastă.

Luă scrisoarea lui Partridge din buzunar şi o citi din nou. Zile de relaxare pe coastă, mobilă pentru noua lor casă. Mercalia îi dăruise lui Partridge o cameră de filmat de ziua lui. Aveau o piscină şi un grătar performant, ultimul răcnet — costase vreo două mii. Se apucase serios de degustat vinuri, avea chiar şi un beci. Se întâlnise cu Spike Lee[1] la o petrecere. Mercalia învăţa să zboare. Îi cumpărase o geacă de pilot

[1] Shelton Jackson Lee (n. 1957), cunoscut ca Spike Lee, regizor, producător, scenarist şi actor american, deţinător al premiului Emmy şi nominalizat la premiile Oscar, ale cărui filme tratează probleme sociale şi politice controversate (n. red.).

din piele şi o eşarfă albă de mătase. În glumă. Găsise pe cineva să-i mai construiască un cuptor de lut în curtea din spate. Avea şi afumătoare, unde prepara somon. Avea un bar cu trei reglaje de temperatură în bucătărie. Instalaseră un sistem de sunet cu semnal digital care putea reda sunetul de pe discuri video laser şi CD-uri în acelaşi timp în camere diferite şi cu volum diferit. Când avea Quoyle de gând să ia avionul şi să vină în vizită? Era bine-venit oricând, absolut oricând.

Quoyle împături din nou scrisoarea şi o puse la loc în buzunar. Golful era ca o tavă de aluminiu împodobită cu bărcuţe din hârtie. Ce mult se scurtaseră zilele! Se uită la ceas, uimit cum trecuseră lunile din calendar.

— Nutbeem. Mergem la Skipper Will să mâncăm un burger cu calmar?

— Sigur. Stai să termin paragraful ăsta şi merg cu tine.

— Aduceţi-mi şi mie nişte peşte cu cartofi prăjiţi, spuse Tert Card, scoţând un teanc de bancnote din pantalonii lui din material sintetic.

Dar Billy îşi deschise cutia de mâncare care avea pe ea desene cu motanul Garfield, se uită înăuntru la borcanul cu peşte în sos, la bucata de pâine şi la margarină. Îşi făcu un sandvici şi se simţi norocos.

Quoyle şi Nutbeem aplecaţi peste o masă în spate. Restaurantul mirosea a ulei încins şi a ceai fierbinte. Nutbeem turnă în cană nişte ceai chinezesc negru de culoarea tecului.

— Ai observat ce simţ are Jack când vine vorba de dat sarcini? Îţi dă de făcut ceva care îţi aminteşte de cele mai adânci

temeri ale tale. Uită-te la tine. Nevasta ți-a murit într-un accident de mașină. Ce-ți dă Jack de făcut? Secțiunea de accidente de mașină, să faci poze când tapițeria e încă în flăcări și sângele încă fierbinte. Îi dă lui Billy, care din motive obscure nu a fost niciodată căsătorit, știrile domestice, pagina femeilor, detalii despre casă și cămin — trebuie să fie deosebit de dureros pentru bietul bătrân. Și uită-te și la mine. Trebuie să scriu despre nenorocitele de abuzuri sexuale. Cu fiecare dintre ele îmi retrăiesc copilăria. Am fost abuzat la școală timp de trei ani, mai întâi de un profesor mizerabil de geometrie, apoi de băieții mai mari care erau în gașca lui. Nici până în ziua de azi nu pot să dorm dacă nu mă înfășor ca o mumie în cinci-șase pături. Și ce mă întreb eu e dacă Jack știe ce face, dacă se presupune că durerea e alinată prin confruntări repetitive, sau dacă doar persistă, la fel de acută ca în ziua primului incident personal. Eu cred că persistă.

Quoyle mai ceru niște chifle, puse plicul de ceai în farfuriuță. Oare îi ajungeau și chiflele astea?

— Și nu își face și sieși același lucru? Iese pe marea care i-a luat tatăl și bunicul, doi frați, pe fiul cel mare și aproape i l-a luat și pe cel mic. Așa își amorțește durerea. Ți-o amorțește pentru că îți dai seama că nu ești singurul în situația ta, că și alții suferă cum suferi tu. Trebuie să fie ceva adevăr în ce se spune, că nenorocirea are nevoie de companie. Că e mai ușor să mori dacă și alții mor în jurul tău. Ce gânduri vesele, Quoyle. Mai ia niște ceai și nu mai freca pliculețul ăla. Ai văzut ce-avea Tert Card lipit pe turul pantalonilor azi-dimineață?

Dar Quoyle tocmai se hotăra asupra a două bucăți de plăcintă de fructe, cu înghețată de vanilie.

La ora patru, se duse să o ia pe Wavey.

Vremea rece se apropia dinspre nord, ploaia se transforma în lapoviță, lapovița în zăpadă, ceața devenea nori cu cristale ascuțite ca nişte ace, iar Quoyle avea o complicată rutină zilnică. Dimineața, o lăsa pe Sunshine la Beety, o ducea pe Bunny la şcoală, o ducea pe Wavey cu maşina. La patru, refăcea traseul invers. BĂRBATUL CARE DEVINE ŞI ŞOFER. Ceai în bucătăria haotică a lui Wavey, dacă el îşi terminase treaba din ziua aceea. Dacă trebuia să mai lucreze, fetele rămâneau uneori cu ea. Ea îl tunse pe Quoyle. El îi refăcea rezerva de lemne sâmbăta dimineață. Era logic ca din când în când să ia masa de seară împreună. Din ce în ce mai apropiați. Ca două rațe care înoată la început pe lângă maluri diferite ale apei, dar care ajung la mijloc împreună. Dura destul de mult timp.

— Nu-i nevoie de toate astea, îi şoptea doamna Mavis Bangs lui Dawn. Să conduci încoace şi încolo şi să duci oamenii cu maşina. Copiii ăia s-ar putea duce la şcoală cu autobuzul şcolii. Autobuzul ar putea-o duce pe fată la ziar. Ea ar putea să mai facă ordine în hârtii cât timp nepotul lui Agnis îşi termină treaba. Ce-o mai fi făcând şi el. Scrie lucruri. Nu pare o treabă prea grea pentru un bărbat. Doamna Herold Prowse nu trebuie să meargă pe jos atâta drum pe vremea asta. A pus ochii pe el, e clar.

— Eu credeam că e tocmai invers. E aşa de disperat după cineva care să aibă grijă de plozii ăia şi să facă de mâncare. Şi alte lucruri, dacă înțelegi ce vreau să zic. Cum e el aşa mare, trebuie să fie tare înfometat.

În bucătăria lui Wavey era o masă de lucru lângă geam, unde ea picta în galben bărcile miniaturale pe care le făcea tatăl ei. Fiecare avea o mică etichetă, *Lucrat manual din lemn în Golful Sacului de Făină.* Ea şmirgheluia şi picta suporturi de şervețele în formă de labradori, fluturi din lemn pentru turişti ca să şi-i prindă pe peretele casei, pescăruşi stând pe un pivot. Ken le ducea la magazinele de suveniruri de pe coastă. Erau în regim de consignație, dar se vindeau destul de bine.

— Ştiu că sunt doar fleacuri pentru turişti, spunea ea, dar nu sunt chiar urâte. E o muncă decentă, care îți asigură un trai.

Quoyle trecea cu degetul peste îmbinările meticuloase şi lacul strălucitor. Şi spuse că, după părerea lui, erau frumoase.

Căsuța era plină de lucruri colorate, ca şi cum pe dinăuntru pielea uscată a lui Wavey tânjea după o revoltă. Scaune purpurii, covoare împletite cu roşu şi albastru, dulăpioare pictate şi dungi pe cadrul uşilor. Aşa încât, în mijlocul acestor culori, ea era o amintire doar a formei umane, feminine.

Lui Sunshine îi plăcea un dulăpior cu uşi de sticlă. În spatele sticlei, o supieră albă, un şir de farfurii cu peşti înotând pe margini, patru pahare verzi pentru vin. Pe fiecare din uşile de jos, Wavey pictase câte o scenă; propria ei casă cu gardul vopsit; curtea plină de figurine de lemn a tatălui ei. Sunshine deschise uşa aceasta a tatălui. Uşa scârțâi înfundat. Ea izbucni în râs.

28

Strânsoarea patinatorului

„Pentru a salva pe cineva care a căzut prin gheață, degetele mâinii salvatorului şi cele ale mâinii victimei sunt îndoite în sens invers ca să se apuce bine.

Unghiile ar trebui să fie tăiate foarte scurt."

CARTEA ASHLEY A NODURILOR

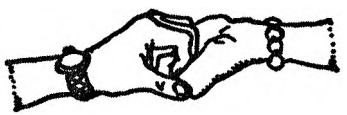

Mătuşa ieşise să dea o raită pe afară. Voia să ia aer, să plece din casă, de lângă Quoyle şi copiii lui. Să fie departe de fredonarea lui Sunshine şi de pantofii ei zgomotoşi şi de întrebările ei pătrunzătoare. Caseta de la Nutbeem pe care Bunny o punea încontinuu, consumând bateriile. Ultimele zile de octombrie, zgomote de arme de-a lungul coastei pe măsură ce stolurile de garii coborau pe gheața care se întindea tot mai mult spre larg. Calcanii se adunau în bancuri spre est. Somonii obosiți stăteau la adâncime, în ochiuri de apă sub crusta de gheață, sau rătăceau spre mare.

Ajunse la un mic iaz. Îşi amintea de el, acest oval de apă înconjurat de afini şi lauri, femei şi copii trecând prin

mlaştinile de toamnă, mure strălucind ca picuri de miere în razele de lumină. Cizme ude, păsări zburând dezorientate pe măsură ce se apropiau culegătorii. Mamei sale îi plăcuseră întotdeauna mlaştinile, în ciuda ţânţarilor. Găsea un petic de pământ mai înalt, dormea o vreme sub norii plutitori. „Aş putea dormi aici tot restul vieţii mele", spunea ea. Ce mult dormise însă, fără să ştie nimic! Şi murise pe un pat de spital din Brooklyn de pneumonie, crezând că se află pe pământul încălzit de soarele nordic.

Mătuşa îşi aminti de un octombrie cu iazul îngheţat, gheaţa incoloră ca talpa unui fier de călcat, norii în şiruri subţiri ca nişte creioane gri într-un penar. Bobiţe negre de vuietoare încastrate în gheaţă. Vântul se liniştise. Cea mai adâncă linişte, aburul respiraţiei sale plutea. Zgomotul îndepărtat al valurilor. Nu se mişca nici un fir de iarbă, nu zbura nici un pescăruş. Un peisaj gri perlat. Avea unsprezece sau doisprezece ani. Avea ciorapi albaştri tricotaţi şi o rochie ce fusese a mamei ei. O haină groasă de lână, englezească, strâmtă la subsuoară, primită din milă prin vreo donaţie penticostală. Avea o pereche de patine enorme bărbăteşti de hochei, şi le puse şi legă şireturile strâns. Unul dintre ele se rupse. Făcu un nod, trase capătul metalic printr-una din găuri, apoi îl legă cu o fundă.

Primele urme albe piezişe de patine pe gheaţă, apoi curbe şi bucle ca un ghem care se desfăcea. În amurgul tăcut, ea mergea iute prin frig. Doar zgomotul respiraţiei, fâşâitul patinelor. Singură pe gheaţa perfectă în după-amiaza roşie, norii ca nişte crengi, ca un desiş de crengi care tremurau şi sângerau. Singură. Şi un sandvici cu carne de porc în buzunar. Ridică privirea şi îl văzu acolo.

Veni şi el pe gheaţă, desfăcându-se la pantaloni, alunecând uşor pe tălpile cizmelor de pescar. Şi deşi nu avea unde să meargă, decât de jur împrejur, şi deşi ştia că el o va prinde mai târziu, dacă nu acum, ea continuă să patineze, fugind de el mult timp. Poate zece minute. Mult timp.

Acum stătea şi se uita la iaz. Era mic şi neinteresant. N-avea nici un motiv să coboare. Cerul nu era roşu, ci aproape negru spre sud-vest. Se apropiau furtuni. Curând aveau să înghețe geamurile şi pervazurile, lemnele aveau să sfârâie zgomotos în casă. La fel ca odinioară. Apoi, alunecarea picioarelor, respirația fierbinte pe fața ei. Şi afară, vântul sălbatic printre cabluri, coborând pe horn şi trimițând cercuri de fum în jurul ochiurilor de sobă. Vreme mizerabilă de februarie. Apoi martie, aprilie. Zăpadă până târziu în mai. Se înfioră.

Ei bine, viața asta o înăsprise, se descurcase singură de-a lungul malurilor abrupte, îşi peticise şi reparase pânzele, înlocuise echipamentul uzat cu unul nou şi puternic. Îşi croise drum singură departe de stânci şi bancuri de nisip. Se descurcase. Încă se descurca.

Aerul tremura. Gheața din depărtare cobora. Pe cer se formau cristale de zăpadă, ca nişte fâşii de plastic transparent, venite de nicăieri. Se întoarse anevoie spre casă, frigul intra în nări ca un miros de ars. Trebuia să asculte prognoza meteo. Drumul ăla lung cu maşina. Nu mai puteau amâna lucrurile mult timp.

În casă, îşi atârnă haina în cui, agăță pălăria deasupra umărului stâng, băgă mănuşile negre căptuşite în buzunarul drept. Ordonat, cu degetele înăuntru, cu manşetele atârnând moi.

Nepotul le citea. Era timpul să se apuce de pregătit cina. Ceva simplu. Clătite. Turnând făină în castron, se gândi la zăpada care se apropia. Trebuiau să vorbească despre asta. Prima furtună avea să închidă drumul. El habar n-avea.

Vântul cobora vuind prin tufişuri, gemea printre cablurile casei.

— Cina! strigă mătuşa.

Ce tare răsuna vocea ei în camera pe jumătate mobilată.

— Ce n-aş da acum, îi spuse ea brusc lui Quoyle, punându-i o clătită în farfurie, să mănânc o masă bună la un restaurant şi să mă duc să văd un film bun. Ce n-aş da să merg mâine să mă sui într-un autobuz încălzit, în loc să conduc camioneta aia în jurul golfului. Îţi spun sincer, iarna începe să mă sperie.

Ca şi cum anotimpul ar fi aşteptat să-şi audă numele, în momentul acela începu să ningă, câţiva fulgi se loviră de geam.

— Vezi? spuse mătuşa, ca şi cum ar fi fost sprijinită de un aliat într-o controversă.

Quoyle mestecă din clătită, înghiţi nişte ceai. Se gândise şi el la asta.

— Am vorbit cu tipul cu buldozer. Prietenul lui Dennis. O să curețe el drumul dacă îi dăm nişte bani. Dacă zăpada are mai mult de şapte-opt centimetri. Camioneta ta n-o să se descurce.

— Două'ş'opt de mile de drum de curăţat! Cât o să coste asta?

— O sută o curăţare. Abia îi ajunge să plătească benzina. La cât de dese sunt aici furtunile, el crede că ar trebui să vină de vreo două ori pe săptămână. În cinci luni, asta

înseamnă patruzeci de curățări. Asta înseamnă patru mii de dolari. O altă posibilitate e Dennis. El zicea că ar putea să ne ducă cu barca şi să ne aducă înapoi până nu îngheață prea tare. Dacă am putea să-i dăm bani de benzină şi să-l plătim pe el cu vreo zece dolari pe oră.

— Păi ăsta ar fi un târg mai bun, spuse mătuşa.

— N-aş zice. Să spunem că îi trebuie două ore pe zi — îți ia douăzeci de minute când e apa liniştită. Ieşi la fel ca şi cu buldozerul, o sută pe săptămână. Prin ianuarie, golful o să înghețe de tot. Nu vreau să le pun pe fete în pericol pe un snowmobil să traverseze golful. Dennis spune că sunt puncte slabe. E periculos. În fiecare an cineva cade şi se înecă. Trebuie să ştii drumul. Dacă stau să mă gândesc mai bine, de fapt nu-mi place nici să meargă aşa mult cu maşina.

— Ai întors problema pe toate părțile, spuse mătuşa sec.

Era obişnuită ca ea să fie cea care găseşte soluții.

El nu mai spuse că în ziua dinainte să se răstoarne cu barca trecuse prin toate camerele goale şi ghicise că mobila probabil nu avea să ajungă anul acesta.

— Atunci, spuse el, tăindu-i lui Sunshine clătita cu marginea furculiței, pentru a-i potoli cuțitul care făcea zgomot, am putea să ne mutăm dincolo de golf pe durata iernii. Să lăsăm locul ăsta să fie o tabără de vară. Nutbeem pleacă în vreo două săptămâni. Rămâne rulota. Nu e loc pentru toți patru, dar eu şi fetele ne-am putea descurca. Dacă ai găsi şi tu o cameră. Oare doamna Bangs nu ştie de vreo cameră?

Dar mătuşa era înmărmurită. Plecase la plimbare şi contemplase un iaz. Acum totul părea să se fi schimbat, lovind-o ca un tren fără lumini în noapte.

— Hai să ne mai gândim, spuse ea.

A doua zi dimineață, vreo doisprezece centimetri de zăpadă, un soare orbitor şi un vânt cald. Totul picura şi se scurgea. Pătura albă de pe acoperiş se încreţise, se crăpase, se spărsese şi cădea în bucăţi care şuierau pe măsură ce se prăbuşeau pe pământ. Până la prânz, mai rămăseseră doar câteva insulițe de zăpadă pe drumul umed.

— Bine, spuse mătuşa. Vreau să mă mai gândesc un pic la treaba asta.

Acum că ajunsese aici, parcă se întâmplase prea repede.

— Ei, m-am întrebat ce-ai păţit, spuse Mavis Bangs, cu cărarea strălucind ca o sârmă în părul ei negru, în lumina soarelui. Am crezut că eşti bolnavă. Sau că ai probleme cu camioneta. Draga mea, am fost îngrijorată. Dawn a zis că era probabil zăpada, dar s-a topit la fel de repede cum a apărut, aşa că nu putea fi asta. Oricum, la prânz am fost la poştă şi ţi-am luat corespondenţa.

Arătă din ochi spre măsuţă, cu o privire plină de importanţă. Căpătase obiceiul de a face mici servicii pentru Agnis Hamm. Lua corespondenţa de la poştă sau turna o cană de ceai fără să fie rugată. Oferte de prietenie însoţite de surle şi trâmbiţe invizibile.

— Zăpada a fost de vină, spuse mătuşa. Ştii cum se depune zăpada pe un drum noroios. Răsfoi plicurile. De fapt, ne-am hotărât să căutăm ceva mai aproape pe timpul iernii. Casa să devină un fel de tabără de vară. El nu vrea să lase copiii să bată atâta drum în zilele de şcoală.

Oftă.

Doamna Bangs pricepu totul într-o clipă.

— Deci căutaţi o casă pentru voi toţi? Ştiu că familia Burke vorbea să vândă casa şi să se mute în Florida. Se duc acolo în fiecare iarnă. Deja au prieteni acolo. Un bungalow. Locuiesc în Florida într-un bungalow cu verandă. Doamna Burke, Pansy, spune că au doi portocali şi un palmier chiar în grădină. Culeg portocalele direct din copac. Poţi să-ţi imaginezi aşa ceva? Uite, ăsta e un loc pe care mi-ar plăcea să-l văd înainte să mor. Florida.

— Eu am fost acolo, spuse Dawn. N-ai decât să te duci tu. Eu vreau la Montreal. Ooo-la-la. Haine frumoase. Toate pieţele alea, n-ai văzut aşa mâncare în viaţa ta, filme, buticuri. Poţi să te duci tu la Miami. O grămadă de americani bogaţi.

— Care e casa familiei Burke? întrebă mătuşa, fără legătură.

— Păi e chiar pe culme. Drumul care duce la Flour Sack Cove, dar la capătul ăsta. Dacă ieşi afară şi stai cu faţa spre deal şi începi să urci — dacă ai putea să urci direct peste case, adică, ai ajunge fix acolo. O casă gri cu ornamente albastre. Îngrijită. Doamna Burke e gospodină. O bucătărie tradiţională cu canapea, dar au şi utilităţi. Sobă cu petrol. Maşină de spălat vase. Maşină de spălat rufe şi uscător la subsol. Subsolul e amenajat. Au un tapet nou şi frumos în toate camerele.

— Hmm, spuse mătuşa. Crezi că ar închiria?

— Mă îndoiesc. Nu cred că vor să închirieze. I-au mai întrebat şi alţii. Cred că vor să vândă.

— Păi ştii, de fapt nepotul meu o să ia rulota englezului ăluia. Cel care lucrează la ziar. Nutbeem. O să plece în curând.

— Deci vrei un loc separat, atunci.

— Păi da, spuse mătuşa.

— Cred că locul ăsta al familiei Burke e prea mare pentru o singură persoană, spuse doamna Bangs. Chiar dacă ai vrea să-l cumperi. Are nouă camere, sau chiar zece.

— Am investit destul de mult în casa veche. E păcat. Ca să o folosesc doar peste vară. Dar e o problemă să te deplasezi. Ştii cum se zice, ce nu se vindecă trebuie îndurat. Mi-am luat o cameră la *Pescăruşul* pentru restul săptămânii, până ne dumirim ce şi cum. Nepotul şi fetele stau la Beety şi Dennis. E cam înghesuială, dar se descurcă. Nu vor să-i prindă zăpada. Dar mai bine să nu ne facem griji chiar acum. Ce-avem în program astăzi? Pernele negre pentru *Vârful săgeții.*

— Dawn şi cu mine am terminat pernele negre vineri după-amiază. Le-am expediat azi-dimineață.

Mătuşa se uită la scrisori.

— Mi-ai luat-o mult înainte. Întoarse o felicitare şi o citi. Ce drăguț, spuse ea pe un ton plin de sarcasm. Credeam că o să vedem familia Pakey pe *Bubble* săptămâna asta. Acum îmi trimit o vedere în care-mi spun că nu pot risca să vină aici pe vremea asta. Marinari de vreme bună. Nu, e şi mai rău. Îi pun pe cei de la Yachtcrafter să facă treaba! Idioții. Aruncă vederea pe jos şi ridică un pachețel. Pe cine cunosc eu în Macao? E din Macao. Îl desfăcu. Ce-i asta? spuse ea.

Un teanc de bancnote americane căzu pe masă. Legat cu un fir subțire, albastru-deschis. Atât.

Mavis Bangs ezită, întinse mâna:

— Albastrul ăsta...

Mătuşa privi firul albastru. Îl dezlegă şi i-l întinse. Cu o privire plină de înțeles. Nu era din ață, era un fir subțire de piele albastru-deschis.

29

Alvin Yark

„Cotul unei frânghii... din punctul de vedere al nodurilor, are două înțelesuri. În primul rând, poate fi partea centrală a unei frânghii, diferită de capete sau de partea legată. În al doilea rând, este o curbă sau un arc nu mai îngust decât un semicerc. Cuvântul corespunde înțelesului său topografic: un cot este o adâncitură în coastă, suficient de largă încât să se poată ieși de acolo, dintr-o singură voltă, indiferent de direcția vântului."

CARTEA ASHLEY A NODURILOR

Singurul avantaj al casei verzi a fost imediat evident. Căscând într-un colț al bucătăriei lui Beety, neras, Quoyle pieptăna încâlciturile din părul lui Sunshine, înconjurat de bucăți de pâine prăjită, cacao, printre căutări după teme și haine rătăcite. În acest moment intră Tert Card și își turnă niște cafea. Dennis plecase cu o oră în urmă. Card se uită la Beety, o lăsă să-l vadă lingându-și buzele și clipind ca un curcan suferind de conjunctivită.

Apoi se propti în fața lui Sunshine și a lui Quoyle, ținându-și mâna încleștată pe vintre, ca și cum l-ar fi ars lenjeria extrem de fierbinte.

— Quoyle. Voiam să-ți spun doar că trebuie să-l suni pe Diddy Shovel. Ceva cu un incendiu pe un vapor. Probabil va trebui să te duci acolo imediat. Ți-am pus aparatul în mașină. Vezi dacă poți să faci niște poze. Îți zic eu, Jack Buggit e băiat deștept. Oamenii preferă să citească despre un cap însângerat pe un vapor decât despre toate accidentele de mașină din Newfoundland.

Își bău cafeaua pe îndelete. O luă pe Sunshine de bărbie, apoi se scărpină iar înainte să iasă.

— Nu-mi place omul ăsta scârbos, spuse Sunshine.

Simțea furia lui Quoyle prin vârful pieptenelui.

— E îndrăgostit de sine, spuse Beety. Întotdeauna a fost așa. Și fără competiție.

— Așa, spuse Murchie Buggit, cu mâinile imitând un scărpinat asiduu.

— Ajunge, spuse Beety. Arăți ca un câine chinuit de purici.

— Și el arată la fel.

Sunshine și Murchie nu mai puteau de atâta râs, până când Murchie se înecă cu firimiturile de pâine prăjită și Quoyle trebui să-i tragă câteva palme pe spate.

Dar înainte să apuce să telefoneze la căpitănia portului, sună telefonul.

— E pentru tine, spuse Beety.

— Alo?

Se aștepta să audă vocea lui Diddy Shovel.

— Quoyle, spuse Billy Pretty, te-ai oprit pe la Alvin Yark să vorbești de o barcă?

— Nu, Billy. Nici nu m-am mai gândit la asta, ca să fiu sincer. Am fost destul de ocupat în ultimele săptămâni. Și cred că nu mai am chef de bărci după tot ce s-a întâmplat.

— Păi tocmai de-asta trebuie să te întorci la bărci. Ai fost botezat. Iarna e momentul perfect să-ţi faci o barcă. Alvin să-ţi construiască ceva şi cum se dezgheaţă puţin îţi arăt eu toate şmecheriile. De vreme ce-ai crescut departe de bărci şi eşti un pericol pentru tine însuţi.

Quoyle ştia că ar trebui să fie recunoscător. Dar se simţea stânjenit.

— Drăguţ din partea ta, Billy. Ştiu că ar trebui să fac asta.

— Tu numai du-te la Alvin. Ştii unde are atelierul? Să-ţi arate Wavey. Alvin e unchiul ei. Fratele mai mare al bietei ei mame moarte.

— Alvin Yark e unchiul lui Wavey?

Părea că se mişcă pe o spirală, cu cercuri din ce în ce mai strânse.

— Da, da.

Ţinând încă receptorul în mână, Quoyle formă numărul lui Diddy Shovel. Ce era cu incendiul, era oare rost de vreo poveste? Bunny pierdea vremea prin bucătărie, cu puloverul pus de-a-ndoaselea. Quoyle încercă prin semne să-i spună să şi-l întoarcă, dar primi în schimb o încruntare de Beethoven.

— Tinere, bubui vocea puternică, în vreme ce tu pierzi vremea, *Roma* arde. *Roma* e un cargou, de o sută optzeci de metri, înregistrat în Panama, cu o încărcătură de zinc şi praf de plumb, e la vreo treizeci de kilometri în larg şi e în flăcări, spre nord-est. Două victime. Căpitanul şi încă cineva, neidentificat. Restul echipajului a fost preluat de un elicopter. Douăzeci şi unu de tipi din Myanmar. Ştii unde e Myanmar?

— Nu.

— Acolo unde era Burma. Elicopterul a dus membrii echipajului la spitalul din Misky Bay, să li se dea primul

ajutor pentru fumul inhalat. Vaporul e remorcat, cu destinația Killick-Claw. Mai mult de-atât nu știu nici eu.

— Știi cum pot ajunge la vapor?

— De ce să te oboseşti? Aşteaptă să-l aducă aici. N-ar trebui să mai dureze mult.

Dar la trei şi jumătate, vaporul nu ajunsese încă la strâmtori. Quoyle îl sună din nou pe Diddy Shovel.

— Ar trebui să ajungă până la cinci. Înțeleg că au avut ceva probleme. Cablul de remorcare s-a rupt şi au trebuit să ia altul.

Wavey coborî treptele trăgând de mânecile hainei făcute în casă, de culoarea zăpezii murdare. Urcă, se uită la el. Schiță un zâmbet. Se uită în altă parte.

Tăcerea era plăcută. Se întâmpla ceva. Dar ce? Nu iubire, care rănea şi secătuia. Nu iubire, care se întâmpla o singură dată.

— Trebuie să mă duc jos în port. Putem să luăm copiii şi vă aduc pe tine şi pe Herold imediat înapoi. Pot s-o las pe Bunny la Beety vreo oră sau să o iau cu mine. Aduc un vapor care a ars. Doi oameni morți, inclusiv căpitanul. Ceilalți la spital. Aşa a zis Diddy Shovel.

— Tremur numai când aud.

Şi se scutură, trecută de un fior.

Zăriră şcoala. Bunny stătea la baza scărilor, ținând în mână o foaie de hârtie. Lui Quoyle îi era teamă de lucrurile pe care le aducea de la şcoală, pe care i le arăta concentrată, cu buza de jos răsfrântă: bucățele de paste lipite pe hârtie ca să formeze o față, curățătoare de pipe îndoite în formă

de flori, case din creioane cu geamuri pătrate, copaci maro cu coroane de broccoli, de negăsit în Newfoundland. Iconografie şcolară, se gândi el.

— Aşa a spus Miss Grandy să facem.

— Dar Bunny, ai mai văzut tu copaci maro?

— Şi Marty face copaci maro. Fac şi eu.

Quoyle îi spuse lui Wavey:

— Billy zice că trebuie să-mi construiesc o barcă iarna asta. Zice să mă duc la Alvin Yark.

Ea încuviinţă din cap, auzind numele unchiului său.

— E un bun constructor de bărci, spuse ea cu vocea sa joasă. Ţi-ar face una cum trebuie.

— Mă gândeam să mă duc pe la el sâmbătă, spuse Quoyle. Să-l întreb. Le iau şi pe fete. Vrei să vii cu noi, să-l iei şi pe Herry? E o zi bună pentru voi?

— Cea mai bună, spuse ea. Şi am câteva lucruri pe care tot voiam să i le duc mătuşii Evvie. O să luăm cina cu ei. Mătuşa Evvie găteşte foarte bine.

Apoi Quoyle şi Bunny plecară spre port, dar *Roma* fusese remorcat la St. John's, la comanda companiei.

— De obicei îmi spun şi mie, spuse Diddy Shovel. Acum câţiva ani i-aş fi făcut una cu pământul, dar acu' de ce să mă mai obosesc?

Sâmbătă, ceaţa era la fel de densă ca bumbacul, şi frigul pătrunzător ajungea până la oase. Copiii stăteau cuminţi ca un şir de găini pe bancheta din spate. Wavey era îmbrăcată destul de elegant, pantofii negri străluceau pe covoraşul maşinii. Ochii lui Quoyle ardeau, încercând să pătrundă ceaţa.

Pantaloni din catifea reiată, dureros de strâmți. Jură pentru a mia oară să slăbească. Casele de pe marginea drumului abia se zăreau, marea era invizibilă. Le luă o oră să meargă douăzeci de kilometri până la bifurcația de la Nunny Bag Cove. Mașinile de pe sensul opus apăreau de nicăieri, cu farurile la fel de puțin vizibile ca niște farfurioare murdare.

Nunny Bag Cove era o buclă de șosea, înghesuită de ferme noi, care abia se vedeau prin ceață.

— Aici a fost un incendiu acum vreo șase ani, spuse Wavey. Tot orașul a ars. Toți și-au construit o casă nouă din asigurare. Erau câteva familii care n-aveau asigurare, vreo cinci sau șase cred, ceilalți au împărțit banii cu ei așa că toți și-au făcut câte o casă nouă. Unchiul Al și mătușa Evvie nu aveau nevoie de o casă la fel de mare ca cea veche, așa că au dat și ei niște bani.

— Stai un pic, spuse Quoyle. Au construit o casă mai mică decât polița de asigurare plătită?

— Da, spuse Wavey. El avea o poliță separată pentru atelierul de bărci. Îl asigurase ca și cum un vapor mare și nou nouț tocmai fusese terminat acolo.

— Asta se cheamă inițiativă, spuse Quoyle.

— Păi da, e bine să fii pregătit pentru orice. Mai bine să pariezi pe da decât pe nu. Câți nu au pățit asta, și asigurarea era doar pentru clădire?

Doamna Yark, cu brațe și picioare subțiri ca niște bare de fier, îi așeză pe toți în jurul mesei, le turnă copiilor ceai cu lapte în ceșcuțe mici pictate cu animale și cu margini aurite. Sunshine avea o cană cu un porc de Gloucester, Herry avea un cocoș și o găină. Bunny avea o oaie de Dorset, cu lână creață. Masa era încă umedă, tocmai fusese frecată.

— Pui, pui, pui, zise Herry cu degetul pe cocoş.

— Cănile astea erau vechi când eram eu mică, spuse Wavey.

— Ai fi surprinsă, draga mea, cât de vechi sunt. De pe vremea bunicii mele. Asta a fost acum mult timp. Sunt din Anglia. Erau douăsprezece, dar au rămas doar patru. Caii şi vacile s-au spart, deşi le mai am pe câteva farfuriuţe. Aveam şi nişte farfuriuţe din sticlă, da' şi alea s-au spart.

Prăjiturelele cu ghimbir ale doamnei Yark avea formă de porumbei în zbor, cu ochi de stafide.

Bunny găsi toate lucrurile interesante din bucătărie, o trăgătoare de cizme îndoită, o formă de jeleu ca un castel din tablă cu turnuri ascuţite, o cană înflorată cu o margine mai lată, pentru ca domnii cu mustaţă să nu se ude când sorb.

— Aveţi noroc că aţi salvat toate lucrurile astea din incendiu, spuse Quoyle, mâncând mai multe fursecuri.

— Da, oarecum, spuse doamna Yark, şi Quoyle îşi dădu seama că făcuse o greşeală.

Quoyle părăsi teritoriul femeilor şi îl urmă pe Alvin Yark afară în atelier. Yark era un om mărunţel cu faţa ca de hârtie, urechi de mărimea monedelor de cincizeci de cenţi, ochii ca frunzele de salcie. Vorbea cu nişte buze care nu erau decât o crăpătură între nas şi bărbie.

— Deci vrei o barcă. O barcă cu motor?

— O bărcuţă mică, da. Vreau ceva cu care să mă pot deplasa în jurul golfului — nu prea mare. Ceva ce să pot manevra singur. Nu sunt prea bun la asta.

Avea o şapcă pusă într-o parte pe capul noduros. Purta o salopetă cu fermoar şi bretele duble, una atârnând între picioare şi una pe piept. Pe sub salopetă, o cămaşă în pătrăţele, şi peste toate astea un cardigan cu şi mai multe fermoare.

— Îţi trebuie o bărcuţă mică cu motor outboard. De vreo patru metri, patru metri jumate. Cu un motoraş de şapte cai putere. Ceva de genul ăsta, spuse el, arătând spre o barcă solidă, sprijinită pe o pereche de capre de tăiat lemne.

— Da, spuse Quoyle.

Ştia destul cât să-şi dea seama că se uita la ceva de calitate.

— Să le-nveţi pe-alea mici să vâslească în ea când se mai înzdrăvenesc.

Intrară în lumina mohorâtă a atelierului.

— Să ştii că mai am vreo două de terminat, spuse Yark, arătând spre scheletele de lemn şi spre coca pe jumătate acoperită de scânduri. Mă gândeam că pot să-l ajut pe Nige Fearn cu barca lui de pescuit iarna asta. Dar dacă mă duc la pădure şi găsesc lemnul, îi dau drumul. Ceva până în primăvară, până se topeşte gheaţa. Dacă mă duc la pădure şi găsesc trunchiurile care-mi trebuie, molid, brad, ştii tu. Vezi tu, trebuie să le găseşti pe-alea bune, tulpinile, trebuie să aibă un pic de gol la mijloc. Trebuie să ştii să le alegi. Lemnele, adică. Sunt unii pe-aici care le bagă la abur. Eu nu m-aş urca într-o barcă din lemn aburit. Slabă.

— Credeam că deja ai materialele, spuse Quoyle.

— Nu, băiete, eu nu lucrez cu lemn uscat. Barca ia apă dacă-i făcută din lemn uscat. Da' dacă o faci din lemn verde, apa nu intră niciodată. Eu nu construiesc niciodată cu lemn uscat.

30

Soarele acoperit de nori

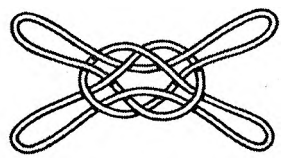

Quoyle şi fiicele lui merseră pe jos de la casa lui Beety şi a lui Dennis la hanul *Pescăruşul*, unde mătuşa stătea ca un cocoş cu penele ude şi zburlite. Sunshine, strângându-l pe Quoyle de mână, aluneca din când în când. Până când el îşi dădu seama că era un joc şi îi spuse să se oprească.

Drumul strălucea în lumina lunii ca un far de motocicletă. Ceaţa rece de decembrie îmbrăca totul în gheaţă neagră, frigul aspru al coastei nordice. Era imposibil să mergi cu maşina, deşi mai devreme el condusese, ajunsese până la Little Despond şi înapoi, pe urma scurgerii de petrol. Era închis. Bătrânul domn Eye era în spital cu pneumonie. În jurul golfuleţului, o dungă de petrol.

Trecură prin holul cu miros de chimicale, spre restaurantul unde îi aştepta mătuşa. Trecură pe lângă mese goale. Bunny mergea calmă; Sunshine se repezi spre mătuşă, se împiedică şi căzu pe jos, începu să plângă ca din gură de şarpe. Cina începu aşadar cu lacrimi. Aerul rece intra prin geamurile de sticlă.

— Sărăcuța, spuse mătuşa, inspectând genunchii roşii ai lui Sunshine.

Chelnerița veni spre ei pe covorul tocit; unul dintre pantofii ei scotea un oftat când mergea.

Quoyle bău un pahar de suc de roşii cu gust metalic, de conservă. Mătuşa bea whisky; pahare de bere cu ghimbir. Apoi, supă de curcan. În supa lui Quoyle plutea o venă ațoasă de la gât.

— Ca să spun adevărul, după prima zi de linişte şi pace, mi-a fost dor de fiecare dintre voi, foarte tare, spuse mătuşa.

Fața ei era mai roşie ca de obicei, ochii albaştri pluteau în lacrimi.

Quoyle râse.

— Şi nouă ne e dor de tine.

Dormind în subsolul casei lui Dennis şi a lui Beety, îi lipsea compania lejeră a mătuşii, felul în care se arunca ea cu capul înainte când avea vreo problemă.

— Tati, mai ții minte cănuțele roşii cu desene de la casa mătuşii lui Wavey?

— Da, Bunny. Erau foarte interesante.

— Îi scriu o scrisoare lui Moş Crăciun să ne aducă şi nouă unele la fel. La şcoală îi scriem toți lui Moş Crăciun. Şi i-am făcut un desen ca să le facă aşa cum trebuie. Şi mărgele albastre. Marty a scris acelaşi lucru. Tati, Marty face s-urile invers.

— Eu vreau o barcă şi un băţ şi o sfoară, spuse Sunshine. Pui barca în apă şi o împingi cu băţul. Şi pluteşte! Pe urmă tragi aţa şi vine înapoi.

Râse cu poftă.

— Sună ca o barcă de care aş avea eu nevoie, spuse Quoyle, mâncând chifle reci.

— Şi dacă primesc ceşcuţele alea roşii, mătuşă, o să-ţi fac o ceaşcă de ceai.

— Draga mea, aş bea-o cu plăcere.

— Cine a comandat scoicile? întrebă chelneriţa, ţinând un platou alb încărcat cu scoici palide, un morman de orez, o felie de pâine albă.

— Asta a fost ideea mea, spuse mătuşa, încruntându-se la mâncarea albicioasă, şoptind către Quoyle. Mai bine mergeam la Skipper Will pentru burgeri cu calmar.

— Când suntem acasă la Beety, spuse Bunny, găteşte câteodată capete şi icre de peşte, care îmi plac LA NEBUNIE!

— Iar mie nu-mi plac deloc, spuse Sunshine, sorbind cu zgomot din berea cu ghimbir de pe fundul paharului ei.

— Nu-i adevărat. Le-ai mâncat pe toate.

Sosi şi codul cu cartofi prăjiţi.

Mătuşa îşi drese vocea.

— Cina asta are şi un alt scop. Aş vrea să fac un anunţ. Veşti bune şi veşti rele. Vestea bună este că am găsit de lucru ceva serios care mă va ţine ocupată toată iarna. Vestea rea e că e în St. John's. S-a întâmplat aşa: m-am gândit mult în ultimul timp la afacerile mele cu tapiţerie pentru iahturi. Să fim serioşi, proprietarii de iahturi nu sunt la fel de numeroşi aici ca şi în Long Island. Newfoundlandul nu e un loc unde să facă prea multe iahturi escală. Aşa că m-am tot frământat.

Pentru că nu prea am avut de lucru în ultimele şase săptămâni. Dacă n-ar fi fost banii ăia misterioşi din Macao, deşi pentru mine nu e un mister, nu-mi vine să cred că femeia aia şi-a ciopârţit bărbatul dar îşi achită datoriile, în fine, aş fi fost la ananghie. Aşa că m-am tot gândit. Sunt o mulţime de nave comerciale prin Newfoundland. Poate m-am orientat eu greşit? Tapiţeria pentru Iahturi Hamm cu siguranţă nu prea atrăgea clienţi. Aşa că am întrebat-o pe doamna Mavis Bangs ce zice de Tapiţeria Maritimă Hamm. Poate fi vorba de iahturi, poate fi vorba de petroliere, poate fi vorba despre orice pluteşte. I-a plăcut ideea. Aşa că am sunat la cei care fac reutilări şi la şantierele de reparaţii navale din St. John, m-am prezentat drept Agnis Hamm de la Tapiţeria Maritimă Hamm, şi uite că au nevoie de noi. Direct din prima, o slujbă importantă, un cargou, *Roma*, ars într-un incendiu. E distrusă puntea, tapiţeria din sala de mese a ofiţerilor, salonul echipajului, totul distrus de fum şi de apă. Luni de muncă. Aşa că o să le iau cu mine la St. John's pe Dawn şi pe Mavis Bangs şi o să lucrăm până e gata. Vor ceva din piele sintetică în culoarea vinului de Burgundia. Şi albastru-violet, foarte elegant. Pielea nu e pentru oricine. Poate mucegăi, să ştii. Dawn e foarte încântată să ajungă la St. John's. Bunny, dacă ai de gând să torni ketchup, pune-ţi şervetul sub bărbie. Eşti foarte neglijentă.

— Tati, ştiu să fac ceva. Mi-a arătat căpitanul Alfred. Se numeşte „Soarele acoperit de nori".

— Da, da, mormăi Quoyle, învârtind o bucată de cod într-o ceaşcă de oţel inoxidabil plină cu sos tartar. Dar, mătuşă, unde o să stai? Un hotel în St. John's timp de două luni o să te coste o avere.

— Uite, spuse Bunny, îndoind o bucată de sfoară.

— Asta-i partea bună, spuse mătuşa, mestecând scoici. Atlantic Refitters au două apartamente exact pentru genul ăsta de treburi. Domnul Malt — el e persoana cu care am ţinut legătura — spune că deseori au nevoie de cazare pentru tot felul de experţi în diverse domenii, proiectanţi de elice, inspectori şi alţii de felul ăsta. Aşa că putem folosi unul din apartamente fără nici o cheltuială — are două camere. Face parte din aranjament. Şi au şi spaţiu de lucru, unde putem să lucrăm la tapiţerie. Aşa că fratele lui Dawn ne va ajuta să încărcăm totul în camioneta mea. Primesc materialele de undeva săptămâna viitoare, cred că din New Jersey. Aşa că plecăm până la sfârşitul săptămânii viitoare. Totul de la schimbarea unui nume.

— Te aşteaptă o adevărată aventură, mătuşă.

— Păi, mă întorc la primăvară. Putem să ne mutăm înapoi în casa verde imediat ce se deschide drumul. Va fi cu atât mai bine cu cât vom fi aşteptat atât să ne întoarcem. Asta dacă vă mai place încă aici. Sau poate vă gândiţi să vă întoarceţi la New York?

— *Eu* nu plec deloc la New York, spuse Bunny. Marty Buggit e prietena mea pentru totdeauna. Dar când o să fiu mare o să mă duc acolo.

Nici Quoyle nu avea de gând să se întoarcă la New York. Dacă viaţa era un arc luminos care începea în întuneric şi se termina în întuneric, prima parte a vieţii lui se petrecuse într-o lumină obişnuită. Aici, era ca şi cum ar fi găsit o lentilă polarizată care adâncea şi intensifica tot ceea ce se vedea prin ea. Se gândi cât fusese de naiv în Mockingburg, acceptând tot ceea ce i se întâmpla. Nici nu era de

mirare că dragostea îi trăsese un glonte în inimă şi plămâni, provocându-i sângerări interne.

— Tati, spuse Bunny în lacrimi. Am făcut-o de două ori şi nici nu te-ai uitat. Şi nici mătuşa.

— *Eu* m-am uitat, spuse Sunshine, dar n-am văzut nimic.

— Mă întreb dacă ai nevoie de ochelari, spuse mătuşa.

— Îmi pare rău, Bunny, draga mea. Mai arată-mi o dată. Sunt atent ca un şoim.

— Şi eu la fel, spuse mătuşa.

Copilul făcu o buclă rigidă, o îndoi şi o petrecu pe după degete în cercuri, cu degetul mare şi celelalte degete în cele patru bucle în colţuri.

— Acum uitaţi-vă la soare, spuse ea. Soarele e gaura din mijloc, restul sunt norii. Uite ce se întâmplă.

Încet, ea trase de toate buclele, cercul din mijloc deveni treptat din ce în ce mai mic până dispăru.

— E leagănul pisicii, spuse Bunny. Mai ştiu una. Căpitanul Alfred ştie câteva sute.

— E extraordinar, spuse Quoyle. Căpitanul Alfred ţi-a dat sfoara asta ?

Luă firul neted şi numără şapte noduri micuţe şi tari şi, unind capetele, un ultim nod neîndemânatic.

— Tu ai legat nodurile astea ? întrebă cu voce blândă.

— Eu l-am legat pe ultimul, spuse ea, arătând spre cel ce unea capetele. Am găsit-o azi-dimineaţă, tati, în maşină, pe spatele scaunului tău.

31

Uneori mai pierzi câte ceva peste bord

„Un marinar nu are prea multe şanse să recupereze sau să înlocuiască obiecte care cad peste bord, aşa că tot ceea ce ia cu el marinarul când se urcă în arboradă este prins cu saule de siguranţă: cavilele de matisit, cutiile cu vopsea şi găleţile de punte, pensule, ochelari, pălării, tabachere, bricege, pungi de tutun sau de scule, amulete, fluiere, ceasuri, binocluri, pipe şi chei, toate sunt fixate în jurul gâtului, al umărului sau al încheieturii mâinii, sau sunt legate de o butonieră, curea sau bretea."

CARTEA ASHLEY A NODURILOR

„Pe 21 noiembrie, feribotul *Galactic Blizzard,* un feribot de tranzit cu cârme gemene şi cu două elice cu tangaj reglabil, a plecat din St. John's spre Montreal", scrise Quoyle, încă înfrigurat de la excursia sa matinală către nava avariată.

Deşi de-a lungul ţărmului începuse să se formeze gheaţă, era o zi frumoasă. Cerul era albastru, marea calmă, iar vizibilitatea era nelimitată. La o oră după ce părăsise portul St. John's, nava s-a izbit de stânca sudică de la Strain Bag Island cu toată forţa, central. Ciocnirea l-a trezit pe ofiţerul de cart, care adormise. „Uneori, pur şi simplu pierzi controlul cu totul", a spus el investigatorilor de la paza de coastă.

Tert Card se năpusti pe uşă.

— Sunt mort de frig! urlă el, suflând în mâinile crăpate, sprijinindu-şi spatele uriaş de soba cu gaz. Frigul ăsta năprasnic a venit aşa de repede, parcă îţi smulge şi inima din piept. Am încercat să conduc azi-dimineaţă de-a lungul falezei cu zăpada spulberată de pe gheaţă, ştergătoarele mi-au îngheţat şi maşina aluneca în lateral, şi m-am gândit: „E doar noiembrie, cum se poate una ca asta?" Au început să-mi vină în minte statistici despre trafic. În ianuarie trecut au fost sute de accidente de vehicule cu motor în Newfoundland. Morţi, răniţi, bunuri distruse. Într-o singură lună. Aşa apare nevoia, într-o zi rece ca asta, mergând pe marginea stâncilor. La început, e doar o întrebare pe care ţi-o pui ţie însuţi. Apoi, zici ceva cu voce tare. Apoi decupezi cupoanele din revistele de călătorii. Sosesc broşurile. Le pui pe bordul maşinii ca să te uiţi la un palmier când nu mai poţi. În februarie, un singur lucru te motivează — biletul de avion spre Florida, pus la păstrare pe dulap. Dacă ajungi până în martie, băiete, ajungi în rai. Te sui în avion la Misky Bay, e atâta gheaţă pe aripi şi vântul parcă bate din iad şi te îndoieşti că avionul o să reuşească, şi când alunecă în jos şi aterizează, când se deschid uşile, băiete, vreau să-ţi spun că simţi mirosul de vară fierbinte şi ulei de bronzat şi gaze de eşapament şi-ţi vine să plângi de plăcere. Un loc minunat au ei acolo, plin de portocale. Trase aer în piept, expiră cu forţă şi cu muci, gândindu-se la apa galbenă ca un lichior. I se adresă lui Quoyle: Acum, prietene, ai vreun accident de maşină sau ceva naufragiu săptămâna asta?

— Eu nu m-aş duce acolo. N-aş pune piciorul în avionul ăla pentru nimic în lume, spuse Billy Pretty, mâzgălind

notițe, ridicând privirea de la biroul său dezordonat, cu ochii înroşiți, cu fața ca o plăcintă găurită. Sper că ai tot felul de accidente, Quoyle, că eu nu am mare lucru — încă vreo două cadavre neidentificate şi doi oameni goi în tribunal. Mai am un băiat care a fost prins strecurându-se afară pe un geam încărcat cu o maşină de cusut, cuptorul cu microunde, un radio cu ultrascurte, un televizor color, cu bătrâna şi căpitanul dormind sus în dormitor, visând frumos, nebănuind nimic. Patrula de poliție l-a văzut atârnat de un cui din pervaz. Aşa că a ajuns în celula din Killick-Claw. În mijlocul nopții, începe să urle şi să zbiere, îşi rupe toate hainele. Ziceau că-i nebun. L-au trimis la Waterford, să-l țină sub observație. E ca o epidemie! Uite încă unul. Un tinerel, taică-su e pescar la Port aux Priseurs, s-a îmbogățit din creveți şi i-a luat băiatului un cal. A construit un grajd şi i-a luat un cal. Băiatul îşi dorea un cal. „Toate avantajele de care eu nu m-am bucurat, bla bla bla." Nu ştia nimic despre cai. L-a lăsat în grajd. După o săptămână sau aşa ceva băiatul s-a plictisit şi a uitat de el. În cele din urmă, calul moare de foame. Băiatul primeşte un fel de avertisment şi tatăl este amendat cu o mie de dolari. El are banii, dar ce crezi că face? Stă acolo în fața judecătorului. Îşi rupe *şi el* toate hainele. Aşa că l-au trimis şi pe el la Waterford. Mai am câteva persoane dispărute şi câteva cadavre neidentificate, dar nu se potrivesc. Un bărbat din Chaw Cove a plecat la vânătoare. Tot ce-au mai găsit din el au fost mănuşile. Aici în Puddickton o femeie a găsit un cadavru rece şi ud plutind sub un ponton. Un străin, şi nu tipul din Chaw Cove. Nu avea nimic pe el. Te întrebi dacă nu cumva a fost pe la tribunal de curând. Cel mai rău caz e unul cu nişte câini. Un alt pescar

de creveți din Port aux Priseurs. Tipul ăsta și-a cumpărat niște câini simandicoși, doi pitbulli, doi rottweileri, doi dobermani, i-a ținut pe toți afară într-o îngrăditură mare. Acum omul ăsta nu mai e de găsit. Se pare că s-a dus la țarcul câinilor și nu s-a mai întors. Familia era toată adunată și se uitau la televizor. După vreo două ore, cineva a întrebat unde era tata. Au plecat cu o lanternă spre țarc și l-au strigat. Era sânge peste tot prin zăpadă și câteva dintre hainele lui, zdrențuite. Așa că, deși e dat dispărut, ei cam știu unde e.

Tert Card bombănea sprijinit de geam, privind spre sud.

— Ar trebui să renunțe la animale ăștia din Port aux Priseurs. Nu se prea pricep. Să rămână la droguri și mașini. Quoyle, ai vreun accident să înveselim prima pagină?

Nutbeem ridică privirea și desfăcu brațele.

— Ținând cont că e ultima mea săptămână, bineînțeles că știrile din străinătate sunt bunicele. Întâi, îl avem pe ministrul sănătății din Canada, foarte supărat în legătură cu îndepărtarea părului.

— Unii dintre noi, Nutbeem, nu se gândesc la Canada ca la o putere străină, spuse Card.

— Lasă-l în pace, spuse Billy Pretty. Continuă, băiete.

— Bine. Sute de doctori facturează polița de asigurări sociale de sănătate pentru înlăturarea părului facial nedorit la pacienții de sex feminin. Un oficial de la Ministerul Sănătății a spus: „Chestia asta arde." Probabil se referea la mașina de electroliză. Milioane și milioane de dolari pentru milioane și milioane de tratamente cu electroliză.

Card chicoti. Era înfometat și plin de pete de grăsime. Avea unghiile ca lingurițele pentru zahăr.

— Credeam că o să vă amuze, spuse Nutbeem.

Quoyle a fost uimit să-l audă pe Billy Pretty vociferând.

— O fi amuzant pentru tine, Card, dar să ştii că e un lucru tare dureros pentru o femeie să vadă umbra unei mustăţi mijindu-i pe faţă. Ce-ai zice, mă rog, dacă ar fi vorba de bărbaţi care-şi scot grăsimea de pe piept?

Arătă spre pieptul ascuţit al lui Card. Timp de câteva secunde a fost linişte, apoi râsul umed al lui Tert Card, rânjetul lui Billy. Era doar o glumă. Quoyle încă nu-şi dădea seama când era o glumă şi când nu.

— Ah, spuse Card, suflându-şi nasul într-o batistă pe care o desfăcu apoi în lumina ferestrei. Soră-mea avea problema asta, doar că era părul de pe braţe. Bătrâna avea însă alte soluţii pentru asta. Îl aveam pe căpitanul Small, era un vrăjitor. Scria ceva pe o bucăţică de hârtie, o arunca în foc, o privea arzând până când rămânea doar o cenuşă pe cărbuni, albă şi încreţită. Lua un băţ, scormonea cenuşa până ce rămăşiţele îşi luau zborul pe horn. „Uite", zicea el, „aşa se duce necazul tău."

— Şi asta a rezolvat cu părul soră-tii?

— Da, sigur, băiete. Braţele i-au devenit fine ca mătasea, era o plăcere să te atingă. Aşa ziceau toţi. Sper că nu astea sunt toate ştirile tale din străinătate, Nutbeem, îndepărtarea părului în Ontario.

— Păi mai avem epidemia de holeră din Peru. Argentina şi Paraguay refuză acum să joace fotbal în Peru. În ultimele şase săptămâni s-au înregistrat paisprezece mii de cazuri.

— Bun. Băgăm povestea asta lângă aia cu insectele necunoscute care i-au muşcat pe angajaţii din biroul serviciilor sociale din Misky Bay după un aflux recent de imigranţi peruvieni. Se uită la Quoyle. Prietene, ai vreun accident?

— Mda, spuse Quoyle.

Nu-i dezvăluia nimic lui Tert Card.

— Păi atunci ce e, unde e şi ai poze?

— Ciocnirea navei din Strain Bag. Apoi am făcut câteva poze cu un vehicul în flăcări — din motive necunoscute. Camionul era parcat în faţa pompelor funerare şi a luat foc în timp ce familia era înăuntru. Arăta ca o tigaie pe foc.

— Uite o idee excelentă, Quoyle. Dacă la un moment dat nu prea avem poze, putem lua o tigaie, o umplem cu ulei şi îi dăm foc. Scuturăm puţin aparatul când facem poze. Cine o să-şi dea seama?

— Mai e ceva în Misky Bay. Se pare că e o ceartă mai veche între doi fraţi gemeni, Boyle şi Doyle Cats.

— Îi ştiu, spuse Billy Pretty. Unul dintre ei are un taxi.

— Exact, Boyle are taxiul. A fost ceva dubios cu o seară înainte. Ceva cu nişte droguri, cred. Miercuri după-amiază, Boyle ia un client de la fabrica de peşte, întoarce maşina şi e oprit de un tip mascat cu un snowmobil Yamaha ultimul tip, cu cuvântul PSIHOPAT scris pe bord. Se pare că fratele său Doyle are aşa ceva. Cel din snowmobil trage un glonte spre taxi şi accelerează şi fuge, parbrizul maşinii explodează, vehiculul derapează şi ajunge pe rampa de încărcare a pescăriei. Răni şi tăieturi uşoare. Snowmobilul a scăpat.

— E zăpadă pe-acolo?

— Nu.

— O să-mi amintesc în multe feluri de locul ăsta, spuse Nutbeem. Dar în primul rând pentru violenţa plină de creativitate şi pentru smulsul şi sfâşiatul hainelor la tribunal. Asta pare să fie o specialitate din Newfoundland. Uite un caz simplu de incendiere — un tip care şi-a dat foc la barcă — poate îl ai şi tu pe ăsta, Quoyle — posibil pentru asigurare, şi stă la

puşcărie de câteva zile. Azi-dimineaţă se duc să-l ducă la tribunal şi face şi el ca toţi ceilalţi.

— Îşi sfâşie hainele, spuseră simultan câteva voci din cameră.

— Pot să fac ceva cu asta, spuse Billy, tastând.

— Tert, spuse Nutbeem. Sora asta a ta. E cea de care ne-ai zis că a înghiţit un lup?

— Un lup? Idiotule, a înghiţit un lup-de-mare. Un lup-de-mare e un peştişor. A coborât pe întuneric şi a sorbit din apă. Când era mică. A spus că a simţit ceva alunecând în jos. Imediat după, a început să mănânce cât şapte. Mânca şi mânca. Bătrâna şi-a dat seama imediat: „Ai înghiţit un lup-de-mare", i-a zis. Nutbeem, am poveştile tale de abuzuri sexuale pe tot ecranul. Acum scrii la metru? Şapte, opt, nouă — ai unşpe cazuri de abuzuri sexuale aici. Dacă le băgăm pe toate nici n-o să mai avem loc de altceva.

— Ar trebui să-mi vezi carneţelul. E o epidemie. Nutbeem se întoarse spre dulapul cu dosare din spatele lui. Metalul verzui scrâşni când trase cu putere de un sertar. Toate astea sunt de când am venit aici. Ce-o să faceţi când plec, mă întreb?

— E problema lui Jack. Printre altele, spuse Tert Card plin de satisfacţie. Tot marţi a rămas să pleci?

— Da, o să plec din zăpada asta spre Caraibi, navigând printre insule, în căutarea iubirii şi a aventurii.

— E cam târziu să pleci acum. Furtunile şi gheaţa s-ar putea să te blocheze aici peste noapte. În câteva locuri s-a format deja gheaţă. E un timp periculos pentru o barcă. Probabil n-o să reuşeşti. Următorul cadavru găsit la Cuptoare va fi al tău.

Tert Card se scobea între dinți cu colțul unui plic. Hârtia se înțepeni și se rupse, rămânând între incisivii galbeni.

— Așa e treaba pe-aici. Un mare exod toamna târziu. Toți pleacă spre sud, spuse Billy Pretty. Puțini dintre noi am rămas aici toți acești ani, n-am plecat niciodată iarna decât pe mare. Și Quoyle e singurul pe care l-am văzut venind aici ca să rămână. Mă întreb care-i treaba cu el. Presupun că e următorul pe listă.

— Evident că rămân, spuse Quoyle. Alvin Yark îmi construiește o barcă. Bunny e la școală și îi merge bine. Iar lui Sunshine îi place la nebunie la Beety. Copiii și-au făcut prieteni. Mătușa se întoarce din St. John's la primăvară. Tot ce ne mai trebuie e un loc unde să stăm.

— Nu te văd în rulota lui Nutbeem. Te-ai uitat la ea până acum? întrebă Tert Card, zâmbind ca de un gând secret.

— O vede vineri. Quoyle o să mă ajute să aranjez totul pentru petrecere. Iau de băut tot ce-ți poți imagina, de la rom la bere de ghimbir și șampanie.

— Șampanie ! Asta îmi place, spuse Tert Card. Cu o piersică bine coaptă plutind în ea.

— Ce să spun! Asta ai citit undeva. Niciodată n-a existat o piersică bine coaptă în Newfoundland.

— Asta beau când mă duc în Florida. Mai-Tai, daiquiry cu banane, piña colada — Dumnezeule, să stai în costum de baie pe balcon și să bei chestii din astea! Pe o vreme fierbinte ca în cuptor.

— Mă îndoiesc că un bărbat poate crește două fetițe de unul singur, spuse Billy Pretty. Nu cred că se poate face asta fără urlete și depresii nervoase de toate părțile.

Quoyle pretinse că nu îl auzise.

32

Diavolul păros

„Ca să desfaceți o încâlcitură de frânghii, slăbiți întâi toate nodurile încurcate şi firele încâlcite şi apoi faceți o gaură prin masa de sfoară în locul unde capătul mai lung iese din toată încâlceala. Apoi trageți capătul prin mijlocul spațiului exact aşa cum se întoarce pe dos un ciorap. Țineți spațiul acela din mijlocul încâlciturii liber şi mai slăbiți-l din când în când şi nu-l forțați: lăsați înnodarea aceea să se desfacă singură."

CARTEA ASHLEY A NODURILOR

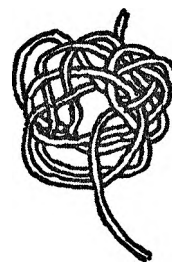

În timpul nopții, un val de aer cald, înmiresmat, se strecură dinspre continent şi îmblânzi marginile calotei de gheață. Zăpada de noiembrie începu să cedeze. Vineri după-amiază, Tert Card, înnebunit din cauza falsei primăveri, se arătă foarte vesel la birou, făcu tot felul de farse, răspunse la telefon cu o voce prefăcută şi făcu nenumărate drumuri la toaletă. Respirația îi mirosea a rom. Entuziasmul lui Nutbeem se făcea simțit în vocea-i uneori stridentă. Era vesel din cauza plecării apropiate şi a lunii în creştere.

— Mă duc să o iau pe Bunny să o duc la Beety, spuse Quoyle. Apoi mă întorc.

În bucătăria lui Beety, bău la repezeală o ceaşcă de ceai.

— Beety, în seara asta e petrecerea lui Nutbeem. Mă duc mai devreme să-l ajut să aranjeze şi să mă uit la rulotă. Doamne, faci cea mai bună pâine din lume, spuse el înfulecând.

— Păi poate n-o s-o mai fac deloc dacă Allie Marvel îşi pune brutăria pe picioare primăvara asta. Pâinea te ţine legat de casă şi mai sunt şi alte lucruri pe care mi-ar plăcea să le fac. Dacă Dennis se împacă cu ideea, adăugă ea şoptit.

— Tati, spuse Bunny, vreau să merg la petrecere.

— La petrecerea asta nu. E o petrecere de bărbaţi. Nu te-ai amuza deloc.

— Hei, Quoyle, spuse Dennis, din faţa televizorului din sufragerie, presupun că nu te întorci *aici* în seara asta.

— Ah, ba da, spuse Quoyle, care dormea într-un pătuţ în atelierul din subsol până ce aveau să se mute în rulota lui Nutbeem. Mâine am o zi lungă. De vreme ce drumurile s-au eliberat. Trebuie să iau nişte lucruri care au rămas în casa de pe promontoriu dis-de-dimineaţă, apoi să-l ajut pe Alvin cu barca.

— Dacă fetele mai au mănuşi de schimb pe-acolo, spuse Beety, adu-le aici. Sunshine, arată-i lui tati ce-au păţit mănuşile tale.

Fetiţa veni cu un obiect rigid, ars.

— A adus câteva bucăţi de lemn înăuntru şi una dintre mănuşi s-a agăţat de o aşchie. Ea nu a băgat de seamă şi Dennis a aruncat lemnele pe foc şi atunci am simţit mirosul. Nu se compară nimic cu mirosul de lână arsă, n-ai cum

să nu-l simți. Am scos-o, dar nu mai pot face nimic cu ea. Îi tricotez alta în seara asta, dar mănuşile copiilor nu sunt niciodată destule.

Sunshine fugi spre Quoyle, îşi puse gura la urechea lui şi trimise un mesaj sonor şi zglobiu.

— Tati, Beety mă învață să tricotez. Îți tricotez un cadou de Crăciun. E foarte greu.

— Doamne, spuse Quoyle uimit, şi nu ai decât patru anişori.

— E o şmecherie, tati, pentru că nu e decât un şnur lung, lung şi gros, dar se poate transforma într-un fular. Dar nu pot să ți-l arăt.

— Îi spui cumva un anumit secret? întrebă Beety.

— Da, spuse Sunshine, zâmbind larg.

— Ne vedem mai târziu, spuse Quoyle.

— Ne vedem, strigă repede Dennis.

Quoyle şi Nutbeem avură nevoie de oră şi jumătate ca să ajungă la rulotă. Făcură popasuri lungi la magazinul cu băuturi, încărcând cutii de bere şi rom în maşină până ce partea din spate se înclină, umplură bancheta cu platouri festive înfăşurate în folie de plastic, pline cu şuncă feliată, curcan, mezeluri şi măsline de la singurul supermarket din oraş, apoi porniră spre fabrica de peşte după o cutie de gheață pe care Nutbeem reuşi cumva să o prindă pe capotă. Se înserase. Doar câteva săptămâni până la solstițiul de iarnă.

— Oare nu e prea mult? spuse Quoyle. Prea mult din toate.

— Uiți de toți cei de la ziar, şi de cei doi critici gastronomi, Benny Fudge şi Adonis Collard, care scriu articolele

despre mâncare. L-ai citit pe ultimul? „Ghidul Newfoundland pentru cârnatul afumat prăjit." Şi mai e amicul tău, bătrânul din port, şi băiatul de la tribunal care îmi dă noutăţile despre abuzuri sexuale. O să mai fie vreunul sosit pe la miezul nopţii. Şi vreo cincizeci de pierde-vară. O să vezi. Killick-Claw e un oraş de petrecăreţi. De-asta am luat douăzeci de litri de rom.

— De fapt, cârnatul afumat prăjit nu e tocmai rău, spuse Quoyle.

— Ai devenit băştinaş.

Se îndreptară spre capătul din sud, peste un pod cu o singură bandă, către o rulotă aflată în spatele unui pâlc de case. Roz pastelat şi şters de vreme, cu un chenar cu fete cu umbreluţe, un gard de ţăruşi jos. Bicicleta amărâtă a lui Nutbeem sprijinită lângă scări.

— Familia Goodlad locuieşte în casele propriu-zise, spuse Nutbeem. Pescari. Lambie şi John şi mama lui în casa verde, cei doi fii mai tineri, Ray în casa alb cu roşu şi Sammy în cea albastră. Cel mai mare dintre fii este biolog în St. John's. Asta e rulota lui. A venit o dată vara trecută, dar a plecat după două zile. Spre Noua Zeelandă să studieze nu ştiu ce crab exotic din emisfera sudică.

Nutbeem aprecia şi el crabii dintr-o perspectivă culinară, deşi dacă se îmbuiba făcea alergie pe braţe.

— Intră, spuse el şi deschise uşa.

„O rulotă ca toate celelalte", se gândi Quoyle, cu covor sintetic, camere minuscule, livingul ca o fotografie din anii şaizeci, cu excepţia a patru boxe maro enorme aranjate într-un colţ ca nişte paznici, o bucătărioară de mărimea unui dulăpior cu un frigider şi un aragaz în miniatură, o chiuvetă

în care lui Quoyle de-abia i-ar fi încăput ambele mâini. Baia avea o ciudăţenie. Quoyle privi înăuntru, văzu un furtun galben încolăcit pe covoraş ca un corn de vânătoare, iar în cabina de duş jumătate dintr-un butoi de plastic.

— Asta ce mai e? îl întrebă pe Nutbeem.

— Mi-era dor de o baie — încă mi-e, să ştii. Ăsta e compromisul meu. Se aduce melasă pe vapoare în butoaiele astea. Aşa că l-am tăiat în două cu un ferăstrău, vezi tu, şi l-am înghesuit acolo. Pot să mă cuibăresc în el. Nu e foarte satisfăcător, dar mai bine decât perdeaua rece din plastic care ţi se încolăceşte pe spate.

Înapoi în living, Nutbeem spuse:

— Stai să auzi asta, şi dădu drumul unui întreg aranjament de sunete.

Lumini roşii şi verzi care alergau, unde digitale, benzi care pulsau, lumini portocalii se treziră la viaţă. Din boxe izbucni un zgomot ca sunetul plămânilor unui uriaş. Nutbeem băgă un disc argintiu într-o tavă şi rulota vibră ca un tunet. Muzica era atât de tare încât Quoyle nu putea discerne nici un instrument identificabil, nimic în afară de un sunet pulsator, care îi rearanja atomii şi îi anihila gândurile.

Quoyle înghesui sticlele de bere în cutia cu gheaţă, îl ajută pe Nutbeem să împingă masa la perete. Plasticul întins peste platourile cu mâncare vibra vizibil.

— Când sosesc primii oaspeţi, ţipă Nutbeem, rupem plasticul.

Se uitară în zadar prin dulapuri după un bol destul de mare încât să încapă în el treizeci de pungi de chipsuri.

— Ce zici de butoiul tău din duş? urlă Quoyle. Doar pentru seara asta. E suficient de mare.

— Exact! Şi ia o bere! Deschid oficial petrecerea de adio a lui Nutbeem!

În timp ce Quoyle turna chipsurile în butoiul cu urme de săpun, Nutbeem trimise un chiot în noapte.

Prin geamul încadrat de perdele roz de culoarea somonului, ca o fotografie, văzură un şir de faruri apropiindu-se de podul îngust. Berea din mâna lui Quoyle tremura în zgomotul bubuitor. Nutbeem spunea ceva indescifrabil.

Tert Card intră primul pe uşă, se împiedică şi nimeri exact lângă masa cu platouri. Ţinea mâna încleştată pe o sticlă de rom, purta o şapcă de bumbac albă care îi făcea capul să pară cel al unei uriaşe furnici albinoase. Smulse folia de plastic, înşfăcă nişte şuncă şi şi-o înfundă în gură. O mulţime de oameni intrară, ţipând şi legănându-se şi, ca la un concurs de înfulecat şuncă şi brânză, smulseră mâncarea de pe platouri. Se înfundau cu chipsuri ca şi cum ar fi umplut nişte păsări înainte să le bage în cuptor.

Rulota se scutura pe platforma ei de ciment. Dintr-odată, încăperea era atât de plină încât sticlele trebuiau trecute din mână în mână pe deasupra capetelor.

Tert Card era lângă el.

— Trebuie să-ţi zic ceva, urlă el, şi ridică spre Quoyle un pahar scund, cu marginea ciobită.

Dar dispăru înainte să apuce să spună ceva.

Quoyle începu să se simtă bine într-un mod sălbatic, uitând de sine, nodurile parentale desfăcute pentru o noapte, gândurile despre Petal şi Wavey înăbuşite. În viaţa lui de adult, mai fusese doar la două sau trei petreceri, şi niciodată la una la care toţi invitaţii să fi fost bărbaţi. Petrecerile obişnuite, se gândi el, nu erau decât jocuri sexuale subtile şi ritualuri sociale; aici se petrecea ceva neobişnuit. Era o

atmosferă de entuziasm sălbatic care avea mai multe în comun, i se părea lui, cu o bătaie în parcarea din faţa barului de pe faleză decât cu o petrecere veselă de adio pentru Nutbeem. Un miros acru de tutun, rom şi păr nespălat. Şapca lui Tert Card se ridică şi ajunse din nou jos în faţa lui, ca şi cum ar fi făcut genuflexiuni. Îşi şterse fruntea cu braţul.

— Toată lumea mă întreabă despre diavolul păros, urlă Tert Card. Dar o să-ţi zic ţie.

Quoyle de-abia prindea din zbor cuvintele monologului interminabil.

— Când tata era tânăr în Labrador... I se spunea Card Stângaciu', pentru că era stângaci. Spunea că simţea că se află lângă o GAURĂ de sub zăpadă. Mergi cu grijă sau... aluneci în jos ÎNVÂRTINDU-TE... Mergea cu grijă... ciudat. Într-o zi se întâlneşte cu tovarăşul său Alphonse... Ajung la tabără... Alphonse zice... „NICI UN FOLOS, eu mă întorc." Tata îl convinge... „STAI până la răsărit"... se întinde... Dimineaţa, Alphonse DISPĂRUSE. Urmele lui... drept înainte. Apoi nimic... urmele dispăreau, zăpada era neatinsă.

Un om cu o faţă cărnoasă de mărimea şi forma unei şunci sănătoase se strecură în faţa lui Quoyle. Deşi urla, vocea lui se auzea ca de la distanţă.

— Salutare, Quoyle. Adonis Collard. Scriu secţiunea despre mâncare. Voiam să te salut. Nu prea vin la Killick-Claw. Stau mai mult prin Misky Bay. Ştii, pentru restaurante.

Mulţimea se mişca şi Quoyle era purtat spre lada cu bere. Combina lui Nutbeem emitea sunete extrem de joase, ca de sforăit sau de ferăstrău. Apoi, Tert Card din nou, cu o felie de şuncă ieşindu-i din gură.

— Tata a luat un ŢĂRUŞ. S-a învârtit prin locul unde se terminau urmele. Dintr-odată, un zgomot, ca şi cum ai fi

desfăcut un DOP... un puț adânc și albastru în jos... un CILINDRU de oțel șlefuit. Aruncă țăruşul înăuntru. A şuierat ca un tălpig de sanie.

Cineva se împinse între ei şi Quoyle încercă să înainteze spre uşa din față, folosindu-şi coatele ca pe nişte vâsle. Dar Card era din nou în fața lui.

— Dintr-odată, ceva în SPATELE lui. Un DIAVOL PĂROS sare din puț ca un puc de HOCHEI... OCHI ROŞII. Îi spune lui tata: „MĂ ÎNTORC după tine... după ce-mi spăl OALELE ŞI TIGĂILE." Tata... a alergat patruzeci de mile.

— Soția mea, urlă Quoyle, e moartă.

— Ştiu asta, spuse Tert Card. Asta nu-i o noutate.

Pe la zece, Quoyle era deja beat. Mulțimea era enormă, strivită laolaltă atât de strâns încât Nutbeem nu putu să-şi croiască drum nici măcar cu forța pe hol sau spre uşă, aşa că urină pe chipsurile rămase în butoiul albastru, dând un exemplu care deveni imediat popular. Muzica asurzitoare îndemna la nebunie. În curte erau în acelaşi timp două bătăi, iar Diddy Shovel, învinețit, aruncă bicicleta lui Nutbeem în golf. Bărbatul puternic privi în jur, urlând după o grindă în jurul căreia să se răsucească ținându-se cu degetul mic. Apăru Dennis, ofilit, învârtindu-se cu o sticlă de rom în mână. Un om cu fața sumbră pe care Quoyle nu-l mai văzuse niciodată îşi trase pantalonii în jos şi dansă în noroi. O înclinare teribilă, când douăzeci de bărbați cântând ridicară capătul rulotei şi aruncară blocurile de ciment de sub ea. Apăru şi Jack, cu brațul petrecut pe după gâtul lui Dennis, împărțind aceeaşi sticlă. O camionetă intră la întâmplare în celelalte, aruncând cioburi de sticlă împrejur. Billy Pretty era întins pe scări şi cânta melodii mute, forțând pe toată lumea să treacă peste el. Mulțimea era

cuprinsă de o nebunie sălbatică, legănată, urlând şi ţipând în ton cu muzica asurzitoare, o furie atotcuprinzătoare şi un sforăit violent. Accentele se îngroşară şi deviară în vechiul dialect pescăresc. Quoyle nu înţelegea nici un cuvânt.

Un om brunet, foarte slab, mai înalt cu un cap decât ceilalţi localnici care aveau fălci puternice, gâtul scurt, părul nisipiu şi piepturi ca butoaiele, se sui pe scări. Ridică deasupra capului un topor luat de lângă grămada de lemne a lui Nutbeem.

— Hei! urlă el. Vrea să plece deci, da? Las' că-l ţinem noi aici. Hai, băieţi, cu toporu' -nainte. Neddie, ai ferăstrăul?

Nutbeem urlă din rărunchi:

— Nu! Nu! Să nu vă pună naiba s-o atingeţi! Lăsaţi-o dracului în pace!

Cu un urlet, o duzină de oameni se năpustiră după bărbatul cu păr negru. Quoyle nu înţelegea ce se întâmplă, dar văzu că fusese lăsat în spate. Petrecerea plecase altundeva fără el. Exact ca întotdeauna. Quoyle lăsat pe dinafară. Nu se schimbase absolut nimic. Impulsionat de respingerea mulţimii, Quoyle o luă la fugă pe drum spre — ce? Spre ceva.

— Quoyle, ticălos nenorocit ce eşti, vino-napoi şi ajută-mă s-o salvez!

Dar strigătul lui Nutbeem se pierdu în amestecul de sunete discordante.

Grupul se năpusti pe pontonul unde era legată *Borogove*. Unii luaseră ferăstraie din spatele camionetelor, alţii duceau beţe şi pietre. Omul cu păr negru era înaintea lor, urlând:

— Îl iubim pe nebunu' de Nutbeem!

Bărcuța aştepta cuminte la ponton, reparată şi gata de drum, cu rezervoarele de apă dulce umplute, parâme noi, lemnul şlefuit. Nutbeem se clătina pe drum, plângând şi râzând în acelaşi timp, în timp ce oamenii dezlănțuiți se năpusteau peste bord. Omul cu păr negru ridică toporul şi îl înfipse în punte cu toată forța. Un ferăstrău muşcă din catarg. Zgomote de lovituri puternice, bucăți zburând pe măsură ce *Borogove* se scufunda. Omul cu păr negru se băgă sub punte cu toporul şi în câteva minute găuri fundul.

— Scapă cine poate! urlă el şi se năpusti înainte, sărind pe ponton.

În zece minute, barca lui Nutbeem era sub apă, şi nu se mai zărea decât acoperişul cabinei, ca o plută care se ducea la fund.

Quoyle nu-şi amintea când părăsise nebunia. La un moment dat era încă acolo, dar în secunda următoare era în patru labe în şanțul de pe latura îndepărtată a podului. Aerul era ca apa în gura lui în flăcări. Sau poate căzuse în apă, şi acum plutea în derivă în noapte? Se ridică, se clătină, privi înapoi spre rulotă. Geamurile străluceau într-un şir de lumini ce se legănau ca o navă care se scufunda. Vapoarele puteau auzi boxele lui Nutbeem de la kilometri depărtare, se gândi el. Urletul mulțimii.

Începu să meargă, împleticindu-se pe marginea drumului, afundându-se în linişte. La naiba cu Nutbeem. Avea şi el treburile lui. Trecu de case şi urcă străzile în pantă din Killick-Claw. Mintea începu să i se limpezească pe măsură ce mergea. Nu ştia încotro merge, dar urcă tot înainte.

Dealul de deasupra oraşului. Acelaşi traseu pe care mergea zilnic la muncă. Se vedeau luminile portului dedesubt, o ambarcaţiune mare venind încet spre golf. Farul de pe promontoriu mătură marea cu raza sa de lumină. Quoyle mergea înainte. Simţea că ar putea merge pe jos până în Australia. Acum coborî dealul, trecu de redacţia întunecată de la *Pasărea clevetitoare*. Lumina rece a televizorului în casa Buggit; doamna era singură cu milieurile ei ca de zăpadă. Privi dincolo de golf, acolo unde promontoriul lui Quoyle se pierdea în lumina ceţoasă. Luna lumina pământul, aruncând o rază strălucitoare peste apă.

Era în faţa geamului ei de la bucătărie. Dinăuntru răzbătea o muzică ciudată, cu sonorităţi de nai. Îngenunche în faţa geamului. Lumina dură a neonului rotund din tavan. Un zăngănit. Privi înăuntru şi o văzu pe Wavey pe un taburet de bucătărie, cu picioarele depărtate, cu fusta transformată într-un hamac pentru acordeonul roşu pe care îl ţinea în poală. Talpa ei se ridica şi cobora, bătând ritmul care suna trist în cadenţa lui măsurată. Şi pe scena goală de linoleum din faţa sobei, Herry dansa şi sărea, cu faţa lui ca o clătită brăzdată de un rânjet de concentrare adâncă.

Quoyle se târî înapoi pe drum. Luna se reflecta pe suprafaţa netedă a apei, săpând o gaură în mare, ca puţul înghemţat unde diavolul păros al tatălui lui Tert Card îşi spăla oalele şi tigăile. Câinii de lemn pictaţi din curtea tatălui lui Wavey priveau tăcuţi, zgarda din dopuri de sticle capta lumina ca şi cum gâturile lor s-ar fi mişcat în înghiţituri convulsive. Porni înapoi spre Killick-Claw, spre hanul unde avea să ia o cameră. Uitase de casa lui Beety şi a lui Dennis, de patul lui îngust de campanie din subsol.

33

Vărul

„Plase magice, capcane şi laţuri au fost folosite uneori, şi probabil încă mai sunt, ca arme letale."

NODURI VRĂJITOREŞTI ŞI DE QUIPU

La ora zece dimineaţa, camerista bătu la uşa lui Quoyle, apoi băgă capul înăuntru şi strigă:

— Intru să fac curat, dragule.

— Aşteaptă, zise Quoyle. Juma' de oră.

Voce stinsă.

— Pesemne că ai fost şi tu la petrecerea unde au scufundat barca! Harriet spune că cei de la bucătărie vor să termine de servit micul dejun ca să se apuce de masa de prânz. Să-i spun să-ţi oprească puţin ceai şi nişte ouă?

Quoyle era însă în patru labe în faţa closetului şi voma, suferea, urându-se. Vocea ei bâzâia ca o viespe într-un borcan. În cele din urmă putu să dea drumul la duş şi să se

bage sub ăcele fierbinți, cu fața cât mai aproape de para duşului, şi cu senzația că durerea de cap începe să cedeze. Îl dureau picioarele.

După aburul din baie, dormitorul era glacial. Îşi trase pe el hainele, şifonate ca o tablă boțită. Când se aplecă să-şi lege şireturile, simți din nou durerea în ochi şi o strângere în stomac.

Prin fereastră se vedeau cerul murdar şi strada plină de vârtejuri de nisip. Trecură câteva camioane, lăsând fuioare de gaz de eşapament în urma lor. Era frig. Mâneca hainei îi era sfâşiată de la umăr până jos la încheietură.

La parter, Harriet îl întâmpină cu un zâmbet compătimitor.

— Am auzit că a fost o petrecere tare de tot, spuse ea.

Quoyle încuviință din cap.

— Ar trebui să bei o ceaşcă de ceai. Un ceai fierbinte.

— O să-mi fac un ceai acasă, zise el. Trebuie să mă duc în dimineața asta până acolo să iau nişte lucruri.

Cizmele lui Sunshine, mănuşile copiilor, restul cămăşilor lui, o carte care trebuia dusă la bibliotecă acum mai multe săptămâni. Ceva scule. Trebuia să treacă pe la Alvin Yark în cursul după-amiezii. Îşi aminti deodată cum lui Nutbeem îi fusese vandalizată rulota. Dacă nu se mai putea locui în ea? Încercă să-l sune pe Nutbeem, strecură neîndemânatic moneda în aparat. Nici un răspuns.

— Au anunțat zăpadă în noaptea asta, spuse Harriet, foşnindu-şi hârtiile. Ce ți-a mai zis Agnis? Îi place St. John's? Ştiu că lui Dawn îi place acolo. E mezina vărului meu Arky. Se pare că îi merge mai bine ca oricând. Zice că nu se mai întoarce aici niciodată.

— Bănuiesc că-i place, spuse Quoyle.

Tremurând.

În stradă nu-şi găsi maşina. Făcu un efort să se gândească la ce se întâmplase la petrecerea lui Nutbeem şi îşi aminti cum mersese mile întregi până la casa lui Wavey. Cum se uitase pe fereastră. Maşina trebuie s-o fi lăsat la Nutbeem. Sau poate că o făcuse bucăţi ieşind cu ea de pe drum, poate ajunsese chiar în mare? Nu mai ştia. Merse pe jos spre staţia de taxiuri şi luă unul până la rulotă. Era ultimul loc pe care şi-ar fi dorit să-l vadă.

— Deci aici a fost petrecerea aia grozavă, spuse şoferul. N-am ştiut. Pe vremuri petrecerile ţineau şi trei-patru zile. Acu e altfel, fiule. Zilele alea bune au trecut.

Şi plecă.

Maşina era acolo, dar cu o îndoitură în portieră. Pe banchetă erau şapte sau opt cutii de bere. Pe aripă, nişte bucăţi de şuncă zbârcită. Rulota era înclinată la un capăt. Curtea era presărată cu sticle. Nici urmă de Nutbeem sau de bicicleta lui. Nici urmă de barcă la mal. Oare plecase pe mare, beat şi fără să-şi ia rămas-bun? S-o fi rostogolind acum pe valurile Atlanticului, cu capul ca strâns într-o menghină.

Quoyle se gândi la butoiul plin cu pipi, la cămăruţele de aluminiu. Nu voia să locuiască în rulotă.

Beety îl primi cu o privire rece şi cu o ceaşcă de ceai cald.

— Am rămas la han noaptea trecută, zise el, după cât se pare.

— Arăţi de parcă ai fi dormit în cotetul câinelui. Nu m-am gândit că e genul tău, Quoyle.

— Nici eu nu credeam că e. Simțea cum ceaiul fierbinte, îndulcit cu două cuburi de zahăr şi cu mult lapte, îl punea pe picioare. Dennis s-a trezit?

— Da. Se poate spune că a fost treaz tot timpul. A venit în zori cu săracul Nutbeem să ia nişte scule, iar acum a plecat să-i găsească şi să-i pună la treabă pe toți ceilalți care au scufundat barca. Bietul domn Nutbeem.

— Au scufundat barca? N-am văzut asta. Tocmai vin de acolo. N-am văzut nimic şi pe nimeni.

— S-au dus să caute o macara. Dennis zice că aseară s-au dezlănțuit cu toții. Li s-a părut tare amuzant să-i scufunde barca lui Nutbeem ca să-l facă să nu mai plece. Aşa că acum au de lucru.

— Doamne, zise Quoyle. Şi eu care am crezut că Nutbeem a plecat azi-noapte cu barca.

— Nu părea în stare nici măcar să treacă strada.

— Tati, ia ghiceşte — sunt bolnavă, tati. Şi Bunny e bolnavă. Şi Marty.

Sunshine apăruse în uşă într-o pijama lălâie. Îi curgea nasul şi în mână ținea o foaie de hârtie.

— Mititica, zise Quoyle, luând-o în brațe şi înmuind pentru ea în ceai o bucățică de pâine prăjită.

— Toți sunt răciți, spuse Beety.

— Trebuie să trec pe-acasă în dimineața asta şi voiam să le iau cu mine. Tu te-ai ocupat de ele toată săptămâna, Beety. Ai nevoie de o pauză.

— Sunt ca şi copiii mei, spuse ea. Dar poate că rămâi aici mâine după-masă? Să stai un pic cu ei? O să fie şi Winnie pe-aici, dar aş prefera să fie acasă şi un adult, doar ştii cum e. Eu şi cu Dennis vrem să mergem în vizită la mama şi la tatăl

lui. Ne-au zis: „Veniți la slujba de seară şi rămâneți la masă." I-am fi luat şi pe copii, dar străнută şi tuşesc groaznic.

— Stau cu ei cu plăcere, Beety. Mi-ai fost de cel mai mare ajutor. I-am văzut pe Jack şi pe Dennis împreună aseară. Amândoi păreau binedispuşi. Înțeleg că răceala dintre ei a dispărut.

— Ei, a fost doar bârfă. N-a fost nici o răceală între ei. S-au încins ei puțin, mai bine zis, dar le-a trecut imediat. Babele clevetitoare au făcut din țânțar armăsar.

Quoyle simțea că Sunshine avea febră. Se uită la desenul ei. În partea de sus era o siluetă cu urechi ca nişte cactuşi şi cu o coadă în spirală. Picioarele se prelungeau până în josul paginii.

— E o maimuță cu picioarele întinse, zise Sunshine.

Quoyle îi sărută tâmpla înfierbântată, conştient de forțele ascunse care o făceau să deseneze copaci de broccoli cu scoarță maronie.

— Rulota lui Nutbeem arăta jalnic azi-dimineață. Azi-noapte au săltat-o de pe suporți la un capăt. Cred că mai bine îi duc pe copii într-o casă decât în rulota aia. Dacă aş putea să găsesc vreo casă. Poate auzi de cineva interesat să închirieze o vreme.

— Ai vorbit cu familia Burke? Sunt plecați în Florida. Au o casă frumoasă. Ei vor s-o vândă, dar s-ar putea să fie de acord să închirieze. La început n-au vrut, dar nu s-au găsit cumpărători. E pe drum în sus, către Flour Sack Cove. Treci pe lângă ea de două ori pe zi. O casă cenuşie cu o plăcuță DE VÂNZARE în față. Undeva pe colț.

— Cu un gard alb cu negru împrejur?

— Aia e.

Ştia casa. O casă îngrijită, cu muluri albastre, sus pe deal, cu o privelişte a portului tocmai bună pentru o soţie de marinar.

— O să văd ce aflu luni. S-ar putea să fie exact locul potrivit pentru noi. Numai că nu pot s-o cumpăr. Am băgat o groază de bani în casa cea veche de pe promontoriu. Nu mi-a mai rămas mare lucru. Banii fetelor sunt puşi deoparte. Uite ce vreau să fac, spuse el, pe jumătate către Sunshine şi pe jumătate către Beety. Am să mă duc acum până la casa verde să iau restul lucrurilor. Apoi mă duc la Alvin Yark să-l ajut cu barca. După asta o să trec pe la Nutbeem să văd ce s-a întâmplat cu barca lui. Dacă au reparat-o. Dacă Dennis îşi termină treaba până atunci, poate luăm şi nişte pizza şi o casetă cu un film. Ce zici de *Monstrul erotic stă la pândă,* Beety? Filme de genul ăsta îţi plac ţie, nu?

— Nuu! Termină! De ce nu alegi o comedie? Filmul australian pe care l-ai luat data trecută a fost destul de acceptabil.

Quoyle se întrebă dacă se făcuse deja un film despre crimele lesbienei-vampir din Australia.

Drumul de pietriş care ducea la Promontoriul lui Quoyle, plin de gropi cu apă înghețată, nu-i păruse niciodată aşa de trist. Cerul acoperit de nori groşi şi fără vânt apăsa asupra mării. Acalmie. Acalmie totală. Nici un „vălurel", ar fi spus Billy. Motorul maşinii se auzea neobişnuit de tare. Cutiile de bere se rostogoleau pe podea. Trecu de bifurcaţia de la Capsize Cove şi de un fir de fum, trecu şi de fabrica de mănuşi, apoi ajunse la casa sumbră, aşezată ca o pălărie pe o stâncă.

O tăcere de casă abandonată. Un miros de stătut. Ca prima dată. Ca şi cum ei nu ar fi locuit acolo deloc. Glasul şi energia mătuşii fuseseră obliterate.

Casa îl apăsa din toate părţile, substanţa trecutului umpluse întreg spaţiul ca un gaz inodor. În depărtare se auzea răsuflarea mării. Casa asta chiar însemnase ceva pentru mătuşa lui. Oare asta îi crea lui vreo obligaţie? Ţărmul dimprejur i se părea frumos. Dar era ceva în neregulă cu casa. Mereu fusese, se gândi. Târâtă peste gheaţă cu forţa braţelor pe mile întregi, proscrişii trăgând din răsputeri de frânghii şi aruncând blesteme asupra mulţimii de evlavioşi. Ridicată cu troliul pe stâncă. Scrâşnind. Un captiv legat, încercând cu disperare să se elibereze. Zbârnâitul cablurilor încordate. Acea vibraţie pătrunsese în casă şi o însufleţea. Asta era, în casă se simţea ca în interiorul unui animal priponit, mut dar simţitor. Înghiţit de larma trecutului.

Urcă la etaj. Cineva pusese bucăţi de sfoară cu noduri pe pragul fiecărei încăperi. Nişte laţuri murdare pe pragul camerei unde dormiseră copiii lui! Trânti uşile, furios.

Se gândi la fumul care urca dinspre Capsize Cove şi la spusele lui Billy Pretty despre bătrânul său văr care locuia pe undeva pe-acolo. Şi care lega afurisitele de noduri! Quoyle îşi luă cămăşile de pe umeraşele atârnate de uşă, găsi şi ghetele lui Bunny. Mănuşi nu se vedeau nicăieri. Trânti uşa în urma lui şi părăsi casa cu sfoara înnodată făcută ghem în buzunar.

Opri maşina în vârful drumului care ducea la Capsize Cove. Voia să pună capăt acestei poveşti. Drumul era complet

desfundat. În noroiul înghețat se vedeau urme de câine. Luă un băț de pe jos, gata să se apere de vreun dulău. Sau să-l sperie pe vreun amator de sfori înnodate. Zări satul părăsit, cu clădirile aşezate parcă una peste alta, pe terase abrupte. Structuri scheletice rămase fără şindrilă şi fără pereți. O fațadă albastră, un cub de grinzi şi stâlpi. Piloni care nu mai susțineau nimic, planşee putrezite, prăbuşite în mare.

Fumul se ridica dintr-o colibă aflată la marginea apei, mai mult un adăpost pentru barcă decât o casă. Quoyle privi împrejur, uitându-se după câine, şi observă o luntre trasă pe uscat, acoperită cu o pânză fixată cu pietre. Plase şi flotoare. O găleată. Cărarea dintre clădire şi o anexă din spate, grătare de lemn pentru uscarea codului şi a calmarilor. Trei oi pe un câmp cât o batistă, o grămadă de lemne de foc, o pungă de plastic ca o stea roşie adusă la mal.

Când se apropie de cabană, oile fugiră de el cu un sunet subțirel de talangă. Nici un câine. Bătu la uşă. Tăcere. Dar ştia că bătrânul văr e înăuntru.

Începu să strige: domnule Quoyle, domnule Quoyle. I se părea că se strigă pe sine. Nici o reacție.

Ridică zăvorul şi intră. O harababură de lemne de foc şi gunoi, duhoare. Câinele mârâi. Îl zări într-un colț, lângă sobă, un câine alb cu ochii lipsiți de strălucire. O movilă de zdrențe se mişcă în celălalt colț şi bătrânul se ridică în capul oaselor.

În ciuda luminii slabe şi a ravagiilor bătrâneții, Quoyle observă asemănările. Părul rebel al mătuşii, gura fără buze a tatălui său; ochii la fel ca ai tuturor celor din familie, umbriți de sprâncene groase, ca din păr de cal; ținuta fratelui său. Şi pentru Quoyle, o vedere a propriei sale bărbii

hidoase, aici o proeminență osoasă puțin mai mică, acoperită de țepi de barbă albă.

În bărbatul din fața sa, din colibă, împovărat de sărăcia altui secol, Quoyle își recunoștea originea. Căci bătrânul era nebun, rotițele minții sale nu mai funcționau de multă vreme decât ca niște angrenaje cu dinții sfărâmați care se frecau de propriile lor rămășițe. Nebun din cauza singurătății sau a lipsei de iubire, sau din cauza vreunui amestec genetic de substanțe chimice, sau a sentimentului de trădare care îi inundă pe toți sihaștrii. Bucle de gută zăceau pe podea, plase strivite sub picioare formau un detritus compact, un haos de aşchii, nisip, ploaie, umezeală marină, noroi, alge, smocuri de lână, coaste de oaie ronțăite, ace de molid, solzi, oase şi băşici sparte de peşte, măruntaie de focă şi cartilagii de calmari, sticlă fărâmițată, pânză sfâşiată în bucăți, păr de câine, bucăți de unghii, coajă de copac şi sânge.

Quoyle scoase din buzunar sforile înnodate şi le aruncă pe podea. Bătrânul țâşni în față. Le prinse cu degetele sale boante şi le aruncă în sobă.

— Nodurile astea nu se mai desfac niciodată de-acu! Focu' are grijă!

Quoyle nu putea să țipe la el, nici pentru nodurile vrăjitoreşti lăsate pe pragul fetelor, nici pentru câinele alb care o speriase grozav pe Bunny. Spuse:

—Nu e nevoie să faci asta.

Ceea ce nu însemna nimic. Şi plecă.

Aflat din nou pe drumul brăzdat de făgaşe, se gândea la bătrânul Quoyle, la magia sa mizeră cu părți de animale şi

împletituri. Fără îndoială că trăia după fazele lunii, lăsa semne pe frunze, vedea ploaia sângerie şi zăpada neagră năvălind asupra lui dinspre golf, credea că gâştele petreceau iarna înghețate în mlaştinile din Manitoba. Un om a cărui jalnică apărare împotriva unui duşman imaginar a fost să facă un nod pe o bucățică de sfoară.

Quoyle păşi, ferindu-şi capul, prin uşa scundă a atelierului. În semiîntuneric Alvin Yark rindeluia o bucată de lemn curbată.

— Pare bună pentru etravă, mormăi Yark. Mergeam şi eu prin pădure când am văzut molidul ăsta şi mi-am zis, e foarte bun de etravă pentru barca lui Quoyle. E îndoit tocmai cât trebuie, ar face o barcă sprințară, dar nu prea săltăreață. I-am făcut o barcă lui Noah Day acu vreo zece ani, părea că e o frumusețe de etravă în copacul ăla, dar, vezi tu, era prea drept, n-avea curbura potrivită. Aşa că prova a ieşit cam dreaptă. Îmi zice Noah: „Dacă aş avea altă barcă, pe-asta aş vinde-o."

Quoyle încuviință din cap, ducându-şi mâna la bărbie. BĂRBAT MAHMUR ÎL ASCULTĂ PE CONSTRUCTORUL DE BĂRCI VORBIND DESPRE PARAMETRII PROIECTULUI.

— Asta face diferența între bărci, înțelegi. Fiecare copac creşte puțin diferit, aşa că la fiecare barcă pe care o faci, înțelegi, unghiul etravei şi înclinarea provei sunt un pic diferite, şi asta face ca să fie şi corpul bărcilor diferit. Fiecare în felul ei, cum sunt şi oamenii, unii sunt buni, alții mai puțin buni. Auzise el asta într-o predică şi şi-o însuşise. Începu să cânte încetişor, cu o voce răguşită: „Pe *Gandy Goose* totu' e cu curu-n sus."

Quoyle printre scânduri curbate, până la glezne în rumeguş. Frig. Alvin Yark purta mănuşi fără degete. Fermoarul de la vestă îi lucea.

Coastele bărcii erau sprijinite de perete.

— Pe-astea le-am tăiat acum o săptămână. Nu le tai pe toate odată, înţelegi, îi explică el lui Quoyle. Astea trei, cele mai mari, se taie mai întâi, pentru provă, pupă şi mijlocul bărcii. Am tiparele mele, tata mi le-a dat. Le folosea ca să măsoare şi să taie toţi buştenii cu ele, numai că unele din urmele de marcate s-au şters iar pentru altele nu mi-a lăsat explicaţii, aşa că nu mai ştiu ce e cu ele. Aşa că fac cele trei piese principale, înţelegi, şi etamboul. Atunci ştiu cum stau.

Sarcina lui Quoyle era să ridice sau să susţină. Durerea de cap devenise mai puternică. Îi simţea forma şi culoarea, un Y gigantic de culoare roşu-închis, ca de carne friptă, care pornea din ceafă, străbătea craniul şi ajungea la fiecare ochi.

Alvin Yark tăie locaşurile de îmbinare a scândurilor bordajului, le ajustă şi le şlefui până se potriveau ca o strângere de mână. Piesele erau gata. Acum potriviră etrava în îmbinarea cu chila. Când Quoyle se aplecă în faţă, sulițele gemene ale durerii erau gata să-i scoată ochii din cap.

— Să ridicăm etamboul.

Apoi penele de fixare peste marginile îmbinării.

— Acum s-o punem cap la cap, spuse Yark, începând să bată în pene cepuri de lemn de zece centimetri. Cânta. „Totul era fără rost, pe *Gandy Goose* când am fost." Asta e şira spinării. Asta e spinarea bărcii tale. Acum i-am făcut încheieturile. Îi arunci o privire şi, dacă te pricepi la bărci, vezi imediat care-i treaba. Atâta că nimeni nu poate să spună dinainte cum o să fie pe apă, cum o să te asculte pe vreme bună sau pe vreme rea, până n-o-ncerci în larg. Singurul

care putea era săracul unchi Les, Les Budgel. A răposat. Ar fi avut acu o sută treizeci de ani. Făcea bărci pe coasta asta când eu încă nu ştiam ce-i un ciocan. Luntre uşoare şi bărci de pescuit frumoase, alunecau pe apă ca unse. Ultima barcă pe care a făcut-o a fost şi cea mai bună. Îi cam plăcea lui Les să tragă la măsea, e adevărat, bea tărie cu halba. Dar a îmbătrânit. Ciudat cum ni se întâmplă tuturor.

Când auzi de băutură, capul lui Quoyle zvâcni dureros.

— Nu mai avea nevastă, copiii erau plecaţi în Australia. A-nceput să-i stea capu' numa' la înmormântări, viaţa de apoi, sicrie. Pân' la urmă s-a hotărât să-şi facă singur sicriul. A intrat în atelier cu un ceainic pe juma' plin de rachiu şi s-a apucat de bocăneală. A bătut cu ciocanul şi a tăiat cu ferăstrăul până dimineaţă. Apoi s-a târâit până acasă şi a adormit pe jos în bucătărie. Taică-miu s-a dus pe la atelier, curios să vadă şi el minunăţia de sicriu. Şi l-a văzut, un sicriu cu etravă, chilă, şi carenă, frumos călăfătuit, un mic sicriu de şase picioare vopsit elegant. Cel mai grozav lucru era suportul de motor lăsat în jos, gata pentru motorul exterior.

Quoyle făcu un efort să râdă.

Yark fixă o bucată curbă de lemn de molid, pe care el o numea şorţ, pe interiorul etravei.

— Întăreşte etrava, înţelegi. Suport pentru bordaj — când o fi să ajungem să-l facem, dacă trăiesc până atunci.

Se aplecă, măsură, bătu un cui într-un capăt al chilei, agăţă de cui o sfoară dată cu cretă albastră, o întinse până la un semn din capătul celălalt şi trase de ea ca de coarda unui arc. Un norişor de praf albastru şi marcajul era gata.

— Cred că ar merge o ceaşcă de ceai, murmură Yark, ştergându-şi mai întâi nasul cu dosul palmei, şi apoi aplecându-se deasupra talaşului ca să-şi sufle cu sforăituri

puternice mucii şi rumeguşul din nas. Fredona crâmpeiul de cântec preferat: „Nimic n-are nici un rost, toată barca-i făcută prost."

Dar Quoyle trebuia să ajungă şi la rulota lui Nutbeem.

Nutbeem, Dennis, Billy Pretty şi bărbatul cu păr negru stăteau pe treptele rulotei; beau bere, în ciuda frigului. Lui Quoyle i se făcu greaţă la vederea băuturii. Nu se zăreau nici macaraua, nici barca.

— Arăţi groaznic, Quoyle.

— Aşa mă şi simt. Care-i treaba?

Măcar rulota era aşezată la locul ei, pe blocurile de ciment, iar cioburile fuseseră greblate într-o grămăjoară.

— S-a zis cu ea, zise Dennis. N-am putut să facem rost de macara, aşa că a venit Carl cu buldozerul. A ieşit nasol. I-a smuls cabina cu totul. L-am chemat pe scafandrul care locuieşte prin No Name, Orvar, ca să bage un cablu pe sub barcă. Am tras de ea oblic ca s-o putem aduce la mal, da' s-a rupt în două. Între timp a venit mareea şi se pare că a dus-o în larg. Aşa că e pe undeva pe-acolo, ruptă în două. Colac peste pupăză, deci, barca aia a ajuns acum o ameninţare pentru navigaţie.

— M-am cam scârbit, zise Billy Pretty, cu noroiul până la genunchi, o zgârietură sângerândă pe obraz, şi ochii albaştri ca porţelanul injectaţi pe sub cozorocul şepcii.

Trăgea câte puţin din bere, de parcă ar fi fost un aperitiv.

Nutbeem înghiţi în sec şi se uită peste golf. Un plafon gros de nori, la joasă înălţime. Cu toate că nu era decât ora trei, întunericul începuse să se strecoare.

— Oricum n-o scoteam la capăt, spuse el. Vine furtuna. Vânt foarte puternic, zloată, zăpadă, urmată de frig straşnic, toate ghinioanele. Pe marți o să fie totul înghețat bocnă. N-aş fi scăpat.

— Poate că nu, zise Billy Pretty, dar puteai să tragi barca pe uscat până la primăvară.

— N-are rost să mai plâng acum, zise Nutbeem.

Câțiva fulgi de zăpadă anemici poposiră pe pantalonii lui Billy. El se încruntă, apoi suflă ca să-i topească. Fulgii cădeau în continuare, foarte rari.

— Uite şi penele diavolului.

Dar Nutbeem se hotărâse.

— Toate întâmplările de azi m-au făcut să-mi schimb planurile.

— Ai să mai rămâi puțin, atunci? Rămâi pentru serbarea de Crăciun şi pentru chermeze.

— Nu cred că am să mai vreau să merg la vreo petrecere în viața mea, spuse Nutbeem. E ca în povestea cu băiețelul care fura câte o lingură de zahăr, până când bunica lui l-a pus în fața unui castron cu zahăr şi i-a dat un polonic, spunându-i că nu poate să se ridice de la masă până nu termină tot zahărul. După asta n-a mai vrut să audă niciodată de zahăr.

Râse cu amărăciune.

— Tot e bine că poți să faci haz de necaz, zise Dennis, zâmbind şi el pe jumătate.

— Dacă n-aş face-o, mi-aş pierde mințile, nu crezi? Aşa că m-am hotărât să zâmbesc, să uit şi să iau avionul spre Brazilia. Cald. Fără ceață. Marea e verzuie ca apa din piscină, ca în tablourile lui David Hockney. Brize înmiresmate. Poate că aş mai putea să trăiesc confortabil câteva luni. Şi

peştele! Ah, da! File de biban de mare la grătar. Au acolo un sos foarte simplu — poți să-l pui peste peşte, salate sau să-l amesteci cu alte sosuri — trebuie doar să storci suc de limetă într-o cană, să-l sărezi zdravăn şi să-l laşi să stea câteva săptămâni, pe urmă se strecoară, se pune într-o sticlă cu dop de plută şi e gata. Miroase cam ciudat, dar are un gust minunat. Picuri un pic peste peştele aburind. Şi sos Verde Cubanez — limetă, usturoi, măcriş şi sos Tabasco amestecate cu smântână şi icre de homar. Şi aş face un curry, curry cu scoici, fiert în lapte de nucă de cocos şi servit cu felii subțiri de peşte sabie afumat. Asta ar fi, dacă pot să zic aşa, raiul într-o farfurie.

— Opreşte-te, zise Quoyle.

Valuri de ninsoare măturau golful, fulgii li se aşezau pe umeri şi în păr.

— Dragul meu, nici măcar n-am ajuns la afurisiții de crabi de stâncă. Crabii de stâncă, galbeni, stacojii şi negri, împărații slăviți ai tuturor crabilor din cele şapte mări, triumful epicurianului şi momentul adevărului pentru gurmand. Îmi plac traşi în unt, cu puțin suc de limetă şi câteva picături de zeamă de nuci murate, poate şi o urmă de usturoi.

— Eşti un adevărat poet al mâncării, Nutbeem, zise Billy Pretty. Îmi amintesc când mi-ai dat nişte curry de aripioare de focă, a fost un poem.

— Cred că nu mă înşel, Billy, dacă spun că suntem singurele două persoane care au mâncat vreodată acest fel de mâncare rafinat. Şi creveții. Rețeta braziliană. Se ia o tigaie mare de fier. Se încinge nişte ulei de măsline, se pun câțiva căței de usturoi şi adaugi creveții fără să-i cureți, aşa cum sunt ei — trebuie doar să-i ştergi de apă. Când ajung

roşii-portocalii se scot şi se pun pe pungi de hârtie, se presară cu sare marină, un praf sau două de piper verde sau o picătură, două de sos Tabasco şi se mănâncă direct de pe pungi. Rupi capul cu dinţii, sugi carnea şi scuipi cozile.

Ninsoarea îi învăluia. Nutbeem stătea cu faţa către vânt şi zăpada îi acoperise părul şi sprâncenele. Ceilalţi se întorseseră cu spatele la vânt.

— Aşa gătea creveţii prietenul meu Partridge, spuse Quoyle.

Bărbatul tăcut cu părul negru se încruntă. Pe umeri avea epoleţi albi şi pufoşi.

— Nu ştiu ce să zic. Îi fac destul de bine la hanul lui Nell, în No Name Cove. Sunt nişte creveţi mici cât o unghie. Îi curăţă de cochilie, îi bagă în aluat şi-i dau prin pesmet de graham, apoi îi frig în ulei şi îi servesc cu sos tartar. Fix ce trebuie! Merg şi cu sos alb, cu garnitură de fasole la cuptor.

— Da, ăia sunt cei mai dulci creveţi pe care i-am mâncat vreodată, spuse Nutbeem. Sunt foarte buni creveţii ăştia mititei. Oricum, s-ar putea să mă las purtat până la urmă în susul coastei, apoi să trec la Pacific ca să ajung în satele mexicane unde se pescuiesc rechini. Un ţinut foarte aspru şi o ocupaţie foarte primejdioasă. De fapt nu mi-am propus nimic, o perioadă de vagabondaj e numai bună.

— Aaah, făcu Billy, în timp ce-şi răzuia zăpada de pe ceafă cu palma. De-aş mai fi şi eu tânăr. Aş merge şi eu cu tine. Am fost la Saõ Paulo şi în josul coastei. Chiar am gustat sosul ăla de limetă de care ai pomenit. Prin anii '30. Şi crabi de stâncă. Am fost şi în Cuba. Şi China. Înainte de război. Da, noi cei din Newfoundland suntem mari călători. Un nepot de-al meu era pe un transportor de trupe care-i

ducea pe americani la Războiul din Golf. Suntem peste tot prin lume. Dar la bătrânețe mi-am pierdut interesul față de orice. Nu-mi mai pasă dacă e limetă sau cartof, peşte sau prăjeală.

— Când pleci, Nutbeem?

— Marți. Pe aceeaşi dată. Aşa am o ultimă ocazie să strâng o porție sănătoasă de poveşti incredibile pentru Jack şi Tert. „Un văduv în vârstă s-a îndrăgostit de un homar!", „Prim-ministrul face baie în bere de import", „Tatăl denaturat violează căluțul copiilor". Cred că o să-mi lipsească ziarul până la urmă. Ah, Quoyle, am o veste proastă pentru tine. Familia Goodlad a zis că nu mai închiriază niciodată rulota unui jurnalist. După noaptea trecută. Am încercat să-i conving, le-am spus că ai două fetițe minunate, că eşti un tip la locul tău, obsedat de curățenie, nu dai petreceri niciodată, et cetera, et cetera, dar nu a mers. Îmi pare foarte rău.

— O să găsesc eu altceva, zise Quoyle.

Cu fiecare respirație trăgea fulgi de zăpadă pe nas. Durerea de cap era un zvâcnet sâcâitor.

— E păcat, spuse Billy Pretty, pe care zăpada îl făcuse acum argintiu, schimbându-i culoarea odată cu anotimpul. Tare păcat.

Asta părea să fie valabil pentru tot.

Quoyle se uită printre gene la cer, unde se mai vedeau doar miliarde de fulgi azvârliți dintr-o parte în alta de un vânt aspru.

— E ca răsuflarea unei mame vitrege, zise Billy.

34

În ținuta de ocazie

Odinioară, marinarii își purtau părul în cozi făcute în două feluri: o singură coadă lungă la spate sau în codițe împletite în patru. Ultima notă de eleganță era dată de un țipar murat, ales din butoiul cu saramură. Marinarul rula în jos cu grijă pielea țiparului (așa cum se rulează un prezervativ), apoi și-o prindea în coadă. Pentru ocaziile speciale, coada era legată cu o fundă de panglică roșie.

— Quoyle, termină cu chestia aia și te duc după colț la Heavy Weather[1] să-ți iau un grog fierbinte!

Tert Card, palid și morocănos, fixa cu ură golful înghețat. Se făcuse foarte frig, iar aerul era nemișcat. Bucăți de gheață de sub apă se uneau cu altele și formau calote mai mari, gheața verde cauciucoasă se îngroșa, un picior de gheață se încârliga pe țărm, unind apa cu uscatul. Lichidul devenea solid, solidul era îngropat sub cristale. O câmpie

[1] Heavy Weather— vreme rea, timp urât (în lb. engleză) (n. red.).

netedă se întindea până aproape de gura golfului. Tert privea spărgătorul de gheață rozându-şi drumul, tăind o potecă zimțată de apă neagră.

— Păi aş putea să cam termin, spuse Quoyle, în silă.

N-avea chef să bea cu Tert Card, dar se gândea că nimeni altcineva n-ar fi vrut. Un păhărel şi gata.

— Stai să o sun pe Beety să-i spun că o să întârzii puțin.

Dar ar fi vrut să-şi ia fetele şi să se ducă acasă la Burke, o casă confortabilă şi scârțâitoare, cu dulapuri ascunse în cele mai neaşteptate unghere. Cel mai ciudat lucru în locul acela era un abajur de lampă care începea să trosnească pe măsură ce se încălzea becul. Mai era şi o baie cu o cadă de aramă, făcută manual, suficient de largă pentru Quoyle. Prima cadă în care încăpea cu adevărat. Mai erau şi camere pentru oaspeți, în caz că vreodată ar fi venit vreunul.

— Atunci să mergem la o băuturică sau două, sau două, rânji Tert Card, cu diavolul ciupindu-i corzile vocale de parcă gâtul lui era o chitară. Vino după mine.

Maşinile mugeau prin frig.

Heavy Weather era o încăpere lungă cu podeaua acoperită de linoleum murdar şi care mirosea a toaletă, vomă, fum stătut şi băutură. Aici bea Tert Card, de aici se târa acasă, de-abia putând să urce scările şi să ajungă în casă. Quoyle se gândea că probabil acasă țipa mult. Sau mai rău. În puținele ocazii când o văzuse pe soția lui, era încovoiată, iar copiii se speriau când îi saluta. Căci el era atent la copii.

Halouri fluorescente. Un rând sănătos de spinări la bar. Bărbați cu căciuli cu urechi care puteau fi lăsate în jos la nevoie. Îşi arătau fotografii cu bărci. Vorbeau despre asigurări şi şomaj şi căutarea unei slujbe. Quoyle şi Tert Card

se aşezară la o masă laterală plină cu pachete de şervețele. O scrumieră în care fumegau ţigări. În spatele lor, doi pierde-vară bătrâni, cu haine groase şi şepci de tweed trase pe urechi, înfofoliți, cu bastoane şi genunchi înțepeniți. Stăteau aproape unul de altul, pe o bancă lungă. Fiecare cu un pahar în mână. Ar fi putut la fel de bine să fie un bar de sat de partea cealaltă a apei, se gândi Quoyle.

— Ce bei? întrebă Tert Card, aplecându-se peste masă până ce ea începu să se clatine. Ce bei, nu-mi spune, nu-mi spune, o să bei pepsi cu rom.

Şi plecă imediat, scormonind în buzunar după bani.

Înapoi în întuneric.

Băură. Gâtul lui Tert Card lucra cu sete şi el înghiţea întruna, ridicând braţul înţepenit şi făcând semn, întinzând două degete.

— Am văzut chestii şi mai nasoale, zise, referindu-se la vreme. Să fi văzut acum doi ani cât era gheaţa de groasă în jurul ţărmului. Spărgătoarele de gheaţă lucrau toată ziua şi noaptea. Iar furtunile îţi sfâşiau inima. Acum câţiva ani doar, în prima săptămână din decembrie erau vânturi muşcătoare şi şuierătoare, valuri de cincizeci de picioare care se spărgeau de ţărm, era ca şi cum fundul oceanului avea să iasă la suprafaţă. Să-l fi văzut pe Billy cum stătea în colţul lui tremurând din toate încheieturile, înnebunit de frig. Apoi, peste vreo săptămână-două, cea mai cumplită ploaie pe care am văzut-o vreodată. Potop şi distrugere. Barajul de la Lost Man s-a rupt. Nu ştiu de câte milioane de dolari au fost pagubele. Furtunile de decembrie sunt cele mai înşelătoare, mai schimbătoare şi mai nemiloase. Poţi să treci de la o briză călduţă la un viscol ca la pol în zece minute.

Pe perete, un calendar pescăresc era la ultima pagină. Mesele goale luceau. Căscatul nervos al lui Tert Card. Afară era întuneric, cel mai adânc întuneric al nopții. De la un radio din spatele barului se auzea starea vremii. O tendință de încălzire. Temperaturi peste cele normale.

— Așa e vremea pe care o avem acum. Furtună, apoi frig, apoi cald. Ca un yo-yo, sus-jos, cel mai frig, cel mai cald, cel mai puternic vânt, cele mai mari maree. Ca și cum o companie de publicitate americană ar fi responsabilă pentru tot ce se întâmplă.

Un bătrân de vreo optzeci de ani, își dădu Quoyle cu presupusul, care lucra încă, de ce nu, le aduse încă un rând de băuturi. Avea părul argintiu tuns scurt, ochii și ei cu reflexe argintii, curbați ca niște ochelari, cu strălucirea gri a unei picături de sub nas reflectând lumina. Mustața ca niște ace de molid. Cu gura căscată, ca o gaură în craniu, descoperind limba și gingiile albe, uitându-se prostit la banii lui Tert Card.

— Să-ți zic o chestie, spuse Tert Card. Jack și Billy Pretty știu deja. Vezi tu, eu plec. M-am săturat de Killick-Claw. De Anul Nou. Mă vor jos la St. John's, pentru știrile pentru furnizorii platformelor petroliere. M-au sunat ieri. Am aplicat acum un an. E o listă de așteptare, normal. Nu iau decât frișca de pe tort. Normal că mă bucur să plec. Dacă îmi joc bine cărțile, poate ajung în State, în Texas, la sediul central. Deși gândul mi-e la Florida. O să mă gândesc la tine, Quoyle, o să mă întreb dacă mai ești pe-aici. Vezi tu, plec exact de Anul Nou. Pun pariu că tu o să fii următorul care pleacă. O să te întorci în State. Jack și Billy or să trebuiască să țină *Pasărea clevetitoare* doar ei doi. Dacă or să fie în stare.

— Cum o să-i placă nevestei tale la oraș?

— Nevasta! Ea nu pleacă nicăieri. O să stea chiar aici, acasă. Să stea acasă unde îi e locul. Toată familia ei e aici. Aici o să stea şi ea. O femeie stă acasă. O să stea aici.

Părea scandalizat de gândul că ar putea fi altfel. Dar când făcu semn pentru un nou rând de băuturi, Quoyle se ridică, spuse că pleca spre copii. O ultimă săgeată de la Tert Card.

— Să ştii că Jack îi dă lui Billy slujba mea. Probabil că o să te pună să faci chestiile de femei, Quoyle, şi o să ia pe cineva nou să acopere ştirile navale şi naufragiile. Cred că zilele îţi sunt numărate.

Şi mâna i se încârligă sub cămaşă.

Quoyle observă cu surprindere o febră care se instală odată cu furtunile de decembrie, ca şi cum energia demonică eliberată de vânt şi de valuri intra în oamenii de pe mal. Oriunde s-ar fi dus, zăngăneli de ferăstraie şi scâşnete de rindea, clinchetul andrelelor de croşetat, budinci uriaşe înotând în coniac, feţele pictate ale păpuşilor de cârpă, pisici făcute din capete de şosete vechi.

Bunny vorbea mereu despre spectacolul de la şcoală. Făcea ceva împreună cu Marty. Quoyle se pregăti sufleteşte pentru o oră de poezii despre Crăciun învăţate pe de rost. Nu-i plăcea Crăciunul. Îşi amintea de momentul în care fratele său rupsese ambalajul unei cutii care conţinea un set complet de maşinuţe, micile vehicule complicate în culori splendide. Probabil primise şi el o jucărie, dar îşi amintea doar de pachetele moi şi netede care conţineau pijamale sau cămăşi tricotate, maro cu albastru, pe care i le cumpăra mama sa. „Creşti atât de repede", îl acuza ea. Privirea ei se

întorcea spre fratele cu statură moderată, conducându-şi Alfa Romeo direct în autobuzul roşu cu etaj.

Încă nu îi trecuse ciuda şi nu putea să sufere vocile dominatoare de la radio care făceau numărătoarea inversă a zilelor de cumpărături, îndemnând ascultătorii să se împovăreze de datorii. Dar îi plăcea mirosul de brad. Şi trebuia să se ducă la spectacolul de la şcoală. Care nu era chiar un spectacol.

Sala era ticsită. O expoziție de haine de duminică, bătrâni în haine negre duhnind a camfor care îi rodeau la subsuoară, femei în mătăsuri şi lână fină în culori deosebite, galben nisipiu, cinabru, roşu intens, bronz, corai, albastru purpuriu, roşu aztec. Pantofi italieneşti de import. Părul coafat şi buclat, dat cu fixativ în vălătuci țepeni. Ruj. Cercuri roşii de ruj. Bărbații proaspăt raşi. Cravate ca hârtia de împachetat cadouri, copii în roz bombon şi crem. Mirosul trupurilor parfumate, un zumzăit ca de albine într-un câmp roşu.

Quoyle, cu Sunshine în brațe, nu o vedea pe Wavey. Se aşezară lângă Dennis, care era singur pe al treilea rând. Probabil că Beety dădea o mână de ajutor în bucătărie, se gândi Quoyle. În fața lui, îl recunoscu pe barmanul bătrân de la Heavy Weather, vreo doi pierde-vară din port, acum cu părul udat şi pieptănat, cu fața umflată de băutură şi de emoția de a fi într-o mulțime. Un rând de pescari burlaci care aşteptau să afle de slujbe de prin alte părți. Băieții alunecoşi. Camioane întregi de clanuri şi rude îndepărtate înghesuindu-se în scaunele pliante. Sunshine stătea în picioare pe scaunul ei şi se juca făcând cu mâna necunoscuților. Quoyle

nu-i vedea pe Wavey şi Herry. Miros de pudră de față. Ea spusese că vor veni. Continuă să se uite după ei.

Directoarea urcă pe scenă, în costumul ei maro, lumina unui reflector îi trecu peste picioare şi corul celor mici începu să cânte. Voci pure, ascuțite se revărsară peste public.

Se aşteptase la altceva. Da, copiii sâsâiau poezii religioase sau comice în aplauze răsunătoare. Dar nu erau doar copiii de la şcoală. Pe scenă urcară şi oameni din oraş sau din golfulețele din împrejurimi. Benny Fudge, nebunul cu păr negru care condusese atacul asupra bărcii amărâtului de Nutbeem — căci acum chiar era „amărâtul de Nutbeem" — cântă „Luna străluceşte cu putere" cu o voce proaspătă de tenor şi încheie cu două măsuri pocnite din degete şi din călcâie.

— Când eram copil, au venit într-o seară şi au cântat în fața uşii, şopti Dennis. Bătrânul Sparky Fudge, bunicul lui Benny, avea o voce faimoasă. I s-a pierdut urma la Mummy Banks.

Apoi, Bunny şi Marty urcară singure pe scenă.

— Bună, Bunny! țipă Sunshine. Bună, Marty!

Hohote de râs.

— Taci acum, şopti Quoyle, iar copilul se încolăci ca o funie.

Benny şi Marty purtau pulovere roşii asortate. Beety le lăsase să stea la maşina de cusut şi să coasă tivurile lungi laterale. Quoyle văzu genunchii lui Bunny tremurând. Avea pumnii încleştați. Începură să cânte ceva ce Quoyle auzise pe sub uşă, un cântecel tulburător într-o limbă necunoscută, probabil un dialect african, se gândi el. Cum îl învățaseră oare? El şi Dennis îşi şterseră ochii şi pufniră stânjeniți.

— Destul de bine, mormăi Quoyle.

— O, da, spuse Dennis, cu vocea unei căpetenii de hoți.

Quoyle își aminti de caseta lui Nutbeem. Oare copiii învățaseră vreun cântec păgân cu înțelesuri necunoscute de pe acea casetă? Spera că da.

O femeie, de vreo șaptezeci de ani, cu părul strălucind într-o plasă ca un nor argintiu deasupra tâmplelor, urcă zâmbind pe scenă. Cu ochii în lacrimi în spatele ochelarilor. Un copil veni în fugă și așeză în spatele ei o minge de fotbal.

— A, ăsta-i bun, spuse Dennis, înghiontindu-l pe Quoyle. Numărul cu pui al mătușii Sofier.

Femeia stătu nemișcată câteva clipe, cu brațele ei lungi și bătrâne în jerseu, cu fusta de tweed până la genunchi. Ciorapi galbeni, iar în picioare papuci roșii. Dintr-odată, un picior zgârie scena, brațele deveniră aripi și, cu un cotcodăcit și un cloncănit, mătușa Sofier se transformă într-o găină arțăgoasă care păzea un ou.

Quoyle râse până începu să-l doară gâtul. Deși găinile nu i se păruseră niciodată amuzante.

Apoi Wavey și Herry. Băiatul purta un costum de marinar și bocănea pe scenă în pantofi de step. Wavey, în rochia gri făcută în casă, cu acordeonul pe piept ca o grilă de calorifer. Câteva note false. Wavey spuse ceva ce doar băiatul auzi. O liniște încordată. Apoi, „un, doi, trei", spuse Wavey și începu. Sunetul de caval cuprinse publicul și dintr-odată sute de călcâie începură să bată în podea, iar băiatul dansa zgomotos pe scândurile goale. Quoyle bătu din palme, toți băteau din palme, până ce Herry se năpusti în față și se îndoi de mijloc, așa cum îl învățase mama lui, zâmbind întruna cu toată fața.

Ultimul număr era al lui Beety.

Întâi apăru bastonul negru de după cortină şi un murmur cuprinse publicul. Ea ieşi păşind sprinţar. Merse ţanţoş. Purta colanţi de dans şi o tunică brodată cu paiete şi cioburi de sticlă, cerculeţe, mărgele din seminţe, diamante de cristal, ochi-de-pisică, pene, perle, funde răsucite, lacrimi de perluţe. Trebuia doar să respire şi trimitea luminiţe strălucitoare în public. O haină care fura lumina ca un bumerang. Se sprijini în baston. Îşi roti pălăria pe un deget, o aruncă într-o buclă dublă şi o prinse direct pe cap.

— Cu toţii ştim obiceiurile lui Billy Pretty, spuse ea, cu o voce zglobie şi amuzată, pe care Quoyle nu o mai auzise.

Se uită la Dennis, care se aplecase în faţă, cu gura pe jumătate căscată, nerăbdător ca toţi ceilalţi să-i audă următorul cuvânt.

— Ce bine e să economiseşti un dolar, nu-i aşa, Billy?

Publicul, râzând în hohote, se foi în scaune ca să se uite la Billy, care stătea în spate, gâtuit. Bastonul se răsuci.

— Da, îi ştim cu toţii năravurile. Dar câţi ştiu cum iarna trecută, prin februarie, când era dezgheţul ăla argintiu, Billy a vrut să-şi repare vechea pendulă din bucătărie? Aşa a fost, dragii mei.

Bastonul se învârti.

— Billy l-a sunat pe Leander Mesher.

Cei din public se întoarseră cu zgomot în scaune să se uite la băcanul pasionat de repararea ceasurilor vechi.

— Leander e cunoscut pentru că repară ceasuri pe masa lui de bucătărie. Ceasuri vechi. Poate puţini de-aici vă amintiţi de ele. Trebuia să le întoarceţi cu cheia. În fiecare zi. P-onoarea mea, aşa e! În fiecare zi. Viaţa era tare grea în

vremurile de demult. Aşa! Deci îl sună pe Leander. Era o convorbire locală. Fără taxă.

Se transformă într-un Billy Pretty ciudat, aplecat deasupra telefonului.

— „Leander", zice el. „Leander, cât mi-ai lua să-mi repari vechea pendulă pe care o am aici în bucătărie de vreo sută de ani? O-ntorc cu cheia. N-are baterie." „A", zice Leander. „Păi vreo sută zece dolari. Costă ceva să o aduci aici. Preluarea şi livrarea. Cincizeci de dolari fiecare drum. Tre' să angajez doi flăcăi zdraveni, benzină şi ulei pentru camionetă. Asigurarea. Să bag aer în cauciucuri." „Nu costă nimic să bagi aer în cauciucuri", zice Billy. „Unde trăieşti, Billy? Se numeşte umflare." Ei bine, dragii mei, Billy se gândi o vreme la toate astea. Ştim că el stă sus în deal, iar casa lui Leander e jos, printre străduțe. Billy găseşte soluția. O să ducă el singur pendula la Leander. Economiseşte cincizeci de dolari. Leander poate să o aducă înapoi. La urma urmei, nici nu-i aşa grea, e în mare parte un loc gol pentru pendul, dar e greu de manevrat. Foarte greu de manevrat.

Şi Beety măsură dimensiunea pendulei, înălțând bastonul ca să atingă porumbelul de lemn despre care toți ştiau că era sus pe pendula lui Billy, îşi deschise larg brațele, se aplecă şi şterse un fir de praf de pe suportul sculptat în lemn. Quoyle se întoarse, îl văzu pe Billy hohotind de plăcere, văzându-şi ceasul reînviat pe scenă. Cineva din public strigă „tic, tac".

— Ei bine, ia el o bucată sănătoasă de funie, o înnoadă şi o răsuceşte pe după pendulă, cât îşi poate întinde brațele. O ridică în spate şi pe-aici ți-e drumul, spre Leander.

Acum îl imita pe Billy clătinându-se pe dealul înghețat.

— „Ce lunecuş teribil", îşi zice Billy. Merge cu paşi mici şi atenţi. Acuma, aproape de poalele dealului, e casa mătuşicii Fizzard, cea de nouăzeci de ani, nu-i aşa, dragii mei?

Şi toată lumea se întinse să o vadă pe bătrânica din primul rând care îşi ridică bastoanele groase în semn de salut, în uralele şi aplauzele mulţimii.

— Nouăzeci de ani, şi uită-te la ea, cu galoşii tiviţi sus cu blăniţă, cu crampoane la călcâie ca să nu alunece, cu haina neagră de iarnă şi o căciulă tricotată de lână, câte un baston în fiecare mână şi fiecare baston cu o bucăţică roşie de cauciuc în capăt. Nu putea să cadă nici dacă o împingea cineva. Aşa credea ea.

Acum Beety era mătuşica Fizzard, mergând cu paşi mărunţi, aruncând priviri duşmănoase în stânga şi în dreapta, pândindu-i pe cei care împing bătrânele de nouăzeci de ani.

— Iar sus pe deal...

Publicul hohoti.

— Iar sus pe deal se poate spune că era ceva pericol. Întâi, Billy al nostru aleargă câţiva paşi spre dreapta şi alunecă, apoi se împiedică şi o ia la stânga, apoi o ia înainte şi alunecă tare, apoi dealul e şi mai abrupt, iar gheaţa sclipeşte ca apa, şi a pornit, apoi cade, cu pendula în jos şi prinzând viteză ca şi cum e pe o sanie pe care nu o poate stăpâni. Biata mătuşă Fizzard aude zgomotele şuierate şi se uită în sus, dar e prea târziu, ceasul o prinde şi o trânteşte în zăpadă. Tăcere îngrozitoare. Apoi Billy se ridică şi începe să-şi tragă pendula din zăpadă, ca să o pună din nou în spinare. Vedeţi voi, mai sunt doar câţiva paşi până la casa lui Leander. Se uită într-o parte şi vede cizmele mătuşii Fizzard ieşindu-se din zăpadă. Le vede scuturându-se puţin, apoi apare şi mătuşica Fizzard din zăpadă, cu căciula

într-o parte, cu un baston îngropat până la primăvară, cu haina neagră atât de grea de omăt încât pare albă. „Tu! Tu, Billy Pretty!" izbucneşte ea. Bastonul se învârte. Şi spune... O pauză lungă, lungă. Spune: „De ce nu porţi şi tu un ceas de mână, ca toată lumea?"

Publicul hohoti. Tinerii îşi aruncară ceasurile în aer.

— E de groază, nu-i aşa? râse Dennis, bătându-l pe Quoyle pe spate, aplecându-se în faţă să o atingă pe bătrâna doamnă Fizzard pe umăr.

— Nu e adevărat nici un cuvinţel, ţipă ea, vânătă de atâta râs. Dar cum te mai face să crezi că aşa a fost! Of, e nemaipomenită!

Câteva zile mai târziu, Quoyle îi dădu lui Wavey un ceainic transparent de sticlă şi o eşarfă de mătase cu un imprimeu cu afine. Le comandase pe amândouă prin poştă de la un magazin al unui muzeu din State. Ea îi dărui un pulover în culoarea cerii de pantofi maroniu-roşcată. Îl tricotase de-a lungul serilor. Nu îi era prea mic. Feţele lor destul de apropiate ca să li se amestece respiraţia. Cu toate astea, Quoyle se gândea la singurul cadou pe care îl primise vreodată de la Petal. Ea tocmai despachetase o mulţime de cadouri de la el. O brăţară de turcoaze, un acvariu cu peşti tropicali, o vestă brodată cu chipul lui Elvis Presley, cu ochi galbeni şi buze din paiete. Ea deschisese ultima cutie, îl privi. El stătea cu mâinile atârnându-i pe lângă corp, urmărind-o.

„Aşteaptă un minut", spuse ea şi fugi la bucătărie.

El auzi frigiderul deschizându-se. Ea se întoarse cu mâinile la spate.

„N-am apucat să-ți iau ceva", spuse ea, apoi întinse spre el ambele mâini, cu pumnii strânşi.

Îşi desfăcu degetele. În fiecare palmă, un ou maro. El le luă. Erau reci. I se păru un gest minunat, atât de tandru. Îi dăruise ceva, ouăle, la urma urmei, erau doar un simbol, dar veniseră ca un dar din partea ei. Pentru el. Nu conta că el însuşi le cumpărase de la magazin cu o zi în urmă. Îşi imagină că ea îl înțelegea, că trebuia să-l iubească pentru a-şi da seama că ceea ce conta erau mâinile întinse, dăruitul.

De Crăciun, se înnoră. Dar mătuşa venise de la St. John's şi mâncară cina de Crăciun cu Dennis şi Beety în bucătăria doamnei Buggit, cu oameni venind şi plecând, cu focul arzând fierbinte şi cu poveşti din zilele de Crăciun de demult, cu actori ambulanți în costume de sărbătoare. Jack stătea bosumflat şi le turna punci fierbinte cu rom. În depărtare, se auzeau uneori focuri de armă, de sărbătoare.

Mustața lui Dennis albă de promoroacă. El şi Quoyle în dimineața de sâmbătă de după Crăciun, tăind lemne în pădurea de molizi din fundul golfului. Quoyle cu drujba, pentru care avea o afinitate, Dennis tăind şi cioplind buştenii. Fularul albastru tricotat de Sunshine abia înfăşurat în jurul gâtului lui Quoyle. La prânz, stătură lângă focul mic, sorbind din ceaiul fierbinte.

— Beety spune că ar trebui să trecem pe la bătrânul Nolan, din Capsize Cove. Fiindcă nu suntem aşa departe. Să terminăm mai devreme şi să dăm o fugă până acolo. Tata sau altcineva se duce de obicei acolo în prima parte a iernii, să vadă dacă are destule lemne şi mâncare. Cam târziu anul

ăsta. Beety îi face o prăjitură şi nişte pâine. Îi văd fumul ieşind pe coş dimineaţa, dar n-ai cum să ştii.

— Nici măcar nu m-am gândit la el, spuse Quoyle, simţindu-se vinovat.

Merseră prin golf într-o curbă largă, cu Dennis urlând poveşti despre oameni beţi în snowmobile care se scufundaseră pentru totdeauna sub gheaţă pentru că nu cunoşteau drumurile.

— Al naibii de frig, ţipă el, privind spre linia crestată a ţărmului.

Casele goale din Capsize Cove păreau un desen în cărbune pe o hârtie aspră. O curbă largă spre ţărm. Din hornul de metal al colibei bătrânului văr ieşea fum. Zgomotul motorului de snowmobil coborî treptat spre un bâlbâit leneş.

— Lasă-l să meargă, zise Dennis.

Era mai rău decât îşi amintea Quoyle. Mirosul greu era sufocant. Bătrânul era prea slăbit sau prea ameţit ca să iasă din casă. În faţa lor tremura un schelet. Câinele nu se mişcă de lângă sobă. Dar era în viaţă. Quoyle nu se putu abţine. Simţi că-i vine să vomite şi se clătină spre uşă. Pe pajiştea împrejmuită, trei mogâldeţe sub zăpadă. Oi îngheţate.

— Unchiule Nolan, îl auzi pe Dennis. Sunt eu, Dennis Buggit, băiatul lui Jack Buggit, de dincolo de golf. Nevastă-mea ţi-a trimis nişte pâine.

Scoase pâinea din traistă. Mirosul dulce, de casă, al pâinii. Scheletul se năpusti asupra ei, zdrobind franzela în gură, cu un horcăit înfundat ieşind prin coajă.

Dennis ieşi şi scuipă. Îşi drese vocea şi scuipă din nou.

— Ce mizerie împuţită. Amărâtul de bătrân moare de foame. Dumnezeule mare, ce dezastru. Ar trebui dus la o

casă de bătrâni, nu crezi? E plecat cu pluta. Uite, îşi arde pereţii casei. Vezi unde smulge scândurile? E rudă cu tine, deci tu decizi. Tu hotărăşti ce facem cu el. După ce-l iau, vin eu înapoi, să înec câinele ăla. E pe jumătate mort oricum.

— Habar n-am ce să fac cu el.

— Ştie Beety pe cine să sunăm pentru asta. Mai dă o mână de ajutor la locul ăla, *Saving Grace*, care ajută femei. Şi „Mamele adolescente". Ştie toate grupurile astea. Ea şi cu Wavey.

— Beety şi Wavey?

Faţa lui Quoyle se înroşi de remuşcare. Ar fi trebuit să aibă grijă de nenorocitul lui de văr bătrân de prima dată când îl văzuse. Nici nu-i trecuse prin cap.

— Grupul *Saving Grace*, Beety şi Wavey l-au înfiinţat. Acum vreo doi ani. Un consilier care locuia pe lângă noi şi-a bătut nevasta într-o iarnă, a scos-o afară în zăpadă în pielea goală. Ea a venit la Beety. Vânătă de frig, cu sânge în urechi. A doua zi, Beety a sunat-o pe Wavey. Wavey ştie cum să înfiinţeze grupurile astea, să înceapă ceva, după ce a fost în grupul ăla de educaţie pentru copii cu nevoi speciale. Ştie cum să atragă atenţia autorităţilor.

— Ce femei de nădejde, spuse Quoyle.

Dar se gândi, ar fi trebuit să o vedeţi pe Petal, ar fi trebuit să o vedeţi pe fata mea minunată. Un gând ridicol, Petal în Killick-Claw, şi deloc amuzant. Ar fi urlat şi ar fi sărit în următorul avion, ca să dispară pentru totdeauna.

— Băiete, spuse Denis, nu ştii nici măcar pe jumătate cum stă treaba, şi porni snowmobilul cu zgomot spre golful măturat de zăpadă.

35

Parcursul zilnic

„Parcursul zilnic se stabileşte pe baza unor observaţii estimative ale longitudinii la amiază în două zile succesive, precum şi dimineaţa şi după-amiaza, iar latitudinea se stabileşte după înălţimea meridianului."

DICŢIONARUL MARINARULUI

— Vor să stea de vorbă cu tine, Quoyle. Jack striga în telefon. O să vin să te iau mâine-dimineaţă. Ca să ştie cine eşti, acolo în Misky Bay.

O tuse supărătoare. A închis înainte ca el să poată spune ceva. Doar dacă ar fi avut ceva de spus.

În ianuarie parcă fusese întotdeauna iarnă. Cerul se îmbina imperceptibil cu gheaţa de culoare neutră care acoperea oceanul, în stare solidă lângă mal, sloiuri de gheaţă de forma unor bucăţi de puzzle la cincizeci de mile în larg, care se ridicau odată cu valurile. Zăpada cădea aproape în fiecare zi, câteodată fulgii coborau încet de parcă ar fi lenevit printre furtuni. Stratul de zăpadă se îngroşa, cinci,

opt, unsprezece picioare. Drumurile, înguste ca nişte şanţuri, între ţărmuri învelite în zăpadă, fier, lemn redus la tăcere. Şi cam la fiecare zece zile, după socoteala lui Quoyle, o altă furtună.

Caloriferul din maşina lui Jack duduia, totuşi respiraţia lor îngheţase geamurile laterale. Quoyle îndepărtă cu degetele pojghiţa de gheaţă ca să se uite la focile care îşi făceau apariţia în depărtare, în formă de virgulă, de punct şi virgulă. Îl asculta cu jumătate de ureche pe Jack. Se gândea la foci. Oscar, fratele cel mare al lui Wavey, avea o focă drept animal de companie. Dedicată cu totul scoicilor locale. Jack, preocupat, arunca neglijent cuvintele din gură, ca un pistol care scuipa cuie. Noul sezon de pescuit se deschisese, un labirint de alocaţii şi dividende, care îi încetinea activitatea.

— Nici Einstein n-ar fi putut înţelege. Au făcut o încurcătură a naibii de mare, idioţii ăia din Ottawa care nu pot să facă diferenţa dintre un lump şi propriul lor fund. Jack, pe cale de a-şi pierde cumpătul. Asta e. Trecându-şi degetele prin părul zburlit. Să fiu al naibii, tocmai ce faci un lucru să meargă bine şi apoi se strică. Parcă aş mâna toată afacerea asta cu un bici din sârmă.

Quoyle stătea gârbovit în hanoracul lui maro enorm. Îşi amintise numele focii lui Oscar. Pussels. Aşa cum numesc ei scoicile din zonă.

— O.K., Quoyle, Billy vrea să rămână la Pagina de Acasă, aşa că tu eşti noul redactor-şef acum. O să faci treaba lui Tert Card, o să pui totul laolaltă, te ocupi de telefon, plăţi, facturi, anunţuri şi imprimare. Trebuie să fii cu ochii-n patru când ai de-a face cu ticălosul de la tipografie. Dacă se poate face vreo greşeală, el e cel care o va face. Să vedem. Vreau ca tu să continui să scrii ştirile navale.

Quoyle tresări, ducându-şi mâna la bărbie.

— Aş vrea să-l încerc pe Benny Fudge cu raporturile de la curtea de justiție, accidentele rutiere şi poveştile despre abuzuri sexuale. Să renunțăm la chestiile despre restaurante şi la ştirile externe. Toată lumea ştie toate restaurantele şi nimănui nu-i pasă de ce se întâmplă prin alte părți. Află asta de la televizor.

Camionul coti pe drumul peste promontoriu şi ajunse într-o zonă nesfârşită, cu zăpadă făinoasă.

— Ce părere ai, băgăm o rubrică nouă pe Pagina de Acasă? O putem numi „Stiluri de viață". Vezi tu, Billy şi cu mine ne tot gândim la asta de câțiva ani. Sunt două feluri de a trăi aici, acum. Felul vechi, ai grijă de familie, mori acolo unde te-ai născut, pescuieşti, ciopleşti lemnul, îngrijeşti o grădină, te descurci cu ce ai. Apoi mai e felul nou de trai. Lucrezi, găseşti o slujbă, cineva care să-ți spună ce să faci, faci naveta, fratele ți-e în Africa de Sud, mama în Regina, poți să faci orice-ți propui. Pleci de acasă. Cauți o slujbă. Şi nu e deloc uşor. Quoyle, toți ştim că *Pasărea clevetitoare* e faimoasă pentru planurile de colivii şi rețetele bune, dar asta nu e suficient. Acum avem de-a face cu cuptoare cu microunde, şi evaluări ale consumatorilor, autostrăzi de asfalt, loterii, francize pentru pui prăjiți, cafea Mint Royale în magazinele de delicatese, şi toate chestiile astea. Cum să te descurci în oraşele îndepărtate. Billy crede că sunt destule subiecte pentru a face secțiunea cu ştiri locale de două ori mai mare. O să-ți spună el ce planuri are. Te înțelegi tu cu el.

— Am putea găsi pe cineva plecat care să scrie din când în când un articol sub forma unei scrisori. Scrisoare din Australia, scrisoare din Sudbury, cum ți se pare? întrebă Quoyle.

— Presupun că aş citi aşa ceva dacă aş avea douăzeci şi unu de ani şi ar trebui să o pornesc din loc. O să fie un ziar diferit. În mai multe privinţe.

— Nutbeem a ştiut să mânuiască poveştile mai delicate cu măiestrie. Nu ştiu cum o să se descurce Benny cu chestiile legate de abuzurile sexuale.

— Ce-ar fi să aşteptăm şi să vedem cum se descurcă tipul înainte de a ne înfige ghearele în el? Poţi să accepţi asta, Quoyle?

Intrară în traficul din Misky Bay, un cerc de străzi fără nume, şi dealuri abrupte într-o singură direcţie, greu de parcurs din cauza troienelor de zăpadă.

Quoyle încuviinţă din cap. Jură în sinea lui pe Sfântul Pussel că n-o să existe nici o greşeală tipografică.

— Vino în seara asta pe platforma de peşte şi o să-ţi povestesc restul. O.K., aici virezi, vezi, apoi o scurtezi prin spatele remizei de pompieri. Asta-i scurtătura.

— Păi, spuse Quoyle cu voce joasă, aşezându-se acolo unde stătuse Tert Card, deşi curăţase biroul şi rupsese poza cu petrolierul, ce ştiri avem pentru săptămâna asta? Benny, ce ai despre A.S. şi poveştile despre poliţie şi curtea de justiţie?

Benny Fudge stătea cu mâinile strâns împreunate aşezate pe biroul lui curat, ca şi cum ar fi luat parte la o lecţie de aritmetică. Părul lui înfoiat îi aminti lui Quoyle de *Eraserhead*[1].

— O să-ţi spun. Am citit vreo cincizeci de poveşti scrise de Nutbeem ca să văd cum a abordat cazurile de abuzuri,

[1] Film horror-suprarealist din 1977, după scenariul şi în regia lui David Lynch (n. red.).

dar nu pot să spun povestea aşa cum reuşeşte el. Am încercat, pentru că am simțit că îi sunt dator. Trebuie să urmez barca. Doar că nu am putut să o pun în mişcare. Asta-i tot ce pot să fac.

O acuzație de incest împotriva unui bărbat de 67 de ani din Misky Bay a fost retrasă marți, când fiica sa de 14 ani a refuzat să depună mărturie.

Dr. Singlo Booty, 71 de ani, din Distant Waters, a fost arestat şi acuzat de comiterea a nouă agresiuni sexuale asupra a şapte pacienți, din luna mai 1978 până în iulie 1991. El va fi chemat la curtea de justiție din provincie pe data de 31 ianuarie.

Aştepta, rozându-şi unghiile.

Quoyle se uită la Billy, care îşi ridică încet sprâncenele. Nutbeem ar fi stors vreo două poveşti emoționante.

— Cealaltă chestie a fost excelentă. Chestia despre curtea de justiție. Am chestii minunate.

— Şi care ar fi aceste chestii minunate? întrebă Quoyle.

— Doi indivizi de aici au fost acuzați de toate infracțiunile posibile. Au avut o răfuială cu cei de la protecția animalelor sălbatice. Au fost acuzați de deținere ilegală de arme de vânătoare în timpul sezonului închis, obstrucție a polițiştilor care erau la datorie, atac asupra polițiştilor cu crengi de copaci ascuțite şi coşuri pentru homari, spargerea ochelarilor de soare ai polițiştilor de la protecția animalelor sălbatice, şi proferarea unor amenințări la adresa polițiştilor. O altă poveste, despre un tip de aici acuzat de posesie ilegală a unor cabluri de cupru. În valoare de patru mii de dolari. Mai e acuzat şi de trafic cu haşiş. Şi am un caz despre un tânăr tâlhar. A furat o bicicletă în Lost All Hope, a mers pe

ea unsprezece mile până la Bad Fortune, acolo a furat o motocicletă şi a ajuns până la Never Once. Dar băiatul era ambiţios. A abandonat motocicleta şi a furat o maşină. A intrat cu maşina în mare şi apoi a înotat până la mal la Joy of the Morning. Unde doi membri ai poliţiei regale canadiene îşi parcaseră din întâmplare maşina de patrulă, şi mâncau gogoşi. Şi patru acuzaţii de fraudă a asigurării de şomaj. Şi patru căpitani de nave cu năvod au fost amendaţi fiecare cu două mii pentru pescuirea de sebaste de mare în zone interzise. Un tip din No Name a primit treizeci de zile de arest pentru pescuitul la năvod în apele teritoriale. Tot felul de accidente rutiere. Şi multe fotografii. Îmi place să fac poze. Vedeţi, pot avea o carieră dublă. Reporter şi fotograf.

— Scrie-le cu mai multe amănunte decât ai făcut-o pentru poveştile A.S., spuse Quoyle, aspru şi neînduplecat.

— Da, aş putea să scriu chestii legate de crime toată ziua. Dar nu chestiile legate de sex. Pe un ton afectat: Îmi dau seama că poveştile despre crime şi pozele ar putea fi marea mea şansă.

Şansă la ce, se întreba Quoyle. Dar iată-l acolo lângă fereastra lui Tert Card, cu telefonul la ureche, citind în fugă poveştile din computer, copiind pagini întregi, ducând materialul în Misky Bay la tipografie. Când ieşi ziarul în acea săptămână, el rupse pagina cu colectivul de redacţie şi i-o trimise lui Partridge. *Redactor-şef: R.G. Quoyle.*

Continuă cu poveşti despre cargouri blocate în apele înghețate, salvarea unui marinar strivit de nişte uşi etanşe activate electric, un trauler în derivă după o explozie în camera motoarelor, un trauler industrial care a reintrat în posesia unei bănci, un marinar căzut peste bord în furtună

de pe o navă de cercetare ştiinţifică, un avion care s-a prăbuşit în port şi rezervorul i s-a spart, diplome oferite pompierilor şi reginelor frumuseţii, soţi agresivi, băieţi înecaţi, o barcă de pescuit lovită de un spărgător de gheaţă, un câştigător la loterie, deţinere ilegală de carne de elan.

Şi îi trimise mătuşii o copie a unui comunicat al poliţiei. Doamna Melville prinsă în Hawaii împreună cu stewardul de pe *Tough Baby*. Un bărbat chipeş, cu treizeci de ani mai tânăr decât ea, care purta haine Giorgio Armani şi conducea un Lexus LS400 cu telefonul mobil la ureche. „Am făcut totul din dragoste", mărturisi ea. Stewardul nu spuse nimic.

Totul doar pe parcursul unei zile.

36

Cămaşa de forță

Cămaşa de forță: O haină din material gros, cum ar fi canava, care se leagă strâns în jurul corpul pentru a-i reține pe nebunii agresivi, cei în delir, sau criminalii violenți etc. Unele țin brațele legate de corp, altele au mâneci lungi, fără deschizături, care se înnoadă împreună.

Nordul se înclină către soare. Pe măsură ce se lumina de ziuă, forma lăptoasă a unui fitoplancton se făcea văzută în apele din vecinătatea coastei, de-a lungul liniei de întâlnire dintre săratul Curent al Golfului şi apele amărui ale Curentului Labradorului. Apele se îmbinau în straturi complexe de arctic şi tropical, valurile erau înspumate cu bacterii, drojdii, ciuperci, diatomee, alge, baloane şi picături, elemente ale vieții care împingeau spre creştere, schimbare, cuplare.

O după-amiază de vineri. Quoyle era acasă, se schimba în nişte haine mai vechi. Se uită pe fereastra de la bucătărie să vadă unde se afla barca mică a lui Jack. Ploaia colora depărtarea, dar nu cădea unde se afla Quoyle. Un trauler

ieşise din pescărie, îndreptându-se probabil în larg spre malurile insulei Funk. Zece zile cu un echipaj de paisprezece oameni, aruncarea năvodului în larg, tragerea lui lentă, un scurt moment de emoţie când partea plină cu peşte a năvodului iese din apă, codul turnat în cală. Sau zile când nu se prinde prea mult. Apoi aruncă şi trage năvodul din nou. Cârpeşte năvodul. Iarăşi şi iarăşi.

Iată barca lui Jack, îndreptându-se spre Flour Sack Cove.

Perdeaua de ploaie se îndreptă spre est, lăsând pete albastre pe cer în urma sa. Quoyle ridică receptorul.

— Hei, Billy? Merg la Jack acum. Îl văd cum se apropie.

— Tocmai ai primit un telefon din State. I-am dat numărul tău de telefon, aşa că ar fi bine să mai aştepţi puţin. Şi am auzit un zvon, Sea Song ar putea să închidă trei pescării luna viitoare. Sursă anonimă. No Name Cove pare să fie trecut pe listă. Spune-i lui Jack. Dacă-i adevărat, nu ştiu cum or să se descurce oamenii de-acolo.

— Ai vorbit deja cu cineva de la Sea Song?

— Ah, directorul are o faţă de hoţ de cai, o să-mi spună multe şi nimic, ca de obicei. Dar o să încerc.

Quoyle aşteptă vreo cinci minute, era cu mâna pe mânerul uşii când telefonul sună. Vocea tristă a lui Partridge, de la aproape cinci mii de mile depărtare.

— Quoyle, Quoyle? Ce legătură proastă. Ascultă, ai urmărit revoltele?

— Da, oarecum, spuse Quoyle. Li se acordă cam zece secunde la ştiri aici. Nu arată deloc bine.

— Chiar aşa. Nu e doar LA. Parcă întreaga ţară s-a infectat cu un fel de virus al turbării, trag cu armele aşa cum făceau pe vremuri. Îţi aminteşti de Edna, tipa de la ştiri la *Cronică*?

— Da. Nu mi-a zâmbit niciodată. Nici măcar o dată.

— Trebuia să câştigi zâmbetele Ednei. Ascultă. Tocmai m-a sunat. Un dezastru, o tragedie s-a petrecut la *Cronică*. Un nebun a intrat în sediu ieri după-amiază cu o mitralieră, i-a ucis pe Punch, Al Catalog, şi încă trei sau patru oameni. A rănit opt.

— Iisuse! De ce?

— Oh, face parte din viaţa de zi cu zi de-aici, şi ceva în legătură cu Scrisorile către Redacţie. Dacă îţi vine să crezi. Tipul ăsta a trimis o scrisoare anonimă în care spunea că revoltele sunt necesare pentru a purifica sistemul şi pentru a redistribui bogăţia, şi ei n-au publicat-o. Aşa că a venit la sediu cu o mitralieră. Edna spune că ea nu a păţit nimic doar pentru că era sub birou când au început împuşcăturile, căuta nişte agrafe de prins hârtie. Îţi aminteşti cum niciodată nu erau destule agrafe? Quoyle, au tras în Mercalia, pe autostradă, săptămâna trecută. Ca să-ţi arăt ce nebunie e aici, am făcut o glumă despre viaţa din California, despre stilul de viaţă din LA. Ale naibii găuri de gloanţe din parbrizul ei. Lipseau doar câţiva milimetri şi o nimereau. Ea e speriată de moarte şi eu fac glume. Mi-am dat seama, după ce Edna m-a sunat, în ce loc nenorocit trăim. Nu mai poţi pleca nicăieri acum fără să rişti să fii împuşcat, ars sau bătut. Şi eu râdeam.

Lui Quoyle i se păru că îl aude pe prietenul lui plângând în celălalt capăt al continentului. Sau poate că râdea din nou.

Un miros puternic în aer, un iz ce îl face să inspire mai adânc. Cerul, limfă de culoarea paielor ce se prelinge dintr-o rană.

Rugina înfloreşte de-a lungul panourilor de la uşa vagonului de marfă. Putea să fie mort în Mockingburg, New York.

Jack stătea în barcă, despicând cod. Quoyle îşi puse un impermeabil, mănuşi. Luă cuţitul, ridică un cod. La început păruse un mod ciudat de a ţine o şedinţă editorială.

— Mâinile pot să se ocupe cu ceva în timp ce noi vorbim, spuse Jack, apucând un peşte. Mi-a displăcut întotdeauna să văd cinci sau şase adulţi adunaţi în jurul unei mese, nefăcând nimic altceva în afară de a-şi mişca fălcile. Îi vezi cum încep să mâzgălească, să rupă bucăţi de hârtie, să dea din picioare, să se joace cu agrafe de prins hârtie.

Quoyle nu voia să se gândească la agrafele pentru hârtie. Îi povesti lui Jack despre mitralieră, despre împuşcăturile trase la întâmplare pe autostradă, despre revolte.

— Ştim cu toţii cât de violent este în State. Cel mai grav lucru ce ţi se poate întâmpla *aici*, spuse Jack, e să primeşti un pumn, sau poate să ţi se împingă maşina peste stâncă.

Lucrau în continuare, tăcuţi. Jack spuse că peştele e mic, cinci sau şase livre în medie, rar prinzi unul care să cântărească mai mult de cincizeci, în zilele de azi, deşi înainte oamenii puteau prinde cod grozav, de două sute de livre. Sau chiar mai mult. S-a pescuit peste măsură în ultimii douăzeci de ani, până când stocul de peşte a ajuns aproape inexistent. A dispărut cu totul, spuse Jack, deasupra mesei, despicând peştele cu cuţitul.

— Nu pot renunţa la pescuit, spuse el, desprinzând şi aruncând cu pricepere măruntaiele peştelui, cu ţigara în colţul gurii, chiar dac-aş vrea, din cauză că atunci n-aş mai primi niciodată autorizaţia pentru pescuit homari şi somoni. Nu ştiu de ce, da'-mi place cel mai mult să pescuiesc

homari. Dacă-ți pierzi autorizația de pescuit pentru un singur sezon, nu ți se mai acordă o alta niciodată.

— Billy mi-a spus să-ți transmit că circulă un zvon cum că e posibil ca Sea Song să închidă trei pescării luna viitoare. Una din ele ar fi No Name.

— Iisuse! Crezi că nu se poate să fie mai rău, dar e şi mai rău! Afacerea asta cu alocarea de cote pentru pescuit, de parcă peştii ar fi rânduri de cartofi pe care să-i dezgropi. Dacă peştele nu mai există nu poți să-l aloci, şi nu poți să-l prinzi; dacă nu-l poți prinde, nu-l poți procesa sau transporta, nu mai poți să asiguri pâinea nimănui. Nimeni nu le mai înțelege regulile. Se împleticesc în vorbe. Spun: „Prea mulți pescari locali, pentru prea puțin peşte." Ei bine, unde s-a dus tot peştele? La ruşi, francezi, japonezi, în Germania de Vest, Germania de Est, Polonia, Portugalia, Marea Britanie, Spania, România, Bulgaria — oricum s-ar numi țările astea în zilele noastre. Şi chiar şi după ce s-au impus nişte limite, pescuitul lângă țărm nu era bun. Cum pot să vină peştii la țărm, dacă traulerele şi navele care aruncă năvoade îi prind la cincizeci sau o sută de mile în larg? Şi bărcile de pescuit prind restul la douăzeci de mile de țărm. Ce mai rămâne pentru pescarii de la mal? Scuipă în apă şi privi cum Quoyle foloseşte cu stângăcie cuțitul. Ai prins ideea. Asta e tot ce trebuie făcut. Menține ritmul.

— Anunțurile alea, Jack. Aş vrea să renunț la anunțurile false. Avem nevoie de spațiu în plus pentru ştiri. Săptămâna trecută am avut povestea despre gater, povestea despre noul parc istoric național din Misky Bay, manifestația despre pescuitul extern din Virgin Rocks, o altă demonstrație împotriva creşterii prețului curentului electric, greva procesorilor

de creveți — poveşti locale, serioase, de bună calitate, pe care a trebuit să le înghesuim foarte mult. Nici o poză. Adică, ar fi fost diferit dacă erau nişte anunțuri reale.

— Ah, asta a fost ideea lui Tert Card, să inventăm anunțuri. Să facem să pară că suntem mari, ştii. Să înviorăm un pic compania de anunțuri locală. Fă cum vrei, scoate anunțurile dacă ai nevoie de spațiu. Ştii, nu am avut aşa multe ştiri atunci când am început. Anunțurile dădeau bine.

Unul câte unul, peştii curățați erau aruncați în cutia gri de plastic. Jack azvârlea mațele şi ficații în apă.

— Problema cu pescuitul? Al naibii de complicată. Au transformat pescarul de la țărm într-un fermier de sezon. Tot ce facem este să recoltăm produsul. Ne mişcăm de la o recoltă la alta, culegem ce lasă alții. Luăm ce ne plătesc. Nu avem nici un control asupra pescuitului. Noi nu luăm deciziile, ci facem ce ni se spune, unde şi când ni se spune. Trăim după nişte reguli făcute altundeva de nişte ticăloşi care nu ştiu nimic despre locul ăsta.

O expirare puternică în locul unui oftat.

Dar, îşi spuse Quoyle, aşa e peste tot. Jack fusese norocos să fie ferit aşa de mult timp.

La sfârşitul lui februarie a primit nişte documente din St. John's, pentru a le semna în calitate de rudă apropiată, acte prin care bătrânul văr să fie internat pentru totdeauna într-un azil. Închipuiri, demență senilă, personalitate schizofrenică, prognostic nefericit. Stătea şi se uita la liniile punctate. Nu putea să ia decizii asupra a ceea ce rămânea din viața unui om căruia îi adresase o singură propoziție,

care doar înnodase nişte sfoară împotriva lui. Îşi propuse să meargă în oraş şi să îl viziteze pe bătrânul văr înainte de a semna. Şi dacă o să-l găsească cu o privire sălbatică pe faţă, salivând şi nebun? Se aştepta la asta. Dacă bătrânul văr, lucid, o să-l acuze? Şi asta era de aşteptat.

În ultimul moment o rugă pe Wavey să îl însoţească. Îi spuse că o să fie o schimbare de peisaj. Ar putea lua cina împreună. Un film. Două filme. Dar ştia că de fapt spunea altceva.

„O să fie distractiv." Cuvântul suna ciudat rostit de el. Când s-a „distrat" el vreodată? Sau Wavey, faţa ei cu tenul uscat şi riduri care arătau că trecuse de vârsta tinereţii, faţa ei era învăluită de un fel de uscăciune care nu venea de la căldura cuptorului sau de la vânt. Oricum, ce însemna asta până la urmă? Amândoi erau genul de oameni care priveau cu zâmbete forţate pe alţii cum dansează, cum îşi rotesc scaunele la bar, cum aruncă mingi de bowling. Cum se distrează. Dar lui Quoyle îi plăceau filmele, întunericul, conturul părului unor necunoscuţi proiectat pe ecran, mirosul de alune şi de şampon, popcorn scârţâind între dinţi. Se putea desprinde de bărbia şi de trupul lui greoi şi să intre în hainele albe şi în corpurile suple de pe ecran.

Wavey spuse da. Herry putea să rămână cu tatăl ei. Da, într-adevăr da.

Câteva bucăţi frânte ale unui nor de dimineaţă de forma şi culoarea fileului de somon. Cerul blând şi verziu se întuneca pe când ei treceau cu maşina printre troienele înalte de zăpadă. Un fir de lumină inundă maşina. Mâinile galbene ale

lui Quoyle, cu părul lor de culoarea bronzului, ținând volanul, costumul de serj maro-roşcat al lui Wavey, făcut din fire de aur. Apoi, lumina unei zile obişnuite, peisajul în alb şi negru cu gheață, zăpadă, stâncă şi cer.

Quoyle nu putea spune nimic, în pofida gândurilor lui zburdalnice, nimic care să spargă tăcerea ce creştea între ei. Puse mormăind o întrebare stupidă în legătură cu cântecul interminabil al lui Alvin Yark. Dar nu-i păsa. Voia doar să înceapă conversația.

— Cântam asta de când mă ştiu. Nava *Gander Goose* s-a scufundat în mare şi au transportat elanii pe *Bruce*. Elani din New Brunswick. Nu mai ştiu când, în timpul Primului Război Mondial. Pe atunci nu erau elani în Newfoundland.

Nu însemna prea mult nici pentru ea, dar schimbul de voci pe fundalul zgomotului făcut de maşină era încurajator. El se gândi la băiatul de la şcoală care plânsese din cauză că biscuiții lui pentru masa de prânz erau mucegăiți. Ea îi dăduse sandviciul ei cu carne, tăiată dintr-o friptură rece din carne de elan.

— Sunt destui elani acum, spuse Quoyle, râzând şi vrând să-i prindă mâna cu pielea crăpată.

Li se păru un semn bun când văzură unul dintre aceste animale într-o baltă înghețată de lângă autostradă.

La amiază, văzură porturi deschise, şi imaginea apei albastre îi făcu pe amândoi fericiți. Albastru, după luni întregi de gheață.

Wavey în magazinele de pe Water Street, entuziasmată şi surprinsă de mirosurile de piele nouă, revistele parfumate,

gazele de eşapament. Cumpără o vacă de jucărie pentru Herry, o pereche de izmene pentru tatăl ei. O cutie cu felicitări pentru toate ocaziile, la reducere. Un cuțit mic de bucătărie cu mâner roşu pentru a înlocui ciotul din sertarul de la masă. Un sutien cu flori de culoarea bijuteriilor. Aveau lână Shetland minunată din care putea tricota un pulover multicolor. Dar era prea scumpă. Observă vitrina unui magazin cu peşte, unde, pe un strat de gheață, era alcătuită o scenă cu peşti. O barcă mică făcută din fileuri de plătică traversa valuri de creveți şi midii negre-albăstrui. Un somon întreg era pe post de far, răspândind raze de macrou strălucitor. Toată scena într-o ramă făcută din gheare de crab.

Avea lista lui Quoyle, plicul lui cu bani de haine pentru Bunny şi Sunshine. Dresuri, pantaloni din catifea reiată, un pulover pentru Sunshine, şosete şi chiloți. Ce plăcere enormă să faci cumpărături pentru fetițe. Ea mai cumpără agrafe de păr, şosete cu volane din dantelă, două berete minunate din lână, verde-albăstrui şi mov. Avu grijă să se ferească de hoții de buzunare care mişunau prin oraşe. La prânz mâncă un sandvici cu carne de vită şi petrecu după-amiaza prin magazine scumpe, uitându-se la toate dar ferindu-se să mai cheltuiască până şi un cent.

Quoyle merse şi el la cumpărături, făcând ture în jurul rafturilor cu cadouri pentru oamenii cu probleme de sănătate, vrând să îi ducă ceva bătrânului văr. Cine ştie ce amintiri avea el? Cine ştie cum a fost viața lui? Fusese pescar. Ridicase găleți cu melci. Fusese stăpânul unui câine. Se plimbase noaptea. Făcuse noduri.

Se uită la revistele de wrestling, la sacii cu parfum pentru haine, găsi o fotografie înduioşătoare a unui pudel într-o ramă de metal stanțată. Ar trebui să meargă. Nu e necesar să împacheteze cadoul, îi spuse femeii de la casă, şi îl puse în buzunarul de la jachetă.

Bătrânul văr era aşezat pe un scaun de plastic cu brațe de lemn. Stătea singur lângă o fereastră. Era foarte curat şi îmbrăcat într-o cămaşă de noapte albă, un halat alb. În picioarele pline de vene avea nişte papuci de hârtie. Se holba la un televizor agățat în colțul tavanului, imaginea era neclară dar se puteau distinge două guri, patru ochi, două rânduri de obraji pentru fiecare față. Un bărbat chel vorbea despre diabet. O reclamă la un spray împotriva degerăturilor, în culori albastre explozive, arăta fragmente dintr-un joc de hochei, un jet de bucățele minuscule de gheață.

Quoyle se urcă pe un scaun, reglă televizorul, dădu volumul mai încet. Se dădu jos, se aşeză pe scaun. Bătrânul văr se uita la el.

— Ai venit şi tu aici?

— Da, spuse Quoyle. Am venit să te văd.

— Un drum al naibii de lung, nu?

— Da, spuse Quoyle, aşa e. Dar m-a însoțit Wavey Prowse.

De ce îi spuse asta vărului?

— Oh, da. Şi-a pierdut soțul.

— Da, spuse Quoyle.

Părea că nimic nu e în neregulă cu bătrânul văr. Quoyle se uită în jurul lui după sfoară înnodată, dar nu găsi nimic.

— Ei bine, ce crezi? întrebă el prudent.

Întrebarea lui putea să însemne orice.

— Oh, e minunat! Mâncarea e minunată! Băile fierbinți cu apă de ploaie care coboară din tavan, fiule, oh, sunt ca

mătasea albă, săpunul care face spumă în mâna ta. Te simți ca un băiețel ce se scaldă în ape fierbinți. Îți dau haine noi în fiecare zi. Albe ca zăpada. Televizorul. Au cărți şi jocuri.

— Sună bine, spuse Quoyle, gândindu-se că bătrânul nu se poate întoarce în cocina aia împuțită.

— Nu, nu. Nu e întru totul bine. Locul ăsta e plin de trăsniți. Ştiu unde mă aflu. Totuşi, confortul de-aci e aşa minunat că le fac jocul. Mă întreabă: „Cine eşti?" şi eu răspund: „Joey Smallwood". Sau: „Cel mai mare crab din plasă". „Oh, e trăsnit", spun ei. „Îl ținem aici."

— Ăăă, spuse Quoyle. Mai există un azil, Golden Age, în Killick-Claw. Se poate să ai o şansă... Dar nu era sigur dacă or să-l primească. Căută în buzunar fotografia cu pudelul, şi o înmână vărului său. Ți-am adus un cadou.

Bătrânul o ținu în mâna tremurândă, o privi. Se întoarse cu spatele la Quoyle, cu fața spre fereastră, spre mare, îşi ridică mâna stângă, degetele îi acoperiră ochii.

— Am legat noduri împotriva ta. Am ridicat vânturi. Oile au murit. Fața-Albă nu mai poate intra.

Dureros. Quoyle regretă că nu cumpărase o cutie cu ciocolată. Dar stărui.

— Vere Nolan.

Cuvintele sunau ciudat. Dar rostindu-le, se simțea într-un fel mai aproape de coaja asta încrețită de vreme.

— Vere Nolan Quoyle. Totul e în trecut. Nu te învinovăți. Poți să reziști un pic până când verific dacă sunt locuri libere la Golden Age? Sunt câțiva oameni din Killick-Claw şi din No Name Cove acolo. Ştii că nu te poți întoarce la Capsize Cove.

— Niciodată n-am vrut să rămân acolo. Am vrut să mă fac pilot. Să zbor. Aveam douăzeci şi şapte de ani când

Lindbergh a traversat Atlanticul. Ar fi trebuit să mă vezi atunci. Eram puternic! Era acolo în Newfoundland. De acolo a decolat. Erau toți acolo, St. Brendan, Leif Erikson, John Cabot, Marconi, Norocosul Lindy[1]. Lucruri mari s-au petrecut acolo. Eram mereu la curent cu totul. Știam că îmi era sortit să fac lucruri măreț. Dar cu ce să încep? Cum să evadez și cu ce să încep? Am început cu pescuitul, dar mă porecliseră Quoyle Furtunosul. Vezi tu, eu aduceam ghinionul cu mine, și vânturile rele. Nu aveam deloc noroc. Nimeni din neamul Quoyle nu a avut vreodată noroc. A trebuit să mă descurc de unul singur. Până la urmă am rămas fără speranțe.

Quoyle spuse că o să se intereseze cum stau lucrurile la Golden Age, în Killick-Claw. Între timp, se gândi, n-o să semneze nimic. Bătrânul văr se uită peste umărul lui Quoyle către ușă.

— Unde este Agnis? N-a venit să mă vadă nici măcar o dată.

— Să-ți spun adevărul, nu știu de ce, spuse Quoyle.

---

[1] Personaje care au avut mai mult sau mai puțin legătură cu istoria Newfoundlandului: Sf. Brendan din Clonfert, numit și „Navigatorul" (cca 484–cca 568), care a plecat în expediția sa semilegendară către Tărâmul Încântării, și se presupune că a ajuns și în America de Nord; Leif Erikson (cca 970–cca 1020), explorator nordic, primul european care a debarcat în America de Nord, în Newfoundland; Giovanni Caboto (cca 1450–cca 1498), navigator și explorator italian, considerat printre primii europeni moderni care au ajuns în America de Nord (1497); Guglielmo Marconi (1874–1937), inventator italian, creatorul unui sistem de radiotelegrafie, care în 1901 a trimis din Cornwall, Marea Britanie, cu ajutorul unei antene de 122 de metri, un semnal peste Atlantic, recepționat în St. John's, Newfoundland; Charles Lindbergh (1902–1974), pilot american, primul care a traversat singur și fără escală Atlanticul, de la New York la Paris (n. red.).

— Ah, eu ştiu de ce nu vrea să treacă pe-aici. Ruşine. Îi e ruşine, ştie că eu ştiu. I-a plăcut să stea în casa mea cât era fată. A venit la bătrână să-i spună necazul, i-a cerut ajutorul. S-a smiorcăit şi s-a jelit. Treburi murdare de femei! Am văzut-o eu cum scotea rădăcinile. Boabe mici şi saşii, ochii demonici ai diavolului urmărind-o printre buruieni. A fiert rădăcinile în ceaiul negru al diavolului, i l-a dat să bea în bucătărie. S-a chinuit toată noaptea, a ţipat şi s-a jelit o mulţime, de n-am putut să dau geană-n geană. Am văzut-o apoi dimineaţa, n-a vrut să mă privească, şi-a întors faţa spre perete. Ceva sângera în lighean. „Păi", zic eu, „totul s-a terminat acum?" „S-a terminat", zice bătrâna. Şi mă duc la barca mea. Vezi tu, fratele ei a făcut-o, Guy Quoyle, ăla mare şi neîndemânatic. O pândea de când era ea mică.

Quoyle făcu o grimasă, simţi cum i se crapă buza de jos. Deci, mătuşa a avut şi ea parte de coşmarul ei. Propriul lui tată! Iisuse.

— O să vin mâine-dimineaţă, murmură. Dacă ai nevoie de ceva.

Bătrânul se uita la fotografia cu pudelul. Quoyle, întorcându-se cu spatele la el, se gândi că acum vedea o scânteiere de nebunie în ochii lui, îşi aminti de povestea oribilă a lui Billy despre soţia moartă a bărbatului. Bătrâna. Cum i-a atacat cadavrul. Ah, familia Quoyle.

În restaurantul hotelului, Quoyle comandă o sticlă de vin. Nişte Bordeaux necunoscut, acru şi cu miros de plută. Wavey ridică graţios paharul. Dar li se urcă la cap, şi amândoi vorbeau cu însufleţire despre — nimicuri. El îi auzea

vocea gravă chiar şi atunci când ea tăcea. Quoyle uită de vărul bătrân şi de tot ce spusese, se simţea minunat, chiar minunat. Wavey descria lucrurile din magazine, noul pulover al lui Sunshine, de culoarea cobaltului, care o să-i pună în evidenţă părul buclat. Îşi aminti că purta sub rochie şi furou noul sutien. Parfumul pe care îl încercase pe încheietura mâinii se făcea simţit de fiecare dată când îşi ridica furculiţa. Se uitau unul la altul. Priviri scurte mai întâi, apoi priviri lungi şi sfredelitoare, care anunţau o noapte împreună. Clinchetul paharelor cu vin. Untul ce se topea pe cuţite. Lui Quoyle îi scăpă un crevete şi Wavey râse. Mereu îi scăpau creveţii, spuse el. Amândoi comandaseră muşchi de viţel. Încă o sticlă de vin.

După aşa o cină, filmul era mult prea mult. Dar se duseră. Ceva cu un francez solitar care privea pe furiş printre nişte jaluzele şi se juca cu un cuţit de tăiat pâine.

Şi, în sfârşit, în pat.

— Oh, spuse Wavey, stând năucită şi un pic învineţită în braţele mari ale lui Quoyle, ăsta e hotelul unde am venit cu Herold în luna de miere.

În dimineaţa următoare, infirmiera spuse că bătrânul nu putea primi vizitatori. Spărsese sticla de la fotografia cu pudelul şi îi rănise pe toţi cei care s-au apropiat de el. I s-a dat un sedativ. Nici nu se punea problema să fie transferat la azilul Golden Age.

37

Lațuri marinărești

„Lațul cu noduri... este folosit pentru fixarea capcanelor de homari. Nodul poate fi făcut la mijlocul sau la capătul lațului. Se trage puternic de capete, iar restul de sfoară se petrece printr-un inel făcut din lat."

CARTEA ASHLEY A NODURILOR

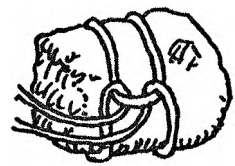

Săptămâni întregi de ger cumplit. Quoyle se simțea bine în puloverul şi hanoracul lui. Vechiul brec sfârâia şi abia se mai târa, şi în cele din urmă cedă în fața sediului *Păsării clevetitoare.* Quoyle ieşi din maşină şi începu să o împingă cu un umăr, mânuind volanul cu cealaltă mână. O puse în mişcare, sări înăuntru, răsuci cheia, apăsă pe maneta de schimbat viteza. Motorul se porni pentru câteva secunde, apoi se opri din nou, chiar în spatele Dodge-ului prăpădit al lui Billy. A-nghețat benzina, îşi spuse Quoyle. Poate că are Billy nişte benzină bună.

Billy avea nişte mesaje pe telefon. Două apeluri de la directoarea şcolii unde mergea Bunny. Trebuie să suni imediat. Formă numărul, cu sufletul la gură. Sper că Bunny este bine.

— Domnule Quoyle. Am avut nişte probleme cu Bunny azi-dimineaţă. În pauză. Îmi pare rău să vă anunţ că a împins-o pe una dintre profesoarele noastre, doamna Lumbull. A împins-o cu putere. De fapt, Bunny a doborât-o. E un copil foarte dezvoltat şi puternic pentru vârsta ei. Nu, n-a fost un accident. A fost un gest deliberat. Nu trebuie să vă mai spun că doamna Lumbull este supărată şi nu înţelege de ce copilul a împins-o. Bunny nu vrea să spună care este motivul. Stă în faţa biroului meu şi nu vrea să vorbească. Domnule Quoyle, cred că ar fi bine să veniţi să o luaţi. Doamna Lumbull nici măcar n-o cunoaşte pe Bunny. Nu este în clasa ei.

— Billy, pot să iau camioneta ta? A mea are gheaţă pe ţeavă.

Bunny fusese mutată în anticameră, unde aştepta îmbrăcată în palton şi cu pălăria pe cap, cu braţele încrucişate, cu o expresie fermă pe chipul îmbujorat. Nu se uită la Quoyle. Nu spuse nimic.

Directoarea şcolii, cu faţa acoperită cu puf, purta un costum de lână maro. Unghiile de la degete îi erau bombate, de forma unor linguri-suvenir. Ţinea un creion în mână, de parcă cineva ar fi întrerupt-o în momentul când voia să scrie ceva. O voce autoritară, perfecţionată prin exerciţiu.

— În situaţia aceasta, nu pot decât să îi interzic lui Bunny să vină la şcoală până în momentul în care ne explică de ce a făcut asta şi îi cere scuze doamnei Lumbull. Acum, Bunny, este ultima ta şansă. Tatăl tău e aici şi vreau să-mi spui adevărul. Spune-mi de ce ai împins-o pe doamna Lumbull.

Nimic. Copilul era atât de furios şi de necăjit încât nu putea scoate nici un cuvânt, observă Quoyle.

— Haide, spuse el cu blândeţe, hai să mergem în camioneta lui Billy.

Dădu din cap către directoare. Care îşi trânti creionul pe masă.

În camionetă Bunny începu să plângă.

— Ai împins-o pe profesoară?

— Da!

— De ce?

— E cea mai groaznică dintre toate!

Refuză să spună altceva. Aşa că el o duse acasă la Beety, crezând că iarăşi o iau de la început.

— Doamna Lumbull, deci? spuse Beety, ridicându-şi sprâncenele. Pariez pe trei fursecuri că ai avut tu motivele tale.

— Da, am avut, spuse Bunny, încercând să nu plângă.

Beety îl împinse pe Quoyle spre uşă. Îi făcu semn să iasă.

Află povestea în acea după-amiază. De la Beety, care o aflase de la Marty.

— Doamna Lumbull e profesoară suplinitoare, face ore când profesorul titular este bolnav sau pleacă la vreo conferinţă. Azi ea a ţinut ora de educaţie fizică. I-a scos pe toţi afară. Herry Prowse e în clasa aia. Săracul Herry dă de aer rece şi vrea să meargă la toaletă. Încearcă să îi spună doamnei Lumbull. Ţopăind în sus şi-n jos. Tu ştii cum vorbeşte Herry. Nu numai că ea nu-l înţelege — sau poate că da — dar îl pune să stea în picioare lângă zidul de cărămidă ca să nu se mai agite, şi de fiecare dată când el încearcă să îi spună ce problemă are ea îl imită şi îl împinge înapoi. Herry

nu mai poate să se țină, se udă pe pantaloni, şi este umilit în fața tuturor. Şi acum vine îngerul răzbunător, domnişoara Bunny Quoyle, în goană, şi o loveşte pe doamna Lumbull în spatele genunchilor. Restul poveştii e cunoscut. Dacă ar fi copilul meu, Quoyle, i-aş da o medalie. Dar o să fie destul de greu să rezolvi problema cu şcoala. Directoarea nu vrea să audă că există probleme cu un profesor. E greu să găseşti profesori. Chiar şi profesori ca doamna Lumbull. Aşa că va încerca să o scoată nevinovată.

Seara, Quoyle vorbi la telefon cu mătuşa lui. Nu credea că o poate convinge să vină. Un țipăt ascuțit ca de pescăruş se auzi la celălalt capăt al firului. Prinse un avion dimineața devreme, nimic nu o putea opri. În acea dimineață directoarea şcolii asistă la apariția a trei generații din familia Quoyle, care se apropiau de intrarea în şcoală. Noua tunsoare în formă de coif, în stil St. John's, a mătuşii, bărbia proeminentă a lui Quoyle, şi între ei Bunny.

Mătuşa spuse multe. Dar, în cele din urmă, Quoyle a fost cel care reuşi să îmbunătățească situația, explicând pe un ton moderat, convingând-o atât pe directoare cât şi pe Bunny să-şi accepte reciproc scuzele şi promisiunile. Destul de uşor pentru directoare, care ştia că doamna Lumbull o să se mute în Grand Falls ca să deschidă o librărie cu tematică creştină. Greu de acceptat pentru Bunny, care încă împărțea evenimentele, în felul ei copilăresc, în drepte şi nedrepte.

Anumite roți se puseseră în funcțiune, anumite rotițe dințate se întrepătrundeau. Ca de obicei, Quoyle merse sâmbătă după-amiază la Alvin Yark, luându-i pe Wavey şi pe

copii cu el. Wavey se întoarse către bancheta din spate. Se uita la Bunny, nu aşa cum adulţii se uită de obicei la copii, să îi facă să înţeleagă că sunt vinovaţi, sau să vadă dacă au priceput, să le verifice unghiile de la mâini, jachetele închise cu fermoarul sau pălăriile, ci o privea aşa cum un adult se uită la un alt adult. Spunându-i ceva fără să vorbească. Luă mâna lui Bunny şi o strânse.

— Ce mai faci, ce mai faci, spuse Herry, care întotdeauna sesiza legăturile.

Maşina obţinu un fel de echilibru interior pe drumul spre Nunny Bay Cove, un sentiment unic de armonie care îi alina pe pasageri.

Wavey şi mătuşa ei Evvie ţeseau un covoraş cu un model de păsări de mare copiate dintr-un calendar. Wavey se ocupa de papagalul-de-mare. Bunny, cu cartea de poveşti în mână, se aşeză pe scaunul balansoar de lângă fereastră. Aici pisica familiei, atunci când geamul nu era acoperit cu chiciură, urmărea cu atenţie bărcile de parcă ar fi fost nişte şobolani de apă. Sunshine şi Herry scoteau jucăriile din ghiozdanul roşu al lui Herry. Dar mai târziu Sunshine a fost atrasă lângă femei, cârligele lucitoare de ţesut aruncau în sus bucle de lână, inventând garii şi peşti capelin. Ea simţi mirosul de pânză groasă de sac care o făcea să strănute. Wavey îi făcu cu ochiul. Sunshine se apropie şi îşi puse degetul pe papagal. Murea de nerăbdare să încerce şi ea.

— Aşa, spuse Wavey, mâna închizându-i-se peste mâna fetiţei, îndreptând cârligul ca să prindă lâna de culoare deschisă.

Bunny întoarse paginile şi mângâie pisica cu piciorul încălţat în ciorap. Pisica începu să toarcă. Bunny privi în sus.

— Petal a avut un accident de maşină în New York, şi nu poate veni aici. Pentru că nu se mai poate trezi niciodată. Eu aş putea s-o trezesc, dar e prea departe. Aşa că, atunci când o să fiu mare, aş putea să merg acolo.

Oare ce-a făcut-o să spună asta, se întrebă Wavey.

În atelier, Yark nu îşi găsea locul. Zăpada era adâncă, furtuni şi viscole se dezlănţuiau încă afară, dar gheaţa se crăpa, focile se îndreptau spre golfuri, codul şi calcanul depuneau icre, iar heringul se mişca în ape. Simţi schimbarea, trezirea la viaţă, vechea dorinţă puternică din fiecare sezon, de a ieşi la pescuit. Să doboare câteva foci. Să împuşte în gheţarii plutitori. Orice, doar să se pună în mişcare. Dar ochii nu-l mai ajutau, lăcrimau orbiţi de lumina zăpezii de acum douăzeci de ani, chiar dacă soţia lui îi pusese comprese cu ceai peste ochi. Ăsta era motivul pentru care trebuia să lucreze acum într-un atelier întunecat.

În ultimele săptămâni potrivise şi fixase chila bucată cu bucată, nivelase suprafeţele, legase, şi construise o fundaţie solidă pentru barcă.

— Acum începe să semene cu o barcă. Astăzi o să ataşăm grinzile de susţinere.

Măsura cu metrul lui vechi şi zdrenţuit din vârful etravei până în spate de-a lungul unei linii invizibile, şoptindu-i lui Quoyle. Calcula unde o să se afle mijlocul carenei şi însemna chila a doua oară, câţiva centimetri mai departe de punctul de mijloc. A mai măsurat de la pupa ca să marcheze locul unde o să fie plasată grinda. Quoyle puse în ordine dălţile şi ferăstraiele, şi aruncă o privire prin fereastra

acoperită cu rumeguş la golful înghețat. Măsurătorile nu erau gata încă. Yark calculă poziția părții de jos a etamboului după reguli şi tipare numai de el cunoscute.

— Iau eu ferăstrăul ăla, băiete, spuse bătrânul.

Cuvintele păreau că ies dintr-o gură plină cu zăpadă. Quoyle îi înmână ferăstrăul, dalta, ferăstrăul, dalta, se aplecă peste lucrare, uitându-se la Yark cum cresta căprioriii, să-i facă egali. În sfârşit reuşi să fixeze căprioriii, ținându-i în timp ce bătrânul îi prindea de podea cu clame rezistente.

— Acum, fiule, hai să crestăm pupa.

Metalul mușca cu putere din lemn. Cu mâinile pe şolduri, bătrânul se aplecă în spate, gemând.

— Putem face o pauză acum. Wavey a venit?

— Da. Şi copiii.

— Aveți nevoie de copii. Vă țin tineri. Îşi curăță gâtul şi scuipă în surcele. Când o să faceți pasul?

Stinse lumina, se răsuci în întunericul din atelier şi îl privi pe Quoyle. Quoyle nu era sigur la ce se referea bătrânul. Gura lui Yark, ca o despicătură, se alungi nu într-un zâmbet, ci într-o deschidere forțată care veni odată cu acea întrebare directă.

Quoyle gâfâia, ca cineva care munceşte din greu.

— Nu ştiu, spuse el.

— E vorba despre băiat?

Quoyle clătină din cap. Cum i-ar putea spune? Că o iubea pe Petal, nu pe Wavey, că disponibilitatea lui de a iubi se consumase într-o singură încercare. Venise momentul, scânteia se aprinsese, pentru unii nu se stingea niciodată. Pentru Quoyle, care asocia suferința cu iubirea. Tot ce simțea cu Wavey era o stare de confort şi un fel de veselie.

Dar spuse:

— Herold. Soțul ei. Se gândește mereu la el. E foarte atașată de amintirile pe care le are cu el.

—'Erold Prowse! Bătrânul închise ușa. Să-ți spun eu câte ceva despre 'Erold Prowse. Unii au răsuflat ușurați atunci când s-a dus. Ai auzit de genul ăsta de motani ca 'Erold. Și-a răspândit bastarzii pe toată coasta, de la St. John's la Go Aground. Se făcuse chiar un fel de joc de ghicit în Misky Bay, să te uiți pe furiș la bebeluși și copiii mici și să vezi dacă seamănă cu 'Erold. Mulți îi semănau.

— Wavey știa asta?

— Sigur că știa. I-a nenorocit viața. I-a scos ochii cu asta. Pleca de acasă pentru săptămâni, chiar luni întregi. Nu, domnule, nu-ți face griji pentru 'Erold. Cât despre amintirile vii și sacre cu 'Erold, bineînțeles că l-a făcut un erou tragic. Ce altceva putea să facă? Și mai era și băiatul. Nu-i putea spune băiatului, născut în acele condiții, că tatăl lui e un ticălos. Știu că vorbește mereu despre 'Erold, da' unde o duce asta?

Deschise ușa din nou.

— Bănuiesc că nu departe de Herold, spuse Quoyle, care obișnuia să răspundă la întrebările retorice.

— Depinde cum privești. Evvie a copt pâine. Ar fi bine să mergem să ne înfruptăm și să bem și o ceașcă de ceai.

Îl bătu ușor pe braț.

Vânătoarea de foci începu în martie, câțiva străini deja ieșiseră în Front, nenorocitul de Front, în largul Labradorului, acolo unde focile-harpă fătau și năpârleau, la adăpostul movilelor de gheață. Mulți bărbați s-au ars, au

înghețat şi s-au înecat acolo timp de multe secole, s-au oprit doar când au apărut, lovind cu ciomegele, pe ecranul înroşit al televizoarelor.

Mii de foci intrară şi în golfuri, şi localnicii entuziasmați porniră după ele în orice fel de ambarcațiune care putea pătrunde printre sloiurile de gheață.

În strălucirea fluorescentă de la ora 4 dimineața, Jack Buggit îşi bău ultima ceaşcă de ceai, se duse la cârligul de lângă cuptor să-şi ia jacheta cu glugă. Cu mâinile în mănuşile cu un deget tricotate de nevastă, apucă puşca, băgă o cutie cu cartuşe în buzunar. Stinse lumina şi se îndreptă prin întuneric spre zăvor. Uşa se închise încet după el.

Aerul rece îi umplu plămânii ca apa înghețată. Cerul părea o plasă de pescuit, ochiurile plasei înfundate cu stele sclipitoare.

Jos la debarcader, încărcă echipamentul în schiful cu copastia înghețată. Puşca, bâta — ar fi vrut să aibă un hakapick norvegian, sculă bună ce te ținea la suprafața apei în caz că picai. Ei bine, un pescar trebuie să îşi asume nişte riscuri. Cuțitul lui de vânător de foci, soluție antioxidantă, toporul, gheața zdrobită, gălețile, mătura de nailon, cordelina, pungile de plastic. Căci Jack jupuia pe gheață, şi trebuia să o facă exact ca la carte.

Verifică rezerva de benzină. Traversă golful înghețat spre gheața din larg.

Până să se lumineze de ziuă, el se târa pe burtă, printre nodurile zimțate, spre o ceată de foci.

Aruncă primele harpoane înainte de ora opt. Jack privi scurt la ochiul leneş, atinse pupila deschisă, apoi întoarse pe spate animalul gras şi îl despică în linie dreaptă de la falcă până la coadă. Şaizeci de ani şi mai bine de antrenament pe

pajiştea focilor. De obicei pleca la vânătoare în grup, nu aşa singur. Îşi aminti de Harry Clews, un jupuitor bine cunoscut, care despica cele mai grase foci cu trei lovituri scurte de cuţit. Oh, ce respiraţie urât mirositoare avea tipul ăla, nimeni nu putea sta lângă el când erau înăuntru. Femeile se ţineau de nas. Îşi petrecuse toată viaţa în barcă. Viaţă grea, vânând foci. Iar la sfârşit, Harry Clews, expert într-o artă dificilă, fusese fotografiat pe când vâna, poza lui pusă pe coperta unei cărţi, şi ajunse să fie înjurat de toată lumea.

Strecură cuţitul sub stratul de grăsime şi tăie arterele de la aripioare, rostogoli foca cu burta despicată pe gheaţa curată, în pantă. Fumă o ţigară în timp ce privea cum sângele stacojiu pătrunde în zăpadă. Se gândi că acolo unde este omor trebuie să fie şi sânge.

Acum, cu mâinile goale, îndepărtă pielea de pe carcasă păstrând stratul de grăsime egal peste tot, tăie aripioarele şi le puse deoparte. Găurile erau mici şi de aceeaşi mărime. Clăti pielea în apa mării, pentru ca sângele bogat în fier să nu o păteze şi să o strice, o aşeză pe zăpadă curată, cu blana în jos, fără nici o crestătură sau zgârietură, şi se întoarse la leş.

Apucă şi tăie traheea, se ocupă de plămâni, stomac, intestine, păstrând membrana intactă, tăie prin osul pelvian, apoi folosi cuţitul ascuţit cu atenţie în zona anusului, fără să atingă maţul subţire. Apoi desprinse încet de carcasă tot conţinutul. Aruncă mai multe găleţi de apă de mare ca să răcească şi să spele carnea. O băltoacă în cavitatea corpului.

Duse pielea într-o zonă curată, o aşeză cu blana în sus, şterse picăturile de apă cu mătura, puse lichidul antioxidant pe blană şi pe margini. Perfect. Asta-i ea, îşi spuse în gând.

Wavey veni la cină într-o seară, la casa lui Burke. Ţinea un coş în mână, Herry mergea legănat în urma ei, zgâriind marginea drumului cu un băţ. Marea era încă luminată sub norii irizaţi, în formă de conopidă. Deschise uşa de la bucătăria lui Burke şi se apropie de Quoyle, care fierbea apa pentru spaghete. Sigur că venise pe jos, spuse ea. Îi arătă plăcinta din aripioare de focă din coş.

— Ai spus că n-ai mâncat niciodată aşa ceva. E bună. Carne de la încheietura umărului. Nu chiar aripioarele. De la o focă pe care a prins-o Ken. Ultima lui focă. O să plece la Toronto în curând.

Nu putea să rămână. Prin urmare, Quoyle îşi îndesă copiii în jachete, lăsă plăcinta pe masă pentru câteva minute ca să o conducă acasă. Opri maşina lângă gardul din faţa casei. Mâna ei pe mânerul coşului, mâna lui peste a ei. Simţi căldura mâinii ei tot drumul înapoi până la casa lui Burke.

Plăcinta era plină cu carne gustoasă de culoare închisă, într-un sos picant. Sunshine mâncă doar crusta, nerăbdătoare să se întoarcă la creioanele ei colorate. O cruce făcută cu vârful pixului deasupra unei pagini de linii ondulate.

— Este Bunny, spuse ea. Zburând peste apă.

Râse cu gura deschisă larg, arătându-şi dinţii mici.

Seara târziu Quoyle termină plăcinta, şi linse cratiţa cu limba ca o cârpă de vase. Stătea cu cratiţa în mână, când uşa bucătăriei se deschise şi Wavey apăru din nou.

— Herry o să doarmă la tata, spuse ea. Şi eu o să dorm aici.

Gâfâind de cât alergase.

În acea noapte, sărutări adevărate de Newfoundland, cu gust de plăcintă din aripioare de focă.

Trei sau patru zile mai târziu el încă se mai gândea la plăcinta din aripioare de focă. Îşi aduse aminte de cele două ouă crude pe care i le dăduse Petal. Cărora le conferise un înţeles atât de patetic.

— Petal, îi spuse Quoyle lui Wavey, ura să gătească. Nu a gătit aproape niciodată.

Îşi aminti de momentele în care el îi pregătise masa, aşezase lumânările alea caraghioase ale lui, împăturise şervetele, de parcă ar fi fost oameni de vază, aşteptase, şi în cele din urmă luase cina singur, în compania radioului. Şi mai apoi mânca împreună cu copiii, înghiţind spaghete din conservă şi desprinzând mâncarea pentru bebeluşi de pe bărbiile mici.

— Odată, mi-a dat două ouă crude. Două ouă crude cadou.

Făcuse omletă din ele, şi îi dăduse să mănânce din mâna lui de parcă ar fi fost un pui de pasăre în cuib. Şi a păstrat cojile într-un pahar de hârtie pus pe dulapul din bucătărie. Unde probabil că mai era încă.

— Trebuie să fi făcut pâine prăjită din când în când.

— Nu stătea acasă prea mult timp. Lucra — în timpul zilei. Iar noaptea şi în weekenduri, cred că ieşea cu iubiţii ei. Ştiu sigur că ieşea cu ei.

— Iubiţi!

O să-i spună totul.

— Petal se întâlnea cu alţi bărbaţi. Îi plăceau alţi bărbaţi, spuse Quoyle. Foarte mult.

Nu era clar dacă se referea la cât de mult îi plăceau sau la câţi erau. Wavey ştia. Sâsâi printre dinţi. Nu bănuise ea

că trebuie să fi existat o ştirbitură în lama acelui topor? Felul în care vorbea Quoyle despre iubirea lui, dar niciodată despre femeia pe care o iubise? Ar putea scoate din seif unul din propriile ei secrete.

— Ştii, spuse ea, Herold.

Îşi aminti de Herold cum intra pe uşă în zori, mirosind a ţigări, rom şi alte trupuri, întinzându-se gol sub cearşafurile curate, cu părul pubian lipicios şi încâlcit după o noapte plină. „E doar scursură de pizdă, femeie", spunea el, „acum mai taci."

Ea respiră adânc, spuse încă o dată:

— Herold.

— Hm, spuse Quoyle.

— Herold, spuse Wavey, era un afemeiat. Îmi folosea corpul cum foloseşti o troacă. Intra, se bălăcea ca în lături, şi îşi lăsa balele în mine, după ce fusese cu altele. Simţeam de parcă ar fi vomitat în mine când ajungea la orgasm. N-am spus asta nimănui până acum.

O tăcere lungă. Quoyle îşi drese glasul. Se putea uita la ea? Aproape.

— Ştiu acum ceva ce n-am ştiut în urmă cu un an, spuse Quoyle. Nici Petal nu era mai bună. Cred că tocmai de-asta am iubit-o.

— Da, spuse Wavey. La fel eu cu Harold. Ca şi cum ai simţi că asta e tot ce meriţi. Şi cu cât e mai rău, cu atât mai mult crezi că-i adevărat, şi că nu poate fi altfel. Înţelegi ce vreau să spun?

Quoyle încuviinţă din cap. Continuă să dea din cap şi să respire printre buzele ţuguiate, ca un fluierat, de parcă ar fi reflectat la ceva. În timp ce chipeşul Herold şi fermecătoarea

Petal alergau în sus şi-n jos prin găurile de şobolani ale memoriei. Ceva de genul ăsta.

Quoyle nu se putea obişnui să îl vadă pe Benny Fudge tricotând. Înfulecându-şi repede sandviciul, el scotea ciorapul, şi mânuia acele de tricotat timp de o jumătate de oră la fel de repede ca mătuşa. Imediat ce termină chestia albastră, se apucă de nişte lână albă, un fel de haină, sau aşa părea.

Quoyle încercă să facă o glumă pe seama lui.

— Dacă ai scrie la fel de repede cum tricotezi...

Benny se uită spre el, jignit.

— Benny nu ştie doar să tricoteze. E campion la cârpirea plasei de pescuit. Cunoaşte acul de împletit mai bine decât îşi cunoaşte nevasta, nu-i aşa, Benny? zise Billy şi îi făcu lui Quoyle cu ochiul.

— Într-un fel diferit, spuse Benny, şi părul negru îi căzu peste faţă când se aplecă spre lucrul său.

Nici scrisul lui nu e chiar aşa de prost, spuse Quoyle, pe un ton mai calm. Billy încuviinţă din cap, gândindu-se încă la tricotaj şi la îndeletnicirea mâinilor.

— Şi Jack tricotează un pic, nu mai e atât de priceput cum obişnuia să fie. Tricota foarte bine. Dar niciodată nu s-a priceput aşa de bine ca Benny. Benny e ca şoferul ăla de mărfuri, îl ştii, cel care a condus un tir din St. John's în Montreal.

Quoyle se gândi la Partridge. O să-l sune în seara aceea. O să-i spună. Ce? Că putea să curețe un cod de mațe în acelaşi timp când vorbea despre spaţiul de reclame şi costuri tipografice? Că se întreba dacă iubirea poate să vină şi în alte culori decât negrul fundamental pentru nimic, şi roşul fierbinte al obsesiei?

— Şoferul ăsta reuşea să treacă în viteză prin Nova Scotia şi New Brunswick cu braţele băgate prin volan şi cu mâinile împletind neîncetat, ca o maşină de tricotat. Tricotase deja o vestă până să ajungă la Montreal, a vândut-o pe bani buni ca lucru de mână autentic de pescar din Newfoundland.

— Se prea poate, spuse Benny Fudge. Ai idee cât a cerut pe ea?

— Nu. Dar îţi pot povesti altceva, amicul nostru mergea cu toată viteza pe Trans-Canada, tricotând la fel de repede cum mergea camionul, când un poliţist îi luă seama. Începe să-l fugărească, cu o sută patruzeci pe oră. Îl ajunge în cele din urmă şi îi face semn să oprească, dar amicul nostru e atât de absorbit cu tricotatul că nu îl observă.

Una din glumele lui Billy. Quoyle zâmbi uşor.

— Poliţistul semnalizează, şi în cele din urmă începe să strige la el peste geam: „Trage pe dreapta! Trage pe dreapta!" Marele şofer priceput la tricotat se uită spre poliţist, clatină uşor din cap şi spune: „Nu, că am măsurat rândurile bine."

Benny Fudge nu schiţă nici măcar un zâmbet. Dar Billy scârţâi ca un metal ruginit.

După vânătoarea de foci, Jack trecu la hering. Avea capcane de hering.

Asta se pare că îi plăcea lui Quoyle cel mai mult, să stea pe malul pietros, în spatele unei stânci, adăpostit de vânt, să ţină grătarul cu heringi argintii peste cărbunii aprinşi. Aceste picnicuri, în frig, la marginea mării. Wavey făcu o masă dintr-o bucată de lemn plutitor şi câteva pietre. Herry

căuta alge ca de cauciuc. Soarele încălzea o fâşie de păşune cu iarbă, unde alergau Bunny şi Sunshine.

— Wavey! Vocea ascuțită a lui Sunshine. Wavey, ai adus bezele?

— Da, domniță. Din cele mici.

Domnițele din Poiană, se gândi Quoyle, uitându-se la fetele lui. Şi ca şi cum ceva în sfârşit se lega, el potrivi versurile din poezia tatălui lui Billy cu propria sa viață. Amanta demonică. Femeia curajoasă. Domnițele din poiană. Femeia înaltă şi tăcută.

Apoi Bunny alergă spre ei cu mâinile căuş. O săgeată ajunge mereu la țintă. O pasăre perfectă, țeapănă, mică precum o pietricică în mâna unui copil. Cu picioarele adunate.

— O pasăre moartă, spuse Wavey. Sărăcuța, are gâtul frânt.

Îi atârna capul. Ea nu spuse nimic despre somn sau Rai. Bunny aşează pasărea pe o piatră, şi se întoarse să se uite la ea de douăzeci de ori.

Heringii scoteau fum, copiii săreau în jur, întrebându-l, tati, tati, când sunt gata. Tati, spuse Herry. Şi îşi ridică fața inexpresivă şi râse de propria-i istețime.

— Al naibii să fiu, până şi pescăruşii-s mai îndemânatici ca tine.

Jack îl privea pe Quoyle cum arunca cu lopata heringii în găleată.

— Aş putea mânca tot ce-i în barcă.

— O să te apuci de pescuit, după ce termini cu ziarul. Te atrage. Văd. Ştii ce-i bun, aduci o sobă mică în barcă, o tigaie, nişte carne sărată de porc, poți să mănânci pe cinste.

De ce crezi că nici un pescar nu vine cu mâncarea de prânz? Chiar dacă uneori mai rabdă de foame. Nimic din ce-i gătit la mal nu se compară cu ce scoți din mare. Trebuie să vii cu mine o dată.

Două săptămâni mai târziu, heringul dispăruse şi *Pasărea clevetitoare* îşi micşoră pentru un timp dimensiunile, cât timp Billy, Quoyle şi Dennis îl ajutau pe Jack să lase în apă capcanele pentru homari şi să construiască unele noi. Benny Fudge plecă la Misky Bay să-şi scoată toți dinții.

— Nu ştiu dacă o să prind homari doar pentru mine, sau pentru noi toți.

— Aş fi vrut să pot să ies în larg, spuse Billy. Oh, homarii fac bani buni. Dar nu poți să obții permis. Singurul mod în care cineva de aici poate să aibă permis pentru homari este dacă i-l dai pe-al tău lui Dennis.

— Sunt pregătit, spuse Dennis.

— Mâine n-o să fii, spuse Jack.

Scurt şi tăios. Posesiv cu drepturile lui de pescuit. Chiar era. Şi voia să-l țină pe fiul cel mic pe uscat.

— O să vină şi ziua când o să gătim o supă bună de homari, nu? spuse Billy. Chiar dacă o să trebuiască să-i cumpărăm de la cineva din No Name Cove. Păcat că nu e nimic de sărbătorit.

Îi făcu cu ochiul lui Dennis, îşi dădu ochii peste cap spre Quoyle.

— Ba e, spuse Quoyle. Mătuşa se întoarce sâmbăta asta şi o să dăm o petrecere de bun venit la mine acasă. Dar mă îndoiesc că o să avem homari.

Jack avea o grămadă de pietre în colțul barăcii. Ancoră pentru capcanele de homari, spuse el. Lațuri marinăreşti.

38

Visul stăpânului unui câine de sanie

„O lesă pentru un câine de talie mare, dintr-o curea din piele netăbăcită. Subțiază și răzuiește patru fâșii de piele, formează un laț, cu capătul cel scurt al celei mai lungi fâșii, leagă toate fâșiile împreună. Formează un NOD PĂTRAT din cele patru fâșii. Adaugă un NOD BUTON. Acoperă legătura cu un NOD TURCESC făcut dintr-un șiret din piele."

CARTEA ASHLEY A NODURILOR

Fermoarul puloverului lui Alvin Yark zornăi când își trase din buzunar ruleta uzată. Era timpul să înceapă lucrul. Se curățase cu o zi înainte cu niște ace de brad puse la înmuiat, își eliberase măruntaiele, și era pregătit acum să mute pământul din loc. Însemnă pe chilă, cu ciotul de creion, locul unde o să ataşeze cei doi căpriori, pe care o să-i modeleze din scândurile curbate. Pe fereastră se vedea drumul pustiu. Fredonând și cântând, se înălță spre polița de deasupra capului, lungă cât atelierul și trase în jos legăturile longitudinale provizorii de lemn, le bătu în cuie pe toată lungimea ramei, de la căpriorii de susținere de la proră, la mijlocul curbat, până la căpriorii de la pupa. Și iată barca.

— Quoyle a ratat partea cea mai bună. Să o vadă cum iese dintr-o nimica toată.

Se uită din nou pe fereastră. Nu se vedea nimic, doar ploaia de aprilie brăzdată cu alb ca nişte zâmbete scânteietoare, ca nişte feţe de masă din dantelă care flutură uşor în vânt. Cheaguri de spumă se izbeau de roci. Dincolo de peninsulă, gheţari mici, sloiuri de gheaţă, un aisberg în descompunere, ca un radiator albastru pe o mare agitată.

În sfârşit, Yark zări maşina ce împroşca noroi a lui Quoyle. Se opri în cadrul uşii, pulovărul roşu-maroniu i se prinse într-un cui. Alţii s-ar fi smucit, dar Quoyle desprinse cu grijă materialul de lână din cui, şi spuse că trebuie să se întoarcă repede acasă. Pentru petrecerea de bun venit a mătuşii. El şi Wavey petrecuseră întreaga dimineaţă, spuse el, preparând supă de peşte, în cantităţi aşa de mari că ar putea scufunda şi un petrolier, şi Alvin şi Evvie ar face bine să vină să-i ajute să o termine.

— Toate la timpul lor, spuse Yark. Agnis a ajuns deja, sau e încă pe drum?

Quoyle o luase pe mătuşă din Deer Lake la prânz. Păruse în formă. Plină de energie şi idei.

Dar Quoyle era absent, se gândea la altceva. Nu îi înmână lui Yark unealta care trebuia.

— Se întâmplă o mulţime de lucruri, murmură el.

Se gândea la pagina Stiluri de Viaţă. Primea nenumărate scrisori. Cum poţi să vindeci dorul de casă? Toţi cei care plecaseră din Newfoundland aveau inimile frânte. Toţi scriau: „O să mă întorc într-o bună zi." Dar nici unul nu se mai întorcea. Nimeni nu mai încăpea în vechea viaţă.

Yark fredonă eternul lui cântecel, „Oh, *Gandy Goose*, nu mai face nici cât un cent, fiecare piuliţă şi şurub s-a dus,

o să cadă la fund exact ca şi *Bruce, Gandy Goose,* şi cu ea se duc la fund toţi cei din Newfound-LAND", pe când măsura scândurile neşlefuite.

— O să ai barca gata sâmbăta viitoare.

Slavă Domnului, îşi spuse Quoyle. BĂRBATUL SCAPĂ DE CÂNTECUL NESFÂRŞIT. Un păianjen cafeniu alerga pe o fâşie de lemn îngustă.

— Vremea se îmbunătăţeşte. Văd că păianjenii au prins viaţă şi genunchii îmi scârţâie. Hai să tăiem căpriorii. „Oh, nava *Bruce,* ea elanii i-a adus, şi printre molizi i-a pus."

Quoyle îşi privi barca. Căpriorii erau partea cea mai importantă, se gândi el, înlocuind realitatea cu o idee. Barca trăia în mintea lui Yark de luni întregi.

În timp ce Yark tăia cu ferestrăul şi şlefuia, Quoyle sprijinea căpriorii de perete. Forma lor curbată îi aminti de Wavey, şoldul ca o liră ce se contura de la talie în jos, coapsele arcuite ca podurile chinezeşti. Dacă s-ar căsători cu Wavey, oare o să fie şi Petal în acelaşi pat cu ei? Sau Herold Prowse? Îşi imagină cum amanţii demonici se împreunează, muşcându-se şi mârâind, în timp ce el şi Wavey stăteau ghemuiţi la marginea patului, cu ochii strâns închişi, cu degetele în urechi.

Se lăsa amurgul, respiraţia lor ieşea albă pe când se apucară să lege căpriorii.

— „E fără de folos, şi fără scuză, tre' să torn nişte ceai în cambuză", cânta Yark, în timp ce ieşeau de la întuneric în lumina verzuie a amurgului de zi.

Marea şi cerul ca un geam mat. Farul de pe promontoriu lumina ferestrele casei în portocaliu.

— Auzi? spuse Yark, oprindu-se din mers, cu braţul ridicat, cu degetele răsfirate.

— Ce?

Doar sunetul mării care-şi retrăgea apele. Voia să ajungă cât mai repede acasă.

— Marea. Am auzit unul mare. Face un vârtej.

Stăteau nemişcaţi, sub cerul de chihlimbar, ascultând. Molizii piperniciţi, o încâlceală neagră; stânca, o piatră mortuară.

— Acolo! Uită-te acolo!

Yark îl apucă pe Quoyle de încheietură, îi ridică braţul pe lângă al lui, arătând spre nord-est, în direcţia golfului. În larg, în apa închisă la culoare, se zărea licărind o minge de foc albastru. Lumina farului traversă golful, nu scoase nimic la iveală, iar în întunericul uluit rămas în urma ei, licărirea stranie se rostogoli, se rostogoli şi se făcu nevăzută.

— Asta a fost lumina care vesteşte cum o să fie vremea. Le-am văzut de multe ori. Vine vremea rea.

Deşi cerul înşelător era senin.

Maşini şi camionete erau parcate pe drum în faţa casei Burke, iar prin fereastră se puteau vedea oamenii din bucătărie. Quoyle intră în casă şi păşi în muzică. Wavey cânta „Joe Lard" la acordeon şi Dennis lovea puternic coardele unei chitare. A cui voce cânta? Beety scoase cratiţele din cuptor, strigă o glumă. Râsete puternice. Mavis Bangs îi spuse doamnei Buggit despre o femeie din St. John's care avea mastită. Ken şi amicul lui stăteau rezemaţi de perete cu braţele încrucişate şi îi priveau pe ceilalţi. Îşi imaginau că erau la Toronto, la o petrecere stilată, nu într-o bucătărie amărâtă.

— Tati. Bunny, trăgând de jacheta lui Quoyle, şoptind în grabă. Am tot aşteptat să te întorci acasă. Tati, trebuie

să vii în camera mea să vezi ce ne-a adus Wavey. Haide, tati. Acum. Te rog.

Era foarte entuziasmată. El speră să nu fie vorba de creioane de colorat. Nu mai voia copăcei de broccoli. Răcitorul era acoperit cu ei.

Quoyle se lăsă târât printre invitați, privirea lui prinse privirea lui Wavey, prinse zâmbetul ei, oh, care era doar pentru el, şi merse sus, în camera lui Bunny. Pe scări avu o viziune. Era oare dragostea ca o pungă cu bomboane asortate, din care se servea toată lumea şi din care puteai să iei nu doar o singură dată? Unele bomboane pot avea gust înțepător, altele îți pot aminti de parfumul nopții. Unele aveau mijlocul la fel de amar ca fierea, altele amestecau otrava cu mierea, pe unele le puteai înghiți foarte repede. Şi printre dropsuri şi bomboane obişnuite cu mentă, se aflau şi unele rare, una sau două cu ace otrăvitoare în loc de miez, o alta care îți aducea alinare şi bucurie. Oare apucaseră degetele lui o asemenea bomboană?

Herry şi Sunshine stăteau întinşi pe podea. Marty împinse un bol cu apă în fața unui cățeluş husky. Blană albă, coada încrețită ca o ferigă. Cățeluşul alergă spre Bunny, apucă unul din şireturi şi trase.

— E un câine alb.

De-abia reuşi să o spună. O privea cu coada ochiului.

— E un câine de tras la sanie, tati. O fetiță. Wavey a luat-o pentru mine de la fratele ei, care creşte câini de sanie.

— Ken? Ken creşte câini de sanie?

Ştia că nu poate fi Ken, dar încerca să înțeleagă. BĂRBAT FOARTE SURPRINS SĂ VADĂ UN CÂINE ALB ÎN CAMERA FIICEI LUI.

— Nu, celălalt frate. Oscar. Care ține o focă în casă. Îți aminteşti când am văzut foca, tată? Dar Ken ne-a condus

cu maşina. Oscar o să mă-nveţe cum s-o dresez când se face mare. O să participe la curse, tati. Dacă vrea. Şi o să-l rog pe căpitanul Al să mă ajute să fac o sanie pentru ea. Am văzut una la Oscar. Când o să cresc mare o să mă fac conducător de atelaj de câini.

— Şi eu, zise Sunshine.

— E cel mai frumos lucru pe care l-am auzit până acum. Copiii mei cu un atelaj de câini. I-aţi găsit un nume?

— Warren, zise Bunny. Warren a Doua.

— Warren a Doua, zise Herry.

Quoyle îşi închipui viaţa lui în compania unei dinastii de câini cu numele Warren.

— Tati, şopti Bunny. Şi Herry o să primească un câine. Este fratele lui Warren a Doua. Mâine. Dar nu-i spune. E un secret.

Quoyle coborî să o îmbrăţişeze pe mătuşă şi apoi pe Wavey. Pentru că era aşa aproape de ea, o sărută. O îmbrăţişare adevărată. Dinţii ei îi juliră buza. Acordeonul dintre ei scoase un sunet ciudat. Ovaţii şi aplauze urmară gestului intim făcut în public. Ca un anunţ. Tatăl lui Wavey stătea la masă, cu o mână pe coapsă, cu cealaltă scutura scrumul de ţigară într-o farfurioară. Un zâmbet în colţul gurii îndreptat spre Quoyle. Îi făcu cu ochiul, semn de aprobare mai degrabă decât de complicitate. De la el învăţase probabil Wavey să facă cu ochiul. Dar Jack stătea în cămară, uitându-se la întuneric pe fereastră.

— Jack, strigă Beety, ce tot faci acolo?

Puse pe masă un tort alb, înalt, acoperit cu glazură roz. „Bine ai venit Agnis", scris cu bomboane. Quoyle mâncă două felii şi încercă să o ia şi pe a treia, dar ea îi reveni lui Billy Pretty, care ajunse târziu, cu zăpadă în păr. Rămase

în picioare lângă sobă. Arăta impunător. Toți cei din cameră se uitau la el. Deşi nu scosese nici un cuvânt.

— Buletinul meteo nu zice prea multe, dar vă spun eu, se pregăteşte o vreme de toată frumusețea. Ninsoare puternică. Rafale mai mari de treizeci de noduri. De la est. O să fie o furtună veritabilă. Ia ascultați.

După ce se stinse şi ultimul sunet al acordeonului, ei putură auzi cum şuiera vântul pe la colțurile casei.

— Trebuie să fie una din acele schimbări bruşte de temperatură din zona polară, pe care nimeni n-o prevede până când nu-şi face apariția. Mai bine îmi iau acum rămas-bun şi plec acasă. N-am o presimțire bună, spuse Billy, înfulecând din prăjitură.

Nici ceilalți nu erau prea optimişti.

— O să-mi iau tălpăşița, amice, îi strigă Jack lui Quoyle. Ştiam că se apropie. O să-mi spulbere barca în beţişoare de tobă dacă n-o pun la adăpost. Mama o să plece cu Dennis.

Arătă spre soția lui, spre Dennis. S-a înțeles.

Pe la ora nouă, toți oaspeții neliniştiți plecaseră, gândindu-se la drumuri imposibile şi bărci distruse.

— Se pare că ai adus-o cu tine, mătuşă.

Stăteau în bucătărie, înconjurați de farfurii, mătuşa ținea în mână un pahar cu whisky. O grămadă de furculițe, ca oasele unui schelet, stăteau în chiuvetă.

— Oh, să nu mai spui asta niciodată. Să nu mai spui la nimeni că aduce furtuna. E cel mai rău lucru pe care-l poți spune.

Dar părea bucuroasă.

Un ceas cu pendul adus de la ecuator într-o țară nordică va merge mai repede. Râuri arctice sapă cel mai adânc în albiile din partea dreaptă, vânătorii rătăciți în pădurile din nord o iau fără să își dea seama spre dreapta, şi pământul se roteşte sub picioarele lor. Iar în nord, furtunile periculoase dinspre vest încep adeseori cu un vânt din est. Toate acestea se leagă de Coriolis, efectul giroscopic al mişcării pământului care creează vânturi şi schimbări de temperaturi, vârtejuri de ape şi furtuni.

„Ce vreme mârşavă", îşi spuse Billy Pretty, coborând panta unui deal.

Vântul bătea spre nord acum.

Asistase la nişte vânturi puternice acum câteva zile, romburi de lumină pe un cer soios. Îşi imagina cum arăta ochiul furtunii, vizualiza formele asimetrice ale săgeților ce indicau direcțiile vântului pe hărțile vechi, roze ale vânturilor, săgeți care se îndreptau spre văzduh. Furtuna în formă de stea pentru coasta lui conținea o săgeată care îşi schimba direcția de la nord-est la sud-vest.

La miezul nopții, vântul bătea puternic dinspre vest, şi el auzi cum geamătul se prefăcea în muget, unul dintre cele mai teribile de pe lista de vânturi. Rudă cu Blue Norther, frigidele Blaast şi Landlash. Văr cu vijelia Bull's Eye care se pornise dintr-un nor mic cu centru sănătos, soacră a vântului Vinds-gnyr din saga nordică, Nor'easters cea de trei zile din New England. Unchi al vântului Williwaw din Alaska şi al sălbaticului Doinionn din Irlanda. Soră vitregă cu Coşava care atacă şesurile din Iugoslavia cu zăpezi ruseşti, cu Steppenwind şi violentul Buran din stepele din Asia Centrală, cu Crivățul, frigidele Viuga şi Purga din

Siberia, iar în nordul Rusiei, cu fiorosul Myatel. Frate de sânge cu Viforul din prerie, urlătorul arctic canadian cunoscut simplu ca Vântul de Nord, şi Pittarak din câmpiile de gheață ale Groenlandei. Acest vânt fără nume care înjunghie Newfoundlandul precum o lamă de oțel.

Cu capul pe pernă, Billy şopti rugăciuni pentru sufletele nenorocite prinse în larg în acea seară, navigând pe o mare despicată în fâşii de valuri alungite pe mile întregi. Petrolierele rigide, traulerele demodate, carenele antice or să se rupă în bucăți.

Trebuia să se ridice din pat. Căzuse curentul. Orbecăi pe întuneric, găsi lanterna, şi o îndreptă spre fereastră. Nu putea vedea nimic altceva decât zăpadă azvârlită cu o repeziciune aşa de mare că făcea aerul să lucească.

Deschise cu grijă uşa, care îi sări din mână, smulsă de vânt. Se chinui să o închidă. O rafală de zăpadă pe podeaua din bucătărie, talpa lui imprimată în ea. Toate geamurile din casă zăngăneau, afară zgomotul asurzitor al găleților rostogolindu-se, pocnet de sfoară, prelata care se zbătea în mugetul vântului. Cablurile ce legau casa de stâlpii de lumină scoteau sunete sinistre care-l scoteau din minți. Frigul venea direct de la ghețari, înaintând cu viteză spre sud, peste oceanul fumegând.

Azvârli bucăți mari de lemn peste cărbunii aprinşi, dar coşul nu putea absorbi tot fumul. Vântul, se gândi el, bătea aşa tare încât era ca un fel de capac pus peste coş. Dacă aşa ceva este posibil. Ia şi părul de pe câine, se gândi el.

Iar cățeaua lui, Elvis, mişcă din urechi şi pielea de pe spate i se cutremură.

În casa familiei Burke mătuşa marca bătăile mării, sunetul loviturilor puternice rezona în picioarele patului. În josul străzii, doamna Buggit recunoscu ţipetele înăbuşite ale unui fiu ce se îneacă. Herry, nemişcat sub pătură, simţi ce înseamnă incomensurabilul, deveni o furnică solitară într-o încăpere uriaşă. Iar în St. John's, în patul lui alb, vărul bătrân tremura de încântare pentru ceea ce chemase el cu nodurile lui.

Dar Bunny se căţără prin coşul care urla, navigă împotriva vântului, şi traversă golful către stânca pe care casa cea verde era prinsă între cabluri. Se întinse pe piatră şi se uită în sus. O şindrilă se desprinse. Un rând de cărămizi zburară din coş ca nişte cărţi de joc. Fiecare dintre cablurile întinse la maximum răgea pe un ton diferit, basul, ieşit din minţi, se izbea de stâncă. Grinda şi căpriorii casei vibrau. Pereţii huruiau, împuşcau cu cuie în podelele care se ridicau. Casa se întindea către mare.

Un pocnet, un şuierat când un cablu pocni. Geamurile plesniră. Casa alunecă pe tălpi scârţâitoare. Cablurile scoaseră un ţipăt ascuţit.

Bunny privea, stând pe spate, cu braţele întinse, ca un prizonier prins de un stâlp, incapabil să se mişte. Casa se ridică în colţul eliberat, se lăsă în jos, se înălţă. Geamurile se sparseră. Se desprinse un alt cablu. Acum, tot spatele casei se ridică, de parcă întreaga clădire făcea o reverenţă, apoi se prăbuşi. Grinzi se crăpară, cioburi de sticlă, înăuntru, cratiţele şi tigăile, paturile şi birourile alunecau dintr-o parte în alta, un sertar cu linguri şi furculiţe căzu, scările se răsuceau.

O rafală smuci casa spre est. Ultimele cabluri de susţinere pocniră, casa se rostogoli în gol.

Urlete. Se trezi. Se târî pe podea, să scape. Vântul de afară făcea coşmarul realitate. Quoyle intră pe uşă, clătinându-se, şi luă în braţe copilul ce se zbătea. Era înspăimântat din cauza fiicei lui, care părea înnebunită de frică.

Dar în zece minute ea se calmă, înghiţi o ceaşcă de lapte cald, ascultă explicaţia raţională a lui Quoyle despre zgomotul făcut de vânt care îi provocase coşmarul, îi spuse că se culca la loc dacă Warren a Doua o să doarmă în pat cu ea. Când, precaut, o întrebă ce visase, ea nu-şi putu aduce aminte.

La *Pasărea clevetitoare*, Quoyle scrise o ediţie specială, COASTA NOASTRĂ LOVITĂ DE FURTUNI, conţinând poze cu bărci pe străzi şi pluguri pentru zăpadă abandonate. O mie de poveşti, spuse Billy Pretty, cu o voce obosită. Nave pierdute, mai bine de patruzeci de bărbaţi, trei femei, şi un copil s-au înecat între Grand Banks şi Canalul St. Lawrence, bărci rupte şi cargouri pierdute. Benny Fudge aduse fotografii cu proprietari care-şi dezgropau camionetele.

La meteo se prezise un val de căldură.

Îşi făcu simţită prezenţa luni, o zi cu temperaturi ridicate, şiroaie de zăpadă topită acopereau pământul, se vorbea despre încălzire globală. Un aisberg trecu pe lângă promontoriu. Quoyle, în cămaşă, înainta cu ochii mijiţi prin lumina orbitoare. După ce reuşi să alunge gândurile despre Bunny, se simţi copleşit de bucurie. Nici un alt motiv, în afară de ziua lungă de lumină, de căldura de afară, sau de faptul că aerul curat şi dulce îl făcea să creadă că tocmai învăţase cum să respire cu adevărat.

Mai târziu în acea dimineață, cineva deschise uşa redacției. Era Wavey. Niciodată nu venise acolo. Îi făcu semn să iasă. Îi şopti în ureche, respirația ei se simțea dulce pe obrazul lui. Cosița castanie, o frânghie de păr strălucitor, pe care îl văzuse despletit. Vopsea galbenă pe încheieturile degetelor, un miros vag de terebentină.

— Tata zice că trebuie să treci pe la el la prânz. Vrea să-ți arate ceva.

Dar spuse că nu ştia ce. Un fel de treabă între bărbați. Archie era expert la împărțirea problemelor vieții în două categorii, bărbăteşti şi femeieşti. Un bufet gol şi o farfurie plină erau treburi de bărbat, un bufet plin şi o farfurie goală, grija unei femei.

Îl văzu rezemat de gard. Probabil că auzise zgomotul făcut de maşina lui Quoyle de la o milă depărtare, fiindcă țeava de eşapament se stricase. Quoyle ştia că ar fi trebuit să meargă pe jos, avea nevoie de mişcare, dar ajungea mai repede cu maşina. O să meargă pe jos de mâine, dacă vremea o să fie bună.

Archie se aplecă înainte, cu grădina zoologică de lemn în spatele lui, ținea în mână un binoclu demodat. O țigară în gură. Primul lucru pe care-l văzuse prin binoclu cu mulți ani în urmă fuseseră băieții lui Buggit care alunecau pe gheața granulată, imitându-se, sărind, şi patinând. Putea chiar să vadă cum le curgea nasul. Îi urmări o oră întreagă. Apoi Jesson căzu în apa înghețată, îşi încleştă mâinile de marginea gheții, celălalt încercă să îl tragă afară din apă. Archie ajunse acolo cu barca în doar câteva minute, salvându-l pe băiat. Pe atunci se credea norocos că avea binoclul. Dar mai târziu văzu în binoclu un semn de rău augur.

Nimeni nu putea să se pună în calea sorții. Jesson se născuse ca să moară înecat.

Își ridică binoclul pe când Quoyle se apropia, se uită la malul îndepărtat, examină Promontoriul lui Quoyle, ca o ilustrare a ceea ce urma el să spună.

— Știi, cred că ți s-a dus casa. Ia uită-te.

Îi întinse binoclul.

Quoyle, urcat pe o piatră deszăpezită. Mișcă încet binoclul înainte și înapoi. Din nou.

Archie mirosea puternic a țigări. Chipul îi era brăzdat de mii de riduri fine, fire de păr negre și curbate îi ieșeau din urechi și nări. Degetele erau portocalii. Nu putea scoate un cuvânt fără să tușească.

— Nu, n-o vezi pentru că nu-i acolo. M-am uitat după ea azi-dimineață, da' nu mai e acolo unde era. Mă gândeam că poate vrei să cobori să vezi dacă e doar răsturnată, sau dacă a luat-o vântul cu totul. A fost o furtună a naibii de puternică. De câți ani o țineau cablurile alea?

Quoyle nu știa. Înainte de vremea mătușii, de șaizeci și patru de ani și chiar mai mult. De când bătrânii familiei Quoyle mutaseră casa peste ghețuri.

— O să primească vestea cu durere, spuse el. După atâta muncă.

Și deși știa că poteca lui secretă era încă acolo, simți că pierduse locul unde gaițele gri zburau prin tunelurile create între ramurile molizilor piperniciți, locul de unde obișnuia să sară pe plajă. Parcă pierduse locul unde domnea tăcerea. Rămăsese doar orașul. Familia Quoyle se muta din nou.

Îi mulțumi lui Archie și dădu mâna cu el.

— Ce bine că încă mai am binoclul.

Archie trase un fum de ţigară şi se întrebă ce înţeles ascuns are această întâmplare.

Beety spuse da, Dennis tăia lemne pentru amicul lui Carl, care nu putea să ridice mai mult decât o furculiţă, trebuia să poarte o chestie ca un guler în jurul gâtului. Da, avea cu el snowmobilul. Deşi zăpada se topise pe alocuri. Jos pe autostradă, lângă marcajul albastru; Quoyle o să vadă camioneta parcată la marginea drumului. Nu departe de locul pe unde o scurtaseră ei, în ziua de Crăciun. Era o cărare acolo. O s-o găsească, precis o s-o găsească.

Dennis, între bucăţi de lemn, răspândite în jur ca un evantai, şi Quoyle trebui să strige ca să se facă auzit, în zgomotul făcut de lanţul ferăstrăului. Îi spuse că i-a dispărut casa. Urcară apoi drumul, cotind spre Capsize Cove. Se întrezărea pietrişul. Trecură de fabrica de mănuşi. Gaiţele gri. Mirosul de răşină şi gaz de eşapament. Picături de gheaţă topită.

Stânca cea mare se înălţa goală. Buloane prinse în piatră, o bucată de cablu, buclată ca o parâmă de amarare. Nimic altceva. Căci casa familiei Quoyle nu mai era; ridicată de vânturi, se prăvălise de pe stâncă în mare într-un siaj de gheaţă şi cristale de zăpadă.

— Toată munca noastră şi banii să se ducă aşa pe apa sâmbetei? Să stea în picioare patruzeci de ani pustie şi apoi să dispară într-o clipită! Tocmai când am terminat reparaţiile. Mătuşa, în atelier, suflând în batistă. După un moment de tăcere: Şi toaleta?

Nu-i venea să creadă. Casa era distrusă, şi ea întreba de latrină.

— N-am văzut, mătuşă. Dar nu m-am uitat cu atenţie. Docul e încă acolo. Putem construi o căbănuţă acolo, putem merge în weekenduri şi pe timpul verii. Mă gândeam că am putea cumpăra casa lui Burke. E o casă frumoasă şi e convenabilă. Destul de spaţioasă. Nouă camere, mătuşă.

— O să trec şi peste asta, spuse ea. M-am priceput întotdeauna la asta, să trec peste lucruri.

— Ştiu, spuse el. Ştiu unele dintre lucrurile peste care ai reuşit să treci.

— Oh, băiatul meu, nici măcar nu bănuieşti.

Clătinând din cap, zâmbetul mecanic.

Asta enervează uneori. Quoyle spuse fără să vrea:

— Ştiu ce a făcut tatăl meu. Ce ţi-a făcut. Când eraţi copii. Bătrânul văr mi-a spus, bătrânul Nolan Quoyle.

Într-adevăr ştia. Mătuşa abia îşi trase respiraţia. Secretul vieţii ei.

Nu ştiu ce să spună. Aşa că râse. Sau ceva asemănător. Apoi începu să plângă în hohote, acoperindu-şi faţa cu mâinile, în timp ce nepotul spuse: o să treacă, haide, bătând-o uşor pe umăr de parcă ar fi fost Bunny sau Sunshine. Apoi Quoyle se gândi să-i facă un ceai. N-ar fi trebuit să-i spună.

Ea îşi îndreptă spatele. Mâinile ei prinseră viaţă. Pretinzând că el nu spusese nimic. Începu să arunce cu idei, la fel de iute cum arunca Jack peştii.

— O să construim o casă nouă. Aşa cum ai spus tu, o casă de vară. Mai degrabă aş locui în oraş în restul anului. De fapt, chiar mă gândeam la asta.

— Mai întâi trebuie să strângem nişte bani. Înainte de a construi ceva pe loc. Nu ştiu cât o să pot investi. Mă gândeam să mi-ar plăcea să cumpăr casa lui Burke.

— Ei bine, spuse mătuşa, nu e nevoie de bani pentru a construi ceva pe promontoriu. Avem asigurare, ştii doar.

— Ai făcut asigurare pentru casă? spuse mirat Quoyle. Care nu s-ar fi gândit niciodată la asigurări.

— Sigur. A fost primul lucru pe care l-am făcut când ne-am mutat, anul trecut. Asigurare în caz de incendii, inundaţii, îngheţuri, calamităţi naturale. Ăsta este unul din ele, din câte ştiu eu. Dacă aş fi în locul tău, i-aş întreba pe Burke dacă vor să vândă casa. Ar fi destul de încăpătoare pentru voi. Pentru copii şi tot. Fiindcă presupun că tu şi Wavey aţi ajuns până aici. Deşi n-aţi spus nimic până acum.

Quoyle aproape încuviinţă din cap. Aplecă bărbia. Se gândea în timp ce mătuşa vorbea.

— Dar eu am alte planuri.

Inventa câte puţin, pe măsură ce vorbea. Acum nu mai putea locui cu nepotul. Care ştia ce ştia.

— Mă gândeam la clădirea aia de lângă atelier. Să o cumpăr. Aş lua-o la un preţ de nimic. Trebuie să extind spaţiul de lucru. La etaj e frumos şi plăcut, cu vedere spre port. Ar putea deveni un spaţiu de locuit foarte frumos. Nu m-aş muta singură. Mavis, Mavis Bangs, o ştii pe Mavis, vrea să se asocieze cu mine. Are nişte bani puşi deoparte. Oh, numai despre asta am vorbit toată iarna. Şi are sens, dacă amândouă locuim la etaj, deasupra atelierului. Asta mă gândeam să fac. Într-un fel, e o binecuvântare că vechea casă nu mai există.

Ca de obicei, mătuşa o lua mult înainte, alergând.

39

Capace de roți nou-noute

„Mai există noduri vechi care nu au fost încă înregistrate, şi atâta timp cât există utilizări noi ale frânghiei, vor exista mereu noduri noi de descoperit."

CARTEA ASHLEY A NODURILOR

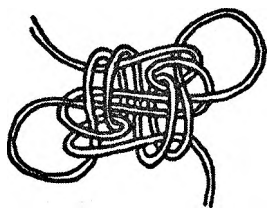

Bucăți de gheață ca nişte farfurii de restaurant sparte pluteau încă în golf. Barca era gata. Ultima buclă de cherestea se desprinse de pe rindeaua lui Yark. El se îndepărtă, lovi cu dosul palmei lemnul sculptat cu atâta gingăşie, ridică un nor de praf de mărimea unei palme. El însuşi părea făcut din bucăți de cherestea. Fredona.

— Ei bine, iat-o, spuse. Nu mai rămâne decât să pui nişte vopsea pe ea, şi e gata.

În timp ce Quoyle şi Dennis împingeau barca în remorcă, bătrânul îi privea cu detaşare. Sarcina lui luase sfârşit. Gura i se întredeschise. Quoyle, ghicind ce o să urmeze, i-o luă înainte, şi izbucni într-un „Oh, *Gandy Goose*, nu mai

e de nici un folos", cântă până la sfârşit, din ce în ce mai tare, până când cântecul sinistru se îndulci în gura lui fierbinte. Bătrânul Yark consideră gestul o salvă de salut, şi brodă poveşti încă o jumătate de oră, înainte de a urca să-şi bea ceaiul, şi cântecul îi suna încă în ureche, cald ca o pălărie pe care o iei de lângă cuptor.

Un platou cu heringi fripți, cu felioare de şunculiță şi cartofi prăjiți. Un sfert de borcan cu muştar. Beety într-un du-te-vino, sărind peste Warren a Doua, care nu se putea hotărî dacă voia să trăiască pentru totdeauna sub fața de masă sau lângă ghete. Quoyle şi Wavey erau invitați la cină, zâmbind cald şi lăudând bucatele. Varză fiartă. Tarte cu afine şi smântână la desert. Porții duble din fiecare fel pentru Quoyle. Deşi varza produce gaze.

Sunshine îndoi şira spinării unui hering, cântând „coajă de mesteacăn, sfoară de catran, vin de cireşe şi vin de un an". Bunny şi Marty împărțeau acelaşi scaun, cu brațele împletite, fiecare cu o pungă de bomboane în formă de inimă păstrate de la Sfântul Valentin, câte una fiecare. NOROC ÎN DRAGOSTE. OH, PUŞTOAICO.

Dennis nu-şi găsea locul. Deschidea şi închidea sertarele.

— Ce-ai pățit? întrebă Beety. Eşti ca un cotoi cu fundu' pe sobă în seara asta.

Dennis se uită jignit la ea, în timp ce Quoyle îşi muşcă buza.

— Nu ştiu, femeie. Caut ceva, dar nu ştiu ce.

— Mai vrei ceai?

— Nu, sunt plin.

Dar avea el motivele lui. Nimic de lucru de săptămâni întregi, nimic la orizont, îi spusese lui Quoyle. Nu era un mod bun de viață, mereu îngrijorat în privința venitului. Se săturase. Ar fi foarte diferit dacă ar putea pescui. Se ridică din nou, să ia ceainicul. Se uită în el. Quoyle era norocos că avea o slujbă. Credea că mai rămăsese ceai.

— E ziarul tatălui tău, îi spuse Quoyle. De ce nu poți lucra la ziar? Ne-ai fi de mare folos. Ah, avem mereu nevoie de ajutor.

Vărsă jumătate de lingură de zahăr pe fața de masă curată.

— Iisuse, nu! Mai degrabă-mi tai mâinile. Urăsc să mă încurc cu cuvinte alunecoase, citit şi scris, şi toate cele. Parcă ți-ai târşâi picioarele printre muşte moarte. Dennis îşi arătă mâinile muncite. Vorbeam — dând din cap către Beety, ai cărei ochi priveau în jos — că am putea pleca la Toronto, pentru un an sau doi. N-aş vrea neapărat, dar am putea aduna ceva bani şi pe urmă ne-am întoarce. Se găsesc slujbe bune acolo pentru tâmplari. Aici nu-i nimic.

Bătu cu degetele în masă, ceea ce îi stârni pe toți copiii, care încercară cu degetele lor mici să producă sunetul surd al galopului. Dennis îi privi furios, dar fără să-i impresioneze.

Beety şi Wavey curățau farfuriile şi vorbeau despre Toronto. Vocea lui Beety moale şi fără viață. Cum ar fi. Dacă le-ar plăcea copiilor. Poate ar fi mai bine dacă nu le-ar plăcea. Poate. Poate.

Quoyle se stăpânea să nu le spună, nu plecați. Ştia că or să fie pierduți pentru totdeauna dacă or să plece, căci chiar şi cei puțini care se întorceau erau transformați cu totul, precum un cuțit scos din cenuşa unui foc. Săraca Bunny,

dacă o s-o piardă pe Marty. Săracul Quoyle, dacă o să-i piardă pe Dennis şi Beety.

Când începură cu toţii să caşte, Quoyle îl ridică în braţe pe Herry, care aţipise pe covorul din living. Sunshine îi apucă mâna lui Wavey, pentru că aluneca pe jos. Câinele ajunse primul în maşină şi încercă toate scaunele.

— Wavey, spuse Sunshine, dacă ai călca un peşte, s-ar face la fel de mare cât o carpetă?

— Cred că şi mai mare, spuse Wavey. Dacă e desfăcut.

Dennis veni cu ei până la maşină. Sunetul ruginii căzând pe pământ când Quoyle închise uşa din dreptul lui Wavey.

— Când o să renunţi la rabla asta veche? întrebă Dennis.

Posomorât. Îşi rezemă mâna de automobil, până când se urni din loc. Privi farurile din spate licărind, trecu peste drum şi privi înainte. Nu se vedea nimic în afară de lumina pâlpâitoare a farului. Marea netedă ca o scândură.

În casa adormită, Quoyle făcu o baie fierbinte. Se înmuie în apă, se prinse de nas, şi alunecă în fierbinţeală. Cu recunoştinţă. Soarta i-ar fi putut oferi butoiul de melasă al lui Nutbeem.

Ieşi din cadă, se frecă bine cu prosopul, şterse oglinda aburită de pe uşa băii. Se uită la trupul lui gol, cu aburi ieşindu-i din pielea înfierbântată, în aerul rece. Văzu cât era de imens. Grumazul de taur, falca uriaşă, obrajii cărnoşi, acoperiţi cu ţepi arămii. Pistruii gălbui. Umerii laţi, braţele puternice, mâinile păroase ca ale unui vârcolac. Părul umed de pe piept, de pe burta bombată. Organul genital

masiv, roşu aprins după baia fierbinte, aşezat într-un cuib de păr roşcat. Coapsele, picioarele ca nişte butuci de copaci. Arăta mai degrabă puternic decât obez. Corpul părea să fie într-un moment de dezvoltare maximă. Nu departe de vârsta mijlocie, dar asta nu îl speria. Îi era mai dificil să-şi numere defectele fizice, poate pentru că se înmulţiseră într-atât de mult încât nu le mai putea distinge, sau se estompaseră în condiţia lui fizică generală.

Trase pe el cămaşa de noapte gri, ruptă sub braţe, care se lipi de spatele ud. O undă de fericire îl cutremură. Fără nici un motiv.

Se trezi la sunetul telefonului. Coborî în grabă în bucătărie, împiedicându-se de o cămaşă murdară pe care o aruncase pe jos. Dennis la telefon.

— Nu-mi place să te trezesc, dar m-am gândit că ai vrea să ştii. Mama a sunat acum câteva minute. El nu s-a întors încă. A ieşit pe la patru dimineaţa. Ar fi trebuit să se întoarcă până la ora cinei. E zece acum. Ceva nu e-n ordine. Am sunat la echipa de salvare. Sunt în drum spre mama acum. Toată ziua am simţit că se întâmplă ceva. Trebuie să ne aşteptăm la ce-i mai rău.

— Anunţă-mă imediat ce afli ceva.

Quoyle tremura în bucătăria friguroasă. Ceasul arăta ora zece şi şase minute. Nu putea auzi sunetul mării.

La miezul nopţii Dennis sună din nou, cu vocea răguşită şi stinsă. Ca şi cum fusese răpus după o lungă bătălie.

— Au găsit barca. L-au găsit şi pe el. S-a înecat. N-au reuşit să-l resusciteze.

Fără nici o bătaie de inimă, fără răsuflare, stătea întins pe masa din camera de urgență a echipei de salvare.

— Se pare că şi-a prins piciorul într-un laț când a aruncat peste bord capcana de homari. Îl aduc acum la mal, împreună cu barca. Îl suni tu pe Billy? O iau eu pe mama. Vrea să fie acolo când îl aduc.

Dimineața, nemâncat şi tremurând după şapte ceşti de cafea, cu durere în inimă şi-n stomac, Quoyle se opri la debarcader în drum spre Wavey. Acolo, schiful lui Jack legat în spatele navei echipei de salvare, camionete şi maşini, şi un grup de oameni uitându-se la barca celui înecat.

Wavey se sprijini de el ca un copăcel retezat, lacrimile ei udându-i cămaşa. Quoyle se rezemă de chiuveta din bucătăria ei mică. Spuse că o să-i ducă pe Herry şi pe Bunny la şcoală, pentru a nu le strica echilibrul. Sunshine o să rămână cu Wavey, care după ce plânsese scurt pe umărul lui Quoyle, pregătea acum pachetele copiilor. Ca să n-o deranjeze pe Beety.

Neclintire. Ceața groasă de-o palmă peste apă făcea neclar conturul coastei. Stâncile ca nişte chingi negre de metal țineau marea legată de țărm. Quoyle inhală, aerul rece îi urcă pe nări, şi se simți vinovat pentru că Jack murise şi el era în viață, respira.

Billy, alb la față, ştia toate amănuntele, fusese la debarcader cu o noapte înainte, pusese mâna pe brațul doamnei Buggit, atinsese umărul lui Dennis şi spusese că îi pare rău pentru necazul lor. Văzuse cum Jack fusese dus acasă şi băgat

înăuntru. Îi ajutase să-i dea jos hainele ude, îl acoperise cu un cearşaf. Remarcase alunița rotundă de sub sfârcul stâng, care părea un semn de punctuație ce așteaptă să fie completat cu o inscripție înscrisă pe bust.

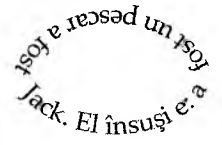

O văzuse pe doamna Buggit şi pe surorile ei, cu ligheanul cu apă şi foarfeca, gata să-l pregătească pe Jack pentru costum, să-l radă şi să-l tundă, să-i taie unghiile. O pernă brodată era pregătită să-i fie pusă sub cap, adusă dintr-un cufăr, cu pânza desfăcută. *Călătoria Lui A Luat Sfârşit*. Lucrată cu zeci de ani în urmă, la lumina din nord de la fereastră.

Quoyle şi Benny Fudge stăteau rezemați de birourile lor, privindu-l pe Billy, care părea alcătuit din oase de peşte transparente, şi ale cărui cuvinte îi izbeau ca nişte pumni de pietricele.

— Au găsit schiful lângă Stânca Stogului. Jack nu pescuia niciodată acolo. Nu pot să-mi dau seama ce căuta acolo. Ştiți motanul ăla la care ținea mult, îi zicea Căpitanu'. Căpitanu' Tom. Era încă în barcă. Ajunge echipa de salvare, luminează locul şi îl găseşte pe Căpitan, care umbla de colo-colo, mişcându-şi coada agitat, de parcă ştia că Jack are nevoie de ajutor, dar nu ştia cum să-l ajute. Puteau să-l vadă pe Jack în apă. Frânghia legată de bord. Era cu fața în jos, chiar sub barcă. Frânghia cu care legase capcana de homari i se înfăşurase în jurul gleznei şi îl smucise

peste bord. Nu putuse să se elibereze. Era înfăşurată în mod straniu. Mâna îi era prinsă în buzunar. Îşi căutase probabil cuţitul, să se elibereze. Dar nu era nici un cuţit în buzunar. Poate îi căzuse, sau l-a pierdut cumva şi nu şi-a dat seama, când a picat în apă. Nu ştiu dacă îl ţinea nelegat în buzunar, dar când plecam *eu* la pescuit, puneam cuţitul în buzunarul drept, şi îl legam cu o sfoară de brida curelei. Pentru că dacă-l pierzi când eşti cu capu-n jos în apă, aşa ca săracul Jack, s-a zis cu tine.

Vocea răguşită, ca de corb.

Quoyle îşi imagină hainele lui Jack, cum se încreţeau sub apă ca mătasea, faţa şi gâtul şi mâinile lui lăptoase ca piatra-lunii, licărind sub ape.

— Amin, spuse Benny Fudge. Mulţi pescari de homari îşi găsesc aşa sfârşitul.

— Cum a primit vestea doamna Buggit?

Gândindu-se la femeia paralizată de durere, plutind pe talazurile mării.

— Surprinzător de calm. A spus că se aştepta la asta din prima săptămână de căsătorie, când Jack a dispărut pe gheaţă. La vânătoare de foci. A trecut printr-o agonie asemănătoare de trei ori până acum. Un singur lucru o ajută să facă faţă. Vedeţi voi, i-au recuperat corpul. Acum îl poate îngropa. L-au adus acasă. Jack o să fie primul Buggit, după mult timp, care o să fie îngropat în pământ. E o alinare pentru ea să ştie că trupul lui e aici.

Pietre puse una peste alta în cimitirul din Killick-Claw, căci cine a murit pe mare nu are nevoie de doi metri de pământ.

— Acum îl aşază în sicriu. Priveghiul este în seara asta, iar înmormântarea mâine-dimineaţă, Quoyle. Ad-o pe Wavey

acasă la bietul Jack la şapte. Dennis mi-a zis să-ţi spun. Şi să te-ntreb dacă vrei să fii unul dintre cei care poartă sicriul.

— Da, spuse Quoyle. Vreau să fiu. O să scoatem o ediţie specială dedicată lui Jack. Billy, vrem un necrolog, pe prima pagină. Din inimă. Nimeni nu se pricepe mai bine ca tine. Vorbeşte cu toţi. Oare putem găsi nişte poze cu el? Poate ştie Beety. Benny, lasă ce faci. Mergi la echipa de salvare şi află detalii despre cum a fost găsit Jack. Fotografiază schiful. Vorbeşte despre motan. Cum îl cheamă? Căpitanu' Tom.

— Şi ce-o să se întâmple cu *Pasărea clevetitoare*? întrebă Benny Fudge, dându-şi pe spate părul lung şi lins. O să fie închis?

Marea lui şansă se spulbera. Chiar şi acum se juca cu o sfoară de parcă era un fir de lână.

— Nu, spuse Quoyle. Un ziar are propria lui viaţă, o existenţă care o depăşeşte pe cea a proprietarilor lui. O să apară mâine ca de obicei. Trebuie să tragem tare ca să reuşim. La ce oră e priveghiul, Billy?

Quoyle începu să rupă prima pagină. Billy se întinse după carneţelul lui.

— La şapte. Nu ştiu dacă Dennis o să poată face un sicriu, sau dacă or să cumpere unul.

Benny Fudge ieşi în fugă pe uşă, cu laptopul cel nou în braţe, cu pălăria fedora, comandată pe internet, pe cap, cu o expresie hotărâtă pe chip, susţinută de dinţi noi şi multă ambiţie.

Ceaţa se îngroşa peste ape. Spirale de vapori se înălţau în aerul dens, lumea de pe ţărm dispăru, ca înghiţită de o pâlnie, rămase doar stânca umedă, marea apăsătoare şi aerul

umed. În depărtare, strigătul răguşit şi înăbuşit al sirenei de ceaţă, ca un taur primăvara pe o pajişte, mugind tânjitor.

Quoyle, epuizat, tastă ultimul cuvânt şi se pregăti să plece la priveghi. Se strădui să intre în pantalonii negri de înmormântare. Trebuia să se întoarcă la sediu de îndată ce se va ivi momentul potrivit ca să pună în pagină lungul articol al lui Billy. Găsiseră o poză frumoasă a lui Jack, cu zece ani mai tânăr, dar în care arăta la fel, stând lângă barca lui proaspăt vopsită. Quoyle înrămase o copie de dimensiuni mari a articolului pentru doamna Buggit.

Îi era groază să îl vadă pe Jack, în salon, întins pe o mare de milieuri de dantelă înnodate. Îşi imagină că trupul lui Jack este ud, că nu putea fi uscat, că apa sărată de mare se scurgea din el în şiroaie, picurând cu zgomot pe podeaua lustruită, şi doamna Buggit, îngrijorată, se apleca să şteargă apa cu o cârpă albă în mână.

Vechea lui jachetă de tweed nu îl mai încăpea. Renunţă în cele din urmă şi se îmbrăcă cu puloverul imens, brun-roşcat, pe care îl purta în fiecare zi. Nu avea altă soluţie. Dar o să cumpere o haină nouă pentru înmormântarea de a doua zi. O s-o ia dimineaţa din Misky Bay, când o să ducă ziarul la tipărit. Tocmai îşi lega şireturile de la pantofii cei buni când Wavey sună şi spuse că Bunny vrea să-l întrebe ceva.

O voce subţire şi aspră. Era a doua oară când vorbea cu ea la telefon. N-o să-şi poată câştiga niciodată pâinea din vânzările de asigurări.

— Tati, Wavey spune că trebuie să te întreb. Vreau să vin şi eu la trezirea lui Unchiu' Jack. Wavey spune că tu trebuie

să-mi spui dacă pot să merg. Tati, dar tu te duci, Marty şi Herry şi Wavey se duc, iar eu şi Sunshine trebuie să rămânem cu mătuşa în atelierul plin cu ace de cusut, şi eu nu vreau. Vreau să vin la trezire.

— Bunny, se zice „priveghi", nu „trezire". Marty, Murchie şi Winnie merg pentru că Jack este bunicul lor. Lasă-mă să vorbesc cu Wavey despre asta.

Dar Wavey credea că e mai bine pentru ele dacă ar merge. Quoyle spuse că au fost prea multe morţi în anul ăla.

— Totul moare, spuse Wavey. În viaţă există suferinţă şi pierderi. Trebuie să înţeleagă asta. Ele cred că moartea înseamnă doar somn.

Ei, nu erau decât nişte copii, spuse Quoyle. Copiii nu trebuie să afle despre moarte. Şi coşmarurile lui Bunny? Se puteau înrăutăţi.

— Dar, dragul meu, dacă nu înţeleg ce este moartea, cum vor înţelege viaţa? Anotimpurile, natura, creaţia...

Nu voia ca ea să înceapă discuţia despre Dumnezeu şi religie. Aşa cum făcea uneori.

— Poate, spuse Wavey, că are coşmaruri fiindcă se teme că dacă o să adoarmă n-o să se mai trezească, la fel ca Petal, Warren şi bunicii ei. De altfel, dacă îi priveşti pe cei decedaţi, amintirea lor n-o să te chinuiască niciodată. Este ştiut.

Şi astfel Quoyle încuviinţă. Şi promise să nu mai spună că Jack doar dormea. Şi că o să vină şi o să-i ia pe toţi cu maşina. În vreo cincisprezece minute.

Marginea drumului era aglomerată cu maşini şi camionete. A trebuit să parcheze departe în urmă, şi să meargă cu toţii

pe jos către casă, către o mare de voci cu o sută de picioare. Un şir de oameni se aliniaseră în faţa salonului unde, printre volburi de dantelă, sicriul lui Jack se odihnea pe capre de tăiat lemne înfăşurate în pânză neagră. Se strecurară prin mulţime, în salon. Quoyle o ţinea de mână pe Bunny şi în braţe pe Sunshine. Jack, ca cel din fotografie, părea de ceară îmbrăcat în costumul nou. Cu pleoapele violete. De fapt, se gândi Quoyle, chiar părea că doarme. A trebuit să o tragă de acolo pe Bunny.

Se alătură celor din bucătărie, unde erau prăjituri şi pâine împletită, ceainicul fierbinte, un rând de sticle de whisky, pahare mici. Discuţia se înteţi. Se vorbea despre Jack. Lucrurile pe care le-a făcut, sau le-ar fi făcut.

Vorbea Billy Pretty, cu un pahar în mână. Faţa aprinsă de la whisky, cuvintele revărsându-se într-un discurs extatic.

— Toţi ştim că suntem doar în trecere. Călcăm peste pietrele astea doar de câteva ori, bărcile noastre plutesc puţin, apoi se scufundă. Marea e o floare întunecată iar pescarul o albină în miezul ei.

Dennis, într-un costum de serj cu manşete largi, Beety cu mâna pe umărul tremurător a doamnei Buggit. Un guler de dantelă grea pe mătasea neagră. Dennis scotocea prin sertare şi cutii, după insigna lui Jack. Lipsea de ani întregi. Acum aveau nevoie de ea.

Copiii se jucau afară. Quoyle o vedea pe Marty în curte aruncând coji de pâine la găini. Dar Bunny nu se duse la ea, se strecură înapoi în salon şi se instală lângă sicriu.

— O s-o iau eu de acolo, spuse Wavey.

Căci privirea copilului era ciudată. În acest timp, Dennis îi arăta mamei lui insigna găsită într-o ceaşcă pe raftul de

sus din cămară. O cunună emailată şi iniţiala R. Ea o luă, se ridică şi se mişcă încet spre salon. Să o prindă pe reverul hainei lui Jack. Ultimul gest. Se aplecă peste corpul neînsufleţit al soţului. Vârful acului se mişcă atunci când ea încercă să străpungă stofa. Tăcere respectuoasă din partea celor prezenţi. Beety suspină pe neaşteptate. Wavey o trase uşor de mână pe Bunny. Privirea aţintită asupra cadavrului. Nu voia să vină, îşi smulse mâna.

O tuse, ca sunetul făcut de un motor vechi. Doamna Buggit scăpă din mână insigna pe satin, se întoarse şi-l prinse pe Dennis de braţ. Gâtlejul îngheţat, ochii ca butoanele de lemn ale sertarului. Wavey o dădu la o parte pe Bunny. Dennis a fost cel care strigă.

— Tata a înviat!

Sări să-şi ajute tatăl să-şi scoată umerii din sicriul îngust. Strigăte şi ţipete. Unii se dădură înapoi, alţii se avântară înainte. Quoyle se repezi din bucătărie, văzu o adunătură de braţe care se sforţau să-l readucă pe bătrânul Jack la viaţă, apa curgea din gura lui cu fiecare lovitură în piept. Iar din colţul celălalt al camerei o auzi pe Bunny strigând:

— S-a trezit!

Quoyle îl duse pe Dennis, care tremura tot, la spital, prin ceaţă, pe urmele ambulanţei. Puteau zări profilul doamnei Buggit în vehiculul care mugea. În urma lor, whisky-ul se consuma din sticlă cu repeziciune, însoţit de reacţii înflăcărate de neîncredere şi ţipete uimite în faţa miracolului. Dennis recapitulă tot ce se petrecuse, ce credea el, ce simţea,

ce văzuse, ce spusese medicul de la ambulanță, ca şi cum Quoyle n-ar fi fost acolo.

— Doctorii se tem de pneumonie! Şi traumatism cerebral! Dar eu nu!

Dennis, râzând, bătând cu pumnul în bancheta maşinii, îndemnându-l pe Quoyle să urmărească ambulanța, ținând în brațe un morman de hârtii pe care le adunase de undeva. Vorbea ca o moară de vânt, propoziții amețitoare şi ascuțite. Foşnet de hârtii pe care le punea în ordine. Îl lovi pe Quoyle peste umăr.

— Iată-l, încearcă să se ridice. E înțepenit acolo. Se ridică pe jumătate şi se uită la noi. Tuşeşte din nou. Apa țâşneşte din el. Nu scoate nici un cuvânt. Dar pare că ştie unde e. Doctorul care vine cu ambulanța aia zice că o să-şi revină, puternic cum este. Copiii, în general, sunt cei care supraviețuiesc înecului. La adulți e foarte rar. Dar ei nu-l cunosc pe tata. Vezi tu, apa rece opreşte funcțiile, inima bate foarte încet. Un timp. Doctorul zice că nu putea să stea în apă prea mult. Zice că pune pariu că o să reziste. Şi mama! Primul lucru pe care-l zice când poa' să vorbească e: „Dennis ți-a găsit insigna, Jack. Care lipsea de atâta vreme."

Quoyle vedea deja ştirea pe prima pagină a ziarului, care depăşea cu mult orice altceva. Dennis scăpă hârtiile pe podeaua maşinii.

— Încetineşte, tre' să le pun în ordine.

— Ce sunt?

— Tata trebuie să le semneze. Autorizația lui de prins homari. Să mi-o dea mie. Se prind acum nişte adevărate frumuseți.

Wavey stătea cu Bunny pe marginea patului, în camera de oaspeți a familiei Buggit, unde dormise Quoyle cu sticle de apă caldă.

— Uite, spuse Wavey. Îți mai aduci aminte de pasărea moartă pe care ai găsit-o pe mal, acum câteva săptămâni. Când a fript tati heringii?

Îi spuneau lui Quoyle „tati".

— Da.

Degetele lui Bunny se jucau cu ciucurii cuverturii.

— Pasărea aia era moartă, nu adormită. Îți aminteşti cum te uitai la ea, şi de fiecare dată era la fel? Moartă. Când ceva moare nu se mai poate trezi niciodată. Nu doarme. Asta e valabil şi pentru oameni.

— Unchiul Jack era mort şi s-a trezit.

— Nu era mort cu adevărat. Au făcut o greşeală. Au crezut că a murit. Nu e prima dată când se întâmplă asemenea lucruri. I s-a întâmplat unui băiat de la şcoala unde mergeam eu. Eddie Bunt. Credeau că se înecase. Era ca într-o comă.

— Ce e o comă?

— Păi e atunci când eşti inconştient, dar nu eşti nici mort, nici adormit. Ceva din corpul sau capul tău este rănit şi corpul tău aşteaptă puțin până când se face mai bine ca să se poată trezi. E la fel ca atunci când tatăl tău porneşte maşina dimineața şi o lasă să se încălzească. Merge, dar nu se mişcă niciunde.

— Înseamnă că Petal e în comă. Tati spune că ea doarme şi nu se poate trezi.

— Bunny, o să-ți spun ceva, foarte deschis. Petal a murit, nu e în comă. Nu doarme. Tatăl tău a spus asta ca tu şi Sunshine să nu fiți triste. Încerca să nu vă facă să suferiți.

— Ar putea fi în comă. Poate au făcut o greşeală, ca la Unchiul Jack.

— Oh, Bunny, îmi pare rău să spun asta, dar ea chiar a murit. La fel cum era pasărea moartă pentru că avea gâtul frânt. Unele răni sunt aşa de grave că nu se mai pot vindeca.

— Gâtul lui Petal era frânt?

— Da. Gâtul ei era frânt.

— Prietenul lui Dennis, Carl, are gâtul frânt şi nu e mort. Trebuie doar să poarte un guler mare.

— Gâtul lui s-a frânt doar un pic.

Tăcere. Bunny se juca cu steluţele croşetate de pe cuvertură. Wavey realiză că or să urmeze şi alte întrebări, mult timp de-acum înainte, căci copilul încerca să surprindă subtilităţile existenţei. La parter, gălăgia şi râsetele se intensificau. La etaj, întrebări dificile. De ce unul este salvat şi altul pierdut? De ce se ridică unul şi nu altul? Ah, ar putea să răspundă la asemenea întrebări ani la rând, fără să poată dezvălui misterul. Dar o să încerce.

— Wavey, putem să mergem să vedem dacă pasărea e încă acolo?

Degetele mici încordate, trăgând de cuvertura brodată.

— Da, spuse ea. O să mergem să ne uităm. Dar aminteşte-ţi, a fost furtună, şi un lucru aşa mic ca o pasăre moartă poate zbura foarte repede, sau poate fi luată de valuri. Sau poate că o pisică sau un pescăruş a mâncat-o la masa de prânz. Sunt multe şanse să n-o găsim. Haide. Să vedem dacă ne poate duce Ken. Pe urmă o să mergem la mine acasă şi o să bem lapte cu cacao.

Piatra era încă acolo, dar pasărea dispăruse. O pană mică într-un smoc de iarbă. Putea să aparțină oricărei păsări. Bunny o ridică.

— Şi-a luat zborul.

În săptămânile de după învierea lui Jack, lupta lui lentă cu pneumonia, şi încercările de a-şi recăpăta vocea, acesta povesti în şoaptă despre expediția lui în larg şi înapoi.

O zi bună pentru pescuit. Destul de mulți homari în apă. La plecare, motorul scoase nişte sunete suspecte. Apoi se opri. Bateria de la lanternă era moartă. Încercă vreo două ore să pornească motorul, pe întuneric, fără rezultat. Nişte bărci trecură prin apropiere. Strigă să fie remorcat. Nu îl auziră. Se făcea din ce în ce mai târziu. Crezu că o să rămână acolo toată noaptea. Îşi aprinse bricheta şi se uită la ceas. Zece fără cinci. Căpitanu' Tom sărea şi mieuna de parcă avea mâncărimi. Pe urmă se uşură pe capcana de homari. Jack o aruncă peste bord, să o curețe. Căzu în apă. Trase de cordelina de la curea pe care era prins cuțitul. Nodul se desfăcu şi cuțitul îl lovi în moalele capului. Înghiți apă. Se zvârcoli. Se scăpă pe el, se cutremură, se răsuci. Pe când era pe cale de a-şi pierde cunoştința, îşi imagină că se află într-un imens borcan cu murături. Aşteptând pe cineva să-l scoată afară.

Quoyle trecu prin stări de toate culorile, rosti cuvinte alese, remarcă bogăția de sunete făcute de valurile ce atingeau pe rând toate pietrele de pe țărm, râse şi plânse, admiră apusul soarelui, auzi cântecul ploilor, spuse, da, vreau. Un şir

de capace strălucitoare de roți, pe bețe, apăruse în curtea din fața casei Burke. Un cadou de nuntă de la tatăl miresei.

Căci dacă Jack Buggit a reuşit să scape din borcanul de murături, dacă o pasăre cu gâtul frânt a reuşit să-şi ia zborul, atunci orice e posibil. Poate că apa este aici dinainte de a exista lumina, diamantele pot crăpa în sângele fierbinte al caprelor, vârfurile munților emană foc rece, pădurile pot creşte în mijlocul oceanului, e posibil ca un crab să fie prins de umbra unei mâini pe spatele lui, ca vântul să rămână captiv într-o bucată de sfoară înnodată. Şi se mai poate ca dragostea să apară uneori fără suferință şi durere.

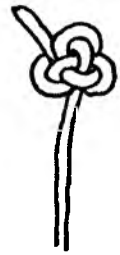

Pentru comenzi şi informaţii vă rugăm contactaţi:
Editura LEDA
Difuzare şi Clubul Cărţii
Calea Plevnei nr. 145, sector 6, Bucureşti, cod poştal 060012
Tel.: 021.319.88.22, 021.319.88.33, 021.319.88.77;
Fax: 021.319.88.66
E-mail: vanzari@edituracorint.ro
Magazinul virtual: www.edituracorint.ro
www.ledabooks.ro

Format: 16/54x84
Coli tipo: 28

Tipărit la Tiparg S.A.

Un roman de atmosferă, o poveste încărcată de lirism și umor sardonic semnată de una dintre cele mai talentate și originale voci ale literaturii americane de azi

ecranizat în 2001, cu Kevin Spacey, Julianne Moore, Judi Dench și Cate Blanchett în rolurile principale (producție nominalizată la BAFTA, Globul de Aur și Ursul de Aur)

„De o frumusețe aspră și sălbatică precum coasta bântuită de furtuni din Newfoundland."

Sunday Telegraph

„Să citești *Știri de acasă* înseamnă să-ți dorești să stai în restaurantul Calmarul Zburător mâncând curry cu aripioare de focă și privind ghețarii care se ciocnesc în golf. "

The Times

Quoyle, un jurnalist de mâna a doua, cam ghinionist și lipsit de idealuri, se hotărăște să părăsească New Yorkul după ce își pierde soția într-un dramatic accident de automobil. Stabilit împreună cu cele două fiice ale sale rebele și cu mătușa lui în cel mai îndepărtat colț din Newfoundland, pământul strămoșilor săi, Quoyle se pomenește aruncat în vâltoarea unei noi vieți într-un sătuc de pescari de pe țărmul Atlanticului.

RECOMANDAT DE:
unica

LEDA, *imprint al*
GRUPULUI EDITORIAL CORINT

www.ledabooks.ro
ISBN: 978-973-102-199-7
9 789731 021997
www.edituracorint.ro

Designul copertei: Iulian Frățilă Fotografia copertei: www.masina.com